

ಆರೋಗ್ಯ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ
HEALTH & PHYSICAL EDUCATION

ಅಧ್ಯಾಪಕ ಪತ್ರ
TEACHER TEXT

ತರಗತಿ

VIII

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

— ತಯಾರಿಸಿದವರು —

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಮಿತಿ (SCERT), ಕರ್ನಾಟಕ
2022

PARTICIPANTS IN THE WORKSHOP - STD VIII

Ajith Varghese, G.H.S.S, Ramanthaly, Kannur
Dr. Ajeesh P.T., G.V. Raja Sports School, Mylam, Thiruvananthapuram
Vijaya Babu K.G., DIET Kollam
Hareesh Shankar, G.H.S.S., Thattathumala, Thiruvananthapuram
Chitralekha M.S., G.H.S.S., for the Deaf, Jagathy
Sajeesh K.C., G.H.S.S., Cheruthayam, Kannur
Shihabudheen S., G.H.S.S., Ayoor
Anil Karet, Free Land writer
Sajitha N.P., Govt. Model H.S.S., Venganoor
Lijin R. S., G.V.H.S.S., Vakkam, Thiruvananthapuram
Sanu Kumar D.A., Govt. GV Raja Sport School, Mylam
Dr. Pradeep, C.S., Principal, G.V Raja Sport School, Mylam, Thiruvananthapuram
Indu V. R., (NIS) H.S.S. Aruvikara, Thiruvananthapuram
Shreekumar G., Swimming Coach, K.S.S.C.
Giridhar V.R., Wrestling Coach, K.S.S.C.
Ajithkumar P.K., D.S.O(Hand Ball Coach), K.S.S.C.
Dr. Sadanandan C. S., (FIVB Level 1 Coach) Asst.Prof. LNCPE, Thiruvananthapuram
Ramesh. V., Kabadi Coach, K.S.S.C.
Jobin J. Christy, Table Tennis Coach, K.S.S.C.
Shobi .R, Kho - Kho Coach, K.V. Pallipuram, Thiruvananthapuram (NIS, Kho - Kho)
Masil Devanand, Foot Ball Coach (NIS), Kerala State Sports Council
K. Pradeep Kumar, Ball Badminton Coach (NIS), Kerala State Sports Council
Jagadeesh. R. Krishnan, Athletic Coach (NIS), Kerala State Sports Council
Biju Mani, Tennis Coach, Kerala State Sports Council
Shaji. P. Mohammed, Hockey Coach (NIS), Kerala State Sports Council
Dr. Praveen Lal M.S, Shuttle Badminton (NIS), Kerala State Sport Council
Manoj Xavior, Basket Ball Coach, St.Joseph HSS, Thiruvananthapuram
Mathew Mathew, Cricket Coach (NIS), Kerala State Sports Council
Anty. J.J., Asst. Prof., St. Albert College Ernakulam
Arun. S., Asst. Prof., F.I.S.A.T., Angamally

Experts

Jayaraj. J

HOD & Asst. Prof. Govt Medical College Alappuzha

Dr. Kunhi Kannan. R

HOD & Asst. Prof. Govt. College, Kulathoor, Nettingara

Shyamnath. K

Asst. Prof. Govt. Engineering College, Kannur

Dr. C. Gokul Dasanpilla

Curriculum Head (Rtd.), SCERT, Thiruvananthapuram

Kannada Translators

Raghavendra K.

Rtd. Teacher, GHSS Mulleria

Vishalaksha Puthrakala,

Rtd. Teacher, SGKHS Kudlu

Shrilatha K., HST Kannada, SGKHS Kudlu

Proof Reading

P. Yahiya

GVHSS Payyanakkal, Kozhikode

Academic Co-Ordinator

Jancy Rani A.K

Research Officer, SCERT

Artists

Umair M.M.

Free Lands, Vadakara, Kozhikode

Murugan Achary K Nedumangad

Experts

Prof. Rama Bhat, Rtd. HOD, Govt. College, Kasaragod

Ramanna D., Rtd. HM, GHSS Delampady

Radhakrishna M., HM, GHSS Mogral Putthur

Prepared by: State Council of Educational Research & Training (SCERT)
Poojappura, Thiruvananthapuram -12, Kerala. E-mail:scertkerala@gmail.com

Type setting by: SCERT Computer Lab.

©

Government of Kerala
Education Department
2022

ಪ್ರೀತಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರೇ,

ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆರ್ಥರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬುಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಗುಣವಂಟ್ಟದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಸಮೀಪನಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪತ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕರುವ ನಿರತಗೊಳಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಗುರಿಮಂಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕೇರಳವು ಈ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ - ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇದರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುವಷ್ಟೇ ಸಮಾನವಾದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯಿದೆ. ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಾದ ಮಹತ್ವಕು ಬಲವತ್ತಾದ ಶರೀರ ಮತ್ತು ಘ್ರಾದಯದಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯ - ಕ್ರೀಡಾಕಲಿಕೆಯು ಈ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಹಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪತ್ಯಯೋಜನೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಪನಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪತ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅರೋಗ್ಯ - ಕ್ರೀಡಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹತ್ವಗಳಿಗಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗಾಗಿ ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಈಗ ಗುರಿಯನ್ನಿಂಟ್ಟು ಕೊಂಡು ರೂಪೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕಾ ಅಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಕಾಳ್ಜಿರೂಂ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸೂಚನೆಗಳು, ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಾಜದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಇವುಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಡಾ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಆರ್.ಕೆ.

ದಯರೆಚ್ಚರ್

ಎಸ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಭಾಗ - 1

1.	ಪರ್ಯಾಯೋಜನೆ - ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಪನ	05
2.	ಮಾರ್ಕೆಲ್ಯನಿಂಟಿಯ ಸಮೀಪನ	36
3.	ಆರೋಗ್ಯ-ಧೈರ್ಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮೀಪನ	59
4.	ಟೀಚಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಲೋ	72
5.	ವಾಣಿಕ ಯೋಜನೆ	74
6.	ಯೂನಿಟ್ ಫ್ರೇಂ	76

ಭಾಗ - 2

1.	ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ	79
2.	ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಿರಿಯೆ	95
3.	ಕ್ರೀಡಾ ಸುರಕ್ಷೆ	121
4.	ಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯ	133
5.	ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು	138

ಭಾಗ - 3

ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಗೇಮ್ಸ್	142
---------------------------	-----

ಕೇರಳ ಶಾಲಾ ಪತ್ಯಕ್ರಮ 2013

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಪನಗಳು

1.1 ಹೀರಿಕೆ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇರಳವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಪಿಸುವಿಕೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂಬಿವುಗಳೇ ಕೇರಳದ ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಟುಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು ಕೇರಳದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಎದುರಿಸುವ ಅಂತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. 1986 ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪತ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ, ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮೂಡಿತು. ಇದರಂತೆ ಮನುವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಧ್ಯಾಪನ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಧ್ಯಾಯನ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದ ಅನುಭವಗಳು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳ ವಿನಿಮಯ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೇರೇಸಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. “ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಳ್ಳಿ, ವಿಭಿನ್ನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮಧ್ಯಗಳಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು. ಲೀಂಗ, ಜಾತಿ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ಅಂಗವೈಕಲ್ಯಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರಾರಿಸಲು ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು. ಶೈಶವ ಹಂತದಿಂದಲೇ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಗುರಿಗಳನ್ನೂ, ಅಧ್ಯಾಪನ ರೀತಿಗಳನ್ನೂ ಆರಿಸಿ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. (NCF 2005, ಪು.27)

- ◆ ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಳ್ಳಿವರು.
- ◆ ವಿಭಿನ್ನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮಧ್ಯವುಳ್ಳವರು.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೂ ಆಗಿರುವ ದೋರಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್. ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶೋಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವ, ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಇಡನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಸಮಪಡಕತೆಯಿಂದ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಸಮಪಡಕತೆಗೆ ಎಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

1.2 ಪರ್ಯಕ್ಷಮ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಅಗತ್ಯ

ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಆಶಯಗಳು ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2009 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಹಕ್ಕು ಆಧಾರತ ವಿದ್ಯಾಲಯ (Right based Educational Institution) ಎಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿರುವ ಸಮಗ್ರವಾದ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಮ್ಮ ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂಬುದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶದ ಗುಣಮಟ್ಟವಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಂತವನ್ನು ದಾಟುವ ಮನು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆಚ್ಯಾಸಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವಾಗಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಂಡಿರುವ ಉತ್ತಮ ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ ಮಾದರಿಗಳು ಕೇರಳದ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಿಗಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯ ಪರ್ಯಕ್ಷಮು, ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ಎಂಬಿವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಡ್ಡಾಯ ಶೈಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ 2009

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ -29 (ಅಧ್ಯಾಯ 5)

ಪರ್ಯಕ್ಷಮು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಂದ್ಯ ಸೂಚಕಗಳು

- 1) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶೈಕ್ಷಣದ ಪರ್ಯಕ್ಷಮು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಂದ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕು.
- 2) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನ 1 ನೇ ಉಪವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಪರ್ಯಕ್ಷಮು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಾಗ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
  - a) ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹೊಂದಿಕೆ.
  - b) ಮಗುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ.
  - c) ಮಗುವಿನ ಜ್ಞಾನ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
  - d) ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆ.
  - e) ಮಗುವಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಂದಿರುವ ಕಲಿಕೆ.
  - f) ಕಲಿಕೆಯ ಮಾರ್ಘಮಂಬನ್ನು ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡುವುದನ್ನು ಆದಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಗೊಳಿಸಬೇಕು.
  - g) ಭಯ, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ, ಆತಂಕ ಇವುಗಳಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಮಗುವಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು.
  - h) ಮಗುವಿನ ಜ್ಞಾನ ಗಳಿಸಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವಾಗಿದೆ.

ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು - ಕೇರಳದ ಕಾನೂನುಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಚೀದಗಳು 2011

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರ

1. 29ನೇ ಪರಿಚೀದದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನಾ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಮಿತಿ (SCERT)ಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
2. (1) ನೇ ಉಪಪರಿಚೀದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸೂಚಕ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಈ ಕಾನೂನಿನ 29ನೇ ಪರಿಚೀದದ (2)ನೇ ಉಪಪರಿಚೀದದ ಅಂಶ(a) ಯಿಂದ (f) ವರೆಗಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಕರವಲ್ಲದಂತೆ;
  - (a) ಸಕಾಲಿಕವೂ ಪ್ರಾಯಕ್ಕನುಗಣವೂ ಆಗಿರುವ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪಾಠ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ವಾದ ಜೀವನ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇತರ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೂಪು ನೀಡುವುದು;
  - (b) ಒಂದರಿಂದ ಎಂಟರವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿಣಾಯಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮೌಲಿಕವಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ರೂಪುನೀಡುವುದು;
  - (c) ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವಾಕಾಲದ ಅಧ್ಯಾಪಕ ತರಬೇತಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು;
  - (d) 1995ರ ನ್ಯಾನೆಗಳಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿರುವ (ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ) ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನ್ಯಾನೆಗಳಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸೇವಾಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಕಾಲದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ರೂಪುನೀಡುವುದು:
  - (e) ನಿರಂತರವೂ ಸಮಗ್ರವೂ ಆದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ತಯಾರಿಸುವುದು.
  - (f) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಧೋರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪರಿಶು ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಬಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬೇಕು.

ಕೇರಳ ಶಾಲಾ ಪತ್ಯಕ್ರಮದ (2013) ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

- 1) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕ ಕೇಂದ್ರಿತ, ಪ್ರಕೃತಿಯಾತ್ಕಾರ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಪತ್ಯಕ್ರಮ.
- 2) ಬೊಧಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯಾತ್ಕಾರ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಮನೋಭಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮನುವಿನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 3) ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂಬ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ಯಕ್ರಮ.
- 4) ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವಾ ಯೋಗ್ಯವೂ ಅದ ಅಧ್ಯಾಪನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ.
- 5) ಕಲಿಕಾಸಾಧನೆ, ವಿಷಯದ ಸ್ಪಷ್ಟಾವ, ಮಕ್ಕಳ ವಿಭಿನ್ನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ಚೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ, ಆರ್ಥಿಕ ರೀತಿ, ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಯೋಚಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಸಹಕಾರ ಕಲಿಕೆ, ಸಹವರ್ತಿಕ ಕಲಿಕೆ, ಚಿಂತನೆಗಳ ಪ್ರತಿಫಲನ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಗೊಳಿಸುವುದು.
- 6) ಉಚಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತೀಕ್ಷ್ಣಾ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಬೇಕು.
- 7) ಶ್ರೀ-ಪ್ರೇಮರಿಯಿಂದ ಹೈಯರ್ ಸೆಕಂಡರಿ ವರೆಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಪತ್ಯಕ್ರಮ.
- 8) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಗೂ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಏಕೀಕರಿಸಿ, ಕೇರಳದ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತರಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 9) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ(ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದೊಂದಿಗೆ) ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂಬ ಮೂರು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತರಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 10) ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತರಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 11) ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 12) ಶ್ರೀ-ಪ್ರೇಮರಿ ತೀಕ್ಷ್ಣಾಕ್ಷಾಗಿ ಏಕೀಕೃತ ಪತ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಔಪಚಾರಿಕ ತೀಕ್ಷ್ಣಾದ ಅಂಗವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗುವುದು.
- 13) ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು (ICT) ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪತ್ಯವಿಷಯ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಪತ್ಯವಿಷಯಗಳನ್ನು ಘಳಿಪ್ಪದವಾಗಿ ಸಂವಹನಮಾಡುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು.

- 14) ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಅರ್ಹರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಹಾಗೂ ನೂತನವಾದ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಿಷ್ಯರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವಿಷ್ಯರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.
- 15) ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾದ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ (**CCE**) ನಡೆಸುವುದು.
- 16) ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಪತ್ಯವಿಷಯಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸುವುದು.
- 17) ಹೃಯರ್ ಸೆಕಂಡರಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲೋಚಿತವಾದ ಪಾಠ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.
- 18) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಯಮದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು.
- 19) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕನೂ ಓವರ್ ಸಹರಕ್ಕ (Mentor)ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿ, ಬೇಕಾದ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು, ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮನುವಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು.
- 20) ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ವೃತ್ತಿ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆಗೆ (Code of Professional Ethics for School Teacher) ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 21) 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಕಲಿಕಾ ನೈಪುಣ್ಯಗಳು (21st Century Learning skills) ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದು.
- 22) ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತಲೆಮಾರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವುದು.
- 23) ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆ (Equity and Equality) ಲಭಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವುದು.

ಸಹಜವಾದ ಕಲಿಕಿ, ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಬೌದ್ಧಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಧೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ತಲೆ, ಹೃದಯ, ಹಸ್ತ ಸಮನ್ವಯಗೊಂಡ ಪತ್ಯಕ್ರಮ (Curriculum for the harmony of head, Heart and Hand) ಎಂಬ ಧೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪತ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹಾಗಾದರೆ ಪತ್ಯಕ್ರಮ ಸಮೀಪನ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಅದರ ಸ್ವೀಧಾಂತಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದ ಅಡಿಪಾಯ ಹೇಗಿರಬೇಕು?

1.3 ಪತ್ಯಕ್ರಮ ಸಮೀಪನ

ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದ ಕಲಿಯಲಿರುವ ಸಹಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನು ಹುಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು, ಅರ್ಥಮಾಡಲು, ವ್ಯವಹರಿಸಲು, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಮನುವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ತನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಅ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಪರ್ಯುಕ್ರಮ ವಿನಿಮಯ ಸಮೀಪನದ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳು ಯಾವುವು?

- ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತವಾದುದು.
- ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು.
- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾದುದು.
- ಪರಿಸರಸ್ವೇಹಿಯಾದುದು.
- ವಿಕಾಸದ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದುದು.
- ಕಲಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಲ್ಲಿ ನಿಜಾಯವೂ ಜಡೆಯಾಗಿರುವುದು.

ಜ್ಞಾನನಿರ್ವಾಣ ಆಧಾರಿತವಾದ ಕಲಿಕಾ ರೀತಿಯು ಪರ್ಯುಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅಜಿತ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಶಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾರಿಯಾದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಏಷಣಾದಿಸುವುದರಿಂದ ಸಹಜ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳು

ಬದುಕಿನ ವಿಧಿನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಜಿತ ಜ್ಞಾನ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಅಸ್ತಕ್ತಿ

ಮಕ್ಕಳು ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ವಾಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸ್ಕೇಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ, ಅದು ಮಕ್ಕಳ ತಿಳಿವಲಿಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಾವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿರುವುದನ್ನು ಹೊರಗಿನ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ನಯಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಬಾಯಿಪಾಠ ಹೊಡೆದು ಬಂದೇ ಬಂದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ತಮ್ಮದೇ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಕ್ಷರಿಸುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಧಾನ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಾಗಿವೆ. ಬೊಧಿಕವಾದ ಉಂಟಾಗಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಅಧವಾ ಮಾರ್ಘವು ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಶಯಗಳು ರೂಪಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆವುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ತಿಳಿದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದಿರುವುದರ ಮಧ್ಯ ಹೊಸ ಜ್ಞಾನದ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗೆ ಮನೆ ಅಧವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕರಕೌಶಲ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿವಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ತಿಳಿವಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನಶೀಲತೆಯಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ವಿಕಾಸ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಮುಸ್ತಾಕೆಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಅನ್ವೇಷಣೆ, ನಿರೀಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಚರ್ಚಾ ಕೂಟಗಳು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ರೂಪೀಕರಣ ಮತ್ತು ಆಶಯ ಸ್ವಷ್ಟಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಚರ್ಚೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಿಗಮನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್. 2005 ಪುಟ. 41,42

ಇವರಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುವವಲ್ಲವೇ. ಈ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹುಮುಖವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ತನ್ನ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ (Knowledge Construction) ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.
- ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ವೈಯುತ್ತಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಪೇಗವನ್ನು (Learning Pace) ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಇಂದ್ರಿಯಾನುಭವಗಳನ್ನು (Multisensory Experiences) ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- ಪರಸ್ಪರ ಚಚೆಡ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಫಲಪ್ರದ ವಾಗುವುದು.
- ಪತ್ಯವಿಷಯಗಳು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಪೂರ್ವ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳನ್ನು ಚಕ್ರೀಯವಾಗಿ (spiralling) ಮಂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಮನೀಯತೆ (Flexibility), ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (Adaptations) ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿರುಚಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಆಸಕ್ತರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.
- ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ದೊರಕಿದಾಗಲೇ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆ (Learning outcome) ಧ್ಯಾಧವಾಗುವುದು.
- ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.
- ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ-ಬೋಧನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆ (Learning Outcome) ಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿನ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು (Allround development) ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

1.4 ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು (Learning Outcomes)

ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವ, ಇತ್ಯಾದಿ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಗು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸರಣಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾಧಿಸುವ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ತರಗತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗಳಿಸುವ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ನಿಗದಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿ ಅವು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲೂ (observable) ಅಳೆಯಲೂ (measurable) ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದು ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಟಕದ, ತರಗತಿಯ, ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಮೌಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಕಲಿಕಾಸಾಧನೆಗಳ ವಿಶೇಷಣೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಸರಿಯಾದ ವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

- ವಿಷಯನಿಷ್ಠವಾದ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನ (knowledge), ಕೌಶಲ್ಯ (skills), ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ (attitude and value)ಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲೂ, ಅಳೆಯಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- ಹೃಸ್ವ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸುವ ವಿಭಿನ್ನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿವೆ.

1.5 ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ಪರ್ಯಕ್ಷಮವನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಫಟಕಗಳೇ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಪೂರ್ವಕ ತೆಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲೇಬೇಕು.

■ ಗ್ರಂಥಾಲಯ	■ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ ಫಲಕಗಳು
■ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ (ಭಾಷೆ, ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ)	■ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಲ್ಯಾಬ್
■ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು	■ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮ ಉಪಕರಣಗಳು
■	

ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅನೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿವೆಯಲ್ಲವೇ? ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

- ಬಾಲಸಭೆ
- ಮೇಳಗಳು
- ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳು
- ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು
- ಚೆಚಾಡ ಕೂಟಗಳು
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸಗಳು
- ಸ್ಥಂಭಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (SPC, NSS, Scout, NCC)
- ಕ್ರೀಡಾ ಮೇಳಗಳು

ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಪೂರ್ವಾದ ವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇಂತಹ ಫೆಟಕಗಳು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

1.6 ಕಲೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ

ಸ್ವಜನಶೀಲತೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲು ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆಗೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ಸ್ಯಾತ್ಯ, ಚಿತ್ರರಚನೆ, ಶಿಲ್ಪರಚನೆ, ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪ್ರೌತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಹಜವಾದ ಕಲೆಯ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅಸ್ವಾದಿಸಿ, ಕಲೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಕಲೆಯ ಆಸ್ವಾದನ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಧೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೇಕುಸುವುದು.
- ಕಲೆಯ ಸತ್ತ್ವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು.
- ಕಲೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಘಲಪ್ರದಗೊಳಿಸುವುದು.

- ಬಹುಮುಖವಾದ ಚೌಡಿಕ ವಿಕಾಸದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು.
- ವಿಭಿನ್ನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಕಾ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳ ಅಸ್ವಾದನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು.

ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ

ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ತರಗತಿಯ ಅಡಿಪಾಯವು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜಿಗಳ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವಂತೆ ಬೇಕಿಸುವುದೇ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಗತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ವೃತ್ತಿ ನಿರತರಾದವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು, ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಸ ವೃತ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಕ್ತಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ವೃತ್ತಿ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.

- ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- ವೃತ್ತಿ ಸ್ವಾಧ್ಯಾತ್ಮಕ
- ಉತ್ಪಾದನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯತ್ತತ್ವ
- ಸಂತುಲಿತ ವೃತ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ
- ಮರ್ಯಾದ್ಯಾಹಾವಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಕಲೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದು ಆಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

1.7 ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ

ಪ್ರಾಧಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತವು ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮುಖ್ಯ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅನುಭವಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ಸುವುದು, ಅರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಈ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದು ಆಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು.
- ದೇಹದ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಚಲನೆಗಳ ಮಾಡ್ಯಮವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.
- ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರಾಧಿಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಆಸ್ವಾದಿಸುವುದು.
- ಮನುವಿನ ಸರ್ವ ತೋಮುಲು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು.

1.8 ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ (Inclusive Education)

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಲು ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು ಮನೆಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ವೈಲಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ದೇರಿಯೇ ಅವನು ಮನೆಯಿಂದೂ ಶಿಶಿರಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಒಳಗೆ ಅದು ಜಜ್ರೆಗೆ ಗ್ರಾಸವಾಯಿತು. ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರ ಉಂಟಾಗಲು ದಿಲ್ಲಿ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಧ್ಯಾತ್ಮರ್ಶರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಹಳವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಮನೆ ನಿರ್ವಿರ್ಸಿಕೆಂಬು ಮಾಡಿರುವಾದರು

(ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಅನುಭವ)

ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ, ಯಾರನ್ನೂ ಹೊರ ಹಾಕದ ಕಲಿಕೆಯ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ, ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನೀಡಿ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು (Equitable Quality Education) ದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿಶೇಷ ಗಮನ, ಕಲಿಕಾ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದು ಯಾರಿಗೆ?

(ಎ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಣವರ ಮಕ್ಕಳು

- ತೀವ್ರ ಬಡತನವನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು, ಆದಿವಾಸಿಗಳು, ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕಳು, ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರು, ಖಾಯಂ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲದವರು, ಭೇದಭಾವ ಅನುಭವಿಸುವವರು -ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ವಿಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು, ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ

ಸಮೀಪನವಾಗಿರಬೇಕು. ಶಾಲೆಯ ಒಗ್ಗಟಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂಥವರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು.

(ಬಿ) ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು

ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರಿಗೂ, ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮತ್ತು ಇಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯಗಳಿವೆ (special educational needs). ಕಿವುದುತನ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಚಲನೆಯ ಪರಿಮಿತಿಗಳು, ಕಲಿಕಾ ವೈಕಲ್ಯ, ಒಟಿಸಂ, ಸೆರೆಬ್ರಲ್ ಪಾಲ್ನಿ, ಬಹುಮುಖವಾದ ವೈಕಲ್ಯಗಳು, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಅಸಮತೋಲನವಿರುವ ಮತ್ತು ಗಮನಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿರುವ ಮತ್ತು ಮುಂತಾದವರು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾನದ ವಿನಿಯಂತ್ರಣೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು?

- ಕಲಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳು, ಅಭಿರುಚಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು.
- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇರುವಂತೆ ಪಾಠಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ.
- ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಕಲಿಕಾ ವೇಗ, ಕಲಿಕಾ ಶೈಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಇಂದಿಯಾಧಾರಿತ ಸಮೀಪನ (multisensory approach) ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ಪರಿಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (Remedial Practices), ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (Enrichment Practice) ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುವಿನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಹಾಗೂ ಇತರ ತಜ್ಜಾರ ಸಹಾಯವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು.
- ಮನುವಿನ ಕಲಿಕೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರ ನಿರಂತರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು.

ಈ ಎರಡು ವಿಭಾಗದ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್, ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹಾಗೂ ಪರಿಗಣನೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯಾಗಳಿರುವ ಮತ್ತು ಗಳೂ (Gifted Childrens) ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗದ ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯಾಗಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಭೋತ್ತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

1.9 ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ - ಸಾಧ್ಯತೆ

ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇಂದು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ ಅಲ್ಲವೇ? **ICT** ಬಳಕೆಯು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದುದು. ಮಕ್ಕಳು ಇದರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ತಿಳಿದವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ತರಗತಿಯ ಕಲಿಕೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನಾಯಾಸಕರ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷದಾಯಕವನ್ನಾಗಿಸಲು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯ.

ಅಗತ್ಯ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವಿನಿಮಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ **ICT** ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಮುದ್ರಣ ಮಾಡ್ಯಂದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುಕಗಳ ಮಿತಿಗಳಾದ ಚಲನಶೀಲತೆ, ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಲು ಆಗದಿರುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು **ICT** ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. **ICT** ಬಳಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಹೊಂದಾಟಿಕೆ

ಮಗುವಿನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ **ICT** ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಠ್ಯ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡುವಂತೆ **ICT** ಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಇಂದಿಯ ವೈಕಲ್ಯ ಪುಳ್ಳವರಿಗೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೆಚ್ಚು. ಶಬ್ದ ಹಾಗೂ ದೃಶ್ಯಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತರಲು **ICT** ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಕಲಿಕೆಯು ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ಲಾಷನೀಯತೆ

ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವಿಶ್ಲಾಷನೀಯತೆಯನ್ನು ಧ್ಯಾಪಡಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸ್ಯೇಟುಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವೆಬ್‌ಸೈಟುಗಳು, ಪ್ರೋಟೋಲುಗಳು, ಬಾಗುಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ತಾಣಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಾಗ ಅದು ಅಧಿಕೃತವೇ ಎಂದು ಧ್ಯಾಪಡಿಸಬೇಕು. ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ನೆಲೆಯನ್ನು ಧ್ಯಾಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವರಧಿದ್ದ್ವಾ, ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂಥದ್ದ್ವಾ ಆಗಿರಬೇಕು. **ICT** ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮಗುವಿನ ವಯಸ್ಸು, ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಯಾಗುವಂತಿರಬೇಕು.

1.10 ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಮನೋಧರ್ಮಗಳು, ಕಾಳಜಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವಲಯಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮೊದಲಾದವು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಪ್ರಥಮ ಪರಿಗಣನೆಯ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಆಶಯ ವಲಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಜ್ಞಾ

ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಮೀಪನ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯ ತರಗತಿ, ಶಾಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯ ವೇದಿಕೆಗಳು), ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜೀವನ ಸಮೀಪನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರಜ್ಞಾಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಗುರಿಗಳನ್ನೂ ಪರ್ಯಕ್ಷಮವು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿಸುವ ಪಾಠಗಳನ್ನೂ ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೂ ಅಯ್ದು ಮಾಡುವ್ತೇ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಜಾತ್ಯತೀತ ಮನೋಭಾವ

ಜಾತ್ಯತೀತ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಕದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಸಹಿತ್ಯತೆ

ಭಿನ್ನಭಿನ್ನಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರನ್ನೂ ಸಹನೆಯಿಂದ ಕಾಣುವುದು ಎಂಬ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮವು ಗುರಿಯಾಗಿಸಬೇಕು.

ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ - ಸ್ವಜನಶೀಲ ಚಿಂತನೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವೂ ಸ್ವಜನಶೀಲವೂ ಆಗಿರುವ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನೂ, ಸಂಶೋಧನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಪರ್ಯವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನಶೀಲ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಬಹುಮುಖ ಬೌದ್ಧಿಕತೆ (multiple intelligence) ಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು

ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮದ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂಬುದು ಪರ್ಯಕ್ಷಮವು ಪೂರ್ವಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಸಮಶ್ವ ಎಂಬ ಅಶಯ

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ, ಸಮಶ್ವ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಾಯಕತ್ವಗುಣ

ಹೊಸ ಶತಮಾನದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲೂ, ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲೂ ಸಮರ್ಥರಾದ ನಾಯಕರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತರಗತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಧೃಥಗೊಳಿ, ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ಧೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇತರರನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ವಿಕಾರ ವಿನಿಮಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ, ಸ್ವಜನಶೀಲ ಚಿಂತನೆ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮತೋಲನ, ಒತ್ತಡದ ನಿಭಾಯಿಸುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವು ಜೀವನಕೌಶಲ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಈ ವಲಯಗಳ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಇಂತಹ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

ಪೌರಧಮ್ಯ

ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಜಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಜಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳೂ, ಕರ್ತವ್ಯಗಳೂ ಇವೆ. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ಶಿಳೆಯುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೌರಪ್ರಜ್ಞಿಯರು ಜನರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸಮಾಜ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಂದಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಜಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಮಾನವ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವದಿಂದ ಬದುಕುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳೇ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು. ಸಂಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಘದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಫೋಷನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಲಭಿಸಿದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಕ್ಷಮದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಠವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಮಕ್ಕಳ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ - ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವ

ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಧ್ಯಾಣಕೋನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳೆಂದಲೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಶುಚಿತ್ವದಂತೆಯೇ ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವವೂ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬ ಶುಚಿತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಕೇವಲ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ದುರಂತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವವನ್ನು ಒಂದು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮನೋಧರ್ಮವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಶಾಂತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಶಾಂತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಾಂತಿ, ಸೌಹಾದರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಧಾನದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರ್ವತಕ್ರಮದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತೆ

ಕಾನೂನು ಸಂಬಂಧವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಧ್ಯಾಪಡಿಸುವ ಪಾಠಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಕಾಲದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಸಹಾಯ ವೇದಿಕೆ, ಕಾನೂನು ಕ್ಷಬ್ದಗಳು, ಕಾನೂನು ಕ್ಷಿಂಕ್ಷಗಳು, ಕಾನೂನು ತಿಳುವಳಿಕಾ ಶಿಬಿರಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸುವುದು.

ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿರುವ ಸಮಕಾಲೀನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೆಂಬಂತೆ ಸೈಬರ್ ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿವೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಿಸುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರ್ವತಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.

ಇ-ಮೈಲ್, ಇಂಟರ್ನೇಟ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಗೂಡು ದೋಷಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್ನೇಟ್ ಬಳಕೆಯ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಮಾಧ್ಯಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ

ಪಶ್ಚಿಮ ಹಾಗೂ ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದೆ. ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮ ಅಪಾರ. ಹೀಗೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಬಂಧಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಡೇಟಾ ಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಾಶ್ವತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಈ ಭೂಮಿಯ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞಿಯನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸವಾಲುಗಳು, ಪರಿಸರ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಮಾನವನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಸರವನ್ನು ದುರಂತಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವ ದಾರಿಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಜ್ಞಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಸಮಗ್ರವಾದ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞಿಯನ್ನು ಮಟ್ಟಿಸುವುದು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಕೌಮಾರ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ಮಕ್ಕಳ ಮನಶಾಸ್ರೋಧಿಗಳು, ಅರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆರು, ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅರೋಗ್ಯ, ಶುಚಿತ್ವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಉಪಭೋಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಉಪಭೋಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತಾದ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಧಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದಲೇ ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಬಳಕೆದಾರ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು, ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ನೇರವಾಗುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವು

ಮದ್ಯ, ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳು, ಹೊಗಿ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಬಳಕೆಯು ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರನ್ನು ಇವುಗಳಿಂದ

ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಕದ್ವಾರಾ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದೃಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಬಿತ್ತಗಳು, ಲಘು ಬರಹಗಳು, ಧೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಮಾಡಕ ದ್ವಾರಾ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ

ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಗಂಡು – ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವಗಳು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದಲ್ಲಿ ನುಸುಳಬಾರದು. ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತಕಗಳ ಬಿತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಧೃಷ್ಟಿಕೋನವಿರಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಕರತೆವ್ಯವಹಿದೆ.

ಮಿತವ್ಯಯ ಗುಣ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಮಿತವ್ಯಯ ಗುಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಮಿತವ್ಯಯ ಗುಣದ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷೆ

ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳು, ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇರುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸೂಚನೆಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮೊದಲಾದವು ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಫಟಕಗಳಾಗಿವೆ. ರಸ್ತೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಪೆಂದೂ, ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಇತರರಿಗೂ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ ಎಂದೂ ಪೌರಪ್ರಜೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಬೇಕು.

ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದ ಸಾಧಾರಿತವಾದ ವಿನಿಯಂದಲ್ಲಿ ಈ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸಬೇಕು. ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಒಳ ಹೂರಣದ ಆಶಯಗಳ ಆಯ್ದುಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವಾಗಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಗಣನೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಾಗ ಇಂತಹ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಈಡೆರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೋಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಕ್ಷಬ್ಬಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, SPC, NCC, Scouts & Guides, JRC, ವಿದ್ಯಾರಂಗ ಕಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯವೇದಿಕೆ, ಗಾಂಧಿಧರ್ಮನ ವೊದಲಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮನೋಧಮುದಗಳನ್ನೂ ಕಾಳಜಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಬೇಕು.

1.11 ಹಕ್ಕು ಆಧಾರಿತ ಶೈಕ್ಷಣ (Right Based Education)

ಮಹತ್ವದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಯುನಿಸೇಫ್ ನೇತ್ರ್ಯಾವಿ ಪರಿಸಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ನಿಯಮ - 2009ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರುವುದು ಈ ನಿರ್ಣಯನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲ. ಮಹತ್ವದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸುವಿಧಾನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಹಿರಿಯರಾದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಶೈಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ಅಪ್ರಗಳನ್ನು ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

- ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (Participation)
- ಲಭ್ಯತೆ (Provision)
- ಸಂರಕ್ಷಣೆ (Protection)

ತನಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಮಗು ಹೇಗೆ ಚಿಂತಿಸಬಹುದು?

ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (Participation)

- ಮಹತ್ವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ತೀವ್ರಾನಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.
- ತೀವ್ರಾನಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಪರಿಗಣನೆ ಇದೆ.
- ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನೀಡಲಾಗುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
- ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಪೋತ್ತಾಹಿಸಲೂ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಟಲೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಗೌರವಯುತವಾದ ಸ್ಥಾನವು ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗೂ ಕ್ರಿಯಾತೀಲವಾದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಲಭ್ಯತೆ (Provision)

- ಸರಿಯಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿರುವ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಷಮುಸರಿಸಿ ನವೀಕರಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸೇವೆ ನನಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ನೀಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿವೆ.
- ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೋತ್ತಾಹಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ತರಗತಿ ಪರಿಸರ ನನಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ.

- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಯಥಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ನನ್ನ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣಗಳೂ ಅವಕಾಶಗಳೂ ನನಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ.

RTE 2009 ಹೇಳುತ್ತದೆ

- 1 ರಿಂದ 5 ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 200 ಕಲಿಕೆಯ ದಿವಸಗಳೂ 800 ಗಂಟೆಗಳ ಬೋಧನ ಸಮಯವೂ ಲಭಿಸಬೇಕು.
- 6 ರಿಂದ 8 ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 220 ಕಲಿಕೆಯ ದಿವಸಗಳೂ 1000 ಗಂಟೆಗಳ ಬೋಧನ ಸಮಯವೂ ಲಭಿಸಬೇಕು.

ಸಂರಕ್ಷಣೆ (Protection)

- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಯಾವುದೇ ಭೇದಭಾವವನ್ನು ನಾನು ಅನುಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಯಾರೂ ಕೂಡಾ ದೈಹಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಹೀಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ನಿಖಿಲೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮನುವಾದರೂ ನನಗೆ ಖಾಸಿತನವಿದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಸುರಕ್ಷಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ

2002 ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಭೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಜಗತ್ತು’ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಪ್ರೇಂದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಇದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಮಾಣದ 2005ರ ಬಾಲಕರ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 2012ರ ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ನಿಯಮಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ‘ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಆಯೋಗ’ ಕಾರ್ಯಾಚಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವು ಹೇಳುವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಇವುಗಳಿಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಧ್ಯಾಪಡಿಸಲು ನನಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ಇನ್ನೂ ನಾನು ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

1.12 ಮೆಂಟರಿಂಗ್

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾರ್ಯೀಯ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯನ್ನು ಮೆಂಟರ್ (mentor) ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿಂಗ್‌ಗೆ ಒಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯ ಮುಖ್ಯ ಘಟಕವಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕ – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಗಣನೀಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಇಂದು ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಲಿರುವ ವೈಮಿಧ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಏಕೇಕರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯಾಲಯವು ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯಿದ್ದಂತೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೈಂದವು ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಪ್ರೀತಿ, ಪರಿಗಣನೆ, ರಕ್ಷಣೆ, ಅಂಗೀಕಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಗರಿಷ್ಟ ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಹೊಣಿಗಾರಿಕೆಯು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಶಾಲೆಯೂ ಮನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ಮತ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

- ಗೃಹ ಸಂದರ್ಭನ
- ಹೆತ್ತವರೊಂದಿಗಿನ ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ
- ಮಗುವಿನ ನಿರಂತರ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ
-
-

ಹೀಗೆ ಮಗುವಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ಪರಿಗಣನೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಒಬ್ಬ ಸಹರಕ್ಕೆ ಕನಾಗಿಯೂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಸಹಾಯಕನಾಗಿಯೂ ಬದಲಾಗುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಯುಗದ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯಾಗಿ ನಾವು ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸಲಹೆ, ಬೆಂಬಲ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಅವಕಾಶ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮಗುವಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನುಭವಿಯಾದ ನೇತಾರ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕರಣೀಯ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಚಲನೆಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಬೋಧನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೂಚನೆಗಳು, ಕಾನ್ಸಿಲಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರಲು ಸಮರ್ಥ ಮೆಂಟರಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಮೂಲಕ

- ಅಧ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಅನುಭವಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ.
- ಅಧ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಜ್ಞಾನ ವಲಯ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ, ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಹೆತ್ತವರು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಬಲಗೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಒಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಕಲೆ, ಕ್ರೀಡೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಮೌದಲಾದ ಕಲಿಕಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಲೇನ್‌ಫ್ರೆವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆಸ್ತಕೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸವನ್ನೂ ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಮೆಂಟರಿಂಗನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ಮೆಂಟರಿಂಗಿನ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಸಂಚಿತ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ‘ಮೆಂಟರ್ಸ್’ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ‘ಮೆಂಟ್’ ಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ರೂಪಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲು ಅಯಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಗುಂಪಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

1.13 ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ವೃತ್ತಿಪರ ನೀತಿಸಂಹಿತೆ (Code of Professional Ethics for School Teachers)

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

1.1 ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ವರ್ತೆಸುವುದು.

- ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತೆಸುವುದು.
- ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಗಣನೆ ನೀಡುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಆಸ್ತಕೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು.

1.2 ಜಾತಿ, ಮತ, ವರ್ಗ, ವರ್ண, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಷೆ, ಲೀಂಗ, ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಯತವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.

- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ, ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೆಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡಿಸುವುದು.

- ಅಧ್ಯಾಪಕರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದರೆ ಅದು ಶಾಲೆಯ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು.
- 1.3 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ದೈಹಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸದಾಚಾರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣದ ಶೈಖ್ಷಿ.
- ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ತೆಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿವು ಕಾಲಫೇಟ್‌ವಾಗಿದೆ.
  - ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬಾರದು.
  - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾರ್ಥಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು.
- 1.4 ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು.
- ಮಾನವನೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪರವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಗೆ ಪರಿಗಣನೆಯನ್ನೀಯಬೇಕು.
  - ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಭಾಗದಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ಥಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಘಾಸಿಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳು ಆತನ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.
  - ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ಕ್ರಿಯವಾದ ಪಾಲೋಕ್ಕುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರೌದ್ಯಮ ನೀಡಬೇಕು.
  - ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಭಾರತವು ಕೂಡ ಸಹಿಹಾಕಿರುವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಫೋಷನೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣ ಆಯೋಗದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.
  - ಶಾಲೆಯ ಶಿಸ್ತ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಾರದು.
- 1.5 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರವಾಗಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಹಾಗೂ ಅಜ್ಞಕಟ್ಟುದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.
- ಗೌಣವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.
  - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇರಬೇಕು.
- 1.6 ಸಂವಿಧಾನವು ಕೊಡಮಾಡಿದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪಶ್ಚಾತ್ಯಕ್ರಮದ ವಿನಿಮಯ.
- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಜಾತ್ಯೀಯತೆ, ಸಮತ್ವ, ಸ್ವೇಚ್ಛತೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆ ಎಂಬೀ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪಶ್ಚಾತ್ಯಕ್ರಮ ವಿನಿಮಯದ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳಾಗಿರಬೇಕು.
  - ಪೊರಾರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಜ್ಞೇದ (ಆಟಿಕಲ್) 51 ಇ ಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

- 1.7 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗನುಸಾರ ಅಧ್ಯಾಪಕೆಯ/ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಬೋಧನ ರೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು.**
- ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯವಿಷಯದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಭಾವ, ಗಳಿಗಿಂತ ಜ್ಞಾನ, ಅಭಿರುಚಿ, ಕಲಿಕೆಯ ರೀತಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಬೋಧನೆಯ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ನಿರಂತರ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕು.
- 1.8 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೀಡುವ ಆವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬಳಿದವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದೋ ಆವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುವುದು.**
- ಒಬ್ಬ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಕೂಡಾ ಆಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕೆ/ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ.
  - ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ವಿವೇಕದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 1.9 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗದರಿಸುವುದು, ಆತಂಕಕ್ಕೊಡುಮಾಡುವುದು, ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುವುದು, ಮಾನಸಿಕವೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕವೂ ಆಗಿ ಹೀಡನೆಯನ್ನೀರುವುದು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.**
- ಲೈಂಗಿಕ ಹೀಡನೆಗಳನ್ನೂಳಗೊಂಡ ಹೀಡನೆಗಳೆಂದಲೂ ಅವಳಿನೆಯೆಂದಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಶಿಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸುವುದು.
  - ಉತ್ತಮ ಕಲಿಯುವಿಕೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೀ ಸಹಕಾರಿ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ದೂರವಾಗಬೇಕು.
  - ಇಂತಹ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಲಭಿಸುವ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
- 1.10 ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷನೆಯೆಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸುವುದು.**
- ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷನೆ, ದೃಹಿಕ ಗಾಯಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ದೀಘಕಾಲ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾನಸಿಕ ಆಫಾತವೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಅಧೀರನನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
  - ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಾ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಾ ನಡೆಯುವ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತದ ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋಟ್ಯೂ ಮತ್ತು ಎನ್.ಸಿ.ಪಿ. ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
- 2. ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು**
- 2.1 ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು.**
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆವರ ಹೆತ್ತವರೊಂದಿಗೂ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ.

- ಶಿಕ್ಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಹೆತ್ತೆವರ ನಡುವಿನ ಬಾಂಧವ್ಯವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷ್ಯ ಕರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನಿಕಟಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
  - ತಮ್ಮ ಮಹುಳ ಶಾಲೆಯೋಳಗಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆತ್ತೆವರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.
  - ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಮಾದಗಳನ್ನು ಮಗುವಿನ ಸಾಧನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆತ್ತೆವರೋಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಾಗಿ ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- 2.2 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು.
- ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು.
  - ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತೆವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಾರದು.
  - ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು (ಜಾತಿ, ಮತ, ಅರ್ಥಕ ಸ್ಥಿತಿ, ...) ಮಾತ್ರ ಹೊಗಳುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಮನೋಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- 2.3 ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆದರ ಹಾಗೂ ಗೌರವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು.
- ಭಾರತವು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಮತ, ನಂಬಿಕೆಗಳ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಾ ಕಾಣಬಹುದು.
  - ಆದರೆ ಭಾರತದ ಈ ವಿವಿಧತೆಯಿಂದ ಏಕತೆಯು ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.
  - ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಾ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಇರಬೇಕು.
  - ಈ ಮನೋಭಾವ ಅಥವಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮಾದ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ರಾವಂಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.
- 2.4 ವಿವಿಧ ಜನಸಮುದಾಯಗಳೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷ, ಹಗೆತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕಾರಣವಿರುವುದು ಹೊರತು ಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲ ಮತ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮಾನ ಗೌರವವನ್ನು ಉಂಟಾಗುವುದರ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು.
  - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಭಾರತೀಯ. ಅನಂತರವೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಬೇಕು.
  - ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿದಿಕಷ್ಟ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆ/ತರಗತಿಯನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು.
  - ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಭಾಗದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

3. ಅಧ್ಯಾಪನ ವೃತ್ತಿಯೊಡನೆ ಹಾಗೂ ಸಹೋದ್ರೋಗಳೊಡನೆ ಇರಬೇಕಾದ ಜವಾಭ್ಯಾರಿಗಳು
- 3.1 ವೃತ್ತಿ ಪರಿಣಾಮಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು.
- ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಗಾರನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿರಬೇಕು.
  - ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜ್ಞಾನ ವಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪನ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು ಇರುವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.
  - ಯಾವ ಯಾವ ಮೂಲಗಳಿಂದ ತನಗೆ ನೂತನ ಆರಿವು ಲಭಿಸಬಹುದೆಂಬ ಮುದುಕಾಟವು ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು.
- 3.2 ಸಹೋದ್ರೋಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೊಸತಾದ ಜ್ಞಾನ ವಲಯವು ಸ್ಪಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಿಸಬೇಕು.
  - ಇಂತಹ ಒಂದು ಜಾಗೃತಿಯುಂಟಾಗಲು ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಹಕಾರವು ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು.
  - ಶಾಲೆಯ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ಚರ್ಚೆ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಇರಬೇಕು.
  - ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಶಾಲೆಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಇಂತಹ ಕ್ರಿಯಾಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಂಶವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.
- 3.3 ಸಹೋದ್ರೋಗಳೊಡನೆ ಗೌರವಾದರಗಳೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಅವರು ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಗೌರವಾದರಗಳಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು.
- 3.4 ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಟ್ರೋಶನ್ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಥವಾ ಇತರ ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.
- ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಟ್ರೋಶನ್ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಅವರ ಶಾಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ.
  - ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ವಲಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲಿರುವ ಸಮಯವು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಖಾಸಗಿ ಟ್ರೋಳನ್ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಶಾಲೆಯ ಸ್ನೇತಿಕ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಂಟಾಗುವಂಥ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- 3.5 ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ತೀವ್ರಾನಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ಉಡುಗೊರೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಕೊಡಮಾಡುವ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೋ ಹೆತ್ತವರಿಂದಲೋ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು.
- 3.6 ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳಿಗೆದುರಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆದುರಾಗಿ ಅನಗ್ತ್ಯವಾದ ಅರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.
- ಪರಸ್ಪರ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆಯು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಭೂಷಣವಲ್ಲ.
  - ಸಾಕ್ಷಾತ್‌ಧಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅರೋಪ ಮಾಡಬಾರದು.
  - ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಅಪರಾಧವು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹಿರಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.
- 3.7 ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಥವಾ ಹೆತ್ತವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ದೂಷಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.
- ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕು.
- 3.8 ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳ ಬೋಧನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.
- ಅಧ್ಯಾಪನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಶಾಫಿಸಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅದರೆ ಅದು ಅಂಥಾನುಕರಣಯಾಗಲೇಬಾರದು.
- 3.9 ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಬಧ್ವವಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದು.
- ಯಾವುದಾದರೂ ಅಗತ್ಯಕಾೃಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡುವಂಥವುಗಳಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಪರವಾದ ಕಾಯ್ದಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

1.14 ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್ ಎಂಬುದು ದ್ಯುನಂದಿನ ಪರ್ಯಯೋಜನೆ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪರ್ಯ ಪ್ರಸ್ತರ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವೌಲ್ಯನಿಣಾಯವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.

ಸರಿಯಾದ ಹಾಗೂ ಅಥವಾ ವಾದ ಆಶಯ ರೂಪೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವೌಲ್ಯನಿಣಾಯದ ಮೂಲಕ ರೂಪೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಾಹಿತಿಗಳ (ದ್ಯುನಂದಿನ ವೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು) ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಒಂದು ಕಿರು ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ (Reflection Note) ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಅದನ್ನು SRG/SC ಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಸಬೇಕು. ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಮುಂದಿನ ಯೋಜನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್‌ನ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನವೆಲ್

ಪಾಠದ ಹೆಸರು	:
ದಿನಾಂಕ	:
ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಮಯ	:
ವಿಷಯ (Theme)	:
ಕಲೆಕ್ಟಾ ಸಾಧನೆಗಳು	:
ಆಶಯಗಳು	:
ಕೌಶಲಗಳು	:
ಭಾಷಾ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು (ಭಾಷೆಗೆ ಮಾತ್ರ)	:
ಘ್ಯವಹಾರ ರೂಪಗಳು (ಭಾಷಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ)	:
ಮೌಲ್ಯಗಳು – ಮನೋಭಾವಗಳು	:
ಕಲೆಕ್ಟಾಪಕರಣಗಳು	:
ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	:

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ
ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	(ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು)

ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯನಿ/ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಹಿ

ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸಹಿ

ಅವಲೋಕನ ಪಿಷ್ಟಣಿ (Reflections)

ನಾನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು (ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಲಭಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಅಥವಾ ರದ್ದಿ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಣೆಯ)

-
-
-
-

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು – ಸೂಚನೆ

-
-
-
-
-

ಅವಲೋಕನ ಪಿಷ್ಟಣಿ (Reflection note) ಯಾಕೆ?

- ಪ್ರತಿವಾರದ **SRG, Subject Council** ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ
- ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ
- ಒಂದು ಅವಧಿಯ **C.E.** ಯನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ.

ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಸಮೀಪನ

ಕಲಿಕೆ (Learning) ಎಂಬುದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಿದ್ದರೆ, ಅನುಭವಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾಡೇರಿಸುವಂಥದ್ದೂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಯೂ ಇರುವಂತದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಮಗುಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠ್ಯಾಗದಿಂದಲೂ ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆ (Learning Outcomes) ಗಳನ್ನು ಮೊದಲೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕಲಿಕಾಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಡಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗಳಿಸಿದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು, ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು, ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಎಷ್ಟರೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣಕಾಗಿದೆ? ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಇನ್ನು ಯಾರೆಲ್ಲ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೇನಾಗಿರಬೇಕು? ಅವುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ರೀತಿಯ ಜಿಂತನೆಗಳು ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಯದು ಅಂಗವಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕು..

ಒಂದು ಪಾಠ್ಯಾಗದ/ಫಟಕದ ವಿನಿಮಯದ ಬಳಿಕೆ 'ಪನೆಲ್ಲ ಕಲಿಯಲಾಯಿತು' ಎಂದು ನಿಂಬಂಯಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ (Assessment of Learning) ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪಾಠ್ಯಾಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಕಲಿಕಾ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂಬಿವೃಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಯದು ಒಂದು ಹಂತ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ನಡೆಸಲಾಗುವ ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಯವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮುಖವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಅದರ ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಅಥವಾ ಸಹಪಾಠಿಗಳ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪಾಠೋಳ್ಯವಿಕೆ ನಡೆಯಬಹುದು. ಕಲಿಕೆಯೊಂದಿಗಿರುವ ಈ ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಯ ಮತ್ತು ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್ (Feed Back) ನೀಡುವಿಕೆಗಳು ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಯದು ಇನ್ನೊಂದು ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಲಿಕಿಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಯ (Assessment for Learning) ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ನಿರಂತರ ನಡೆಯಬೇಕಾದುದೂ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಆಗಿವೆ.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಿಸುತ್ತಿರುವುದಿನಿಂಬಂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ 'ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ'ಯೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಯದು ಮೂಲಕವೂ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 'ಮೌಲ್ಯನಿಂಬಂ ಯವೇ ಕಲಿಕೆ' (Assessment as Learning) ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಕಲಿಕೆಯ ದ್ವ್ಯಾತೀಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ‘ಕಲಿಕೆಗಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ’ ಮತ್ತು ‘ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯವೇ ಕಲಿಕೆ’ ಎಂಬಿವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯು ಫಲಪ್ರದವೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯೂ ಆಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತಹ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ಸಮೀಪನವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕಾ ಸಮೀಪನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕನುಗಳಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ಸಮೀಪನವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ಸಮೀಪನ (Outcome focussed assessment approach) ವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ರೂಪಿಸುವ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ‘ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ’ ಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ವಿಮಶಾಂತ್ರ್ಯಕ ಅಲೋಚನೆ, ಯುಕ್ತಿ ಜಿಂತನೆ, ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಫಲನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವಿಕೆ ಪರಸ್ಪರ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಕಲಿಕೆಯ ವಿಶೇ�ತೆಗಳಾಗಿವೆ.

ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ (CCE)

ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಲಿಕೆ ಎಂಬುದು ಮನುವನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಸ್ವೇಪಣ್ಯ ಮತ್ತು ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಏಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನಿರಂತರ ವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಂದ್ಯವೆಂದರೆ ಮನುವನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ವಿಧಾನ

ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದರಿಂದ ಎಂಟರವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇದು ಪ್ರೋಯೆಂಟ್ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪ್ರೋಯೆಂಟ್ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡ್ ಪ್ರೋಯೆಂಟ್ ಶೇಕಡಾಮಾನ ಮತ್ತು ಗ್ರೇಡನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರೇಡ್ ಪ್ರೋಯೆಂಟ್ ಶೇಕಡಾಮಾನ	ಗ್ರೇಡ್
75 – 100	A
60 – 74	B
45 – 59	C
33 – 44	D
33 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	E

ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಿರಂತರತೆ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರತೀಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಧಾನವಾಗಿ ಎರಡು ವಲಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

CCE ವಲಯಗಳು

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯ.

ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ

ಮನು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾವಿಷಯಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳು (ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ), ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ - ಕ್ರಿಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಷ್ಟಿರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಿರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

- ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (C.E.)
- ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (T.E.)

ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (C.E.)

ಒಂದರಿಂದ ಎಂಟರವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಕಲಿಕೆಯು ನಡೆಯಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಶಯಗಳು, ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು, ವಿವಿಧ ವಿಜ್ಞಾನವಲಯಗಳು, ಸ್ವಜನಶೀಲ ರಚನೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೇಳಿ ಹಾಗೂ ಓದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗೃಹಿಸುವುದು, ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು, ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಎಂಬೀ ಸಾಮಧ್ಯಗಳು ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಬೆಳೆದು ಬರುವವುಗಳಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಭಾಷಾಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿಯೋ ಜ್ಞಾನವೋದಗಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿಯೋ ಬೇರೆದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

1 ಮತ್ತು 2ನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ (Theme) ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ, (ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಇತರ ಭಾಷೆಗಳು) ಗಣಿತ, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ತರಗತಿಗಳ ವಿಷಯಾನ್ತರ್ಮಣಿಕೆ ವಲಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ವಾಚಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಸಾಮಧ್ಯಗಳ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಉಚ್ಚಾರ ಶಿಫ್ಟ್‌ಯಿಂದ ಓದುವುದು ಸರಿಯಾದ ಬರವಣಿಗೆ ರಚನೆಯ ವಿಕಾಸ ಎಂಬಿವುಗಳು ಭಾಷಾಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಶಯ ರೂಪೀಕರಣ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಮಗು ಆಚೆಸಿದ ಆಶಯಗಳು, ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗಳಿಸಿದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧದ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ
  - ಪ್ರೋಟೋಪ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ
  - ಫಾಟಕ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಾಟಕದ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ)
- ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.
- ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆ ಜರಗುವಾಗಲೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆದಾರನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಪದಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲೋ ಮಂಡಿಸುವುದರಲ್ಲೋ ಹಿರಿಮೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಹಾಗೂ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ತಕಿ, ನಿದಿಷ್ಟವಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಭಾಗದಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸುವಾಗ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆದಾರನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸವರ್ಚಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವುದು.

1. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸ್ತಕಿ, ಪ್ರೈಯತ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಖಾರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ.)
2. ಆಶಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ
3. ಕೌಶಲಗಳ ಸಂಪಾದನೆ
4. ಅಭಿವೃತ್ತಿ/ಮಂಡನೆ
5. ದಾಖಲಿಸುವುದು/ಸಿದ್ಧಪದಿಸುವುದು

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕವನ್ನು ಅಧಾರವಾಗಿರಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ‘ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ’ ಎಂಬ ಸೂಚಕದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪಾಲೆಗ್ಗಂಡವರು, ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪಾಲೆಗ್ಗಂಡವರು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಾಲೆಗ್ಗಂಡವರು, ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮಪದಿಸಬೇಕಾದವರು ಎಂಬೀ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು/ದಾಖಲಿಸುವಿಕೆಗಳು ಟೀಚಿಂಗ್ ಮಾನುವೆಲೋನ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಪುಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಕಲಿಕೆದಾರರನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

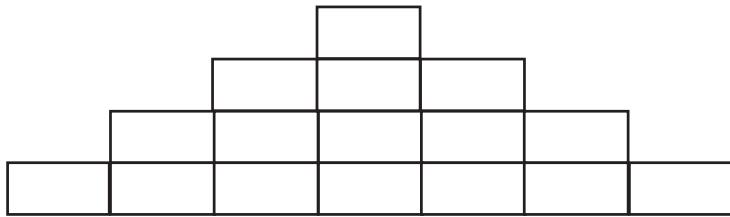
ಇದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣಿತದ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.

1 ರಿಂದ ತೊಡಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವು ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅದರಿಂದಲೇ ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಶಯ ರೂಪೀಕರಣಕ್ಕೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇರುವುದಾಗಿದೆ. (ಉದಾ: $1 + 3 + 5 + 7 = 4 \times 4 = 16$)

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು, ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ನಿಗಮನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕಗಳ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡುವರು.

ಒಂದು ಮಗು ಬೆಂಕೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಅದರ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 3, ಅದರ ಕೆಳಗೆ 5 ಎಂಬಂತೆ ಬೆಂಕೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ 10 ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಂಕೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರಬಹುದು? ಹೀಗೆ 30 ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಂಕೆಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು?

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.

10 ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಬೆಂಕೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

ಮಗು ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

$$1 + 3 + 5 + 7 + 9 + 11 + 13 + 15 + 17 + 19 = 100$$

ಕೆಲವರು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

30 ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಂದು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸುಲಭವೇ?

ಸಾಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಕೋಡಿಕರಿಸುವುದು.

ಹಾಗಾದರೆ ಪಟ್ಟಿ ಹೇಗೆರಬೇಕು?

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತರಗತಿ ಚರ್ಚೆಯ ಬಳಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

ಪಟ್ಟಿ

ಸಾಲು	ಸಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು
1	1	1
2	3	4
3	5	9
4	7	16
5	9	25
6	11	36

ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಲಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ?

ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದವರಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು?

ಎರಡನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು?

ಸಾಲು ಹಾಗೂ ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೇ?

.....?

.....? ಇತ್ತಾದಿ

ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೋಟು ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚೆಚ್ಚಿಸಿ, ಪರಸ್ಪರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚೆಚ್ಚಿಯ ಬಳಿಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಲಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದಲೇ
ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಒಟ್ಟು ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಿಗುವುದು.

ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. 1 ರಿಂದ ಅರಂಭವಾಗುವ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿರುವ ಸುಲಭದ ದಾರಿಯಾವುದು.

ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚೆಚ್ಚಿ, ಪರಸ್ಪರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ – ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ.

ಚೆಚ್ಚಿಯ ಬಳಿಕೆ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

1 ರಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಆ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅದರಿಂದಲೇ ಗುಣಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಈ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾನ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.

■ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯೂಳ್ಯುವಿಕೆ

- ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ವೆಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?
- ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?
- ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?
- ಆಶಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

■ ಆಶಯ ಗ್ರಹಣ

- ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದ ಆಶಯ ಗ್ರಹಣವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ?

- ಪುನಃ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್‌ನ್ನೂ ನೀಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೇ?

■ ಕೌಶಲಗಳ ಸಂಪಾದನೆ.

- ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ?
- ಪಟ್ಟಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?
- ಸಾಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಬೆಂಕಿಪಟ್ಟಿಗೆಗಳ ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಹಾಯವೂ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೇ?
- ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನಿಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಇತರರ ಸಹಾಯವು ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೇ?

■ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ/ ಮಂಡನೆ

- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ನಂತರ ಹಾಗೂ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ನಂತರ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆಯೇ?

- ನಿಗಮನವನ್ನು ಯುತ್ತಿಯುತ್ತಿವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ?

■ ದಾಖಲಿಸುವುದು/ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.

- ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗುವಾಗ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?
- ದಾಖಲಿಸಿರುವುದು ಇತರರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿದೆಯೇ?
- ದಾಖಲಾತಿ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧವಾಗಿದೆಯೇ?
- ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರದ ಹಾಗೂ ತರಗತಿ ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ದಾಖಲೀಕರಣ ನಡೆದಿದೆಯೇ?

ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗೂ ಇದೇ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಗ್ರೇಡ್‌ನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಧಿಯ ಒಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು

ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೊಲ್ಯುನಿಣಂಯ ಪ್ರಟಿದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿರಬೇಕು. ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕಕ್ಕೂ 4/3/2/1 ಎಂಬಂತೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಗಳನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ನೋಟು ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿರುವ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನಿರಂತರ ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಭಾಷಾಕಲೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮೊಲ್ಯುನಿಣಂಯ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ಆಂತರಂಗಿಕವಾದ ಆಶಯವು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?

■ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆಸಕ್ತಿ, ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ (ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ನಿಯೋಜಿತ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು.....) ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ವಿಧಾನ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

■ ಆಶಯ ಗ್ರಹಣ

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಂತರಂಗಿಕವಾದ ಅರಿವು, ವ್ಯವಹಾರ ರೂಪದ ಸ್ಥಾರೂಪ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಸೂಚಕಗಳು, ಭಾಷಾ ನೈಪುಣ್ಯ ಎಂಬಿಪುರ್ಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆಕೆದಾರನು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಇಲ್ಲಿ ಮೊಲ್ಯುನಿಣಂಯ ಮಾಡಬೇಕು.

■ ಕೌಶಲಗಳು

ಅಲಿಸುವಿಕೆ, ಮಾತುಗಾರಿಕೆ, ಭಾಷಣ, ವಾಚನ, ಲೇಖನ, ಸ್ವಜನಶೀಲತೆ ಮೊದಲಾದ ಕೌಶಲ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ನೀಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಹಾರ ವಲಯಗಳು, ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು, ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಎಂಬಿಪುರ್ಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

■ ಅಭಿವೃತ್ತಿ/ ಮಂಡನೆ

ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೆ ಹಲವು ದಾರಿಗಳಿವೆಯಲ್ಲವೇ? ಮಗುವಿನ ರಚನಾ ಕೌಶಲದಂತೆಯೇ ಇತರ ಭಾಷಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿವೆ. (ವಾಚನ, ಹಾಡುವಿಕೆ, ಅಭಿನಯ, ಚಿತ್ರರಚನೆ, ಭಾಷಣ) ಇಪುರ್ಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರಶುದ್ಧಿ, ಸ್ವಷ್ಟತೆ ಎಂಬಿಪುರ್ಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

■ ದಾಖಲಿಸುವುದು/ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗುವಾಗ ಅಗತ್ಯವಾದ ದಾಖಲೀಕರಣವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆಯೇ? ಈ ದಾಖಲೆಗಳು ಇತರರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿವೆಯೇ? ದಾಖಲೆಗಳು ಶಿಸ್ತು ಬಧವಾಗಿ ಇವೆಯೇ? ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ತರಗತಿ ಚಚೆಯ ಬಳಿಕ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?

ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಗ್ರೇಡ್ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಸೂಚಕಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅವಧಿಯ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮಾನ್ಯವೆಲೋನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

- ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ. (ವಿವರಣೆ ತಯಾರಿಸುವ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ)
- ಮಕ್ಕಳು ಹಾದೋಟದ ವಿವರಣೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಹಂತಗಳು

- ಲಭಿಸಿದ ಅನುಭವ (ನೇರ ಅನುಭವ, ದೃಶ್ಯ) ಹಾಗೂ ಅಚ್ಚಿತ ಅರಿವಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯೇಯಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ.
- ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಮಂಡಿಸುವುದು, ಅಗತ್ಯ ಸೇಪನದೆ, ತಿದ್ದುವಿಕೆ ನಡೆಸಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು.
- ಗುಂಪಿನ ಮಂಡನೆ
- ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ, ರಚನೆ, ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚಚ್ಚಿದೆ.
- ವಿವರಣೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.
- ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದ ವಿವರಣೆ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಇದನ್ನು ಎಡಿಟಿಂಗ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ?

ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಹಂತಗಳು ಹೇಗಿರಬಹುದು?

- ವ್ಯೇಯಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ರಚನೆ
- ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಮಂಡನೆ – ಚಚ್ಚಿದೆ
- ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ತಯಾರಿಸುವುದು (ಎಲ್ಲರೂ ಚಚ್ಚಿದೆ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ ತಯಾರಿಸಬೇಕು)
- ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.
- ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನ.

- ಚರ್ಚೆಯ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು.
- ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.
- ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ : ಚಟುವಟಿಕೆಯುದ್ದಕೂ ಇರುವ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.
- ಆಶಯ ಗ್ರಹಣ : ಹೂದೋಟದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಆಶಯಗಳು, ವಿವರಣೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಸೂಚಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ.
- ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು : ಭಾಷಣ, ವಾಚನ, ಲೇಖನ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಮನುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿ : ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಮಂಡಿಸುವಾಗಲೂ ಗುಂಪಿನ ಮಂಡನೆಯಲ್ಲಿಯೂ.
- ದಾಖಲಿಸುವಿಕೆ : ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಚನೆ, ಗುಂಪಿನ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವಿಕೆ, ಚಟುವಟಿಕೆಯುದ್ದಕೂ ಮಾಡಿದಾಗ ದಾಖಲೀಕರಣ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವಿರಲ್ಲವೇ?

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು (i) ತಮ್ಮ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್ (ii) ಮಕ್ಕಳ ನೋಟ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇವುಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

(1) ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್‌ನ ವಿವರಗಳು

ಕಲಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್‌ನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಫಳಕಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

- (i) ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು
- (ii) ಆಶಯಗಳು/ಶಿಳ್ಳವಳಿಕೆಗಳು
- (iii) ಕಾಶಲಗಳು
- (iv) ಮೌಲ್ಯಗಳು/ಮನೋಭಾವಗಳು
- (v) ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು
- (vi) ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
- (vii) ಸಮಯ

(viii) ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರಟಿ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಯದ ಪ್ರಟಿ.

(ix) ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಯದ ಪ್ರಟಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು.

ಮ್ಯಾನ್‌ಪೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ, ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳು, ತಂತ್ರಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳಿರಬೇಕು.

(2) ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ನೋಟ್ ಪ್ರಸ್ತುತವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಲಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಪ್ರಥಾನ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗನುಸರಿಸಿ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿರೂಪಿಸಲು ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಜನಶೀಲತೆ, ಚಿಂತನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಭಾಷಾ ಸೈಪ್ರಾಣ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತವೆ. ಪಾಠ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ರೂಪಗೊಂಡ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿಯೇ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು, ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನೀಡಬೇಕು. ಘಟಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಕ್ಷೇಪುವ ದಾಖಲೆಯಾಗಿ ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತಗಳು ಕಾಯ್ದ ನಿವಾರಿಸಬೇಕು.

ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತವು ಆಶಯಸ್ವಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು, ಆಶಯ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿರುವುದು, ತನ್ನ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತಹುದು ಆಗಿರಬೇಕು. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಕೆಯಿರಬೇಕು.

■ ಪ್ರೋಟೋಂಫ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಾಗ ಸಿಗುವ ಎಲ್ಲ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಟೋಂಫ್ರೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮನುವಿಗೂ ಹೆತ್ತವರಿಗೂ ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ನೀಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರೋಟೋಂಫ್ರೋಲಿಯೋ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೋಟೋಂಫ್ರೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿ,

- ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತ
- ಇತರ ರಚನೆಗಳು (ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಚನೆ, ಉತ್ಪನ್ನಗೊಳಿಸಿದ ರಚನೆ)
- ಇತರ ಕಲಿಕಾ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳು (ಚಿತ್ರಗಳು, ಸಂಗೃಹಗಳು, ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು)

- ಕಲಿಕಾ ಸಾರ್ಕೋಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮಕ್ಕಳು ರೂಪಿಸಿದ ಸೂಚಕಗಳು
- ಸ್ವಜನಶೀಲ ರಚನೆಗಳು
- ವರ್ಕೋಂಶೀಟ್‌ಗಳು

ಈ ಮೊದಲಾದುವು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರೋಟೋ-ಫ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

- ಆಶಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ
- ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿರುವುದು
- ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಂರಚನೆ
- ಪೂರ್ಣತೆ
- ನೈಜತೆ

ಪ್ರೋಟೋ-ಫ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ೧೦ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಚಟುವಟಿಕೆ : ಕಲಿಕೊಂಡಕರಣ ನಿರ್ಮಾಣ

ಎಳಣೇ ತರಗತಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದ ಪ್ರಕಾಶ ವಿಸ್ತೃಯಗಳು ಎಂಬ ಪಾಠ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿಫಲನದ ಅವಶ್ಯಕನೆ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಚೋರ್ಕೋ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಿಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಗು ಒಂದು ಉಪಕರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕಿ ದ್ವಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಸಿದ ಕನ್ನಡಿಯ ಚೂರಿನ ಪಾದರಸ ಲೇಪವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಚೋರ್ಕೋ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನಿರಿಸಿ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ದ್ವಾರದ ಮೂಲಕ ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರೋಟೋ-ಫ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

(1) ಆಶಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ

ನಯವಾದ ಕನ್ನಡಿಯು ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳು ಅವಶ್ಯಕನೆಗೊಂಡು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಆಶಯ ವಿಶದೇಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಒಂದು ಉಪಕರಣವಿದೆ ಮಗು ಶಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ.

(2) ಅರಿವನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಕನ್ನಡಿಯ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ಇರಿಸುವ ಅಗತ್ಯ, ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಇರಿಸುವ ಅಗತ್ಯ, ಇವುಗಳನ್ನು ಶಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಿಯ ಚೂರನ್ನು ಅಂಟಿಸಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೊತುಮಾಡಿ, ಕನ್ನಡಿಯ ಪಾದರಸ ಲೇಪವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಬೆಳಗ್ಗೆ ನೋಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಅರಿವುಗಳು ಮಗುವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೇ ಎಂದು ಶಿಳಿಯಲು ಮಗುವಿನೊಡನೆ ಚಚೆದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು.

(3) ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೂಪರಚನೆ

ಈ ಸೂಚಕವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಂದಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಚೋಕ್ ಹೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಯೋಗ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?
- ಬಳಸಿದ ಕನ್ನಡಿ ಚೂರುಗಳ ಗಾತ್ರ.
- ಕನ್ನಡಿಯ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಸಲಾಗಿದೆ?
- ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಸಿಗಬೇಕಾದ ವಸ್ತು ಇರಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ?

(4) ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ

ಉಪಕರಣ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆಯೇ, ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಉಪಕರಣದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು.

(5) ಸ್ವೇಚ್ಛತೆ

ಉಪಕರಣದ ಚೆಲುವು, ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಸಿಗಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವಿನ ಆಯ್ದು (ಉದಾ : ಹೊಗಳು, ಜಿಕ್ಕೆ ಬೊಂಬಿಗಳು, ಲ್ಯಾಟ್...) ಸ್ವೇಚ್ಛತೆ, ಭಾಷಿಕ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛತೆಯಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಫಟಕಗಳ ಅಥಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು (ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಲಿಯೋ) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮಾನ್ಯಲೋನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು. ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಎಲ್ಲ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಸೂಚಕಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಲಿಯೋ ಮೂಲಕ ಗ್ರೇಡ್ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ರೀತಿ :

ಅವಧಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಗಣನೆಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡುವ.

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಸೂಚಕದ ಅಥಾರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ / ಉತ್ತಮ / ಸರಾಸರಿ / ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 4/3/2/1 ಎಂಬಂತೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

5 ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಸೂಚಕಕ್ಕೂ 4/3/2/1 ಎಂಬಂತೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಗರಿಷ್ಟ 20 ಅಂಕಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗ್ರೇಡ್ ಆಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು.

ಸ್ಕೋರ್	ಗ್ರೇಡ್
15 - 20	A
12 - 14	B
9 - 11	C
7 - 8	D
Below 7	E

ಒಂದು ಅವಧಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಯೊವನ್ಸ್ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕಕ್ಕೂ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಬೇಕು.

■ ಘಟಕ ಹಂತದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಒಂದು ಘಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದೊಂದಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಸಮಗ್ರ ರೂಪವಿದೆ. ಒಂದು ಘಟಕವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಸಮಗ್ರತಾ ಪ್ರಜ್ಞೆ (ಎಲ್ಲ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ) ಯನ್ನು ಬೆಲೆಗಟ್ಟುವುದಾಗಿದೆ. ವಾಚಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ರಸಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಒಪನ್ ಬುಕ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಪ್ರಶ್ನೆ ತಯಾರಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ಹೊಸ ರಚನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮೌದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ನಿದಿಂಷ್ಟ ಘಟಕದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಗು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ರೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ಯೂಲ್, ಚಿಕ್ಕಲಿಸ್ಟ್ ಮೌದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಘಟಕಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವಿರುವುದರಿಂದ ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ ಮಾಪನದ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ಕಲಾತ್ಮಕಣ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ-ದ್ಯುಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಯೊ ಮತ್ತು ಘಟಕ ಹಂತದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಗ್ರೇಡನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

CE ಗ್ರೇಡನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ವಿಧಾನ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರೋಟೋಎಪ್ಲೋಯೊ, ಘಟಕ ಹಂತದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಎಂಬಿವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಗ್ರೇಡನ್ನು ನಿರ್ದಾರಿಸಿದ ಬಳಿಕ A, B, C, D, E ಗ್ರೇಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 5, 4, 3, 2, 1 ಎಂದು ಅಂಕವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಹಿಂತಿಗೆ ಲಭಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಗ್ರೇಡುಗಳ ಅಂಕಗಳ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು CE ಗ್ರೇಡನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ೨೦ ಮುಗುವಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ, ಪ್ರೋಟೋಎಂಬೋಲಿಯೋ ಮತ್ತು ಫಟಕ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ A, B, B ಲಭಿಸಿವೆ ಎಂದಿರಲಿ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಗ್ರೇಡಿನ ಒಟ್ಟು ಅಂತರಗಳು $5 + 4 + 4 = 13$ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಸರಾಸರಿ $13/3 = 4.33$ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಗುವಿಗೆ ಲಭಿಸುವ ಗ್ರೇಡ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಆಗಿದೆ.

ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (TE)

೧ರಿಂದ ೪ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾದ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ಅಥಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ರೂಪಗಳು, ಭಾಷಾ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗಳು, ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಎಂಬೀ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಷಯದ ವಲಯಗಳಿಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೂ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬಹುದು. ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ವಿಷಯ ವಲಯಗಳನ್ನು ಅಥಾರವಾಗಿರಿಸಿ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೂನಿಟ್/ಆಶಯ ವಲಯಗಳಿಗೂ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿನ ಚಿಂತನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ವೆಚ್ಚೆಜ್ (Weightage) ನೀಡಿ, ನೀಲಿನಕಾಶೆ ತಯಾರಿಸಿ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೊಂದು ಬಿಡಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನೆಪ್ರತಿಕೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಅಥಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ತಯಾರಿಸಿದ ಸೂಚಕಗಳ ಅಥಾರದಲ್ಲಿ ಅಂತ (Point)ಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರೇಡನ್ನು (Overall Grade) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಬೇಕು.

ಕಲೆ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣ (ಅಭಿನಯ) ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅಥಾರದಲ್ಲಿ ನಿಣಾಯಿಸಬೇಕು. ಇಡಕ್ಕಿರುವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅಯಾ ವಿಷಯಗಳ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಲೆ, ವೃತ್ತಿಪರಿಚಯ, ಆರೋಗ್ಯ - ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ - ಅವಧಿ ಕೋಡಿಕರಣ

(1) ತರಗತಿ 1 ರಿಂದ 4 ರ ವರೆಗೆ

1 ರಿಂದ 4 ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ CE ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ, TE ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ F₁ ಫಾರ್ಮೇಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. F₁ ಫಾರ್ಮೇಟನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. CE, TE ಯನ್ನು ಗ್ರೇಡುಗಳಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. F₁ ಫಾರ್ಮೇಟನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುಗುವಿನ ಮೂರು ಅವಧಿಗಳ CE, TE ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಸಂದರ್ಭವನ್ನೆನ್ನೂ ದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಫಾರ್ಮೇಟನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೆ

ದಾಖಲೆಸುವ ಮೂಲಕ ಮಗು ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಯಾವ ಯಾವ ಮಹ್ಕ್ಯಳು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.

(2) 5ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 8ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ

5 ರಿಂದ 8 ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ CE ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಮತ್ತು TE ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ವಿವಿಧ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ F_1 ಫಾರ್ಮೇಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. F_2 ಫಾರ್ಮೇಟನ್ನು ಅನುಭಂದದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. CE, TE ಗ್ರೇಡುಗಳಾಗಿ ದಾಖಲೆಸಬೇಕು.

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದಂತೆಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯವಾಪನವೂ ಪ್ರಧಾನವಾದುದಾಗಿವೆ. Learning to know, Learning to do, Learning together, Learning to be ಎಂಬಿವ್ಯುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಪಡಿಸಬೇಕು.

1. ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Communication Skills)
2. ವ್ಯಕ್ತೀಯತರ ಕೌಶಲ್ಯ (Inter Personal Skills)
3. ಸಹಾನುಭೂತಿ (Empathy)
4. ಭಾವನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ (Coping with Emotions)
5. ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ (Coping with stress)
6. ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Problem solving skills)
7. ಶೀರ್ಷಕಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು (Decision making)
8. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ (Critical thinking)
9. ಸೃಜನಶೀಲತೆ (Creative thinking skills)
10. ಸ್ವಪ್ರಜ್ಞಿ (Self awareness)

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೇಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರೇ ಆಯಾ ವಿಷಯದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಯವನ್ನೂ ವಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಯ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಗಳು/ಮನೋಭಾವಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಾಮಾಜಿಕ - ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದೆಯ - ವಾರ್ಷಿಕ ಕೋರ್ಡಿಎರಣ

(1) 10ಂದ 4ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿ

10ಂದ 4ನೇ ತರಗತಿವರೆಗಿನ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದೆಯದ ಅಂಗವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ಫೋರ್ಮೇಟ್ (F₁) ನ CE, TE ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಡಿಎರಿಸಲು ಘಾರ್ಮೇಟ್ (F₂) ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವಿನ ವಿಷಯಬಂಧಿತವಾದ CE, TE ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು. (F₃ ನೋಡಿರಿ.) ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಿದ CE ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವಾಗ ಮೂರು ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಾಗಿ ಮನುವಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಗ್ರೇಡನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಅವಧಿಯ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರೇಡಾಗಿ (Overall) ಅಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು F₃ ಘಾರ್ಮೇಟಾಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತವನ್ನೇಳಿದು ವೃತ್ತದೊಳಗೆ Overall CE ಎಂದು ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

TE ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವಾಗ 3ನೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮನುವಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಗ್ರೇಡ್ ಟE ಗ್ರೇಡಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿದ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ತೀರಾ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ‘ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

(2) 5ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 8ರ ವರೆಗೆ

5 ರಿಂದ 8 ನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನೀಡುವ ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳ CE, TE ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು (F₂ ಘಾರ್ಮೇಟನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು) ವಾರ್ಷಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಡಿಎರಿಸಲು ಘಾರ್ಮೇಟ್ F₄ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವಿನ ವಿಷಯ ಬಂಧಿತವಾದ CE, TE ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ಅಯಾ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಿದ CE ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವಾಗ ಮೂರು ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಿದ ಗ್ರೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮ ಗ್ರೇಡನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಅವಧಿಯ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರೇಡಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು F₄ ಘಾರ್ಮೇಟಾಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ವೃತ್ತವನ್ನೇಳಿದು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರೇಡು ಯಾವುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

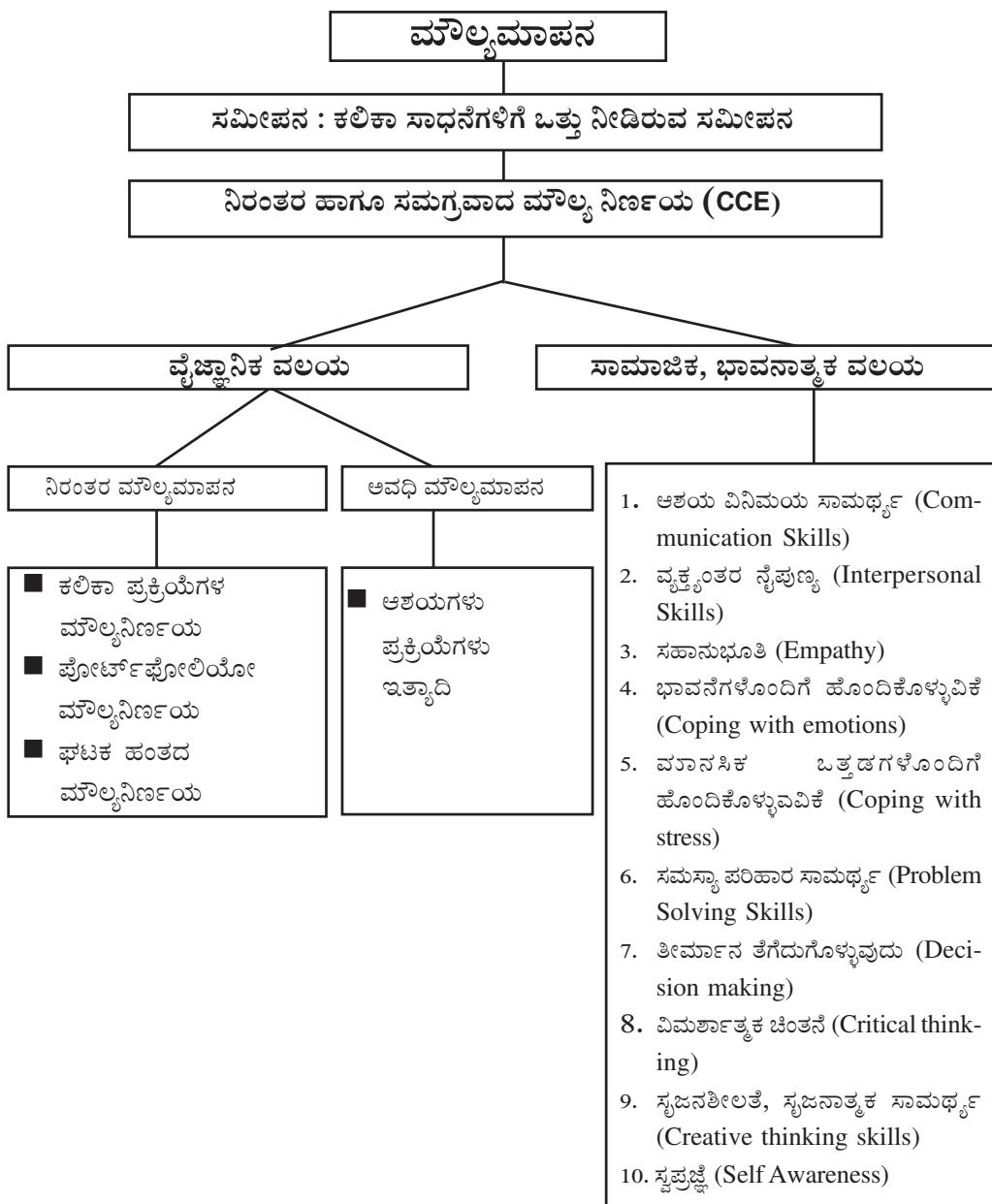
TE ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವಾಗ 3ನೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮನುವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಗ್ರೇಡ್ ಟಿ ಗ್ರೇಡು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಶೀರಾ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ‘ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ – ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಹಿರಿಮೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ಮಾಡಿ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲಿರುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಒಗಟ್ಟಿನ ಪರಿಶ್ರಮ ಅರ್ಥಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದ ತರಬೇತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಧ್ಯಫೋಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯಕ್ಕಿರುವ ವಿವಿಧ ಫೋರ್ಮ್‌ಮೇಟುಗಳನ್ನು ಅನುಭಂಧವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

F₁

ಅನುಭಂಗ
ವ್ಯಾಲ್ಯೂಮ್ಯಾಸದ ವಿಪರ್ಯೆ ನಮ್ಮೆಗಳು
ನಿರ್ಣಯ ಹೊಲ್ಯೂಡ್‌ಸೆನ್ಸ (CE) ಮತ್ತು ಹೊಲ್ಯೂಡ್‌ಸೆನ್ಸ (TE) ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬಯದ ವಿಷಯಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆನೇ (F₁) ತರಕ್ಕಿ 100ದ 4ರಷ್ಟೇ
ಅವಧಿ : 1-2-3

ತರಗತಿ :

ವಿಫ್ಫಾಗ

ತೋರ್ತು ವಿಧಾನದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ	ಕಣ್ಣದ ಅರ್ಥಿಕ/ಆಸ್ತಿಕ ಜೀವಿಕೆ	ಗೆಂತಿ ಪರಿಸರ ಅಧಿಕಾರಿ	ಕಲೆ ಪ್ರಯೋಜನ	ಆರೋಗ್ಯ - ಪ್ರೋತ್ಸಹ	ಆರೋಗ್ಯ - ಪ್ರೋತ್ಸಹ	TE ಮ್ಯಾನ್ಯಾಪ್ಲಿಕೇಶನ್					CE ಮ್ಯಾನ್ಯಾಪ್ಲಿಕೇಶನ್										
						1	2	3	4	5	1	2	3	4	5						
ಅವಧಿ	ವಿಫ್ಫಾಗ	ಗೆಂತಿ	ಕಲೆ	ಪ್ರಯೋಜನ	ಆರೋಗ್ಯ	TE ಮ್ಯಾನ್ಯಾಪ್ಲಿಕೇಶನ್	CE ಮ್ಯಾನ್ಯಾಪ್ಲಿಕೇಶನ್														
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7		

- 2) CE, TE ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಿರುವ ವಿಷಯಬಂಧಿತ ಕ್ಷೋಡಿಕೆರಣ ಪ್ರೋಮೇಟ್‌ಎಂಡ್‌ಎಂಡ್‌ಎಂಡ್ (F₂) 5ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 8ರ ವರೆಗೆ

ಅವಧಿ : 1/2/3

ವಿಷಯ ..... ತರಗತಿ ..... ವಿಭಾಗ .....

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು	CE			ಒಟ್ಟು CE ಗ್ರೇಡು	TE ಗ್ರೇಡು	ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ
		ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಪ್ರೋಟೋಎಂಡ್ ಪ್ರೋಲಿಯೋ	ಫೆಟ್ಟಕ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ			

E³

వయస్సులకు కొర్కెకొరణిద శ్రీమతేశ్వరో(F_3) 1నే తరగతిలోద 4ర పట్టి

ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶନ

၁၃၅

ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಪ್ರಾಂತೀಯ

ಅಧಿಕಾರಿ: **ವಿಭಾಗ:**

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷ:

ಕ್ಷೇತ್ರ	ವಿಧಾನ ಕ್ಷೇತ್ರ	ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	ಕಾರ್ಯಾಳಯ	ಖಾರ್ಡ್	ಏಜಿಫ್ಟ್	ಗಳಿಂಬಿ	ಕಲ್ಪ	ವ್ಯವ್ಹಾರಿಕ ಪರಿಷಯ	ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ	ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ	ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲಗಳು			
											CE	TE	CE	
I	ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ	ಕಾರ್ಯಾಳಯ	ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ	ಖಾರ್ಡ್	ಏಜಿಫ್ಟ್	ಗಳಿಂಬಿ	ಕಲ್ಪ	ವ್ಯವ್ಹಾರಿಕ ಪರಿಷಯ	ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ	ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ	CE	TE	CE	
II	ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ	ಕಾರ್ಯಾಳಯ	ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ	ಖಾರ್ಡ್	ಏಜಿಫ್ಟ್	ಗಳಿಂಬಿ	ಕಲ್ಪ	ವ್ಯವ್ಹಾರಿಕ ಪರಿಷಯ	ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ	ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ	CE	TE	CE	
III	ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ	ಕಾರ್ಯಾಳಯ	ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ	ಖಾರ್ಡ್	ಏಜಿಫ್ಟ್	ಗಳಿಂಬಿ	ಕಲ್ಪ	ವ್ಯವ್ಹಾರಿಕ ಪರಿಷಯ	ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ	ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ	CE	TE	CE	

ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮೀಪನ

ಮುನ್ಸುಡಿ

ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಅಟಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನಸಿಕ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಶಾರೀರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ನವೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಗಣನೆ ಲಭಿಸದಿದ್ದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಂಗದ ಅಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಿಂದುಂಟಾಗುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಟಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಳ್ಳೆಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಆಸ್ತಾದಿಸಲು, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಏಕತ್ವಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಚ್ಚಿದಾರಿಸಲು ಆರೋಗ್ಯ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ‘ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಆರೋಗ್ಯವುಳ್ಳ ಮನಸ್ಸಿರಲು ಸಾಧ್ಯ’ ಎಂಬ ಸಮೀಪವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಶರೀರಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾಗ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅಂದರೆ, ಹೃದಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಶರೀರದ ಉಷ್ಣತೆ, ನಾಡಿ ಮಿಡಿಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ಶಾರೀರಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕ್ಷೇಮಾವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ.
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚಲನೆಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ಮನುವು ಜಿಂನಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಮೂಲಭೂತ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು, ವಾಮೀಡಂಗ್ ಅಪ್, ಕೂಲಿಂಗ್ ಡೋನ್, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕ್ರೀಡಾ ಉಪಕರಣಗಳು, ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಕ್ರೀಡಾ ದಕ್ಷತೆ, ಪರಿಶೀಲನಾ ಫೆಟಕಗಳು, ಕಿಡ್ಸ್‌ ಅಳ್ಟೆಟಿಕ್‌ ಎಂಬಿವುಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ.
- ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ರಾವೆ, ಜೀವನ ಸೈಪ್ರೋಜ್, ಉತ್ತಮ ಗೆಳೆತನ ಎಂಬೀ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು
- ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಆಟದ ಬಯಲುಗಳು, ಕ್ರೀಡಾ ಗುಂಪುಗಳು, ಕ್ರೀಡಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ.

ವಿನಿಮಯ

ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಧಾರಿತವಾದ ಬೋಧನಾ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿನಿಮಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮನುವಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸಾಫಾವಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮನಗಂಡು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ

ಜೀವನಾನುಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಧಾರಿತ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರತ್ವಕ ಸಹಭಾವ ಕಲಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲಿ ಉಚಿತಾನುಜಿತ ಚಿಂತನೆ, ವಿವೇಚನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿಶದಿಕರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವಂತೆ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಟಗಳು, ತರಬೀತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಂಗೀತ, ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು, ಚರ್ಚೆ, ಸಂದರ್ಶನ, ಸಂಗ್ರಹ, ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಎಂಬಿವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೊಳಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಪಕ ಪತ್ರಪುಸ್ತಕ

ಅಧ್ಯಾಪಕ ಪತ್ರಪುಸ್ತಕವು ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಬಂಧಿತವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ಹೇಗೆ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರೋಟೋಪ್ರೋಲಿಯೋ, ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ (TE, CE)ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿದೇಶಗಳೂ ಇವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನೂ ನಿದೇಶನಗಳನ್ನೂ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಘಟಕ ಹಂತದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೌಲ್ಯನಿಂದಾಯ ಸಮೀಪನ

2013ರ ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಪರಿಷ್ಕಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಿ ಕಲಿಕೆಯು ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೊಡಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ದೇಶವಿದೆ. ಭಾಷಾ ವಿಷಯಗಳು ಹಾಗೂ ಗಣಿತದಂತಹೀ ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೂಡಾ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಉತ್ತಮ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮನಸ್ಸು ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿ ವಿಷಯದ ಮೌಲ್ಯನಿಂದಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವರ್ತ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಆಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯ ಎನ್ನುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯವನ್ನು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವಾಗ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಿರುವ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ಮೌಲ್ಯನಿಂದಾಯಕ್ಕೂ ಪಡೆಬೇಕು.

- ಆರೋಗ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿರುವ ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
- ದೈಹಿಕ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲಿರುವ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
- ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮತ್ತು ಆದುವ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
- ಉತ್ತಮ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು.

ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಒರೆಗೆ ಹಣ್ಣಲು ಮೌಲ್ಯನಿಂದಾಯ ಉಪಾದಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ವಲಯದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಉತ್ಸನ್ಗಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ತೆಗೆದಿಡುವ ಪ್ರೋಟೋಪ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯನಿಂದಾಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಗಣನೆಗಳು

ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಧಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಸ್ವಧಿಯ ಗೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಅಸಹಿಷ್ಣತೆಯನ್ನು ತೋರಿದೆ ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸುವುದು, ಸತ್ಯ ಸಂಧತೆಯಿಂದ ಕೊಡಿದ ಸ್ವಧಾರ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಸೋಲಿನಲ್ಲಿ ತಾಳೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು, ಆದರದಿಂದ ಕೊಡಿದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವುಳ್ಳ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿವೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಧಾನ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಭರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಟಗಳು ಒಗ್ಗಟಿನ ಗೆಲುವುಗಳಾಗಿವೆ. ಸಂಫಳಜ್ಞನ, ಒಗ್ಗಟಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಘಟಕಗಳಾಗಿವೆ. ಸಹ ಕ್ರೀಡಾಳಂಗಳೊಡನೆ ಗೌರವದಿಂದ ವರ್ತಿಸಲು, ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಸಂಭರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಶೈಲಿ ಪಡೆಯುವ ಮನೋಭಾವ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ತರಬೇತಿಗಳು ಶಾಲೆಯಿಂದಲೇ ಲಭಿಸಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೀಳಿಯಲು ಸೂಕ್ತ ಉಪಾಧಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಣ ಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ದೃಷ್ಟಿಕ ಕ್ಷಮತೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ದೃಷ್ಟಿಕ ಕ್ಷಮತೆ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಧಾನ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯ. ಮೌಲ್ಯನಿಣಣ ಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಸಂಭರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಕಟನೆ (Performance)

ಆರೋಗ್ಯ-ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣಾತ್ಮಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯದಿಂದ ಈ ವಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹನ್ನರಡನೇ ತರಗತಿಯ ವರೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿಸುವುದು, ಅವುಗಳ ನಿವಾಹಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು, ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಣ ಯ, ಉತ್ತಮ ನಿವಾಹಣೆ ತೋರುವವರನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವುದು, ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಂಟಾಗುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವಿಷ್ಕರಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿವೆ.

CCE ವಲಯಗಳು

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯ
- ಸಾಮಾಜಿಕ-ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯ

ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಲಯದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಣ ಯ

ಆರೋಗ್ಯ-ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಣ ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯನಿಣಣ ಯ (CE)
- ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯನಿಣಣ ಯ (TE)

ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ [Continuous Evaluation]

ಅರೋಗ್ಯ-ದ್ವೈಪಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೀತಿಯ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ
- ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ಪ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ
- ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ)

ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.

• ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಂಗವಾಗಿ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚೆಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪಾಲೆಗ್ರಾಫ್ಟಿವ್‌ವಿಕೆ, ಪ್ರಕಟಣೆ ಅಥವಾ ಮಂಡನೆಯ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಬರೆಯುವ, ಓಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವ ಅಭಿರುಚಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೂಚಕಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ, ಉತ್ತಮ, ಸರಾಸರಿ, ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 4/3/2/1 ರಂತೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಗರಿಷ್ಟ ಅಂಕ 20 ನೀಡಬಹುದು.

ಈ ಅಂಕವನ್ನು ಬಿದರಿಂದ ಗುರುತಿಸಿ ಶೇಕಡಾವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬಹುದು. ಅನಂತರ ಗ್ರೇಡ್ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಟಿ 39ರ ತಬ್ಬಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವರ್ಣಾಲ್ಯಾಲಿಟಿಕ್ ಎಂದು

ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ಚಕ್ಕಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲೀನಿಂಬುಕೆ (4 point)	ಅಶಯ ಶಿಳ್ಳವಳಿಕೆ (4 Point)	ಸಾಮಾಜಿಕ ಗಳಿಕೆ (4 point)	ಪ್ರಕಟಣೆ (4 Point)	ರಾಖಿಲ್ಲ ¹ ಅಯಾರಿಸುವುದು (4 Point)	Total Score (20 Point)	Grade
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

ಸೂಚಕಗಳು: ಅತ್ಯಂತದ್ವಾರಾ 4, ಉತ್ತಮ - 3, ಸರಾಸರಿ - 2, ಉತ್ತಮವಾಗಿಸಬೇಕಾದುದು - 1

ಪೋರ್ಚ್‌ಪೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ

ಪೋರ್ಚ್‌ಪೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯಕ್ಕೆ 5 ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವಾಗ (ಪುಟ 46, 47, 48) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕಕ್ಕೆ 4/3/2/1 ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತ ನೀಡಿದರೆ ಗರಿಷ್ಣ ಅಂತ 20 ನೀಡಬಹುದು.

ಮೂಡಣಿ-2		ಪೋರ್ಚ್‌ಪೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ					
ಹೆಸರು	ಅಶಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (4 Point)	ಶಿಖರವಳಿಕೆಗಳ ಅಧಿಕಸುಖ (4 Point)	ಸೂಕ್ಷ್ಮಾದ ರೂಪಕಲ್ಪನೆ (4 Point)	ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ತೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (4 Point)	20 ರೇಣು	ಗೈರ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (4 Point)	ರಿಪೋರ್ಟ್
ಹೆಸರು	ಅಶಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (4 Point)	ಶಿಖರವಳಿಕೆಗಳ ಅಧಿಕಸುಖ (4 Point)	ಸೂಕ್ಷ್ಮಾದ ರೂಪಕಲ್ಪನೆ (4 Point)	ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ತೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (4 Point)	20 ರೇಣು	ಗೈರ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (4 Point)	ರಿಪೋರ್ಟ್

Score

- 4 - ಅತ್ಯುತ್ತಮ
- 3 - ಉತ್ತಮ
- 2 - ಸರಾಸರಿ
- 1 - ಉತ್ತಮವಿಸಬೇಕಾದ್ದುದು

ಫಟಕ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದಯ

ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಫಟಕ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಂದಯಕ್ಕೆ ಅಂತ ನೀಡಿ ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಫಟಕ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಂದಯ ಇರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ಫಟಕ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದಯ ಮಾದರಿ

ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ಅಂತ 20ರಲ್ಲಿ	ಗ್ರೇಡ್

ಫಟಕ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದಯದ ಅಂತವನ್ನು ಗ್ರೇಡ್ ಆಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪೋಟ್‌ ಪೋಲಿಯೋ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

CE ಗ್ರೇಡ್ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪೋಟ್‌ ಪೋಲಿಯೋ, ಫಟಕ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಗ್ರೇಡ್ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ A, B, C, D, E ಗ್ರೇಡುಗಳಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 5/4/3/2/1 ಎಂಬುದಾಗಿ ಪೋಲಿಯಂಟ್ ನೀಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಲಭಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಗ್ರೇಡ್ ಪೋಲಿಯಂಟ್‌ನ ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕಾಕೆ CE ಗ್ರೇಡ್ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ಮನುವಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪೋಟ್‌ ಪೋಲಿಯೋ, ಫಟಕ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದಯಗಳ ಗ್ರೇಡ್ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ A, B, B ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಾದರೆ ಒಟ್ಟು ಲಭಿಸಿದ ಗ್ರೇಡ್ ಪೋಲಿಯಂಟ್ $5 + 4 + 4 = 13$ ಆಗಿದೆ. ಸರಾಸರಿ $= 13 / 3 = 4.33$ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುವಿನ ಗ್ರೇಡ್ B ಆಗಿದೆ.

ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಆರೋಗ್ಯ-ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- I   1st term - Terminal evaluation for selected game one/ Activity/ Minor game + 1st term ನ ಪಾಠಭಾಗಗಳು
- II   2nd term - Terminal evaluation for selected game two/ Activity/ Minor game + 2nd term ನ ಪಾಠಭಾಗಗಳು

III 3rd term ಕ್ರೀಡಾದಕ್ಕೆ ತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಿ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು + 3rd term ನ ಪಾಠಭಾಗಗಳು ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಅವಧಿಯ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ 19 ಆಟಗಳಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ (ಸೂಕ್ತವಾದವು-ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪರಿಗಣನೆ ನೀಡಿ) ಎರಡನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿಂದನ್ನು ಒಂದನೇ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಎರಡನೇ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪಾಠಭಾಗಗಳಿಂದ ಇರುವ ಚೆಟ್ಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಗೇಮ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೂರನೇ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಕ್ರೀಡಾಸಾಮಧ್ಯಾದ ವಿವಿಧ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಪಾಠಭಾಗಗಳ ಅಶಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯಾಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

Term : Game/Activity : Class/Division :

Terminal Evaluation Sheet for 1st & 2nd Term

ಒಟ್ಟು 20 ಪ್ರೋಯಿಂಟನ್ನು ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರೋಯಿಂಟನ್ನು 5ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಶೇಕಡಾಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಗ್ರೇಡ್ ನಿಣಾಯಿಸಬಹುದು. ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಿಭజಿಸಲಾಗಿದೆ.

Scheme of Points

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ನ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳು	ಸೂಚಕಗಳು/ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೂಚಕಕ್ಕೂ ಲಭಿಸಬಹುದಾದ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್	ಒಟ್ಟು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್
1.	Skill/Activity/Minor Games	5	5	5
2.	ಆಟದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಟನೆ	5	5	5
3.	ಅವಧಿಯ ಪಾಠ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	10	10	10
	ಒಟ್ಟು ಗಳಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್	-	-	20

ಹೀಗೆ ಲಭಿಸುವ 20 ಅಂತರಗಳನ್ನು ಶೇಕಡಾಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಗ್ರೇಡ್ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಅವಧಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

1. Skill/Activity/Minor games

ಇವು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ 5 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು.

2.ಆಟದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಟನೆ

Skill/Activity/Minor Games ಗಳ ತರಬೇತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಟಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಆಟಗಳ ಎಲ್ಲ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. (ಉದಾ: ಮಿನಿ ಪ್ರಾಟ್‌ಬಾಲ್ ಗೇಮ್) ಅಂದರೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ಆಟಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಆಟದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಕಟನೆಗಳಿಗನುಸರಿಸಿ ಗರಿಷ್ಟ 5 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ನೀಡಬಹುದು.

ಸೂಚಕ	ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ	ಪೋಯೊಂಟ್
a	ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟ	5
b	ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟ	4
c	ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಮೇಲೆ	3
d	ಸರಾಸರಿ	2
e	ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ	1

3) ಅವಧಿ ಪಾಠಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಅವಧಿ ಪಾಠಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೀಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೋಯೊಂಟ್ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಗರಿಷ್ಠ ಅಂತರ 10 ಇದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿ (oral test) ನಡೆಸಬಹುದು.

ಅವಧಿ ಮೂರು-ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಮೂರನೇ ಅವಧಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾದಕ್ಷತೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಅವಧಿ ಪಾಠಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಧಿಯ ಪಾಠಭಾಗಗಳಿಗೆ 5 ಪೋಯೊಂಟ್ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ (oral test)ಯಾಗಿ ನಡೆಸಬಹುದು. ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಕ್ರೀಡಾದಕ್ಷತೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರೀಡಾದಕ್ಷತೆಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಪೋಯೊಂಟ್‌ಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗುವುದು.

Point	Situp - point	Sit & reach - point	Pull ups - point	1600 mts - point
a	5	5	5	5
b	4	4	4	4
c	3	3	3	3
d	2	2	2	2
e	1	1	1	1

ಹೀಗೆ ಕ್ರೀಡಾದಕ್ಷತೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವಧಿಯ ಪಾಠಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಲಭಿಸುವ ಗರಿಷ್ಠ ಪೋಯೊಂಟ್ 25 ಆಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಲಭಿಸುವ ಪೋಯೊಂಟನ್ನು ಶೇಕಡಾಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಗ್ರೇಡ್ ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು.

ಮೂರನೇ ಅವಧಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಾದರಿ ತಬ್ಬಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್ವಲ್

ವಿಷಯ

ಪಾಠದ ಹೆಸರು: ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಕೇರಣೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು

ದಿನಾಂಕ: :

ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಮಯ

: ಮೂರು ಪೀರಿಯಡ್‌ಗಳು

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

: ಕ್ರೀಡಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುವ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೇರಣೆಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗಳಿಸುವುದು.

ಆಶಯಗಳು

: ಸಾಯಾ ಕೇರಳ ಸೈಫ್ರೋಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು

ಸಾಮಧ್ಯಗಳು

: ಕ್ರೀಡಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗಳಿಸುವುದು.

ಮೊಲ್ಯುಗಳು/ಮನೋಭಾವಗಳು

: ಕ್ರೀಡಾಸ್ತಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದು

ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

: ಚಿತ್ರಗಳು, ಚಾಟ್‌, ಐ.ಸಿ.ಟಿ.

ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

: ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು, ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ, ತಿಳಿಗಳು

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಮೊಲ್ಯುನಿಷಾಯ
<p>ಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪವಿರುವ ಸಾಯಿ ಕೇರಳ ಸೈಫ್ರೋಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರದ ಕುರಿತು (ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ನೋಡಿ) ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚಿಸಿದ ನಂತರ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.</p> <p>ಅನಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತರೆದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಂತೆ ಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಸೈಫ್ರೋಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಬೆಳೆದ ಕ್ರೀಡಾ ಪಟುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.</p> <p>ಕ್ರೋಡಿಕರಣ</p>	

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಎರಡು ಸಂಸ್ಕೇರಣೆ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು.

ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ

ಪಾಠದ ಹೆಸರು	: ಕ್ರೀಡಾ ಸುರಕ್ಷೆ
ತಾರೀಕು	:
ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಮಯ	: 5 ಪೀರಿಯಡ್
ಕಲೀಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು	: ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡವರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಳಿಸುವರು.
ಆಶಯ:	: ರೋಲಿಂಗ್, ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್, ಕ್ಯಾಚಿಂಗ್, ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್, ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ A B C ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅಧಿಭಂಗ, ದಿಸ್ಲೋಲೊಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಾಧಾತ ಎಂಬಿವುಗಳ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.
ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು:	: ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು. ಅಪಘಾತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುವರು.
ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	: ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲ್ತೆಪ್ಪ, ಕ್ರೀಕೆಟ್ ಬಾಲ್, ಅಧಿಕಭಾರದ ವಸ್ತು, ಸ್ವಿಂಗ್, ಸ್ವಿಂಟ್, ಬಟ್ಟೆ.
ಮೌಲ್ಯಗಳು/ಮನೋಭಾವಗಳು	: ಅಪಘಾತಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಪಕ್ಷತೆ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.
ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಉತ್ಪನ್ನ	:

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
1. ವಾರ್ಮಿಂಗ್ ಅಪ್ (5 ನಿಮಿಷ) 2. ಪ್ರಂಟ್ ರೋಲ್, ಬ್ಯಾಕ್‌ರೋಲ್, ಸ್ಯೈಡ್ ರೋಲ್ (20 ನಿಮಿಷ) ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿಶದೇಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸುವುದು. 3. ಕೊಲಿಂಗ್ ಡೋನ್ (5 ನಿಮಿಷ)	

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಇವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಾಗ ಅಪಘಾತ ಸಂಭವಿಸದಂತೆ ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಾಣಿಕ ಯೋಜನೆ
ಆರೋಗ್ಯ-ದ್ಯುಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

ಟಮರ್ಡ	ತಿಂಗಳು	ಯೂನಿಟ್	ಪಾಠಭಾಗಗಳು
First Term	ಜೂನ್	ಯೂನಿಟ್ ೨ ಒಂದು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ	ಆರೋಗ್ಯದ ನಿವಾಚನ ಆರೋಗ್ಯದ ಫಂಟಕಗಳು
	ಜುಲಾಯಿ	ಯೂನಿಟ್ ೨ ಒಂದು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	ಅಧಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಧಿಗಳು ಪೇಶಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
		ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಒಂದನೆಯ ಗೇಮ್‌ನ ಕಲಿಕೆ (ಒಪ್ಪನ್‌ಲ್)	ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಒಂದನೆಯ ಗೇಮ್‌ನ ಮೂಲ ಸೈಪ್ರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಲು (ಒಪ್ಪನ್‌ಲ್)
	ಆಗಸ್ಟ್	ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಒಂದನೆಯ ಗೇಮ್‌ನ ಕಲಿಕೆ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	
		ಯೂನಿಟ್ ೩ ಎರಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಿರಿಮೆ	ಆಟದ ಮೂಲಕ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸ, ಇಮೋಷನಲ್, ಸೈಬ್ರಿಲಿಟಿ, ಆರ್ತಂಕ, ಭಯ, ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷ, ಒತ್ತಡ, ಅಕ್ರಮಣ ಸ್ವಭಾವ.
	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	ಯೂನಿಟ್ ೩ ಎರಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಿರಿಮೆ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	ಯೋಗ
Second Term	ಆಕ್ಟ್‌ಎಬರ್	ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಎರಡನೆಯ ಗೇಮ್	ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಎರಡನೆಯ ಗೇಮ್‌ನ ಮೂಲ ಸೈಪ್ರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಲು (ಒಪ್ಪನ್‌ಲ್)
		ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಎರಡನೆಯ ಗೇಮ್‌ನ ಕಲಿಕೆ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	
	ನವೆಂಬರ್	ಯೂನಿಟ್ ೪ ಮೂರು ಕ್ರೀಡಾ ಸುರಕ್ಷೆ	ರೋಲಿಂಗ್, ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್, ಕ್ಯಾಚಿಂಗ್, ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್
	ಡಿಸೆಂಬರ್	ಯೂನಿಟ್ ೪ ಮೂರು ಕ್ರೀಡಾ ಸುರಕ್ಷೆ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ABC ಪ್ರಾಕ್ಟರ್, ಡಿಸೋಲೋಕೇಶನ್ ಸೂಯಾಡಫಾತ
		ಆರೋಗ್ಯ, ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇಮತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸುವ್ಯಾದು	ಆರೋಗ್ಯ, ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇಮತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಿಗ್ರೆಡಿಂಗ್ ನಿಣಣ ಯೀಸುವ್ಯಾದು.

ಟಮ್‌ಡಿ	ತಿಂಗಳು	ಯೂನಿಟ್	ಪಾಠಭಾಗಗಳು
Third Term	ಜನವರಿ	ಯೂನಿಟ್ ೨ ನಾಲ್ಕು ಆಟೋಟ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರೋಗ್ಯ	
	ಫೆಬ್ರವರಿ	ಯೂನಿಟ್ ೨ ನಾಲ್ಕು ಆಟೋಟ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರೋಗ್ಯ	ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳು, ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಕರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಂಘಾಟಕರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳು.
		ಯೂನಿಟ್ ೩ ಐದು ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು	ಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಸ್ಕ್ರೇಟ್ ಸೈಎಟ್‌ಎಂಬ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು
	ಮಾರ್ಚ್‌ಡಿ	ಯೂನಿಟ್ ೩ ಐದು ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು (ಮುಂದುವರಿಕೆ)	

ಯೂರೋಪ್‌ನ ಹೃದಯ

ಅಭಯ/ಶಿಫುವಳಿಕೆಗಳು	ಕಲಿಕ ಚಟ್ಟಮಣಿಕೆಗಳು	ಕಲಿಕ ಸಾಧನೆಗಳು
<p>ಯೋನಿಕ್‌1 : ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಗ್ರಹಿ</p> <ul style="list-style-type: none"> ಅರ್ಥಾಗ್ರಹ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹ ಕ್ಷಯಕಗಳು - ಶಾರೀರಕ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹ - ಮಾನಸಿಕ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹ - ನಾಮನಾಜಿಕ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹ - ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಸ್ತಿಗಳು, ಅವುಗಳ ಪ್ರಥಾನ ಕೆಲಸಗಳು - ಶೈಲಾಚಳಿ ಚಟ್ಟಮಣಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವತೀಸುಪುದರಿಯ ಅಸ್ತಿ ವ್ಯುತಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಕರ ವಾದ - ಸಂಧಿಗಳು - ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಂಧಿಗಳು ಅವುಗಳ ಪ್ರಥಾನ ಕೆಲಸಗಳು 	<p>ಅಸ್ತಿವಾದುವ ಮತ್ತೊಳಗಾಗಿ ಭಾರತ ಕಾಯುತಿಹಾದು ಎಂಬ ನಾಯಕದ ಶಂಕುವಾದನ್ನು ಮತ್ತು ಚಂಡ್ಲಿಕೆಗಳ ಇಯವ ಹಾರ್ಡಾನ್‌ನೆನ್ನ ಶಿಫುವಳಿವರ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ಶಾರೀರಕ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹನ್ನು ಚಟ್ಟಿಸಿ ದಾಖಲಿಸುವರು. ಉಂಟಿಕಾಲಿನ ಸೇತ, ಸ್ವರ್ವ ಜಂಪ್ಸ್ ಮೆಲ್ಲ ಜಿಗತ ಎಂಬಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಹೊಂದುವರು. ಶಾರೀರಕ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು, ಕಾರಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾರಗಳ ಪಕ್ಷಿ ತಯಾರಿಸುವರು. ಶಾರೀರಕ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹನ್ನು ಲುತ್ತಮಣಿಕೆಸಲು ಶೈಲಾಚಳಿ ಚಟ್ಟಮಣಿಕೆಗಳು ತೆಗೆದಾಯಿಕಾವಿನೆಯಿಂಬುದರ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವರು. ಸೇಫ್ ಗ್ಲ್ರಾಹ್ ಟ್ರಿ ಆಯದ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಖಣಾದ್ವ ತೆಗೆದಾಯಿಕಾವಿನೆಯಿಂಬುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಕರ ವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು - ಶೈಲಾಚಳಿ ಚಟ್ಟಮಣಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹ ಸಾಧನ-ಚಟ್ಟಿಗೆ - ಶೈಲಾಚಳಿ ಚಟ್ಟಮಣಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಧಿಗಳು - ವಿಶೇಷಜ್ಞತ್ವ - ಪ್ರೇತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ - ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಂಧಿಗಳು ಅವುಗಳ ಚಲನಾ ವಿಶೇಷಜ್ಞತ್ವ - ಕಾಯುಗಳು - ಪ್ರೇತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವತೀಸುಪುದರಿಯ ಪ್ರಯೋಜನಕರ ವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ವರ್ತುಲ ಉತ್ತರಾಕ್ಷರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ ಪಕ್ಷಿನಿಂದ ಇರುವ ಹಾರ್ಡಾನ್‌ನೆನ್ನ ಶಿಫುವಳಿವರ. ಶೈಲಾಚಳಿ ಕಾಳುವ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಗೆಮ್‌ನೆನ್ನ ನಾಯಕನೆನ್ನ ಅಯ್ಯಿ ವಾಾಡುವ ಗೇಮ್‌ನ ಅನುಭವ ಬ್ರಿಹತ್ ತಯಾರಿಸುವರು. ಪ್ರೇತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮತ್ತು ವಿಧಗಳು, ಶೈಲಾಚಳಿ ಚಟ್ಟಮಣಿಕೆಗಳು, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪ್ರೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.

ಅರಂಭ/ಶಿಫ್ಟ್‌ವರ್ಡ್‌ಕೆಗಳು	ಕಲಿಕಾ ಚಹೆಯಾಕೆಗಳು	ಕಲಿಕಾ ನಾಥನೀಗಳು
<p>ಯುನಿಷಿಂಗ್ 2 : ಹೇಳಣ ಶ್ರದ್ಧಾರ್ಥನ</p> <ul style="list-style-type: none"> ಶಾರೀರಕ-ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಇಕಾಸ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮರ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಅಧಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿರಿಸಿ ಗುಂಪು ಬ್ಯಾಂಡ್ ಅತಂಕ ಖರ್ಚು/ಅಂಶಕೆ ಮರಾನಿಕೆ ಸಂಕ್ಷಾರ ಉತ್ಸವ ಅಕ್ರಮಾಂಶ ಸಭ್ಯಾವ ಕೆಂಡ್ಲೋ ಕೆಂಡ್ಲೆ ಯೋಗ 	<p>ಮೈಕ್ರೋ ಹೆಲಿಕ್ಸ್‌ನ ಜೀವನ ಚಿರಕ್ರಿಯನ್ನು ಅಧಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿರಿಸಿ ಗುಂಪು ಬ್ಯಾಂಡ್</p> <ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರತಿಕ್ರೂ ಪ್ರತಿಕ್ರೂಜಾರ್ ಗೇಮ್‌ರ್ ಪ್ರತಿಯಲ್ ಗೇಮ್‌ರ್ ಮೈಲ್‌ ಸರಬರಿಯ ಕೆಂಡ್ಲೆಗಳು ಕೆಂಡ್ಲೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ ವಿವಿಧ ತರದ ಭಾವನೆಗಳು ಅರ್ಥಗ್ರಹಿ ಸಂಯಂಧಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸಂಯಂಧಿಸಿ ದ್ವೀಪಿಕ ಕೆಂಡ್ಲೆಯ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವವರು. ಅಲ್ವಿಂ ತಯಾರಿಸುವವರು ತೆಲ್ಲಾ ಆಂಡ್ ಸೈಟ್‌-ಗೇಮ್‌ರ್ ಹೊರ್ಚ್‌ ಟಿನ್‌-ಗೇಮ್‌ರ್ ಪ್ರತಿಯಲ್ ಜೇಸ್‌-ಗೇಮ್‌ರ್ ಮರಾನಾಸನ, ಪಶ್ಚಿಮಾತ್ಮಾನಾಸನ, ಘುಜಂಗಾಸನ, ನೌಕಾಸನ, ಅಧಾರಾಸನ ಮಾಡಲಾಗುವವರು. ಮುಕ್ಕಾಸನ ಎಂಬಿಸ್ಟ್ರೋಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು. ಕೆಂಡ್ಲೋಕೆ ಮತ್ತೆಯನ್ನು ಪರೋಕ್ಷ ಸುಷುದ್ದು. 	<p>ಕೆಂಡ್ಲೋ ಏನೀವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಗೆಹಿಸುವ ಸ್ವದರಂಡ ನಾರೀರ್-ಭಾವದನಾತ್ಮಕ ಸ್ವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೀಯಂ ತಿಂಗಳು ಬಹುದೆಂದು ಶಿಳ್ಳಿಕೆಹಳ್ಳಿಪಡು.</p> <ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಹಂಡಿಸಿರುವ ಕೆಂಡ್ಲೆ ಕೆಂಡ್ಲೆತಾ ಫೋಟೋಗಳ ಕುರಿತು ಶಿಫ್ಟ್‌ವರ್ಡ್ ಗಳಿಸುವವರು. ಯೋಗ ತರಬೇತಿಯಿಂದ ಶಾರೀರಕ-ಮನಸಿಕ ಕೆಂಡ್ಲೆಯನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು. ಕೆಂಡ್ಲೋ ಕೆಂಡ್ಲೆಯನ್ನು ಪರಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮಾಡುವವರು. ಮಾರಾನಾಸನ ಮಾಡಲಾಗುವವರು.
<p>ಯುನಿಷಿಂಗ್ 3 : ಕೆಂಡ್ಲೋ ಸುರಕ್ಷೆ</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. ರೈಲ್‌ಲಿಂಗ್, 2. ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್, 3. ಕಾಚ್‌ಂಗ್, 4. ಲಿಂಗ್‌ಂಗ್ ಸುರಕ್ಷಾದ್ವಾರಾ ಡಿಕ್ಸೆಲ್‌ 	<p>ಕುಂಟ್‌ ರೈಲ್‌ಲಿಂಗ್, ಸ್ಕ್ರೀಡ್‌ಲೈನ್‌ಲೋ, ಬ್ಯಾಕ್‌ಲೈನ್‌ಲೋ, ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್,</p> <ul style="list-style-type: none"> ಕಾಚ್‌ಂಗ್, ಲಿಂಗ್‌ಂಗ್ ಎಂಬಿವ್‌ಗಳ ಪ್ರೈಜ್‌ಬ್ಲಿಕ್‌ ಪರಿಜಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು. ಕಾಚ್‌ಂಗ್-ಗೇಮ್‌ರ್ ಪಡಕು ಚಿಕ್ಕಕೆಯ ABC ಯಲ್‌ ವಾಯು ಸಂಕೂರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ರೀತಿ, ಮುಕ್ಕಾಂಶದ ಪರ್ಯಾಯಕ್ಕೆ, ರಕ್ತದೊತ್ತದ ಪರಂಪ್ರೆ, ಎಲೆಬಿಪ್ರೋಗ್ ಸಂಯಂಧಿಸಿದ ಹೆಚ್‌ಜಾಸನ್ ವಿಕ್ಸೆಂಟ್‌ ಪಿಡ್‌ಪ್ರೋಗ್ ತಯಾರಿಸುವವರು. ಸ್ನಾಯ್‌, ಲಿಂಗ್‌ ಎಂಬಿವ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಲಿತಕೊಂಡಿರುವವರು. ಡಿಸ್‌ಲೈಂಪ್‌ಶನ್, ಸುರಾಯ್‌ಫ್ರಾತ್, ಎಂಟ್‌ಗಳಿಗಿರುವ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕ್ಕಿಯ ಬಿಡ್‌ಪ್ರೋಗ್ ತಯಾರಿಸುವವರು. 	<p>ಕೆಂಡ್ಲೋ ಏನೀವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಗೆಹಿಸುವ ಸ್ವದರಂಡ ನಾರೀರ್-ಭಾವದನಾತ್ಮಕ ಸ್ವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೀಯಂ ತಿಂಗಳು ಬಹುದೆಂದು ಶಿಳ್ಳಿಕೆಹಳ್ಳಿಪಡು.</p> <ul style="list-style-type: none"> ಭಾಗಗೆಹಿಸುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ವಯಂತ್ರಕೆ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಕೆಂಡ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮಾಡುವವರು. ಅಫ್ರಾತಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡಿರಬರಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮಾಡುವವರು. ಎಂದುಂದು ಎಗಳಿಕೆಹಳ್ಳಿಪಡು.

ಅಶಯ/ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ	ಕಲಿಕಾ ಜ್ಯೋತಿಷಕ್ಕಾಗಿ	ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನಕ್ಕಾಗಿ
ಯುನಿಟ್ 4 : ಅಂತಿಮದ ಮೆತ್ತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೂಚನೆ <ul style="list-style-type: none"> ಕ್ರಿಯಾಂಗಗಳು, ಹೈಕ್ಸ್‌ಕರ್ಪು, ಎಂಫಿಯಾಲ್, ನಂಫಿಯಿಕರ ಎಂಬುದಗಳು ಅಂತಿಮದರಿಂದ ಮೊದಲ್ಲಿನ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕಿಟ್ಟಿದ್ದು ವಿನಿಸೀದೆಗಳ ಲ್ಯಾಂಗ್ವಿಡ್ ಮಾರ್ಪಾಠಿಯಾದ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿ ಪೂರ್ವಾಂಶಿಕಾದ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯಾಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಹಾಕುವುದು. ಅಂತಿಮದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಂತಿಮದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತನೆ, ಒಳಿಂಬಿಲ್ಲ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅನುಸರಣೆಯಾದ ನೀತಿ ನಿರ್ಯಾಗಳನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸಿದ್ದು ಕಿಟ್ಟಿದ್ದು ವಿನಿಸೀದೆಗಳ ಲ್ಯಾಂಗ್ವಿಡ್ ಮಾರ್ಪಾಠಿಯಾದ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯಾಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಹಾಕುವುದು. ಖಾಲ್ ಹಾಸಿಂಗ್ ಗೇವರ್ ಅಂತಿಮದ ಸಂಬಂಧಿತ ತಮಿ ಅನುಭವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿನ ಮುಕ್ಕೆಗಳ ತಯಾರಿಸುವುದು. 	ಯುನಿಟ್ 5 : ಕ್ರಿಯಾಂತರಿಕಗಳು ಮೆತ್ತೆ ಯೋಜನೆಗಳು <ul style="list-style-type: none"> ನಾಯಿ, ಕೇರಳ ಸೈಯೆರ್ ಸೈಲ್ಟ್‌ಲೆಸ್ ಕೆಲ್ಲಿನ್‌ಲ್ ಏರಿಯಿನ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು ಕ್ರಿಯಾಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಷಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯತ್ವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಗಳಿಗೆ ಉಳಿದುಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು. ಕ್ರಿಯಾಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಷಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯತ್ವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಗಳಿಗೆ ಉಳಿದುಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು. ಕ್ರಿಯಾಂತರಿಕ ಕ್ರಿಯಾಂತರಿಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಷಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯತ್ವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಗಳಿಗೆ ಉಳಿದುಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು. ಅಂತಿಮದ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಷಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯತ್ವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಗಳಿಗೆ ಉಳಿದುಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು. ಅಂತಿಮದ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಷಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯತ್ವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ಗಳಿಗೆ ಉಳಿದುಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು. 	ಯುನಿಟ್ 6 : ಕ್ರಿಯಾಂತರಿಕಗಳು ಮೆತ್ತೆ ಯೋಜನೆಗಳು <ul style="list-style-type: none"> ಕ್ರಿಯಾಂತರಿಕ ಮೆತ್ತೆಗಳ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳು ಅಂತಿಮದ ಮೆತ್ತೆಗಳ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳು
ಯುನಿಟ್ 7 : ಅಂತರಾಂತರಿಕ ಮೆತ್ತೆಗಳು ಮೆತ್ತೆಗಳ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳು <ul style="list-style-type: none"> ಅಂತರಾಂತರಿಕ ಮೆತ್ತೆಗಳ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳು 	ಯುನಿಟ್ 8 : ಕ್ರಿಯಾಂತರಿಕ ಮೆತ್ತೆಗಳು ಮೆತ್ತೆಗಳ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳು <ul style="list-style-type: none"> ಅಂತರಾಂತರಿಕ ಮೆತ್ತೆಗಳ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳು 	ಯುನಿಟ್ 9 : ಕ್ರಿಯಾಂತರಿಕ ಮೆತ್ತೆಗಳು ಮೆತ್ತೆಗಳ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳು <ul style="list-style-type: none"> ಅಂತರಾಂತರಿಕ ಮೆತ್ತೆಗಳ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಳು

1

ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಿರುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನದಟ್ಟವೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವರು.
- ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಅಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪೇಶಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ಅಶಯ

ಆರೋಗ್ಯದ ನಿರ್ವಚನ

ಆರೋಗ್ಯದ ಫೇಟಕಗಳು (Dimensions of Health)

- ದೃಷ್ಟಿಕ ಆರೋಗ್ಯ (Physical Health)
- ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ (Mental Health)
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯ (Social Health)

ಅಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Skelton System)

- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯಗಳು
- ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು.

ಸಂಧಿಗಳು

- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಂಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಚಲನಾ ವಿಶೇ�ತೆಗಳು
- ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಧಿಗಳು

ಪೇಶಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪೇಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯಗಳು
- ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಪೇಶಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ಮತ್ತು ಅಮ್ಮೆ

ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಥಾನ ಕ್ರೀಡಾ ಮೇಳವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟ (ನೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ಸ್). 1924ರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ನೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ಸ್ ನಡೆಯಿತು. ಇಂದಿಯನ್ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಗೇಮ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದು ಆರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. 1940ರ ಬೊಂಬೀ ಗೇಮ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತು. 35ನೇ ನೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ಸ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಾಗಿ 2015 ಜನವರಿ 31ರಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ 14ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ಸ್‌ಗೆ ಭಾಗ್ಯ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. 35ನೇ ನೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ಸ್‌ಗೆ ಅಮ್ಮೆ ಎಂಬ ಬುಲ್ ಬುಲ್ ಹಕ್ಕೆಯನ್ನು ಭಾಗ್ಯಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಅಮ್ಮೆವನ್ನು ಪ್ರಥಾನ ಪಾತ್ರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು “ಆದುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದು” ಎಂಬ ಲಘುನಾಟಕವು ಕೇರಳದ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತೆಯ ಮಹತ್ವವೇ ಈ ನಾಟಕದ ಸಂದರ್ಭ.

ಮುನ್ನಡಿ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತವಾದ
ಪ್ರೋಫೆಕಾಹಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಮಗೆ
ಅತ್ಯಂತ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

- ಹಿಪ್ಪೋಕ್ರೂಟಿಸ್ (ಪ್ರೈಡ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ)

ರೋಗಳಿಲ್ಲದ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಪೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ 1948ರ ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಖಟನೆಯ ನಿರಜನ ಪ್ರಕಾರ ಆರೋಗ್ಯಪೆಂಬುದು ರೋಗ-ಪ್ರೈಕಲ್ಯ ರಹಿತವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ವಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು (Well being) ಒಳಗೊಂಡದ್ದಾಗಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಖಟನೆಯ (W.H.O) 1986ರ ಒಟ್ಟೊಂದು ಚಾಟೆರ್ ಪ್ರೋರ್ ಹೆಲ್ಪ್ ಪ್ರೈಮೋಫ್ನ್ ನಿರಜನ ಪ್ರಕಾರ ಆರೋಗ್ಯಪೆಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕಿರುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಆಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯಪೆಂಬುದು ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದಲ್ಲ ಅದು ಶಾರೀರಿಕ ಸಾಮಧ್ಯಕ್ಷಣ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಪರವಾದ ಹಿರಿಮೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವು ಆರೋಗ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಘಟಕಗಳಾಗಿವೆ. ರೋಗ ಸ್ಥಿತಿಗಿರುವ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವು ಇರಬಹುದು. ರೋಗಾಳುಗಳ ಆಕ್ರಮಣ, ಪ್ರೋಫೆಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ, ಅಮಿತಾಹಾರ ಮುಂತಾದವು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾಗಿವೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಕೊರತೆಯೂ ಒಂದು ಪ್ರಥಾನ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಜೀವಿಸುವ ಸ್ನಾಯೆಲ್ವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವಿಸುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಥಾನ ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೈಡ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಜೀವನ ರೀತಿಯನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುವುದೆಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಿಕಾರಾಹಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನಿಟ್ಟಿಯಿಸುವ ಪ್ರಥಾನ ಘಟಕಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಭೌತಿಕ ಪರಿಸರ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳಿಗೆಯೇಂದು ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಆರೋಗ್ಯವೆಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಾರೀರಿಕ-ಮಾನಸಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ರೋಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವಲ್ಲ.

1948 ಏಪ್ರಿಲ್ 7ಕ್ಕೆ ಸ್ವಿಜರ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಜಿನೆವಾದಲ್ಲಿ
ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬಂತು.
ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಏಪ್ರಿಲ್ 7ನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನವಾಗಿ
ಆಚರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

"Health is a state of complete Physical, Mental, Social well being and not merely the absence of disease or infirmity (weakness)."

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ನೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ಸ್‌ನ ಅಂಗವಾಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಮ್ಮು ಬುಲ್ ಬುಲ್ ಹಕ್ಕಿಯ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಚಚೆಯನ್ನು ಏಪರ್ಡಿಸುವುದು. ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧದ ಕುರಿತು ಚಚೆಸಚೇಕು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲಘು ನಾಟಕದಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಭಿಸುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರುವುದು.

ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಭೋಜನ ಕ್ರಮಗಳು ಸರಿಯಾದ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುವುದು. ಇದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಕ್ರೀಡಾಕುಗಳ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಮೂಲಭೂತ ಘಟಕವು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಪಿಷ್ಟುದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರೋಟೀನ್, ವಿವಿಧ ವಿಣಾಮಿನ್‌ಗಳು, ಮಿನರಲ್‌ಗಳು ಲಭಿಸುವುದು. ಧಾರಾಳ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಶರೀರದ ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು (Homoestasis) ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ನಾಟಕದ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಣಾಲ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ‘ಅಟವಾಡುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತ ಕಾಯುತಿದೆ’ ಎಂಬ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಕಥಾಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತೀವ್ರಾನಿಸಿ ಉತ್ತಮ ತಯಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ನಾಟಕವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪೂರ್ಣ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಬೇಕು.

ಮಹ್ಕುಳು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ನಂತರ ಅರೋಗ್ಯಕೆಯು ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಂದ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಫೀರವಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮಹ್ಕುಳು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿದ್ದು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆ ತೋರಿಸುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನದಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

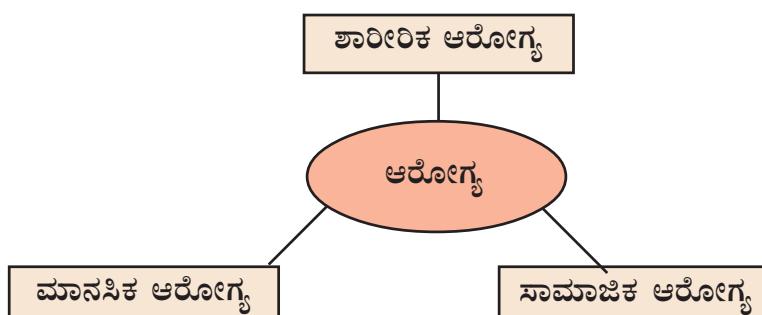
“ಒವಟನ ಅರೋಗ್ಯವು ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಗಿಂತಲೂ ಬೆಲೆಬಾಳುವ
ಧನ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತು ಆಗಿದೆ”

- ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ (ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ)

ಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಅರೋಗ್ಯವು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಗಾಢವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅರೋಗ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರೋಗ್ಯದ ಪೂರ್ಣತೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

(ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಹ್ಕುಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು)

1. ಅಟಗಳ ಮೂಲಕ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ.
2. ಉತ್ತಮ ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತೆ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
3. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಳಗೆ ಸೌಹಾದರತೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.
4. ನೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಉಗಮ.
5. ನೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ಸ್‌ನ ಭಾಗ್ಯ ಚಿಹ್ನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಬಂಧ.
6. ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡೆಯ ಕುರಿತಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.
7. ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಪಣಡುವುದರಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
8. ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಿಂದ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.
9. ಧಾರಾಳ ಅಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮಹ್ಕುಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯುವರು.
10. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಲಭಿಸದು.

ಶಾರೀರಿಕ ಆರೋಗ್ಯ (Physical Health)

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಕ್ಷೇಮತೆಯು ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ವಿವಿಧ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಶಾರೀರಿಕ ಸಾಮಧ್ಯ ವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಶರೀರ ಪೇಶಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಪರಿಪಾಲನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಷವಾತ್, ಹೃದಯಾಫಾತ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ದುರಾಗಿ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಕಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಶಾರೀರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ-2

ಶಾರೀರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಲೋಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಆಶಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು

1. ಶಿಸ್ತಬಧವಾದ ಜೀವನ	2. ಶಿಸ್ತಬಧವಾದ ಆಹಾರ ಕ್ರಮ
3. ಅಗತ್ಯವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮ	4. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಶುಚಿತ್ವ
5. ಉತ್ತಮ ಶಾರೀರಿಕ ಸ್ಥಿತಿ	6. ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ (Mental Health)

ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಶಾರೀರಿಕ ಆರೋಗ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಒಕ್ಕಿಜನ್ ಶರೀರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ ತಲುಪುವುದು. ಮೆದುಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಒಕ್ಕಿಜನ್ ಲಭಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮಧ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನೆನಪುಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಶರೀರ ಏಕೋಪನ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಶಿಸ್ತಬಧವಾದ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯ (Social Health)

ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳೊಳಗಿನ ಆತ್ಮ ಸಂಬಂಧದ ಬಲವು ಟೀಮಿನ ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತಳಪಾಯ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ದುಬಿಲ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ (ಉಲ್ಲಾಸಭರಿತ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆ) ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

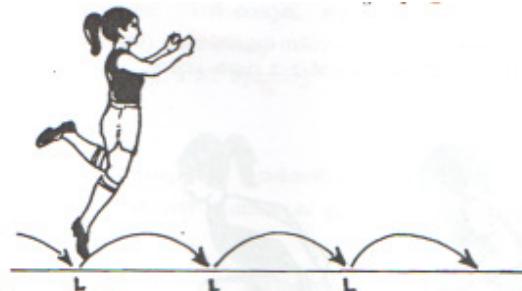
ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಹುದಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (ಚಟುವಟಿಕೆ 3, 4, 5).

ಶಾರೀರಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೂರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶದೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಧ್ಯಕ್ಕೆನುಸರಿಸಿ ನೆಗೆತದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೆಗೆತದ ನಂತರ ಕಾಲುಗಂಟನ್ನು ಮಡಚಿ ಪಾದಗಳಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ - 3

ಒಂಟಿಕಾಲಿನ ನೆಗೆತ (Hop Jump)

ಎಡಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತಿ 2-3 ಹೆಚ್ಚಿ ನೆಗೆಯಬೇಕು. ನಂತರ ಬಲಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಇದನ್ನು ಅವತೀರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೆಗೆತದಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಗಳನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ, ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು, ಜೋರಾಗಿ ನೆಗೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೆಗೆತದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ಕಾಲಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4

ಹಂತ ನೆಗೆತ (Step Jumps)

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೆಗೆತವು ಹೆಚ್ಚು ದೂರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ 2-3 ರಷ್ಟು ನೆಗೆತ ಆಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5

ಮೊಲ ನೆಗೆತ

ಎರಡೂ ಕಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 2-3 ಬಾರಿ ನೆಗೆಯಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6

ಶಾರೀರಿಕ ಅರೋಗ್ಯ ಗಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

1. ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು.
2. ಶಾರೀರಿಕ ಸಾಮಧ್ಯಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕು.
3. ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರೋಷಕಾಹಾರ
4. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ
5. ಸರಿಯಾದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ

ಮಾನಸಿಕ ಅರೋಗ್ಯ

ಮಾನಸಿಕ ಅರೋಗ್ಯವು ಶಾರೀರಿಕ ಅರೋಗ್ಯದಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಮಾನಸಿಕ ಅರೋಗ್ಯ ವರ್ಧಿಸಲು ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾಗಿವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7

ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಚಟುವಟಿಕೆ 7ರಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಅರೋಗ್ಯ ವರ್ಧಿಸಲು ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಬರೆಯಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲಿ.

1. ಶಾರೀರಿಕ ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಅರೋಗ್ಯವು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.
2. ನೆನಪುಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲಿರುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
3. ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
4. ಮಾನಸಿಕವಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡುವುದು.
5. ವಿವಿಧ ಜೀವನ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮಧ್ಯ ವರ್ಧಿಸುವುದು.

6. ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ವತ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
7. ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಧೃತಿಗೆಡುವುದಿಲ್ಲ.
8. ನಾಯಕತ್ವಗುಣವು ಹೆಚ್ಚುವುದು.
9. ವಿವೇಕವು ಮನೋವಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರೋಗ್ಯ

ಚಟುವಟಿಕೆ 8

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಸರಿಸಿ ಸ್ಥಳ ಪರಿಧಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಂದ ಒಬ್ಬ ತನನ್ನ ಚೇಸರ್ ಆಗಿ ಆರಿಸಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಅಟವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಚೇಸರ್ ಉಳಿದವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಡುವ ಇತರ ಮಕ್ಕಳು ಮೂವರಂತೆ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಗುಂಪನ್ನು ಚೇಸರ್ ಹಿಡಿಯಲು ವಂತಿಲ್ಲ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮೂವರಿಗಂತ ಕಡಿಮೆಯೋ ಅಥವೋ ಅಥವಾ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮೊದಲು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವರೋ ಅವರೇ ಮುಂದಿನ ಚೇಸರ್ ಆಗಿ ಅಟ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಮಕ್ಕಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕರಿಸಿ ಮೂರರಂತೆ ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚೇಸರ್ ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೊ ಪ್ರಸ್ತುತಕದ 4ನೇ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ನೀಡಿರುವ ಸೇಫ್ ಗ್ಲೋಫ್ ಓಫ್ ಶ್ರೀ ಅಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಈ ಅಟದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರಬಹುದಾಗಿದೆ. (ಉದा ಸೇಫ್ ಗ್ಲೋಫ್ ಓಫ್ ಟು, ಸೇಫ್ ಗ್ಲೋಫ್ ಓಫ್ ಫೋರ್ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ).

ಸೇಫ್ ಗ್ಲೋಫ್ ಓಫ್ ಶ್ರೀ ಎಂಬ ಅಟದ ನಂತರ, ಈ ಗೇಮ್ ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಸಾಧನೆಗಳ(ಅನುಭವಿಸಿದ)ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು.

- ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಲು ಸಂದರ್ಭ ಲಭಿಸಿತು.
- ಸಹ ಅಟಗಾರರೊಂದಿಗಿನ ಆತ್ಮ ಸಂಬಂಧವು ಉತ್ತಮವಾಯಿತು.
- ಮೂರು ಜನರಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9

ಸೇಫ್ ಗ್ಲೋಫ್ ಓಫ್ ಶ್ರೀ ಗೇಮ್ ನ ಮೂಲಕ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹ ಅಟಗಾರನೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧ ರೂಪೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೇ ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಚಚಾದ ಸೂಚಕಗಳು

ಗ್ಲೋಫ್ ಮಾಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯ.

ಮೂರು ಜನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು?

ಸೇಫ್‌ ಗ್ರೂಪ್ ಆದಾಗ ಉಂಟಾದ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ

ಎಷ್ಟು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಗ್ರೂಪ್ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು?

ಸೇಫ್‌ ಗ್ರೂಪ್ ಓಫ್‌ ಶ್ರೀ ಎಂಬ ಅಟವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಚಚೆಂಯ ನಂತರ ‘ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (ಅಟಗಳು) ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು’ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

ಚಚಾಡ ಸೂಚಕಗಳು, ಸೇಫ್‌ ಗ್ರೂಪ್ ಓಫ್‌ ಶ್ರೀ ಎಂಬ ಅಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಸಾಧನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ (ಚಟುವಟಿಕೆ 8ರ ಮುಂದುವರಿಕೆ) ಎಂಬಿವುಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ, ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ವಪ್ಪಿಲ್ 7	- ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯದಿನ
ಜೂನ್ 5	- ವಿಶ್ವ ಪರಿಸರ ದಿನ
ಸೆಪ್ಟಂಬರ್	
1ರಿಂದ 7ರ ವರೆಗೆ	- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರೋಫೆಕಾಹಾರ ವಾರ
ಅಕ್ಟೋಬರ್ 16	- ಜಾಗತಿಕ ಆಹಾರ ದಿನ

ಚಟುವಟಿಕೆ 10 (ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ ಚಟುವಟಿಕೆ)

ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನೀಡಿಯಾಯಿತು. ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೂರು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸೂಚಕಗಳ ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಶರೀರದ ವಿವಿಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ಅಧಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (The Skeletal System)

ವಿಕಕೊಳ್ಳ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಮಾನವನೆಡೆಗಿರುವ ವಿಕಾಸದ ಭಾಗವಾಗಿ ಅಧಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ರೂಪೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅಧಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಆಕಾರ (Frame Work) ನೀಡುವುದು. ಇನ್ನೂರ ಆರು ಎಲುಬುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಧಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ಧೃತವಾಗಿ, ಚಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಮಾಡುವುದು. ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ಅಧಿಕಗಳು (Type of Bones) ಇವೆ.

1. long bones (ಉದ್ದವಾದ ಅಧಿಕಗಳು)
2. Short Bones (ಉದ್ದ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಅಧಿಕಗಳು)
3. Flat Bones (ಹರಡಿದ ಅಧಿಕಗಳು)
4. Irregular Bones (ಅನಿಯಮಿತ ಅಧಿಕಗಳು)

ಅಷ್ಟಿ ವ್ಯೂಹದ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯಗಳು (Functions of Sketon System)

- ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಕಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು
- ಅಂತರಿಕ ಅವಯವಗಳಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು
- ಭಾರ ಎತ್ತಲು ಮತ್ತು ಹಲವು ವಿಧದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅಷ್ಟಿ ವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡಲಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

ಅಷ್ಟಿಗಳು, ಮೃದು ಅಷ್ಟಿಗಳು, ಸಂಧಿಗಳು, ಲಿಗಮೆಂಟ್‌ ಮುಂತಾದವು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಅಷ್ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಪ್ರಥಾನವಾಗಿದೆ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

1. ಆಹಾರದಿಂದ ಆಧಿಕ ಕ್ಷಾಲ್ಯಾಯಂ ಲಭಿಸುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟಿಸಾಂದ್ರತೆ ವಧಿಸುವುದು.
2. ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಷ್ಟಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸದಿಂದ ಗರಿಷ್ಟ ಎತ್ತರ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
3. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಲಿಗ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿಗಳು ಬಲಗೊಳ್ಳುವುದು.
4. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅಪಘಾತ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

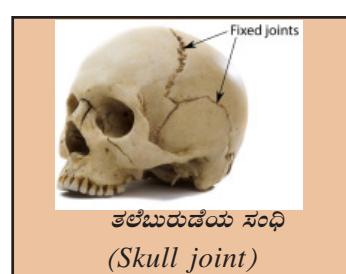
ಸಂಧಿಗಳು (Joints)

ಶರೀರದ ಎಲುಬುಗಳನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಂಧಿಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಚಲಿಸುವ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಮೂರಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

1. Immovable Joints (ಸ್ಟ್ರೋವ್‌ ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸಂಧಿಗಳು)
2. Slightly Movable Joints (ಸ್ಟ್ರೋವ್ ಮಾತ್ರ ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಂಧಿಗಳು)
3. Freely Movable Joints (ಅತ್ಯಧಿಕ ಚಲನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಸಂಧಿಗಳು)

ಸ್ಟ್ರೋವ್ ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸಂಧಿಗಳು

ಸ್ಟ್ರೋವ್ ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸಂಧಿಗಳಿಗೆ ತಲೆ ಬುರುಡೆಯ ಸಂಧಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ತಲೆಬುರುಡೆಯ ಸಮತಲವಾದ ಎಲುಬುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲುಗಳಂತಿರುವ ತುದಿಗಳಿಂದ್ದು ಈ ತುದಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಹಣಿದುಕೊಂಡು ತಲೆಬುರುಡೆಯ ಸಂಧಿಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲಬ್ಬಿದೆ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಂಧಿಗಳು

ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಧಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ಚಲಿಸುವ ಸಂಧಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಅತ್ಯಧಿಕ ಚಲನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಸಂಧಿಗಳು

ಅತ್ಯಧಿಕ ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

1. ಬಿಜಾಗಿರಿ ಸಂಧಿ (Hinge Joints)
2. ಚೆಂಡು ಮತ್ತು ಗುಳಿ ಸಂಧಿ (Ball and Socket Joint)
3. ತಿರುಗು ಗೂಟ ಸಂಧಿ (Pivot Joint)
4. ಜಾರು ಸಂಧಿ (Gliding Joint)

ಬಿಜಾಗಿರಿ ಸಂಧಿ (Hinge Joints)

ಕೈಗಂಟು (Elbow Joint), ಕಾಲುಗಂಟು (Knee Joint), ಮತ್ತು ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಂಧಿಗಳು ಬಿಜಾಗಿರಿ ಸಂಧಿಗಳಾಗಿವೆ. .

ಕೈಗಂಟು
(Elbow joint)

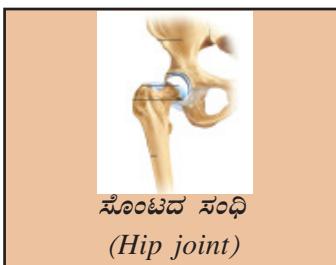

ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಸಂಧಿಗಳು
(Inter vertebral joints)

ಕಾಲುಗಂಟು
(Knee joint)

(Ball and Socket Joint)

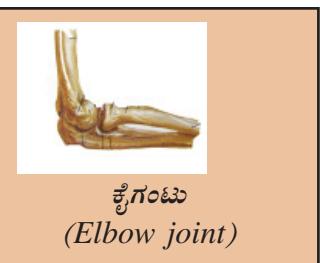
ಸೊಂಟದ ಸಂಧಿ
(Hip joint)

ಇಂತಹ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲುಬಿನ ತುದಿಭಾಗವು ಒಂದು ಚೆಂಡಿನಂತೆ ಉರುಟಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಅದು ಸಂಧಿಸುವ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಳಿ ಇರುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಚಲಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಸಂಧಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಸೊಂಟದ (Hip Joint) ಮತ್ತು ಭೂಜದ (Shoulder Joint) ಸಂಧಿಗಳು ಈ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ತಿರುಗು ಗೂಟ ಸಂಧಿ (Pivot Joint)

ತಿರುಗಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಂಧಿಗಳೇ ತಿರುಗು ಗೂಟ ಸಂಧಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂಧಿಯು ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೊದಲೆರಡು ಸಂಧಿಗಳಾದ ಅಣ್ಣಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಕ್ಸಿಸ್ ಗಳಿಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಅಣ್ಣಾಸ್ ಆಕ್ಸಿಸ್ ನ

ಕೈಗಂಟು
(Elbow joint)

ಮೇಲ್ಬ್ರಾಗದಲ್ಲಿರುವುದು. ಆಕ್ಸಿಸ್‌ನ ಒಂದು ಗೂಟವು ಅಟ್ಲಾಸ್‌ನ ವಲಯದ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವುದು. ಕೈಗಂಟಿನ ರೇಡಿಯೋ ಮತ್ತು ಅಲೋನಾಗಳ (Radio-ulna joint) ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಧಿಯು ಈ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕೈಯ ಕೆಳಭಾಗವನ್ನು ಕೈಗಂಟಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಜಾರು ಸಂಧಿ (Gliding Joint)

ಈ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಮತಲ ಎಲುಬುಗಳ ಮೇಲ್ಪ್ರೋಗಳ ನಡುವೆ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಜಾರುವಂತಹ ಚಲನೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಕಾಲಿನ ಮಣಿಗಂಟು (Angle Joint) ಮತ್ತು ಕೈಯ ಮಣಿಗಂಟಿನಲ್ಲಿ (Wrist Joint) ನಡೆಯುವ ಸಣ್ಣ ರೀತಿಯ ಚಲನೆಯು ಈ ರೀತಿಯದ್ವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಪೆಲ್ ಎಲುಬುಗಳು (Carpel Bone) ಟರ್ಸೆಲ್ ಸೆಲ್ (Tarsel Bone) ಎಲುಬುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11

ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಮೀನಾ ಎಂಬ ಮಗುವಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಅಪಘಾತದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್ ನೀಡಿದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಿರಲ್ಲವೇ. ಅದರಂತೆ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಅಷ್ಟಿಗಳು ಬಲಗೊಳ್ಳುವುವು.
2. ಅಷ್ಟಿಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ವರ್ಧಿಸುವುದು.
3. ಅಷ್ಟಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸದಿಂದಾಗಿ ಗರಿಷ್ಟ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು
4. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಲಿಗ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
5. ಸಂಧಿಗಳು ಬಲಗೊಳ್ಳುವುವು.
6. ಸಂಧಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಬಳುಕು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
7. ಅಪಘಾತ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.

ಸಂಧಿಗಳ ಚಲನಾ ವಿಶೇಷತೆಗಳು

1. ಪ್ಲಾಕ್‌ನೋ – ಎರಡು ಎಲುಬುಗಳ ನಡುವಿನ ಕೊನೆವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಚುವಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಚಲನೆಯು ಇದಾಗಿದೆ.
2. ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರೋನ್‌ಫ್ರೋನ್‌ನೋ – ಎರಡು ಎಲುಬುಗಳ ನಡುವಿನ ಕೊನೆವು ಅಧಿಕವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಚಾಚಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಒಂದು ಚಲನೆಯಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 12

ಚಲನೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ವಿವಿಧ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಚಲನಾ ವಿಶೇಷತೆಗನು ಸರಿಸಿ ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಮತ್ತು ಗೆಂಡಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೂಚನೆಗಳು

ಚಲಿಸದ ಸಂಧಿ (Immovable Joints)	ಅಲ್ಪ ಸಂಧಿ (Slightly Movable Joints)	ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಲನಾ ಸಂಧಿ (Freely Movable)
ತಲೆ ಬುರುಡೆಯ ಸಂಧಿ (Skull Joint)	ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಸಂಧಿಗಳು (Inter vertebral Joints)	ಮಣಿಗಂಟು (Wrist Joints)

ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಧಿಗಳು

ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

ನಮ್ಮ ಸಂಧಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಸ್ಥಿಯ ಮತ್ತು ಪೇಶಿಯ ಬಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು. ದೈನಂದಿನ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇದನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸುವುದು.

1. ದೈನಂದಿನ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಂಧಿಗಳ ಮತ್ತು ಪೇಶಿಗಳ ಸಡಿಲತೆಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವುದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಚಲನೆಯ ವೇಗ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದು.
2. ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಧಿಗಳ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ದೃಢತೆಯು ವರ್ಧಿಸುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೋಶಗಳು ಬಲಗೊಳ್ಳುವುದು.
3. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸಂಧಿಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ನೋವನ್ನು ನಿರಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.
4. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಪೇಶಿಗಳ ಬಲ ವರ್ಧಿಸುವುದರಿಂದ ಸಂಧಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಪ್ರೇಶಿಪೂರ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Muscular System)

ಪೇಶಿಗಳ ಸ್ವಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಮೂರಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ଅସି ପେଣ୍ଟି(Skeletal Muscle)
  2. ନଯବାଦ ଅଧିକା ଏଇଶରଲ୍ (Smooth/Visceral)
  3. କାର୍ଡିଯାକ୍ (Cardiac)

1. ಅಸ್ತಿ ಪೇಶಿ (ಸ್ವಲ್ಪಿಟನ್)

ఇవుగళు అణిగళోందిగె బంధిసల్పుట్టిరువ పేతీగళాగివె. ఇవుగళు Straited Voluntary ఎందూ తిళియల్చడుత్తాము. రచనాత్మకవాగి ఇవుగళల్లి గెరిగళిరువుదరింద ఇవుగళన్న Straited muscles ఎందూ నమ్మి మానసిక నియంత్రణదినద కాయికపేసువంతే మాడువుదరింద Voluntary Muscles ఎందూ కరేయువరు.

Function: ఇదు మనుషున ఎల్లా క్రీడా చెటువటికేగళిగి ఆధారవాగిదే. క్రీడా హిరిమెగనుసరిఖి ఒందు ప్రత్యేక చెటువటికేయల్లి ఒందు అథవా అదక్కంత హెచ్చు స్వాయంగళు కాయికవేసగుత్తాయి. కేలవు సందబ్ధ దల్లి హలవారు స్వాయంగళు భాగికవాగి కాయికవేసగుత్తాయి. ఆ ప్రత్యేక చెటువటికేయు పరిచితవాగువుదరొందిగి ఇన్నా హచ్చిన భాగగళు మత్తు స్వాయంగళు కాయికవేసగువువు. ఇదరింద క్రీడా హిరిమె వధికసువుదు.

2. నయవాద అధవా విసరలు

ಶರೀರದ ಅಂತರಿಕ ಅವಯವಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಚಲನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಅವುಗಳ ಸುತ್ತಲೀರುವ ಬಹಳ ಮೃದುವಾದ ಪೇಶಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಚಲನೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೆರೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳು Non-Straighted ಎಂದೂ ಅಂತರಿಕ ಅವಯವಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿಸರಲ್ಪ ಓಗ್ರನ್ಸ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದರಿಂದ ವಿಸರಲ್ಪ ಸ್ವಾಯತ್ಯಗಳೊಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

Function: ఆంతరిక అవయవగళ చెటువటికా క్షేమతేయ ఇప్పగళ క్షేమతేయన్న ఆవలంబిసిదే. ఇప్పగళు ఓవచష్టియ సంపూర్ణ మానసిక నియంత్రణదల్లి ఇల్లదిరువుదారింద Involuntary Muscles ఎందూ తీటియల్లడువుదు. పనిద్దరూ ఇప్పగళ క్షేమతేయ క్రేడా క్షేమతేయన్న ఆవలంబిసిరువుదు.

3. ಕಾಡಿಕಯಾಕ್

ష్టుదయవన్న నియంత్రిసువ మత్తు కాయంవేసగువంతి మాడువ స్వయంగళన్న కాదికయాకో ఎందు కరేయువరు. రజనాత్కుకవాగి అత్యధిక ప్రత్యేకతెగళిరువుదరింద ఇదన్నొందు ప్రత్యేక విభాగవాగి పెరిగణిసల్లగాచే.

హృదయదింద రక్తవు ధమనిగళిగి వరియువుదు మత్తు హిందిరుగి బరువుదు ఇప్పగళ లయబద్ధవాద చటువటికేయిందాగిదే. ఇప్పగళ క్షేమతేగనుసారవాగి శ్రీడాక్షమతేయల్లి మత్తు ఘల్సనల్లి వ్యాప్తాస్పుంటాగువుదు.

ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೇಳಿ ವ್ಯಾಹರದಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಬದಲಾವನೆಗಳು

- ಹೇಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
- ಹೇಳಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ವರ್ಧಿಸುವುದು.
- ಅಧಿಕ ಹೇಳಿಯೊನ್ನಿಟ್‌ಗಳು ಕಾರ್ಯಕರೆಗಲು ಸಜ್ಜಾಗುವುವು.
- ಹೇಳಿಗಳಿಗೆ ದಣಿವು ಬೇಗನೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ಹೇಳಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ರಕ್ತ ತಲುಪುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
- ಗ್ರೈಕೋಜಿನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ವರ್ಧಿಸುವುದರಿಂದ ಅನರೋಬಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕಾ ಕ್ಷಮತೆ ವರ್ಧಿಸುವುದು.
- ಅಧಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಗಾಯವನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 13

ಮುಕ್ಕಳ ‘ನಾಯಕನನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ’ ಎಂಬ ಆಟವನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಧಿಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಚಲನೆಯ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಆಟದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಮೃದಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮೋದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂಧಿಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಆಟವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 14

‘ನಾಯಕನನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ’ ಎಂಬ ಆಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸಿಯಾಯಿತು. ಸ್ವಫ್ಟ್‌ಡೆಗಿಂಟ್ ಮೋದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ ಮುಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಧಿಯ ಚಲನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. .

ಸೂಚನೆಗಳು

1. ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೋದಲಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಗುಣವು ಭಾಗವಹಿಸಿದ ನಂತರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂತು.
2. ಚಲನೆಯ ಹೇಗ ಅಧಿಕವಾಗುವುದು.
3. ಹೇಳಿಗಳ ಧ್ಯಾತ್ವತೆ ವರ್ಧಿಸುವುದು.
4. ಸಂಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೋಶಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
5. ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ನೋವು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 15

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹೇಳಿ ವ್ಯಾಹರಗಳ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಹೇಳಿಗಳ ಕುರಿತು ವ್ಯಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಶರೀರದ ಹೇಳಿ ವ್ಯಾಹರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ

ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತರನ್ನಾಗಿಸಬೇಕು.

ಸೂಚನೆಗಳು

1. ಪೇಶಿಗಳ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುವುದು
2. ಪೇಶಿಗಳ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು
3. ಪೇಶಿಗಳ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚುವುದು
4. ಪೇಶಿಗಳ ಬಲ ಹೆಚ್ಚುವುದು
5. ಪೇಶಿಗಳಿಗೆ ದಣಿವು (Muscle fatigue) ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವುದು
6. ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆಯು ಕ್ರಮೇಣ ವರ್ಧಿಸುವುದರಿಂದ ಪೇಶಿಗಳ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು
7. ಸ್ಥಿರವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪೇಶಿಗಳಿಗುಂಟಾಗುವ ಗಾಯಗಳನ್ನು (Muscle Injuries) ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಮಾದರಿ ವಾಷಿಕ ಯೋಜನೆ – ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಿರುವ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕಾ ಚಾಟ್‌ಡ್ರೋನ್..

ಜೂನ್, ಜುಲೈ	ಪೇಶಿಗಳ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು.	ಹೈಗೆಯಲ್ಲಿ ಓಟ, ಮೆಟ್ಟಲು ಏರುವುದು, ಕುಳಿತು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವು.
ಆಗಸ್ಟ್ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್	ಪೇಶಿ ಬಲ ಕಾಪಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು.	ಎಯರೋಬಿಕ್‌, ಡ್ಯಾನ್ಸ್, ಏಫ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ದೂರ ಓಟ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಎಡೆಟಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.
ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನವೆಂಬರ್	ಪೇಶಿ ಬಲ, ದಕ್ಷತೆ ಎಂಬಿಪ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಕುವಿಕೆ ವರ್ಧಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು.	ಯೋಗ, ವಿವಿಧ ಸ್ಟ್ರೆಚ್‌ಿಂಗ್ ಎಂಬಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ವೃಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
ಡಿಸೆಂಬರ್ ಜನವರಿ	ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ತಯಾರಿ ನಡೆಸುವುದು.	ವಿವಿಧ ಜಿಂನಾಸ್ಟಿಕ್, ಡ್ರಾಗ್ಲಾಗ್‌ಗಳನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.
ಫೆಬ್ರವರಿ	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗದ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
ಮಾರ್ಚ್ ಮೇ	ಮಾನಸಿಕ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ನೀಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುವುದು.	ಮಾನಸಿಕ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

2

ಪ್ರದರ್ಶನಾ ಹಿರಿಮೆ

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

ಕ್ರೀಡಾ ವಿನೋದಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಶಾರೀರಿಕ-ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮಥ್ಯ ಗಳಿಸುವರು.

- ಕ್ರೀಡಾ ವಿನೋದಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಶಾರೀರಿಕ-ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನದಣ್ಣು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.
- ಪ್ರದರ್ಶನಾ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆಯ ಫಾಟಕಗಳ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾನ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.
- ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಶಾರೀರಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.
- ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಅಶಯ

- ಶಾರೀರಿಕ-ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮೂಲಕ
- ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿರತೆ
- ಆತಂಕ (Anxiety)
- ಭಯ/ಸಂದೇಹ (Fear)
- ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷ (Tension)
- ಒತ್ತುದೆ (Stress)
- ಆಕ್ರಮಣ ಸ್ವಭಾವ (Aggression)
- ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ
- ಯೋಗ

ಮುನ್ನಡಿ

ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿನೋದಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಮಾನಸಿಕ-ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೊಡುಗೆಯು ನಿಣಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಶಾರೀರಿಕ-ಭಾವನಾಶ್ಚರ್ಚ್ ವಿಕಾಸ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮೂಲಕ

ಭಯ, ಆತಂಕ, ಸಂತೋಷ, ದುಃಖ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನವೇ ಮನುಷ್ಯ ಮನಸ್ಸು ಈ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾದುದು ಮನಸ್ಸಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿದೆ (Instinct theory). ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಲವಾರು ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಇಪ್ಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಲಭಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಲಭಿಸುವುದು. ಸರಿಯಾದ ಮಾನಸಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೂ, ಭಾವನೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೂ ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತನನ್ನಾಗಿಸುವುದು. ‘ಕೆಥಾಸಿಕ್ಸ್’ ನಂತೆ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಧಿಯರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಕರಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಮೈಕಲ್ ಫೆಲಿಪ್ಪೊನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇದೋ ಆರೋ ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಈಚು ಪಟು ಮೈಕಲ್ ಫೆಲಿಪ್ಪೊನ ಜೀವನದ ಕುರಿತು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒದಿದ ನಂತರ ಆತನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಫೆಲಿಪ್ಪೊ ಮನುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಟಾನೋಷನ್ ಡೆಫಿಸಿಟಿ ಹೈಪರ್ ಏಕ್ಸ್ಟ್ರಾಫಿಲ್ ಅಥವಾ ಅಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ವಿಕ್ಸ್ಯಾತಿ ಸ್ವಭಾವದವನಾಗಿದ್ದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಜಿಕ್ಕಿಸ್ತೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಕ್ರೀಡೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಆತನು ಒವಟ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಈಚುಗಾರನಾಗಿ ಹೆಸರುಗಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಒಡೆಯನಾದನು.

ಚಚೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದುದು

- ಮನೋವಿಕಾಸಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಧನೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಒಡೆಯನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಆಕ್ರಮಣ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಘಲಪ್ರದಾವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಗೀಕಾರ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮರ್ಪೋಲನ (Emotional stability)

ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮನೋವಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮರ್ಪೋಲನವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಭಾವನೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಮನೋ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಅತೀತವಾದರೆ ಅದು ಹಲವಾರು ಮಾನಸಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಜೀವನಶೈಲಿಯ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು.

ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳು

ಆತಂಕ

ಪರಿಭ್ರಮೆ, ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ, ಆತಂಕ ಮುಂತಾದವು ಸೇರಿದ ವಿಪರೀತ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿತಿ ವಿಶೇಷವೇ ಆತಂಕ.

ಭಯ/ಸಂದೇಹ

ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸ್ನಿಫೆಶಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಭಯವಾಗಿದೆ.

ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷ

ಟೆನ್ಸ್ಯೂ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘರ್ಷವೆಂದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಅಥವಾ ನೋಡಿದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಘಟನೆಯು ಉಂಟುಮಾಡಿರುವ ಅಹಿತಕರವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಒತ್ತಡ

ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾದ ಅಗತ್ಯಗಳು ನೇರವೇರದಿದ್ದಾಗ ಅದು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಒತ್ತಡ.

ಆಕ್ರಮಣ ಸ್ವಭಾವ

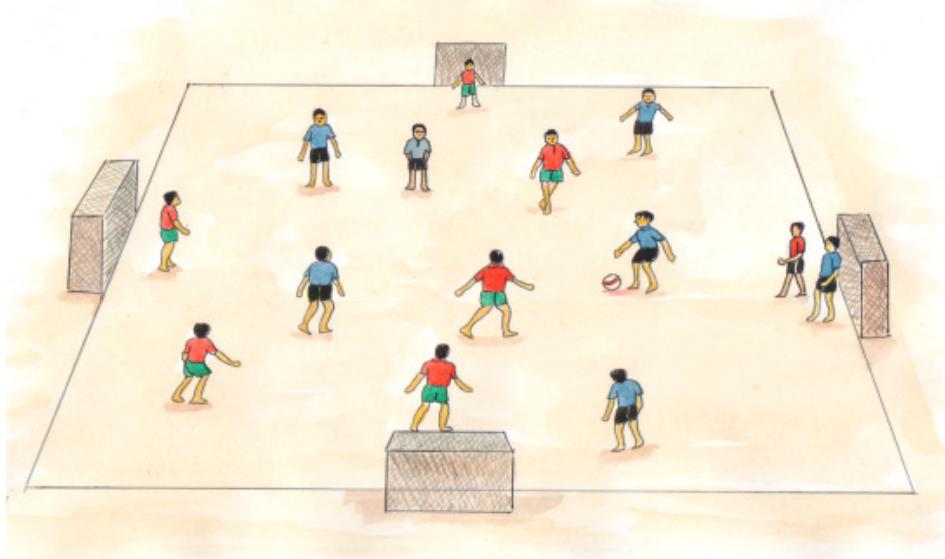
ಇತರ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ನೀಡಲು ಅಥವಾ ಗಾಯಗೊಳಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವೇ ಆಕ್ರಮಣ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಸ್ವಧೈರಗಳು ಇಂಥಹ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುವುದು.

ಕೆಲವು ಮಾನಸಿಕ-ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಗಳ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸುವಾಗ ಪ್ರಕ್ರಟಿಗೊಳ್ಳುವುದು. ಚಟುವಟಿಕೆ-1 ಎರಡನೆಯ ಶೀರ್ಷಕಕ್ಕೆಯ ಚಟ್ಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗೊಳಿಸಿ ಚಟ್ಟಿಕೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.

ಚಚಾಡ ಸೂಚಕಗಳು

- ಅಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ರೆಫರಿ/ಅಂಥೆಯರ್ಗಳ ಶೀರ್ಷಕನಾಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಸ್ಥಾವ ಬೆಳೆಯುವುದು.
- ವಿಶ್ವಾಸಿ ಸಮಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಡುಕುಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.
- ಅಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಸ್ಥಾವವು ಉನ್ನತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ಒಂದು ಟೀಮಿನ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಂದ ಹೃತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 – ಪ್ರಷ್ಟರ್ ಘೃಟಾಬಾಲ್

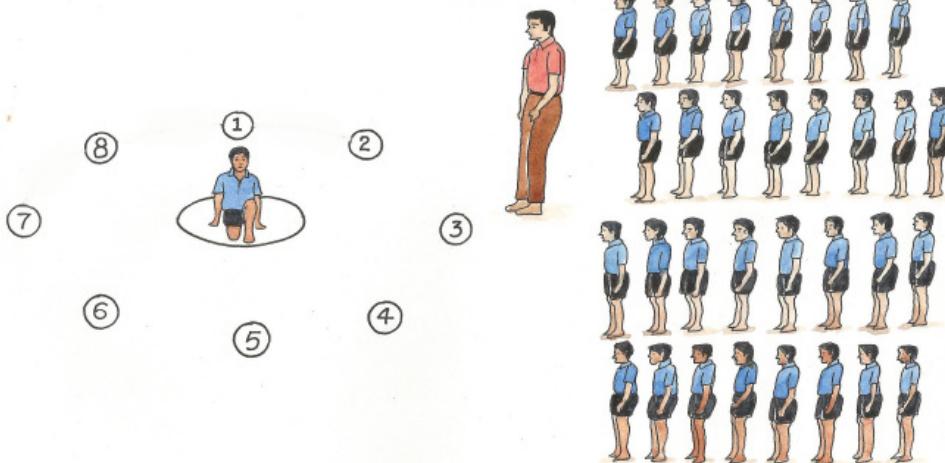
ಇದು ಘೃಟಾಬಾಲ್ ಆಟಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಒಂದು ಆಟವಾಗಿದೆ. ಸರಿಸುಮಾರು 30 ಮೀಟರ್ ಅಗಲ ಮತ್ತು ಉದ್ದವುಳ್ಳ ಆಟದ ಸ್ಥಳದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದುವರೆ ಮೀಟರ್ ಅಗಲವುಳ್ಳ ಗೋಲ್ ಪ್ರೋಣಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಟೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ 8ರಿಂದ 10ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಇರಬಹುದು. ಒಂದು ಅಣಾಕಿಂಗ್ ಟೀಮ್ ಆಗಿಯೂ ಮತ್ತೊಂದು ದಿಫೆಂಡರ್ ಆಗಿಯೂ ಆಟವಾಡಬೇಕು.

ಅಟಾಕಂಗ್ ಟೀಮ್ 10 ಮಿನಿಟಿನೊಳಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಗೋಲ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ಕೂರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಗೋಲ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಸ್ಕೂರ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಡಿಫೆಂಡರ್ ಗಳು ಈ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಿಫಲ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಡಿಫೆಂಡರ್ ಗಳಿಗೆ ಚೆಂಡು ಲಭಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಅಟಾಕಂಗ್ ಟೀಮ್ ನವರಿಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಿರ್ದೇಶಗಳು

- ಡಿಫೆಂಡರ್ ಗಳು ತುಂಬಾ ದೂರದವರೆಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಹೊಡೆದಟ್ಟುಪುದನ್ನೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು.
- 10 ಮಿನಿಟಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸ್ಕೂರ್ ಮಾಡುವ ಟೀಮ್ ಜಯಿಸುವುದು.
- ಟೋಸ್ ಜಯಿಸಿ ಅಟಾಕಂಗ್ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಟೀಮ್ ಆರಂಭದ 10 ಮಿನಿಟಿನ ನಂತರ ಡಿಫೆಂಡರ್ ಟೀಮ್ ಆಗಿ ಬದಲಾಗುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 – ಟ್ರೈಂ ಟ್ರೈಯಲ್ ಗೇಮ್

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮೃದಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೃತ್ತ ರಚಿಸಬೇಕು. ವೃತ್ತದ ಸುತ್ತಲೂ ಹತ್ತು ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 8 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ 1 ರಿಂದ 8ರ ವರೆಗೆ ನಂಬರ್ ನೀಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸಮಾನ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದನೇ ಗುಂಪಿನ ಒಂದು ಮನು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನಂಬರನ್ನು (1-8) ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಮನು ಆ ನಂಬರಿನ ಗುರುತು ಇಳ್ಳಲ್ಲಿಗೆ ಒಡಿ ಒಂದು ಸೇರಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ನಂಬರ್ ಹೇಳಿದಲ್ಲಿಂದ ಮನು ಗುರುತಿನಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯವನ್ನು ಬರೆದಿಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಆ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸಮಯದ ಮೊತ್ತವು ಆ ಗುಂಪಿನ ಸ್ಕೂರ್ ಆಗಿದೆ. ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೀನ ಪ್ರಾತಿಂಗೊಳಿಸಿದ ಗುಂಪು ಜಯಗಳಿಸುವುದು.

ನಿರ್ದೇಶಗಳು

1. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ನಂಬರ್ ಹೇಳುವವರೆಗೆ ಮನು ವೃತ್ತದೊಳಗೆ ಇರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಧ್ಯಾಪದಿಸಬೇಕು.

2. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನು ಓಡಿಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಟೀಮಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಬೇಕು.
3. ಏಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಟೀಮೋನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸೇರಿಸದವರನ್ನು ಸ್ಕೂಲ್‌ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ನಿಂದ ನಂಬರ್ ಕರೆದು ಹೇಳುವುದೇ ಮುಂತಾದ ಅವರ ಸಾಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಟ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಎರಡು ಆಟಗಳಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಸಾಧನೆಗಳು

ಮಾನಸಿಕ ಉಲ್ಲಾಸ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಆಟಂಕ, ಒತ್ತುದ, ಸಂದೇಹ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಶಾರೀರಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಉತ್ಸಾಹ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು.

ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಒತ್ತುದಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಜೀವಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4

ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಭಾವನೆಗಳು

- ಸಂತೋಷ
- ಆತಂಕ
- ಒತ್ತುದ
- ಸಂದೇಹ
- ಭಯ

ದೃಷ್ಟಿಕ ಕ್ಷಮತೆ (Physical fitness)

ದೃಷ್ಟಿಕ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆಜೀವನಾಂತ ಶಾರೀರಿಕ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೋಫಿಸಿಕೋಂಡು ಬರುವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿದೆ.

“ಅಕಾಲಿಕವಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲೋಗ್ಯಲ್ರಿರುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕಿಕೋಂಡಿರುವಂತಹ ಕ್ಷೇಮಾವಸ್ಥೆಯೇ ಕ್ರೀಡಾದಕ್ಷತೆಯಾಗಿದೆ”.

(ಹಾಲಿ ಪ್ರಾಂಕ್ 1997)

ಶರೀರದ ರಚನೆ, ಹೃದಯ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಧರ್ಮನಿಗಳ ದಕ್ಷತೆ, ಬಳುಕುವಿಕೆ, ಪೇಶಿಗಳ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಪೇಶಿಗಳ ಬಲ ಎಂಬಿವು ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಕ ಕ್ಷಮತೆಯ ಕೆಲವು ಘಟಕಗಳಾಗಿವೆ.

ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಎರಡಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತೆ
2. ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತೆ

ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತೆಯ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಅಗತ್ಯದ ಕುರಿತು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತೆಯ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವ.

ಸ್ವಧೀನಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಕೆಲವು ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ದೈಹಿಕ ಕ್ಷಮತೆ

- 1. ಪ್ರೇಶಿಗಳ ಬಲ (Muscle Strength):** ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು (resistance) ದಾಟಲು ಅಥವಾ ಎದುರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರೇಶಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪೇಶಿ ಬಲ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಒಬ್ಬನು ತಳ್ಳುವಾಗ ಅಥವಾ ಎಳೆಯುವಾಗ ಪೇಶಿ ಬಲವು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಪೇಶಿ ಬಲದ ಶೀವೃತೆಯು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವ ಪೇಶಿ ಪ್ರೇಬರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು. ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅವಶಿಕ್ಷಣ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರೇಬರ್‌ಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಾಗಿ ಪೇಶಿ ಬಲವು ಪ್ರತಿರೋಧಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸಲ್ಪಡುವುದು.
- 2. ಪೇಶಿ ದಕ್ಕತೆ (Muscular Endurance):** ದಣಿವು ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪೇಶಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪೇಶಿ ದಕ್ಕತೆಯೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಪೇಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದಕ್ಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಪೇಶಿದಕ್ಕತೆ, ಲಾಕ್ಸಿಕ ಏಸಿಡ್‌ನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Lactic acid tolerance capacity) ಎಂಬಿವುಗಳೆಲ್ಲಾ ವೃದ್ಧಿಸುವುದು. ಪೇಶಿಗಳಲ್ಲಿನ ರೆಡ್‌ ಮಸಿಲ್‌ ನಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಪೇಶಿ ದಕ್ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುವುದು.
- 3. ಸಮತೋಲನ (Balance):-** ನಿಶ್ಚಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚಲನಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶರೀರದ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಮತೋಲನ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು. ಮೆದುಳಿನ ಸೆರಿಬೆಲ್ಲಂ, ಕಿವಿಯೋಗಿನ ಕೋಕೋಳಿಯಾರ್ ದ್ರಾವಕ ಎಂಬಿವು ಸಮತೋಲನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನರ ಪೇಶಿ ವ್ಯೂಹಗಳ ಒಗ್ಗಳಿಂದ ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ಶಿಸ್ತ ಬಧವಾದ ಅಭಾವದಿಂದ ಇದನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಬಹುದು.
- 4. ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕತೆ (ಬಳುಕುವಿಕೆ) (Flexibility):** ಸಂಧಿಗಳ ಚಲಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಅಳತೆಯೇ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತೆ. ಇದು ಎರಡು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು.

1. ಸಂಧಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತೆ

2. ಸಂಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಪೇಶಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಗುಣ. ಎರಡು ವಿಧದ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತೆಗಳಿವೆ.

ಅವು ಸ್ಟಾಟಿಕ್ (Static) ಬಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ (Balistic) ಗಳಾಗಿವೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಟಿಕ್ ಬಳಕುವಿಕೆಯಿಂಬುದು ಅತೀ ಸ್ಥಾಣ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಧಿಗಳ ಗರಿಷ್ಟ ಬಳಕುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕುವಿಕೆಯಿಂಬುದು ಚಲನಾ ಸ್ಥಿರತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಹೇಳಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಧಿಗಳ ಗರಿಷ್ಟ ಬಳಕುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸ್ಟಾಟಿಕ್ ಬಳಕುವಿಕೆಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು.

5. ಏಕೋಪನ (Co-ordination): ಶರೀರದ ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಏಕೋಪನವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ನಾಡಿ-ಪೇಶಿ ಪ್ರೌಹಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಳಗಿನ ಸಂಯೋಜನೆಯು ಏಕೋಪನ ವೃದ್ಧಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಘಟಕವು ಏಳು ಭಾವನೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸೇರುವಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವುದು.

1. ತಾಳಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Rhythm ability)
2. ಸ್ಪೇಸಿಯಲ್ ಎಬಿಲಿಟಿ (Spacial ability)
3. ಸಮತೋಲನ (Balance)
4. ಅಡಾಪ್ಟಿವ್ ಎಬಿಲಿಟಿ (Adaptive ability)
5. ಕೋಂಬಿನೇಶನ್ (Combinatory ability)
6. ಓರಿಯಂಟೇಶನ್ ಎಬಿಲಿಟಿ (Orientation ability)
7. ಡಿಫರೆನ್ಸಿಯೇಷನ್ ಎಬಿಲಿಟಿ (Differentiation ability)
6. ವೇಗ (Speed): ದೈಹಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವೇಗವಿಂಬುದು ಶರೀರವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ. ವೇಗವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಸಮಯ, ಲೋಕೋಮೋಟರ್ ಎಬಿಲಿಟಿ (Reation tim, Loco motor ability) ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಮೋಟರ್ ಎಬಿಲಿಟಿಗೆ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಿವೆ. ಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಲೆಂಥ್ . ಹೇಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈಟ್ ಮಸಲ್ ಷೈಬರ್ಗಳ ಅಳತೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾ ಪಟುವಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುವುದು.
7. ಲವಲವಿಕೆ (Ability): ಶರೀರದ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ದಿಶೆಗಳಿಗೆ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಲವಲವಿಕೆ ಎನ್ನುವರು. ವೇಗ, ಸಮತೋಲನ, ಬಳಕುವಿಕೆ, ಏಕೋಪನ ಎಂಬಿವುಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುವುದು.
8. ಶಕ್ತಿ (Power): ವೇಗದೊಂದಿಗೆ ಬಲಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದು. ವೇಗ, ಬಲ ಎಂಬಿವುಗಳ ಸಂಯೋಜಿತ ರೂಪವೇ ಶಕ್ತಿ. ಎಲ್ಲಾ ದೈಹಿಕ ದಕ್ಷತೆಯ ಮೂಲ ಘಟಕವು ಶಕ್ತಿಯಿಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ಲಿಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ (Plyometric) ಟ್ರೈನಿಂಗ್, ಕೋಂಬಿನೇಶನ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕೋಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಎಂಬಿವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5

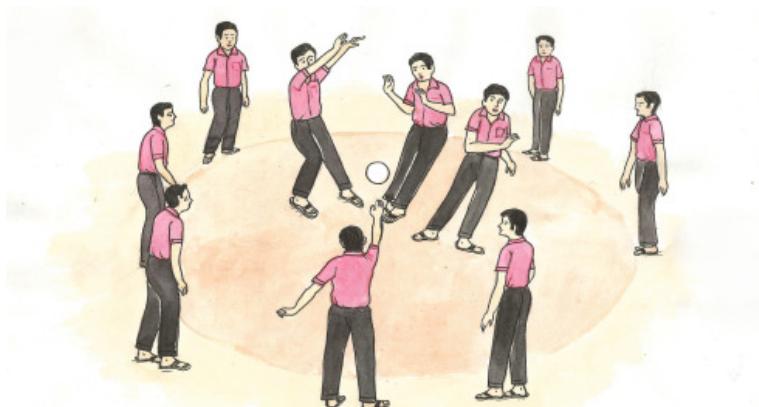
ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಚಟುವಟಿಕೆ 1ರಲ್ಲಿ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಹೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಫಟಕಗಳು	ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಫಟಕಗಳು
ಪೈಶಿ ಶಕ್ತಿ	ಪೈಶಿಗಳ ಶಕ್ತಿ, ಸಮತೋಲನ
ಪೈಶಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಪೈಶಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ
ಹೃದಯ ಉಸಿರಾಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಹೃದಯ ಉಸಿರಾಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಲವಲವಿಕೆ
ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವಿಕೆ	ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ಶಕ್ತಿ, ವೇಗ
ಶರೀರ ರಚನೆ	ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಸಮಯ

ಚಟುವಟಿಕೆ 6

ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಜೆತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೆತ್ತುದ ಕೆಳಗೆ ಆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಪ್ರತಿಸಲು ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಫಟಕಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆದೃತಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬರೆಯುವುದು. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಅಲ್ಲಂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಮೊಲ್ಲಮಾಪನ ನಡೆಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7 – ತ್ಯೋ ಏಂಡ್ ಷೈಟ್

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುವುದು. A ಗುಂಪನ್ನು ದೊಡ್ಡ ವೃತ್ತವನ್ನಿಂದು ಅದರೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು. B ಗುಂಪನ್ನು ವೃತ್ತದ ಹೊರಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸೂಚನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಲ್ಲುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚೆಂಡನ್ನು ಬಿಸಾಡಿ ವೃತ್ತದ ಒಳಗೆ ನಿಲ್ಲುವ ಮಕ್ಕಳ ಹೊಂಕಾಲಿನ

ಕೆಳಗೆ ತಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊಣಕಾಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಚೆಂಡು ತಾಗುವ ಮಕ್ಕಳು ಅಟದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವರು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದ ಬಳಿಕೆ B ಗುಂಪು ವೃತ್ತದ ಒಳಗೂ A ಗುಂಪು ವೃತ್ತದ ಹೊರಗೂ ನಿಂತು ಅಟ ಮುಂದುವರಿಸುವರು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಟಗಾರರನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ಗುಂಪು ಗೆಲ್ಲವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3ನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವರು. ಉತ್ತರ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

- ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಸಮಯವಿಧಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಬರುವಾಗ ಅದರ ವೇಗವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯ.
- ಎದುರಾಳಿಯ ಮೊಣಕಾಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಅತಿಯಾದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಬಿಸಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ತುಂಬಾ ಶಕ್ತಿ (ಸಾಮರ್ಥ್ಯ)ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು.
- ಎದುರಾಳಿ ಗುಂಪಿನವರು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ವಿವಿಧ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಬಿಸಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ದಿಶೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ತುಂಬಾ ಚುರುಕುತನ (agility) ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

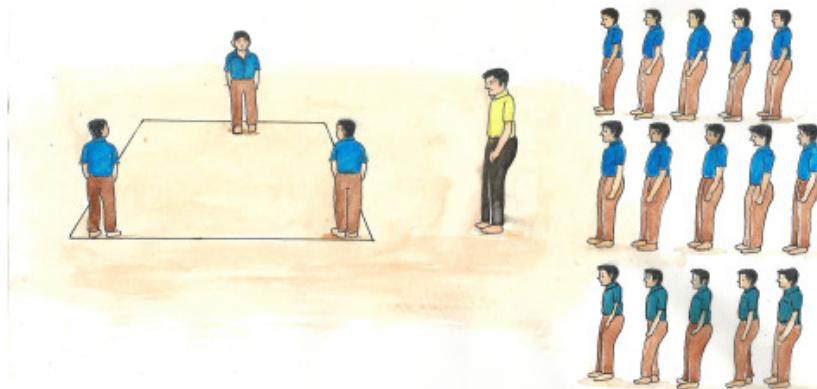
ಚಟುವಟಿಕೆ 8

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಅಡಿ ಉದ್ದವಿರುವ 12 ಚೌಕಗಳನ್ನು ಎಳೆಯಿರ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಾಟಿಂಗ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕೋಣೆಗಳ ಮೂಲಕ 1, 2, 3, 4, ... ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹಾರಿಕೊಂಡು ಫಿನಿಶಿಂಗ್ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ಗೆ ತಲುಪುವರು. ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಫಿನಿಶಿಂಗ್ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ಗೆ ತಲುಪುವವರು ಗೆಲ್ಲವರು. ಕೋಣೆಯ ಹೊರಗೆ ಮುಟ್ಟಿದರೆ, ಏರಡು ಕಾಲನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರಿದರೆ ಕಾಲನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹಾರಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅನಹಡನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವನು.

ಈ ಅಟದಲ್ಲಿ ಜಯ ಗಳಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (Co-ordination) ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪೀಲನ ಆಗತ್ಯ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9 : ಟ್ರಿಪ್ಲ್ ಚೈಸ್

ಅಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ 20 ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುವ ಚೌಕವನ್ನು ಎಳೆಯಿರಿ. ಮುಕ್ಕಳನ್ನು 3 ಗುಂಪುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡು ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ 1, 2, 3 ನಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೊಡಲು ಬಳಿಕೆ ಮಾಡಿ. ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಸೂಚನೆ ಲಭಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ 1ನೇ ನಂಬರಿನವನು 2ನೇ ನಂಬರಿನವನನ್ನೂ 2ನೇ ನಂಬರಿನವನು 3ನೇ ನಂಬರಿನವನನ್ನೂ 3ನೇ ನಂಬರಿನವನು 1ನೇ ನಂಬರಿನವನನ್ನೂ ಸ್ಪೃಶಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅಟಗಾರ ಸ್ಪೃಶಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಅತನನ್ನು ಸ್ಪೃಶಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊದಲು ಸ್ಪೃಶಿಸುವವನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಗೆದ್ದವರನ್ನು ಪುನಃ ಗುಂಪು ಮಾಡಿ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಜಯಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವವರಿಗೆ ಅಬವು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಈ ಅಬವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

- ಪ್ರತಿಕ್ಕೆಯೆಯ ಸಮಯ
- ವೇಗ
- ಹೊಂದಾಣಿಕೆ
- ಲವಲವಿಕೆ
- ಸದಿಲಗೊಳ್ಳುವುದು
- ಸಮತೋಲನ

ಯೋಗ

ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಶರೀರ ರಚನೆ ರೂಪೀಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಸನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಇದೆ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ದೃಂಢಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಹಲವು ರೋಗಗಳನ್ನು ದೂರವಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಇದು ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ, ಮಾನಸಿಕ ಸಮತೋಲನ, ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಕಸಿಸಲು ಕ್ರಮಾನುಗತವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನಯೋಗ, ಕರ್ಮಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ, ರಾಜಯೋಗ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ 4 ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿವೆ. ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಯಮ, ನಿಯಮ, ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧಾರಣೆ, ಧ್ಯಾನ, ಸಮಾಧಿ ಎಂಬೀ 8 ವಿಧಗಳ ಕುರಿತು ಯೋಗಾಚಾರ್ಯರಾದ ಪತಂಜಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವು ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ

ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಲವಲವಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹ ಲಭಿಸುವುದು. ಪಕಾಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ನೆನಪುಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಗಳು

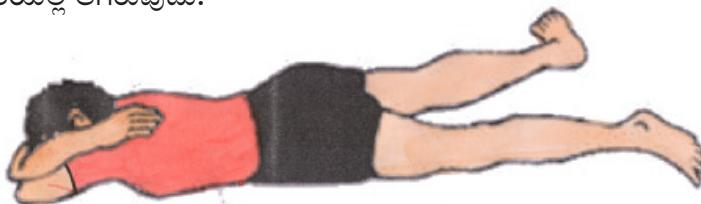
- ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಶಾರೀರಿಕ – ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷಮತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
- ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾದ ಉಲ್ಲಾಸ ಲಭಿಸುವುದು.
- ಸಂಧಿಗಳ ಚಲನೆ ಮತ್ತು ಬಳುಕುವಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
- ಹೃದಯ, ಉಸಿರಾಟ, ಜೀಣಾಡಂಗವ್ಯಾಹಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸುಲಭವಾಗುವುದು.

ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು

- ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡುವ ಮೊದಲು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಶುಚಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಚಾಪೆಯನ್ನು ಹಾಸಬೇಕು.
- ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿ 2 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.
- ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಚ್ಚಾವ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಗಿನ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು.
- ಬೆಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ಮೊದಲು ಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮ.
- ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿ ಪಚನಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಬಳಿಕ ಮಾತ್ರ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಲು ಗಮನಿಸಿರಿ.
- ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಯೋಗಸನಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿರಿ. ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
- ಯೋಗಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಯಾಸ, ಉಸಿರಾಟ ತೊಂದರೆ ಅಥವಾ ಇತರ ತೊಂದರೆಗಳು ಅನುಭವವಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸಮಯ ಶಾಸನ/ಮಕರಾಸನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಶರೀರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಸಿತ ಕೊಡಿರಿ.

1. ಮಕರಾಸನ

ಮಕರ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದದ ಅರ್ಥ ಮೊಸಕೆ ಎಂದಾಗಿದೆ. ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹಾಸಿದ ಯೋಗದ ಚಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಕವುಚಿ ಮಲಗಿರಿ. ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗಲವಾಗಿರಿಸಿ ಪಾದಗಳನ್ನು ಬದಿಗೆ ಸರಿಸಿ ಇಡಿರಿ. ಏರದು ಕೈಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಸಿ ಕೈಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸಿತ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಇರಿಸಿರಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೋಚ್ಚಾವ್ಯಾಸ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಇದು ವಿಶ್ವಾರ್ಥಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಯೋಗವಾಗಿದೆ.
- ಪಚನಕ್ಕೆಯೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸೊಂಟನೋವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬೆಂಳೆಲುಬಿಗೆ ಒಳವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಅಧಿಕ ರಕ್ತದೊತ್ತೂಡ, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ, ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಇವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

2. ಪಶ್ಚಿಮಾತ್ಮಾಸನ

ಇದು ಶರೀರದ ಹಿಂದಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗಾಗಿಸಿ ಯೋಗದ ಚಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಶರೀರವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಕಾಲಿನ ಹೆಬ್ಬಿರಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬೀದುತ್ತಾ ಹಣೆಯನ್ನು ಮೊಣಕಾಲ್ಯಂಟಿಗೆ ತಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನಿರಿ. (ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮೊಣಕೈಗಂಟನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು) ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಪ್ರಾವಣಫ್ರಿತಿಗೆ ಬನ್ನಿರಿ.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಸರಿಯಾದ ಪಚನಕ್ಕೆಯಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
  - ಬೆನ್ನನೋವು, ಉಬ್ಬಷ ಎಂಬಿವುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.
  - ಶರೀರದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪೇತಿಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಡಿಲವಾಗುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
  - ಪಿತ್ರಜನಕಾಂಗ, ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗ, ಪೇಂಕ್ರಿಯಾಸ್ ಎಂಬಿವುಗಳ ಕಾಯದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
  - ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆ, ಚೊಷ್ಟೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಬೆನ್ನನೋವು ಇರುವಾಗ ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.
  - ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ಕಾಲಿನ ಹೆಬ್ಬಿರಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ.
  - ಮಾರಕವಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುವವರು ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಕ್ಕೆಯೆ ಆದವರು ಡಾಕ್ಟರರಿ ನಿದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.
  - ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಮನುವಿನ ಸಾಮಧ್ಯ (ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಧಿಗಳ ಚಲನೆ ಮತ್ತು ಬಳುಕನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು) ವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

3. ಭುಜಂಗಾಸನ

ಭುಜಂಗಾಸನವು ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾದ ಒಂದು ಆಸನವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ಕವುಟಿ ಮಲಗಿರಿ. ಬಳಿಕ ಕೈಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಎದೆಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ತೋಳಿನ ಅಗಲದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರಿ. ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೊಂಟದ ಮೇಲ್ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ತಲೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಬೇಕು. ಮೊಣಕ್ಕೆಗಂಟು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಬಳಿಕ ಉಸಿರುಬಿಡುತ್ತಾ ಪ್ರಾವಣಿಸಿಗೆ ಬರಬೇಕು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಪಚನ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಹೇತಿ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಸರಿಯಾದ ಶರೀರ ರಚನೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಘೃರೋಯ್ದ್ರ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಸೊಂಟನೋವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬೆನ್ನಿನ ಹೇತಿಗಳ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಷಿತ್ತಜನಕಾಂಗ, ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗ, ಎಡ್ರಿನಲ್ ಗ್ರಂಥಿ ಎಂಬಿವುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಮೊಣಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸದೆ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರಿಸಿರಿ.
- ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಖಾಯಿಲೆ, ಅಧಿಕ ರಕ್ತದೊತ್ತದ ಇರುವವರು ಡಾಕ್ಟರರ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.
  1. ಬೆನ್ನನೋವು, ಭುಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರುವವರು ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.
  2. ಬೆನ್ನೆಲುಬು, ದಿಸ್ಕ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಾಯಿಲೆ ಇರುವವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

4. ನೌಕಾಸನ

ನೌಕಾಸನವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ದೋಣಿಯ ಎರಡು ತುದಿಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕರಿಸಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ನೌಕೆ ಎಂದರೆ ದೋಣಿ ಎಂದರ್ಥ.

ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿರಿ. ಕೈಗಳನ್ನು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿರುವಂತೆ ಇಡಬೇಕು. ದೀಘ್ರಾಂಶುಸ್ ತೆಗೆದ ಬಳಿಕ ಶರೀರದ ಮೇಲಿನ ಭಾಗ (ಸೊಂಟದ ಮೇಲಿನ ಭಾಗ) ಮತ್ತು ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೆಲದಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಂದಡಿಯಷ್ಟು ಮೇಲಿತ್ತಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು

ತೊಡೆಯ ಮೇಲ್ನಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಎರಡು ಮೂರು ಸೆಕೆಂಡ್ ಎತ್ತಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಾಲು, ತಲೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ತಂದು ಇಡಬೇಕು. ಉಸಿರು ಬಿಡಬೇಕು. ಶರೀರವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿರಿ.

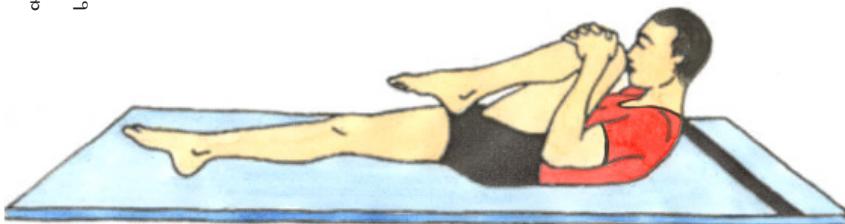

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಉದರಪೇಶಿಗಳ ಸಾಮಧ್ಯದ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
  - ಕಾಲು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಭಾಗದ ಪೇಶಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಡಿಲವಾಗುವುದು.
  - ಉಸಿರಾಟ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ವಿಕಾಸ ಉಂಟಾಗುವುದು.
  - ಮೆದುಳುಬಳಿಯ ನರಗಳ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
1. ಶರೀರದ ಮೇಲಿನ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಕಾಲಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕೆತ್ತಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ.
  2. ಪ್ರಾವಣಸ್ಥಿಗೆ ಬರುವಾಗ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಂದು ಗಾಯಗಳಂಟಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

5. ಅಧ್ಯಾಪಕ ಪವನ ಮುಕ್ತಾಸನ

ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿರಿ. ಉಸಿರು ಒಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬೆಡುತ್ತಾ ಬಲ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮಡಚಿ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಇರಿಸಿರಿ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಎರಡು ಕೈಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಗಿಸಿ ಬಲಕಾಲನ್ನು ಎದೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಇಡಬೇಕು. ನೇರವಾಗಿರಿಸಿದ ಕಾಲಿನ ಮಂಡಿ ಅಥವಾ ಪಾದ ನೆಲದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಡಕಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿರಿ. ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಕಾಲಿನ ಪೇಶಿಗಳ ಬಳುಕು ಮತ್ತು ದೃಢತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಭಾಗದ ಪೇಶಿಗೆ ದೃಢತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ಜೀವಾಂಗವ್ಯಾಹದ ಸುಗಮವಾದ ಚೆಯುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಎಸಿದಿಟಿ, ಹೃದ್ಯೋಗ, ಸೊಂಟನೋವು ಎಂಬಿಪ್ರಗ್ರಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿದೆ.
- ಬೆನ್ನನೋವು, ಮಂಡಿ ನೋವು ಇರುವವರು ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

1. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆವರಣದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ ಎಂಬ ಒಟ್ಟುವಟಿಕೆಯ ಸಹಾಯಿ.
- ಎ. ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ‘ಹೋಪ್ ಟು ವಿನ್‌’ ಎಂಬ ಅಟದಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹಾರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಬಿ. ‘ಹೋಪ್ ಟು ವಿನ್‌’ ಅಟದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಿದರೂ ಬೀಳದಿರಲು ಕಾರಣ ಹೇತಿದಕ್ಕತೆ ಇರುವುದಾಗಿದೆ.
- ಸಿ. ‘ಹೋಪ್ ಟು ವಿನ್‌’ ಅಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಣಗಳಿಗೂ ಹಾರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು ಒಳ್ಳಿಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿದೆ.
- ಡಿ. ಟ್ರಿಪ್ಲ್ ಚೇಸ್ ಅಟದಲ್ಲಿ ವೇಗ ಇರುವುದರಿಂದ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಫ್ರೆಕ್ಸನೆ ಸ್ವತ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಇ. ಟ್ರಿಪ್ಲ್ ಚೇಸ್ ಅಟದಲ್ಲಿ ಲವಲವಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಎಫ್. ತ್ಯೋಂ ಪಂಡ್ ಬೈಟ್ ಅಟದಲ್ಲಿ ಚಿಂಡು ದೇಹಕ್ಕೆ ತಾಗಿರಲು ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಸಮಯ ಬೇಕು.

ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತರಬೇತಿಯ ವಿಧಗಳು ಕೆರಳ ರಾಜ್ಯ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತರಬೇತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ	
ಟೆಸ್ಟ್ ವಿಧಾನಗಳು (Test Items)	ಶರೀರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಾನದಂಡ ಅಳತೆಗಳು (Criterion Measures)
ಚೆಳವಣಿಗೆ : ಎತ್ತರ (ಮೀ), ತೂಕ (ಕಿ)	ಶರೀರ ದೃವ್ಯರಾಶಿ ಸೂಚಕ(BMI)
ಸಿಟ್ ಅಪ್ಪುಸ್ (60 ಸೆಂ)	ಉದರ ಹೇತಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ/ದಕ್ಕತೆ
ಸಿಟ್ ಪಂಡ್ ರೀಚ್ (ಸೆಂ.ಮೀ)	ಸಡಿಲವಾಗುವಿಕೆ, ಬೆನ್ನಿನ ಕೆಳಭಾಗದ ಪೇತಿ – ಅಸ್ಥಿ ಒಟ್ಟುವಟಿಕೆ
ಮೋಡಿಪ್ಲೈ ಪ್ರಲ್ ಅಪ್ (ಪ್ರಾತಿಗೊಳಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆ)	ಶರೀರ ಮೇಲಾಘಾಗದ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಕತೆ
1 ಮೈಲು (1600ಮೀ) ಓಟ/ನಡತೆ (ಸೆಂ. ಮೀ)	ಹೃದಯ – ಉಸಿರಾಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ	ಶರೀರದ ಫ್ರೆಕ್ಸಿಟಿ (Posture), ವಿಷದ ಅಂಶದ ಅಳತೆ (ಮೆದಿ. ಅಫೀಸರಿಂದ)

1999ರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ 'ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಧ್ಯ' ಅವಾಡ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿ 10 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನ ಹಂಡಗರು ಮತ್ತು ಹಂಡಗಿಯರಿಗಾಗಿ ಆಯ್ದುಯ ಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಧಗಳ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. BMI ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯ ಮಾನದಂಡದ ಆಧಾರದಲ್ಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಧ್ಯದ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಧಗಳ ಸಮಗ್ರ ವಿವರಗಳು

(ಎ) ಶರೀರ ರಚನೆ (Body composition) / ಶರೀರಾನುಪಾತ

ಒಂದನೇಯ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಧ್ಯ ಫಾಟಕವು ನಿದೀಷ್ಟ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಪೇಶಿ, ಕೊಬ್ಬಿ, ಆಷಿ, ಇತರ ಶರೀರ ಭಾಗಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಾಗಿದೆ.

1. ಚೋಡಿ ಮಾಸ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ (Body mass Index)

ಶಾರೀರಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನಿಣಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವುದೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಯೋಗ್ಯವೂ ಆದ ಒಂದು ಸಮವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ ಚೋಡಿ ಮಾಸ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ . ರಾಜ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಧ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಬಿ.ಎಂ.ಎ. ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

Age		10	11	12	13	14	15	16	17+
Male	L.E	14.3	14.6	14.9	15.1	15.6	16.2	16.6	17.3
	U.E	21.0	22.0	22.0	23.0	24.5	25.0	26.5	28.0
Female	L.E	13.7	14.0	14.5	14.9	15.4	16.0	16.4	16.8
	U.E	23.5	24.0	24.5	24.5	25.0	25.0	25.0	27.0

*L.E: Lower end of BMI, U.E : Upper end of BMI,
Smaller numbers are better than larger numbers.*

ಚಟುವಟಿಕೆ 12ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕುಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಬಿ.ಎಂ.ಎಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಿ.

ಎತ್ತರ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಎತ್ತರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರಿ. ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನ

1. ಮುಕ್ಕುಗಳ ಪಾದರಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ತಯಾರಾಗಲಿ.
2. ಎತ್ತರವನ್ನು ಅಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹಿಮ್ಮಡಿಯನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉರಿ ನಿಲ್ಲಲಿ, ಕೈಗಳನ್ನು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಹಿಡಿಯಲು ಹೇಳಿರಿ.
3. ಹಿಮ್ಮಡಿ, ಪ್ರೇಪ್ಪ, ಬೆನ್ನು, ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಗೋಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಇಡಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರಿ.
4. ಶತ್ತೀಯಾಗಿ ಉಸಿರನ್ನು ಒಳಗೆ ಎಳೆದು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉರಿ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ನೀಂತು ನೇರವಾಗಿ ನೋಡಲು ಹೇಳಿರಿ.

5. ಎತ್ತರವನ್ನು ಅತೀ ಹತ್ತಿರದ ಸೆಂಟಿಮೀಟರಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿರಿ.

ಉಪಕರಣಗಳು

- ಸ್ಟೇಡಿಯೋ ಮೀಟರ್ (Stadio Meter) - ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಎತ್ತರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರುವ ಉಪಕರಣ
- ಉಪಕರಣ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಸಮತಲವಾದ ಗೋಡೆ ಭೂತೀಯಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಅಥವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಟೇಪನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ ಎತ್ತರವನ್ನು ಅಳಿಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಎತ್ತರ (ಸೆಂ.ಮೀ) ಭಾರತೀಯ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎತ್ತರ								
ಪ್ರಯೋಗ	10	11	12	13	14	15	16	17
ಹುದುಗರು	128.4	133.4	138.3	144.6	150.1	155.5	159.5	161.4
ಹುದುಗಿಯರು	128.4	133.6	139.2	143.9	147.5	149.6	151.0	151.5

ಆಧಾರ : Nutrition Atlas of India, 2nd Edition ICMR, 1971

ತೂಕ

ಮಕ್ಕಳ ತೂಕವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರಿ.

ಉಪಕರಣಗಳು

ಡಿಸ್ಕ್ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೂಕದ ಉಪಕರಣವನ್ನು (Weighing Machine Disc Type) ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾದ ರೀತಿ :

- ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕಳಚಿ ಉಪಕರಣದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.
- ಶರೀರಭಾರ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಉಪಕರಣದ ಮೇಲಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿರಿ.
- ತೂಕವನ್ನು ಅತೀ ಹತ್ತಿರದ 0.5ಕೆ. ಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿರಿ.

ತೂಕ (ಕೆ.ಗ್ರಾಂ) ಭಾರತೀಯ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ತೂಕ								
ಪ್ರಯೋಗ	10	11	12	13	14	15	16	17
ಹುದುಗರು	23.5	25.9	28.5	32.1	35.7	39.6	43.2	45.7
ಹುದುಗಿಯರು	23.6	26.4	29.8	33.3	36.8	36.8	41.1	42.4

ಆಧಾರ : Nutrition Atlas of India, 2nd Edition ICMR, 1971

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಬಿ.ಎಂ.ಬಿ. ಗಣನೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು.

- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವಿನ ಎತ್ತರ ತೋಕ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರಿ.
  - ದಾಖಲಿಸಿದ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ತೋಕವನ್ನು ಆಯಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡಿ ಅವರ ಬೋಡಿ ಮಾಸ್ ಇಂಡಿಕ್ಸ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಿಡಿ.
  - ಇತರ ಮಕ್ಕಳ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ತೋಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಾಗ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವಿಗೆ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಅತೀ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಟಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ಯಾರೆಲ್ಲಾ? ಉಳಿದವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಸಿಟ್‌ಅಪ್ಸ್

ಸಿಟ್‌ಅಪ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಆಯಾಸಗೊಳ್ಳುದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿರುವ ಪೇಶಿಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪೇಶಿದಕ್ಕೆ ಅಳಿಯಲಿರುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಉದರಪೇಶಿಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಫಿರತೆಯನ್ನು ಅಳಿಯುವುದು ಸಿಟ್‌ಅಪ್ಸ್‌ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. 60 ಸೆಕೆಂಡಿನೊಳಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಸಿಟ್‌ಅಪ್ಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು.

ಚೆಟುವಟಿಕೆಯ ವಿಧಾನ : ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಮಕ್ಕಳು ಅಂಗಾತ, ಪಾದಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿಸಿ ಇಟ್ಟು, ಮಂಡಿಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿ ಬಲಕ್ಕೆಯನ್ನು ಎಡಭಾಗದ ಭುಜದಲ್ಲೂ, ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಲಭಾಗದ ಭುಜದಲ್ಲೂ ಹಿಡಿದು, ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಲಗುವರು. ವ್ಯಾಯಾಮದಲ್ಲಿನ ಜೊತೆಗಾರನು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಮನು ಅದರ ಉದರಭಾಗದ ಪೇಶಿಗಳನ್ನು ಎಳಿದು, ಬಾಗಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪುವನು. ಈಗಲೂ ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ಎದೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಭುಜವನ್ನು ಸ್ಪೃಶಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ. ಗಲ್ಲಿದ ಎಲುಬು ಎದೆಗೆ ತಾಗಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಮೊಣಕ್ಕೆಗಂಟು ತೊಡೆಯನ್ನು ಸ್ಪೃಶಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಿಟ್‌ಅಪ್ಸ್ ಎಂಬ ವ್ಯಾಯಾಮದ ನಿಯಮವು ಪೂರ್ತಿಗೊಳ್ಳುವುದು. ಮನು ಪುನಃ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಲಗುವನು. ಬೆನ್ನಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಾಗಬೇಕು. ಟ್ರೈಮರ್ (ಸಮಯ ನೋಡಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ) ‘ರೆಡ, ಗೋ’ ಹೇಳುವಾಗ ಸಿಟ್‌ಅಪ್ಸ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪೂರಂಭಿಸುವುದು ಮತ್ತು ‘ಸ್ಟೋಪ್’ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. 60 ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಿಟ್‌ಅಪ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಕಬೇಕು. ‘30 ಸೆಕೆಂಡು ಕಳೆಯಿತು’, ಕೊನೆಯ 10 ಸೆಕೆಂಡ್ ಎಂಬೀ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಮನುವಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಉಪಕರಣಗಳು, ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಚಾಪೆ (Mat) ಯಂತಹ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೇಲದಲ್ಲಿ ಹಾಸಿ ಸೌಕರ್ಯದ ಪ್ರದಾಗಿ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಬಹುದು. ಸ್ನೋಪ್‌ವಾಚ್, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ರಿಸ್ಟ್‌ವಾಚ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಮಯ ನೋಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅಂಕಗಳು : 60 ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಸಿಟ್‌ಅಪ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿದೇಶನಗಳು : ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಹಿಮ್ಮಡಿಯನ್ನು ಷ್ರಷ್ಟಿಸಿದಂದ ಒಂದು ನಿದಿಕಷ್ಟ ದೂರದಲ್ಲಿ (30ಸೆ.ಮೀ ನಿಂದ 45 ಸೆ.ಮೀ) ಇರಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ದೂರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಒಂದು ಅಳತೆಕೋಲು/ಸ್ನೇಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜೊತೆಗಾರರು ಸ್ನೋರನ್ನು ಎಂಬೆಂದು ಪರಸ್ಪರ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ತರಬೇತುಗಾರನು ಇವರು ಮಾಡುವ ಸಿಟ್‌ಅಪ್‌ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು. ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವ ಮಗುವಿನ ಕಾಲುಗಳು ನೇಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿಕೊಂಡಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗಾರನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಪಾದ ಮತ್ತು ಮಣಿಗಂಟನ್ನು ಒತ್ತಿಹಿಡಿದು ಇದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು.

Female : Sit-Ups (Numbers Completed in 60 sec)									
Age		10	11	12	13	14	15	16	17+
GRADE	A	33	37	37	37	40	40	40	40
	B	31	35	35	35	38	38	38	38
	C	29	32	32	32	35	35	35	35
	D	18	20	20	22	25	25	25	25
	E	15	18	18	18	18	18	18	18
Male : Sit-Ups (Numbers Completed in 60 sec)									
Age		10	11	12	13	14	15	16	17+
GRADE	A	27	31	39	43	45	46	48	50
	B	24	28	36	40	42	43	45	45
	C	23	28	31	35	35	35	35	35
	D	18	23	26	30	30	30	30	35
	E	10	14	18	21	24	24	24	24

ಚಟುವಟಿಕೆ 10

- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿನ ಮತ್ತು ಜೊತೆಗಾರನ ಸ್ನೋರನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ನಿದೇಶಿಸಬೇಕು.

- ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಟ್‌ಆಪ್ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದವರು ಯಾರೆಲ್ಲಾ? ಉಳಿದವರಿಗೆ ನಿದೇಶನ ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಸಿಟ್ ಆಂಡ್ ರೀಚ್ (SIT AND REACH)

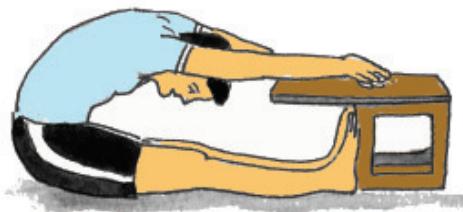
ಕೇಲುಗಳ ಚಲನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಳತೆಯಾದ ಸಡಿಲವಾಗುವಿಕೆಯ ದ್ವಾರೆಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಲು ಸಿಟ್ ಆಂಡ್ ರೀಚ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಬೆಸ್ಟಿನ ಕೆಳಭಾಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಷ್ಟ ಸೇರುವ ತೊಡೆಯ ಭಾಗದ ಸಡಿಲವಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಲೇಕ್ಹಾಕುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕಾ ವಿಧಾನ : ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಾದರಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಳಬಿ, ಮಂದಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಪಾದ ಮತ್ತು ಭುಜಗಳನ್ನು ಅಗಲವಾಗಿರಿಸಿ ಪಾದಗಳು ಉಪಕರಣಕ್ಕೆ ತಾಗುವಂತೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೋಡಿಗೆ (ಉಪಕರಣಕ್ಕೆ) ಉಂಬವಾಗಿ ಪಾದಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿರಿ. ಒಂದು ಕೈಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಇರಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ತಯಾರಾಗಿರಿ. ಇನ್ನು ನೇರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿರಿ. ಅಂಗೃಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಸ್ಥೇಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರಿ. ಉಸಿರನ್ನು ಸಂಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡು ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು.

ಉಪಕರಣ : ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 21ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುವ ಒಂದು ಸ್ನೇಲು ಚಟುವಟಿಕೆಗಿರುವ ಉಪಕರಣವಾಗಿದೆ.

ಅಂಕಗಳು : ಎಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದು. ಟೆಸ್ಟ್ ನಡೆಸುವವನು ಸ್ಕ್ರೋಲಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಿಂತು ಎರಡು ಕೈಗಳ ಬೆರಳಿನ ತುದಿ ಎಲ್ಲಿಯ ತನಕ ತಲುಪುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಕ್ರಮಾರಹಿತವಾಗಿ ಬೆರಳಿನ ತುದಿ ಸ್ಕ್ರೋಲಿಗೆ ತಾಗುವುದಾದಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಣಾಯಿಸಬೇಕು. ಪರೇಕ್ಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಮಗುವಿನ ಮಂದಿಯನ್ನು ಜೊತೆಗಾರನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕ್ಷೇಯಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳು ಬಿಡಿಸಿ ಇರುವುದೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿರಿ

ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನಿದೇಶಗಳು

ಸರಿಯಾದ ವಾರ್ಮುಪ್ (warm-up) ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ. ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿ ಬೆಸ್ಟಿನ ಕೆಳಭಾಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಷ್ಟ ಸೇರುವ ತೊಡೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಾರ್ಮುಪ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ವಾರ್ಥಾರಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ, ಸಡಿಲವಾಗುವಿಕೆ ಲಭಿಸುವ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅವಶ್ಯಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಕೈಗಳನ್ನು ಕ್ರಮರಹಿತವಾಗಿ ಚಾಚುವುದು.

2. ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿ ಬಾಗುವುದು. ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗಾರ ಅಥವ ಕೈಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಮಂಡಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧವಾಗಿ ಒತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಯು ಬಾಗದೆ ಉಳಿಯುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಿರುವ ಉಪಕರಣವು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Female : Sit & Reach (cm)

Age		10	11	12	13	14	15	16	17+
GRADE	A	33	37	39	40	41	45	45	45
	B	31	31	31	32	33	35	36	38
	C	28	28	30	30	31	32	34	35
	D	25	25	26	26	27	29	30	31
	E	16	18	18	18	20	20	20	20

Male : Sit & Reach (cm)

Age		10	11	12	13	14	15	16	17+
GRADE	A	33	34	34	35	36	38	40	41
	B	31	32	32	33	34	36	38	39
	C	23	25	28	30	31	32	34	35
	D	22	24	26	27	29	30	31	33
	E	14	14	14	14	14	16	18	20

ಚಟುವಟಿಕೆ 11

- ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೊತೆಗಾರನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮಾರ್ಕನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದು.
- ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಿಲವಾಗುವಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ಯಾರೆಲ್ಲಾ? ಉಳಿದವರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

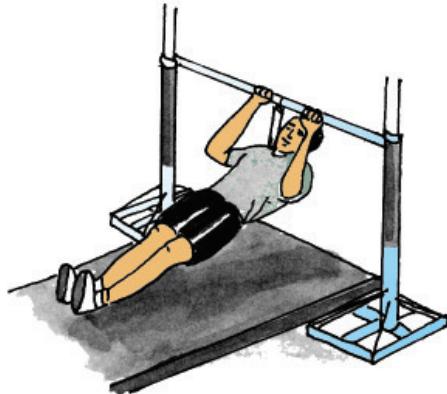
ಮೋಡಿಫೈಡ್ ಪುಲ್‌ಅಪ್ಸ್ (Modified Pull-ups)

ಪೇಶಿಗಳ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕ್ರೀಡಾದಕ್ಕತೆಯ ಘಟಕವಾದ ಪೇಶಿ ಶಕ್ತಿಯ ದಕ್ಕತೆ ಅಳಿಯವುದು ಮೋಡಿಫೈಡ್ ಪುಲ್‌ಅಪ್ಸ್‌ನ ಮೂಲಕವಾಗಿದೆ.

ಭುಜದ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ನಿಣಂಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಪುಲ್‌ಅಪ್ಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಆತನ ಸೌಕ್ಯರ್ಥ ಆಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ : ಮೋಡಿಫೈಡ್ ಪುಲ್‌ಅಪ್ಸ್ ಟೆಸ್ಟ್ ನಡೆಸುವುದು ಭುಜದ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಕತೆಯನ್ನು ನಿಣಂಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿಧಾನ : ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಮಗುವಿನ ಕ್ರಿಯೆ ಸಿಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಂಡವನ್ನು ಭೂ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ದಂಡವನ್ನು (Bar) ಹಿಡಿಯಲು ಹೇಳಬೇಕು. 'ಗೋ' ಎಂಬ ನಿದೇಶ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶರೀರವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಕೈಯನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಾಡಬೇಕು, ಶರೀರವನ್ನು ವೇಗಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಅದರೊಂದಿಗೆ ತೂಗಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ 15 ಸೆ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುವ ರಭ್ಬರಿನ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎದೆಯನ್ನು ತಾಗಿಸುವುದು ವೋದಲ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಬಳಿಕ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೆನ್ನನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯೆಯನ್ನು ತಲುಪಿಸಬೇಕು. ಪುಲ್‌ಅಪ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎರಡೊ ಮೂರೊ (ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚೊ) ಸೆಕೆಂಡ್ ಸಮಯದವರೆಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದು. ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮದಿ ಮಾತ್ರವೇ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು.

ಉಪಕರಣ : ಚಟುವಟಿಕೆಗಿರುವ ಉಪಕರಣವೆಂಬುದು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಒಂದು ದಂಡವಾಗಿದೆ, ಇದು ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದುದಾಗಿದೆ. ನೆಲಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಎದ್ದು ಪುಲ್‌ಅಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು, ಸ್ಟೇಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಈ ದಂಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಅಂಕಗಳು : ಎಟ್ಟು ಬಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪುಲ್‌ಅಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸೌಕ್ಯರ್ಥ.

ನಿರ್ವಹಣೆಗಿರುವ ನಿದೇಶಗಳು : ಚಟುವಟಿಕೆ ಸುಗಮವಾಗಲು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಚಾಪೆ ಹಾಸಿ ಈ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದುದಾಗಿದೆ.

Female : Modified Pull-Ups (Completed numbers)									
Age		10	11	12	13	14	15	16	17+
GRADE	A	14	15	15	16	16	17	17	17
	B	12	13	13	13	14	14	15	15
	C	9	10	10	10	10	11	11	11
	D	5	6	7	8	8	9	9	9
	E	2	2	1	1	1	1	1	1

Male : Modified Pull-Ups (Completed numbers)									
Age		10	11	12	13	14	15	16	17+
GRADE	A	19	20	21	25	26	27	28	30
	B	11	15	17	22	22	24	25	26
	C	7	11	12	14	14	16	16	18
	D	5	8	9	11	11	13	13	15
	E	2	3	3	3	4	4	5	5

ಚಟುವಟಿಕೆ 12

- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ನೋರ್ ದಾಖಲೆಸಲು ಹೇಳಬೇಕು.
- ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು ಯಾರೆಲ್ಲಾ? ಉಳಿದವರಿಗೆ ನಿದೇಶ ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಒಂದು ಮೈಲು (1600ಮೀ) ಒಟ್ಟ/ನಡೆತ

ಉದ್ದೇಶ : ಹೃದಯ – ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಚಟುವಟಿಕೊ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೀರತೆಯ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟ ಎಷ್ಟಾಗಿರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಣ್ಣ ಯಿಸಲು ಒಂದು ಮೈಲು ಒಟ್ಟ/ನಡೆತ ವೇಗದಲ್ಲಿ 1.6 ಕ.ಮೀ. ದೂರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲಿದೆ ಓದಿ ಅಥವಾ ನಡೆದು ಪ್ರೋತ್ಸಹಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೊ ವಿಧಾನ : ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲು ಒಡಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿದೇಶಿಸುವುದು. ‘ರೆಡಿ ಸ್ಟ್ರೋಡ್’ ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಸಿಗುವಾಗ ಒಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಫಿನಿಶಿಂಗ್ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ಗೆ ತಲುಪುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಡೆಯಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೂರವನ್ನು ಹಾದು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಉಪಕರಣ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳು: 200 ಮೀಟರ್/400 ಮೀಟರ್ ಟ್ರಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಮೈಲಿನಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಓಡಬಹುದು. 100 ಮೀಟರ್ ನೇರವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಬಹುದು.

ಅಂಶಗಳು : ಒಂದು ಮೈಲು ಓಟವನ್ನು ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ಅತೀ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸ್ನೇಹೀರ್ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು: ವಿಶ್ವಾಸಯೋಗ್ಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲಿತಾಂಶ ಶಿಗಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿರಬೇಕು. ತೀವ್ರವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕೆ ವಿಧೇಯರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ, ಯಾವುದೇ ರೋಗಬಾಧಿತರು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ತುಂಬಾ ದೂರದ ಒಟಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿ ಶಿಗದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿ, ಬಾಕಿ ದೂರವನ್ನು ನಡೆದು ಮುಗಿಸಲು ನಿರ್ಬಂಧಿತರಾಗುವರು. ಆದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೂರವನ್ನು ಓಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ವೇಗ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಯೋ, ನಡೆದುಕೊಂಡೋ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಓಡಿಯೂ ಸ್ವಧ್ರಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮೂರನೇಯದಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಚಟುವಟಿಕೆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

Female : 1.6 km Run/Walk (min:sec)									
Age		10	11	12	13	14	15	16	17+
GRADE	A	9:00	9:00	9:00	8:45	8:30	8:00	8:00	8:00
	B	9:40	9:40	9:25	9:20	9:15	8:30	8:30	8:30
	C	10:10	10:10	9:55	9:50	9:35	9:00	9:00	9:00
	D	11:15	11:00	10:50	10:45	10:25	10:25	10:25	10:25
	E	12:30	12:00	12:00	11:30	11:00	11:00	11:00	11:00
Male : 1.6 km Run/Walk (min:sec)									
Age		10	11	12	13	14	15	16	17+
GRADE	A	7:30	7:10	7:00	6:30	6:30	6:10	6:10	6:00
	B	8:10	7:20	7:10	6:50	6:50	6:50	6:40	6:30
	C	9:00	8:30	8:00	7:30	7:20	7:20	7:10	7:00
	D	11:00	10:30	10:00	9:30	9:30	9:00	9:00	8:30
	E	12:00	11:30	11:00	10:30	10:30	10:00	10:00	9:30

ಚಟುವಟಿಕೆ 13

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಲೇಕ್ಕಹಾಕಿದ ಸಮಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು.

- ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 1600 ಮೀ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದವರು ಯಾರೆಲ್ಲಾ?

- ಉಳಿದವರಿಗೆ ನಿದೇಶ ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಆರನೇಯದಾಗಿ ಬರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಅಫೀಸರ್ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾನದಂಡಗಳು

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು 5 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸುವರ್ಣಾಂಶಗಳಿಗೊಂಡಿದೆ. 2 ರಿಂದ 5 ಮುನ್ನಿಟುಗಳಷ್ಟು ಬಿಡುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟು/ನಡೆತ ಎಂಬಿವೆಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ನಡೆಸಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಗರಿಷ್ಟ ಎರಡು ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಪರಿಶೋಧನೆ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ

ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಘಟಕಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಪಟ್ಟಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬಹುದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯನಿಷಾಯ

ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಘ್ರಣೆಗತ ಸ್ಕ್ಯಾರೋಕಾರ್ಡ್ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಗ್ರೀಡ್ ನೀಡಲು ಹೇಳಬೇಕು. ಗ್ರೀಡ್ ನಿಷಾಯಕಾಗಿ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪರಿಶೋಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಾಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

3

ಕ್ರೀಡಾ ಸುರಕ್ಷೆ

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಪಡ ದುವಾಗ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಪಫಾತಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡವರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ರಾವೆ ನೀಡಲಿರುವ ಸಾಮಧ್ಯಕ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಶಯಗಳು

- ರೋಲಿಂಗ್, 2. ಲೇಂಡಿಂಗ್, 3. ಕ್ಯಾಚೆಂಗ್, 4. ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್
- ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ರಾವೆಯ ABC ಪರಿಚಯಿಸುವುದು. ಘ್ರಾಕ್ಷರ್, ಡಿಸ್‌ಲೋಕೇಶನ್, ಸೊಯಾಂಫಾತ ಎಂಬಿಪ್ರೆಗಳ ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ರಾವೆ.

ಮುನ್ಮುಡಿ

ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಸ್ವಧೈರಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸುರಕ್ಷೆ ಉಪಕರಣಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲದೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಚಲನವಲನಗಳು ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದ ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಪಡ ದಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಕ್ರೀಡಾ ಸ್ವಧೈರಂಗ ಮಧ್ಯ ಬೀಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಬೀಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಪಫಾತಗಳ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಅಪಫಾತವನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ತರಬೇತಿಯ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ರೋಲಿಂಗ್

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯಮಟ್ಟದ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಟಗಾರರು ಬಿಧ್ಯ ಕೂಡಲೇ ಉರುಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ನಿರೀಕ್ಷಾಸದೆ ಬೀಳುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಫಾತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಜಟ್ಟುವಿಕೆ, ತುಂಡಾಗುವಿಕೆ, ಗಾಯಗಳುಂಟಾಗುವಿಕೆ ಎಂಬಿಪ್ರೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲೂ ಅದರ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲೂ ಉರುಳುವ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ನಿರಂತರ ತರಬೇತಿ ಮೂಲಕ ಬಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಉರುಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ರೋಲಿಂಗ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು

- ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅರಿಸಬೇಕು.
- ದೊರಗಾದ, ಹೊಂಡಗಳಿರುವ, ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮೇಲ್ಕೆಣಿಯಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅರಿಸಬಾರದು.
- ಹಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಪೆಯನ್ನು ಹಾಸಿಯೋ ಹುಲ್ಲಿನ ಪೈದಾನದಲ್ಲಿಯೋ ಹೊಗೆ ತುಂಬಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಗೇ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು.
- ಉರುಳುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಮಾತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.
- ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವವರು ಪರಸ್ಪರ ತಾಗದಂತೆ ತಮ್ಮ ನಡುವೆ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪ್ರಂಟೋ ರೋಲ್

ಬೀಳುವಾಗ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಉರುಳುವುದೇ ಪ್ರಂಟೋರೋಲ್. ನಿರಂತರ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 – ಸೂಚಕಗಳು

- ಹಂತ 1 – ಮಂದಿಯನ್ನು ಮಡಚಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕರಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಹಂತ 2 – ಅಂಗೀಯನ್ನು ಎರಡೂ ಭುಜದ ಅಗಲಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಕಾಲುಗಳ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿಸಿ ಇರಿಸಬೇಕು.
- ಹಂತ 3 – ಗಲ್ಲವನ್ನು ಎಡಿಗೆ ತಲೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ಕಾಲುಗಳ ಎಡಿಗೆ ತಂದು ಭುಜದ ಹಿಂದಿನ ಭಾಗವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿಸಿ ತಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗದಂತೆ ಉರುಳಬೇಕು.
- ಹಂತ 4 – ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜಿತ್ವವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ತಯಾರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸೈಡ್‌ರೋಲ್

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬದಿಗೆ (ಎಡ/ಬಲ) ಉರುಳುವುದನ್ನು ಸೈಡ್‌ರೋಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಇದು ನಾವು ಉರುಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವ ಭಾಗದ ಕಾಲಿಗೆ ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ತಂದು ಮಂದಿಯನ್ನು ಮಡಚಿ, ಮೊಣಕ್ಕೆಯನ್ನು (ಪ್ರೋರ್ ಆಂ) ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಉರುಳುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 – ಸೂಚಕಗಳು

- ಹಂತ 1 – ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಗಲವಾಗಿರಿಸಿ ಕುಕ್ಕರಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಹಂತ 2 – ಉರುಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಭಾಗದ ಕಾಲಿಗೆ ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ತರಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಆ ಭಾಗದ ಮೊಣಕ್ಕೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತರಬೇಕು.

- ಹಂತ 3 – ಮಂಡಿಯಿಂದ ಅಂಗ್ರೇ ತನಕದ ಭಾಗವನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಭುಜವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿಸಿ ಉರುಳಬೇಕು.

- ಹಂತ 4 – ಉರುಳಿದ ದಿಶೆಗೆ ವಿರುದ್ಧ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ತಯಾರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಠೀಯಾಪನ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಬೇಕೋರೋಲ್

ಶರೀರದ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಉರುಳುವುದನ್ನು ಬೇಕೋರೋಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 – ಸೂಚಕಗಳು

- ಹಂತ 1 – ಕೈಗಳನ್ನು ಅಂಗ್ರೇ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಡಚಿ ತಲೆಯ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ತಂದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕರಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಹಂತ 2 – ಶರೀರ ಭಾಗವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿಂದ ಶರೀರದ ಹಿಂದಿನ ಭಾಗ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗುವಂತೆ ಬಾಗಬೇಕು.
- ಹಂತ 3 – ಕೈ ಮತ್ತು ಭುಜಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಇರಿಸಿ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.
- ಹಂತ 4 – ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ತಯಾರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಠೀಯಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

2. ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್

ಎತ್ತರದಿಂದ ಹಾರುವಾಗ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅಫಾತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿರುವ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಇದು. ಕ್ರೀಡಾಸ್ಥರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ನಾವು ಬೇಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಅಟದ ಭಾಗವಾಗಿ ಬೇಳುವ ಸಂದರ್ಭವೂ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಳುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಫಾತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 – ಸೂಚನೆಗಳು

ಎತ್ತರದಿಂದ ಹಾರುವಾಗ

- ಹಂತ 1 – ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಾದದ ಮುಂದಿನಭಾಗ (ಟೋ) ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಾಲುಗಳು ನೆಲವನ್ನು ಸ್ಪೃಶಿಸಬೇಕು.
- ಹಂತ 2 – ಪಾದವು ನೆಲವನ್ನು ಸ್ಪೃಶಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪಳ್ಪ ಮಡಚಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೇಳುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಅಫಾತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

- ಹಂತ 3 – ಶರೀರವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ತಯಾರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

3. ಕ್ಷಾಚಿಂಗ್

ಕ್ರೀಡಾ ಸ್ವಫ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ದಿಶೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದು. ಆದರೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಮಗೆ ಆಫಾತಗಳುಂಟಾಗದಂತೆ ನೋಡಬೇಕು. ಚೆಂಡು ಬೆರಳಿಗೆ ತಾಗಿದಲ್ಲಿ ಬೆರಳಿನ ಎಲುಬು ತುಂಡಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬರುವ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಚೆಂಡಿನಿಂದ ಕೈಗೆ ನೋಪುಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

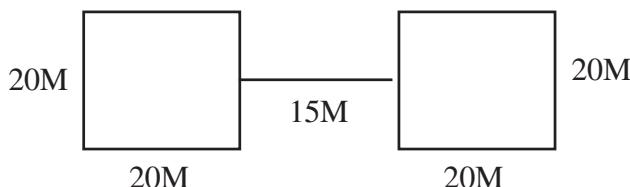
ಚಟುವಟಿಕೆ 5 – ಸೂಚಕಗಳು

ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಒಂದು ಮನುವಿನ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

- ಚೆಂಡು ಬರುವ ದಿಶೆಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ನೀಲ್ಲಬೇಕು.
- ಬರುವ ಚೆಂಡಿನ (ವಸ್ತು) ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಆಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.
- ಚೆಂಡು ಬರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.
- ಚೆಂಡು ಬೆರಳಿಗೆ ಬೀಳದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಅಗಲವಾಗಿರಿಸಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪೊನ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.
- ಚೆಂಡು ಕೈಗೆ ಬೀಳುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಆಫಾತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಚೆಂಡು ಕೈಯನ್ನು ಸ್ವರ್ತಿಸುವಾಗ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ/ಕೆಳಕ್ಕೆ (ಚೆಂಡು ಬರುವ ದಿಶೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು) ಎಳೆಯಬೇಕು.
- ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6

(ಭಿನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಈ ಆಟವನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಭಾಗವಹಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬಹುದು)

ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ 20 ಮೀ. ಉದ್ದ ಮತ್ತು ಅಗಲವಿರುವ ಎರಡು ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಎರಡು ಕೋಣೆಗಳ ಮೆಧ್ಯ 15 ಮೀ. ಅಗಲವಿರಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ನಿದೇಶದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೇರಿ ಸಮಾನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿ.

ವರಡೂ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ (A,B) ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬರ್ ಕೊಡಬೇಕು (1, 2, 3). A ಗುಂಪು ಅಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. A ಗುಂಪಿನ ಒಂದು ಮನು ಚೆಂಡನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಣೆಗೆ ಬಿಸಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಂಬರ್ ನ್ನು (ವಿರುದ್ಧ ಟೀಮಿನ ಸದಸ್ಯರ ನಂಬರ್) ಕರೆದು ಹೇಳಬೇಕು. B ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಆ ನಂಬರ್ ಇರುವ ಅಟಗಾರನು ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಚೆಂಡು B ಗುಂಪಿನ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ A ಗುಂಪಿಗೆ ಒಂದು ಪೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು. ಬಳಿಕೆ B ಗುಂಪು ಚೆಂಡನ್ನು ಬಿಸಾಡುವುದು. ಅಟ ಮುಂದುವರಿದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದ ಬಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸಿದ ಗುಂಪು ಗೆಲ್ಲುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

- ಅಟದ ಮಧ್ಯೆ ಮಕ್ಕಳು ಕ್ಯಾಚ್ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸ್ವಧೇರ್ಯ ಯನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬಹುದು)
- ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಕ್ಕಳು ಕ್ಯಾಚ್ ಹಿಡಿಯಲುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

4. ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್

ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾರವಿರುವ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಎತ್ತುವುದನ್ನು ಲಿಫ್ಟಿಂಗ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭಾರವನ್ನು ಎತ್ತುವಾಗ ನಾವು ತುಂಬಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರವನ್ನೆತ್ತುವುದು. ಸೊಂಟದ ಅಥವಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7 – ಸೂಚಕಗಳು

ಭಾರವನ್ನೆತ್ತುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು

- ಪಾದಗಳನ್ನು ಭುಜದ ಅಗಲದಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕು.
- ಪಾದಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿ.
- ಮಂಡಿ ಮತ್ತು ತೊಡೆಯನ್ನು ಮಡಚಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.
- ಸೊಂಟವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಒಳಭಾಗ ಕಮಾನಿನ ಆಕೃತಿಗೆ ತರಬೇಕು.
- ಭಾರವನ್ನು ಎತ್ತುವಾಗ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಎತ್ತಬೇಕು.
- ಭಾರವನ್ನು ಎತ್ತುವಾಗ ಸೊಂಟದ ಕಮಾನಿನ ಆಕೃತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತುವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ತಯಾರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ಲಾಪ್ತಿ

ಅಪಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಗಾಯಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ಘಕ್ಕನೆ ರೋಗಬಾಧೆಯಂಟಾದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ಲಾಪ್ತಿ. ಆಸ್ಕ್ರೆತಿಗೆ ತಲುಪುವ ತನಕ ಗಾಯಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಲು, ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದು. ಯಾವುದೇ

ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯುವೆಸಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಆದೃತೆಯನ್ನು ನಿಣಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಶೀಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಾಯುವೆಸಗುವುದಕ್ಕೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಯೂನಿಟಿನ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವಾಗ ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ರಾವೆಯಲ್ಲಿ ABC ಎಂದರೇನು? ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಾಥಮಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲುಬು ಮುರಿತ, ಡಿಸೋಲೋಕೇಷನ್, ಬಿಸಿಲಾಫಾತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಿರುವ ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ರಾವೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬಹುದು.

1. ABC (Airway, Breathing and Circulation)

ಅಪಘಾತ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ನಷ್ಟವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭಿಸದ್ದರೆ ಶೋರ್ಕೋ (ಅಫಾತ) ಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಇದು ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅಫಾತ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಅಪಘಾತಕೊಳ್ಳಬಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಸ್ಟ್ರೋಗ್ಲೆಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅಪಘಾತದಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞೆತಪ್ಪಿ ಮಲಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಶುಶ್ರಾವೆ ನೀಡುವಾಗ ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇ ABC ಪರಿಶೋಧನೆ. ABC ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ನೋಡುವಾ.

A - Air way - ವಾಯು ಸಂಚಾರ ಪಥ

B - Breathing - ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾವಸ್

C - Circulation ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆ

ವಾಯು ಸಂಚಾರ ಪಥ

ಇದು ಅಪಘಾತ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞೆತಪ್ಪಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾವಸದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಡೆ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ಪರಿಶೋಧಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಅಪಘಾತಕೊಳ್ಳಬಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ವಾಯು ಸಂಚಾರ ಪಥದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತಡೆಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ಪರಿಶೋಧಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 8 - ಸೂಚಕಗಳು

ವಾಯು ಸಂಚಾರ ಪಥ ತೆರೆಯುವ ವಿಧಾನ.

ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಲೆಯ ಸಮೀಪ
ಕುಕ್ಕುರಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಂದು ಕ್ಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ
ಹಸೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು.

ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಲೆಯನ್ನು
ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಬೇಕು.

ಬಾಯಿ ಅಥವಾ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಡೆ
ಇದ್ದಲ್ಲಿ ತೋರು ಬೆರಳನ್ನು ಮಡಚಿ ಒಳಗೆ
ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ. (Sweeping
action).

ಮುಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ತಯಾರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು
ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉಸಿರಾಟ

ಅಪಘಾತಕೊಳ್ಳಿದ್ದಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿರುವನೋ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು.

a. ನೋಡುವುದು (Look) - ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎದೆ ಮೇಲಕ್ಕೂ ಕೆಳಕ್ಕೂ ಚೆಲಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂದು
ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ...

b. ಆಲಿಸುವುದು (Listen) - ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖದ ಸಮೀಪ ನಮ್ಮೆ ಕೆವಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಉಸಿರಾಡುವ ಶಬ್ದ
ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ...

ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು (Feel) - ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖದ ಸಮೀಪ ನಮ್ಮೆ ಕೆನ್ನೆಯನ್ನು
ತಾಗಿಸಿ ನಿಶ್ಚಯ ವಾಯುವಿನ ಬಿಸಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು
ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ.....

c. ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು (Check) - ಶರೀರ ಬಣ್ಣದ ವೃತ್ತಾಸ್, ಶರೀರದ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಂಡಾಗುವ
ಇಳಿತ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಬೇಕು.

ಉಸಿರಾಟ ಜರಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೃತಕ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಪವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9

ಉಸಿರಾಟ ಜರಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಿರುವ ಮೂರು ವಿಧಾನಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು
ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಮುಕ್ಕಳು ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಲಿ. ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿರ್ದೇಶವನ್ನು
ನೀಡಬೇಕು.

ನೋಡುವುದು

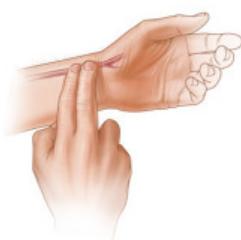
ಆಲೈಸುವುದು ಅನುಭವದಿಂದ
ತಿಳಿಯುವುದು

ಪರೀಕ್ಷೆ ಸುವುದು

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

ರಕ್ತಪರಿಂಚಲನೆ

ಹೃದಯ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಾಗಿದೆ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಪಘಾತಕ್ಕೊಳ್ಳಬಹುದಿಯ ನಾಡಿಬದಿತ ಪರಿಶೋಧಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಎದೆಯನ್ನು ಸ್ವತ್ತಿಸಿ ಅಥವಾ ಕೆವಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟು ಪರಿಶೋಧಿಸಬಹುದು.

ನಾಡಿಬದಿತ
ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು.ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹೃದಯ
ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂದು
ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು.ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆವಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹೃದಯ
ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂದು
ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು 10 – ಸೂಚಕಗಳು

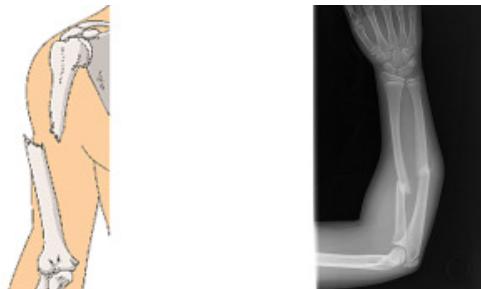
ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳುವುದು. ತಯಾರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.

ಹೃದಯ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಕ ಯೋಜ್ ಕಂಪ್ಯೆಸರ್ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಇದು ಅಪಘಾತಕ್ಕೊಳ್ಳಬಹುದಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರಸೋಚ್ಚಾವಸ್ ಮತ್ತು ರಕ್ತಪರಿಂಚಲನೆ ಜರಗುವುದಿಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಕ್ಯತಕ ಶಾಸ್ತ್ರಸೋಚ್ಚಾವಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಡಿಕ ಯೋಜ್ ಕಂಪ್ಯೆಷನ್ ಆಗಾಗ ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

30 ಕಂಪೆಷನ್ ಮತ್ತು 2 ಕೃತಕ ಶಾಸೋಚಾವಸ್

1 ಮಿನಿಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ 100 ಕಂಪೆಷನ್ ಮತ್ತು ಕೃತಕ ಶಾಸೋಚಾವಸ್ವವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

2 ಅಣಿಭಂಗ (Fracture)

ಅಣಿಗಳು ತುಂಡಾಗುವುದನ್ನು ಅಣಿಭಂಗ ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಅಣಿಭಂಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಹೇಗೆ?

- ತುಂಡಾದ ಭಾಗ ಚಲಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು
- ನೋವು
- ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ರಾವೆ

- ಗಾಯವಾದ ಭಾಗವು ಚಲಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಬಾವು ಉಂಟಾಗಿರಲು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಐಸ್ ಇಟ್ಟು ತಣಿಸಬೇಕು.
- ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಿಲ್ಟ್ ಲಾಪಯೋಗಿಸಿ ಅಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ತುಂಡಾದ ಭಾಗ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಲಿಸದೆ ಇರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಐಸನ್ ಬಟ್ಟಿಯಂತಹ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ತಣಿಸಬೇಕು.
- ಗಾಯವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

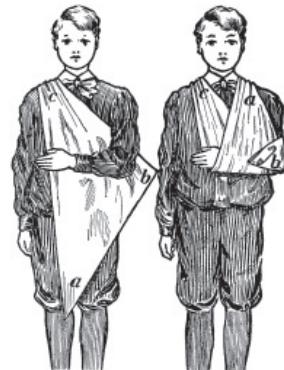
ಸ್ಪಿಲ್ಟ್ (Splint)

ತುಂಡಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ
ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸ್ಪೈಲ್ಟ್ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ
ಮರದ ತುಂಡುಗಳಾಗಿವೆ ಸ್ಪಿಲ್ಟ್.

ಸ್ಲಿಂಗ್ (Sling)

ಇದು ಎಲುಬು ತುಂಡಾದಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಚಲಿಸದಂತೆ ಮಾಡಲು
ಬಟ್ಟೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯ ಭುಜದಲ್ಲಿ ಕೈಯ ಭಾರವನ್ನು
ಅಥರಿಸುವರೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 11 – ಸೂಚಕಗಳು

ಸ್ಪಿಲ್‌ಂಟ್‌, ಸ್ಲಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು

ಸ್ಪಿಲ್‌ಂಟ್‌

ಗಾಯವಾದ ಭಾಗ ಚಲಿಸದಂತೆ ಮಾಡಲು ಸ್ಪೀಲ್, ಮರದ ತುಂಡು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಲುಬು ತುಂಡಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಏರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬೇಂಡೇಜ್ ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸುತ್ತಿ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಚಲಿಸದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಸ್ಲಿಂಗ್

ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಕೋನಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಡಚಿ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ತುದಿ (c) ಗಾಯವಾದ ಕೈಯ ಎದುರು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಭುಜದ ಮೂಲಕ, ಗಾಯಗೊಂಡ ಕೈ ಬಟ್ಟೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ (b) ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯನ್ನು (a) ಗಾಯಗೊಂಡ ಕೈಯ ಭಾರವನ್ನು ಅಥರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಗಾಯಗೊಂಡ ಭಾಗದ ಭುಜದ ಮೂಲಕ ಹಾಕಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯೊಂದಿಗೆ (c) ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ಮೊಣಕ್ಕೆಗಂಟಿನ ಸಮೀಪ ಬರುವ ಬಾಕಿ ಭಾಗವನ್ನು ಮಡಚಿ ಕೈಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನೆ ಹಾಕಿ ಇಡಬಹುದು.

ಕೈಯ ಎಲುಬುಗಳಿಗೆ ಗಾಯ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ – ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ಲಾಙ್ಕಿ

ರೇಡಿಯಸ್, ಅಲ್ನ್ (Radius, Ulna)

- ಕೈಯನ್ನು ಚಲಿಸಬಾರದು.
- ಬಾಪು ಬಾರದಿರಲು ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಐಸ್ ಇಟ್ಟು ತಣಿಸಬೇಕು.
- ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಸ್ಪಿಲ್‌ಂಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಥರಿಸಬೇಕು. ಇದು ತುಂಡಾದ ಭಾಗ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಲಿಸದೆ ಇರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಅಲ್ದದೆ ಸ್ಲಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೈಯನ್ನು ಚಲಿಸದಂತೆ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ತೊಗಾಡಿಸಬೇಕು.
- ಏಸನ್ನು ಬಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಇತರ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ತಣಿಸಬೇಕು.

ಆಯೆ ಮಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಪಿಲ್‌ಂಟ್, ಸ್ಲಿಂಗ್ ಎಂಬಿಪ್ರಾಗಜನ್ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂದು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

3. ಡಿಸೋಲೊಕೇಷನ್ (ಅಸ್ಥಿಗಳಿಗುಂಟಾಗುವ ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟ)

ಕೇಲುಗಳಿಂದ ಎಲುಬುಗಳು ಪ್ರೋಟೆಂಬಾಗಿಯೋ ಭಾಗಿಕವಾಗಿಯೋ ಚಲಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ ಡಿಸೋಲೊಕೇಷನ್. ಭಾಗಿಕವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದನ್ನು ಸಬ್‌ಲಕ್ಸೇಷನ್ (Subluxation) ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 12 – ಸೂಚಕಗಳು

ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನ

- ಕರಣವಾದ ನೋವೆ ಅನುಭವವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಯಾಸವುಂಟಾಗುವುದು.
- ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದು.
- ಕೇಲುಗಳಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾವು ಕಂಡುಬರುವುದು.

ಪ್ರಥಮ ಶ್ರಮಣ

- ಗಾಯವುಂಟಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಚಲಿಸಬಾರದು.
- ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಐಸ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ ತಣಿಸಬೇಕು.
- ಗಾಯವುಂಟಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಡೆಜ್‌ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು.
- ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ದಾಕ್ಟರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
ಚಟುವಟಿಕಾ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಹರಿಶೀಲಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

4. ಸೂರ್ಯಾಕಾಶ (Sunburn)

ಇದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯಾಕಾಶ ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಗಾಯವಾಗಿದೆ. ಸೂರ್ಯಾಕಾಶದ ಅಲ್ಲಾವಯಲೇಟ್ ವಿಕರಣಗಳಿಂದ ಚಮುದ ಕೋಶಗಳು ನಾಶವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಗುಳ್ಳಿಗಳು
- ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಕಲೆಗಳು
- ಅಯಾಸವುಂಟಾಗುವುದು
- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಜ್ಞಾತಪ್ಪುವುದು

ಚಟುವಟಿಕೆ 13 – ಚಚಾಡ ಸೂಚಕಗಳು

ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮುಂಜಾಗರೂಕೆಗಳು

- ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣತೆಯಿರುವಾಗ ಬಿಸಿಲು ನೇರವಾಗಿ ಬೀಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದು.
- ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವುದು
- ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬಿಸಿಲು ತಾಗದಿರುವುದು

- ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಶರೀರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒರೆಸುವುದು.

ಚಚೆಂಟ ಮೂಲಕ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

1. ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಯ ಅಫಾತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಉಂತಾ : ಮಂಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಗಿಸಬೇಕು.

2. ಕ್ಯಾಚ್ ಹಿಡಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಕೈಯನ್ನು ಸ್ವತ್ತಿಸುವಾಗ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಬೇಕು?

ಉಂತಾ : ಅಫಾತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು

3. ಎಲುಬು ತುಂಡಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಟಿಂಗ್, ಸ್ಪ್ಲಾಂಟ್ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಯಾಕೆ?

ಉಂತಾ : ಗಾಯವುಂಟಾದ ಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಚಲಿಸದಿರಲು

4. ಯಾವ ವಿಧದ ವಿಕರಣಗಳಿಂದ ಬಿಸಿಲ ಸುದುತ ಉಂಟಾಗುವುದು?

ಉಂತಾ : ಅಲ್ಲಾವಯಲೆಟ್ ವಿಕರಣಗಳು

5. ಕೇಳಗೆ ಹೊಟ್ಟಿರುವಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿ ಮತ್ತು ತಪ್ಪನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

- ಭಾರವನ್ನೆತ್ತುವಾಗ ಹಿಮ್ಮಡಿ ನೆಲದಿಂದ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ನೀಲಿಬೇಕು. – ತಪ್ಪು
- ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿನ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಮೊದಲು ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗಬೇಕು – ಸರಿ
- ಎಲುಬು ತುಂಡಾದಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಿಸಿ ತಾಗಿಸಬೇಕು – ತಪ್ಪು
- ಬಿಸಿಲ ಸುದುತ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಒರೆಸಬೇಕು – ಸರಿ.

ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ರಾವೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅಪಫಾತಕ್ಕೂ ತಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಥಮ ಶುಶ್ರಾವೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳು ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದು. ಅಪಫಾತ ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಬೇಗ ಡಾಕ್ಟರ ಸಹಾಯ ಲಭಿಸುವ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸಿ ಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನುಷ್ಟು ಅಪಾಯಕರವಾಗದಂತೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

4

ಕ್ರಿಡೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರೋಗ್ಯ

ಕಲೀಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

ಕ್ರಿಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಸರಿಯಾದ ನಡತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಾವವನ್ನೂ ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಅಟಗಾರರು, ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಕರು, ಒಫಿಶೀಯಲ್ಸ್, ಅಯೋಜಕರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಸರಿಯಾದ ನಡತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟಾವ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಹಲವು ಕ್ರಿಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಟಗಾರರು, ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಕರು, ಒಫಿಶೀಯಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಯೋಜಕರ ನಡತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ನ್ಯಾನತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವಲ್ಲವೇ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಪರಿಹರಿಸಲು ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಕೆಟ್ಟಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಜೆನ್ನಾಗಿ ನಿವಂಹಿಸಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಟೊನಾಕ್ ಮೆಂಟ್‌ನ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮುನ್ನಡೆಸಿದ ಈ ಘಟನೆಯ ಉತ್ತಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸೂಚನೆ ನೀಡಿರಿ. ಇಂತಹ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿರಿ.

ಉದಾ : ಸೋಲಿನಿಂದ ನಿರಾಸಿ ಹೊಂದದೆ ಅದರಿಂದ ಪಾರವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಗೆಲುವಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

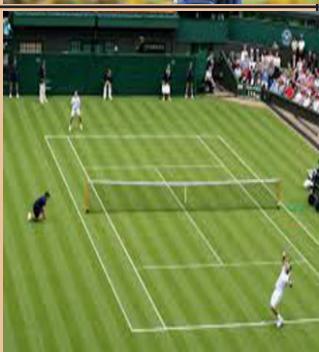
ಇಂಗ್ಲೀಂಡ್ ಕ್ರೀಕೆಟ್ ತಂಡವು ಸೋಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ ಅಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

ಬೇಲ್ನ್‌ನ್ನು ಉರಿಸಿ ಅದರ ಬೂದಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಂಡ್ ತಂಡದ ಕಪ್ಪಾನನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಘಟನೆಯ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

- ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳನ್ನು ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ನೋಡಬೇಕು.
- ಗೆದ್ದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು ಆದರೆ ಸೋಲವರನ್ನು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಸುಗ್ರಿಸಬಾರದು.
- ಅಟಗಾರರು, ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಕರು, ಒಫಿಶೀಯಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಯೋಜಕರಿಗೆ ಅತ್ಯಾಧಿಕ ಇರಬಾರದು.
- ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಮರುಕಳಿಸದಿರಲು ಟೋಫಿಗೆ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಿ ಕ್ರಿಡೆಯ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.
- ಕೆಟ್ಟಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಕ್ರಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.
- ಎಲ್ಲ ವಿವಾದಗಳಿಗಂತಲೂ ಅಶೀತವಾಗಿ ಕ್ರಿಡೆ ಉಳಿಯತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2

ಕೇಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಬಿತ್ತಗಳು ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಬಿತ್ತದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಚೆಚ್ಚಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

<p>1. ಎಡಪಿ ಬಿದ್ದ ಪ್ರತಿಸ್ವಾಹಿಂಯನ್ನು ಕೈಪಿದಿದು ಎತ್ತುವುದು. ಆಟದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರೀಡಾಧಮದ ಕುರಿತಾದ ಶಿಳುವಳಿಕೆ, ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ನ ಮ್ಯಾನ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್, ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವ, ಪ್ರತಿಸ್ವಾಹಿಂಯ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಮೋಳ್ಜ್‌ವ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷಿತಿ.</p>	
<p>2. ಗೆದ್ದವನನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಹ ಆಟಗಾರ ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ಸೋಲು ಗೆಲುವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಇತರರನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯ.</p>	
<p>3. ಪ್ರೈಕ್ಸ್ ಕರು ಶಿಸ್ತನಿಂದ ಕುಳಿತು ಆಟಗಾರರನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಟಗಾರರನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಟಗಾರರಿಗೆ ಒಫೀಶಿಯಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಯೋಜಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪ್ರೈಕ್ಸ್ ಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಆಟವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.</p>	
<p>4. ಜೆಟ್ ಆದಾಗ ಅಂಪಯರ್ ತೀಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾದು ನೀಲ್ದದೆ ಕ್ರೀಸ್‌ ಬಿಡುವುದು. ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರೀಡಾಧಮದ ಕುರಿತಾದ ಶಿಳುವಳಿಕೆ, ನಿಯಮಗಳ ಕುರಿತಾದ ಶಿಳುವಳಿಕೆ, ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಬೇಕಾದ ತಯಾರಿ.</p>	
<p>5. ಚಿನ್ನಾಗಿ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸಿದ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಆಡುವುದು. ಅಪಫೂತೆ ರಹಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವನ್ನು ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವುದು (ಮೇಲ್ಮೈ, ಡ್ರೈನೇಜ್ ಇತ್ಯಾದಿ) ಪ್ರೈಕ್ಸ್ ಕರೆಲ್ಲಿಗೂ ಆಟವು ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಲರಿಯ ಸಿದ್ದತೆ, ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಆಟವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವಧಾರ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಎಂಬಿವುಗಳು, ಕ್ರೀಡೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಫೀಶಿಯಲ್ಸ್‌ನ ಲಭ್ಯತೆ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಥಮ ಬಿಂತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.</p>	
<p>6. ಪುಟ್ಟಬಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರೇನೋ ಕಾಡ್‌ ಪ್ರದರ್ಶನ. ಕ್ರೀಡೆಯ ನಡುವೆ ಉತ್ತಮ ನಡತೆಯನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಸ್ವಾಹಿಂಯನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.</p>	

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 – ಬಾಲ್ ಪಾಸಿಂಗ್ ಗೇಮ್

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಮಾನ ಸಂಖ್ಯೆಯ 2 ತಂಡಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ. ಚೆಂಡನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಸೆದು ಅಧ್ಯಾಪಕ ಆಟವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಚೆಂಡು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಬೊನ್ನು ಆದ ನಂತರವೇ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು ಚೆಂಡನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಫ್ರಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅಂಗಣಕ್ಕೆ ಗುರುತು ಹಾಕಬೇಕು. ಎರಡು ಗೋಲ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಿ. ಯಾವ ತಂಡಕ್ಕೆ ಚೆಂಡು ದೊರೆಯುತ್ತದೋ ಆ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು ಪರಸ್ಪರ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿರುದ್ಧ ತಂಡದ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ನ ಒಳಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಎಸೆದು ಅಂತ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಚೆಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ಒಡಬಾರದು. ಚೆಂಡನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಚೆಂಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಡಲು ಮತ್ತು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಚೆಂಡನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಇಷ್ಟವಿರುವಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಮೊದಲೇ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸಮಯದ ಒಳಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಗೋಲ್ ಪಡೆಯುವ ತಂಡವು ಗೆಲ್ಲತ್ತದೆ.

ಆಟವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು

ಅಯೋಜಕರಾಗಿಯೂ, ಒಫೀಶಿಯಲ್ಸ್‌ಗಳಾಗಿಯೂ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಿಯೂ

ವರ್ಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

ನಿಯಮಗಳು

- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದ ಒಳಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಗೋಲ್ ಪಡೆಯುವ ತಂಡವು ಗೆಲ್ಲವುದು.
- ವಿರುದ್ಧ ತಂಡದ ಆಟಗಾರನಿಗೆ ಗಾಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟಿ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರೆ ಫೋಲ್ ಫೋಷಿಸಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕಾಲ ಆ ಆಟಗಾರನನ್ನು ಆಟದಿಂದ ಹೊರಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಎದುರಾಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಅನುಭವ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ : ಬಾಲ್ ಪಾಸಿಂಗ್ ಗೇಮ್ ಮುಗಿದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹೇಳಬೇಕು. (ಆಟಗಾರನಾಗಿದ್ದಾಗ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅಯೋಜಕನಾಗಿದ್ದಾಗ, ಒಫೀಶಿಯಲ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ)

1. ಆಟಗಾರನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾದ ಉತ್ತಮ ನಡತೆ

- a. ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
- b. ಸಹ ಆಟಗಾರ ಮತ್ತು ಎದುರಾಳಿ ಹಾಗೂ ಒಫೀಶಿಯಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ಗೌರವಿಸಬೇಕು.
- c. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ನೋವು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಬಾರದು.
- d. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು.

- e. ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿರಬೇಕು.
- f. ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು ಮತ್ತು ಕುಚೀಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಾರದು.
- g. ಸಮಯ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
- h. ಸ್ವೋಽರ್ಥಮ್ಯಾನ್ ಸ್ವಿರಿಟ್ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

2. ಆಯೋಜಕರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು

- a. ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಂಟಾಗದಂತೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- b. ಅಗತ್ಯವಾದ ಬೆಳಕು, ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಏಪಡ ದಿಸಬೇಕು.
- c. ಪ್ರಥಮ ಬಿರೀಭ್ರಾತರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಏಪಾಡ ಮಾಡಬೇಕು.
- d. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೈದಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಒಫಿಶೀಯಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- e. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಸ್ವಧಾರಕ್ತಮ ಮತ್ತು ಸಮಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

3. ಒಫಿಶೀಯಲ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಸ್ವಭಾವ

- a. ಪ್ರಕ್ಕಾಪಾತ ರಹಿತವಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳು
- b. ನಿಯಮ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳುವಳಿಕೆ
- c. ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಆಸ್ವಾದಕರವಾಗಿಸುವುದು.
- d. ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
- e. ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವಭಾವ

4. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗಿರಬೇಕಾದ ಸ್ವಭಾವ

- a. ಶಿಸ್ತ
- b. ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ಒಫಿಶೀಯಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು, ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- c. ಆಯೋಜಕರ ಜೊತೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು
- d. ಸೋಲು- ಗೆಲುವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು.
- e. ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಇರುವುದು

ಚಟುವಟಿಕೆ 4

ವಿವಿಧ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅನುಭವ ದೊರೆತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಬರೆಯಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು.

ಉದಾ : ಕಳೆದ ಉಪಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಿದ ಗೇಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೋತರೂ ಎದುರಾಳಿಗಳು ಸ್ವಧೇಯ ನಡುವೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಧೇಯ ನಂತರ ಅವರ ಜೊತೆ ಉತ್ತಮ ಸೈಹವನ್ನು ಬೇಕೆಂದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಕೆಟ್ಟಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸ್ನೋಚ್‌ಎಮ್‌ಯಾನ್‌ ಸ್ವಿರಿಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಎದುರಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಬಾಂದ್ವವನನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಡಿರಿ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರೆದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿನ ಉತ್ತಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿರಿ.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಉತ್ತಮ ಸ್ವಫ್ತಿಕರಣ ನಡೆಯಬೇಕಿದ್ದರೆ ಕ್ರೀಡಾಪಂಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಸ್ವೇಪಣ್ಯವೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಘಟಕಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಅಟಗಾರರ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಒಫಿಶೀಯಲ್ಲಾಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವೂ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮೈದಾನದ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಒಫಿಶೀಯಲ್ಲಾನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ವಧಾರಕ್ತಮ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಘಟಿಕರು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಘಟಕರಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸುವ ಸ್ವಫ್ತಿಕರಣನ್ನು ಇನ್‌ಮ್ಯಾರಲ್ಸ್ (Intramurals) ಎನ್ನುವರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿವಿಧ ಹೌಸ್‌ಗಳಾಗಿ ಗುಂಪು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಸ್ವಫ್ತಿಕರಳಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಳ್ಯತ್ವಾರೆ. ಒಂದು ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಹೌಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವಂತೆ ಕ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಈ ವಷಟಕ ಇನ್‌ಮ್ಯಾರಲ್ಸ್ ಸ್ವಫ್ತಿಕರಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹಲವಾರು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೀವು ನಿಭಾಯಿಸಿರಬಹುದು. ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿವಃಷಿಸಿದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಪಾಲಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

1. ಅಟಗಾರನೆಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಇನ್‌ಮ್ಯಾರಲ್ಸ್ ಸ್ವಫ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಉತ್ತಮ ಗುಣನಡತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
  2. ಇನ್‌ಮ್ಯಾರಲ್ಸ್ ಸ್ವಫ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಂಘಟಕ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ?
  3. ಇನ್‌ಮ್ಯಾರಲ್ಸ್ ಸ್ವಫ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಫಿಶೀಯಲ್ಲಾಗ ಒಬ್ಬ ಒಫಿಶೀಯಲ್ಲಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳು ಯಾವುದೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ? ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
  4. ಇನ್‌ಮ್ಯಾರಲ್ಸ್ ಸ್ವಫ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗಿರಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳು ಯಾವುದೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- (ಚಟುವಟಿಕೆ 1ನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬಹುದು)

5

ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು

ಕಲ್ಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

ಕ್ರೀಡಾರಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಸಾಯ್ಯ, ಕೇರಳ ಸ್ಪೀಟ್‌ಕೋ ಸ್ಮೋಟ್‌ರ್ಸ್ ಕೌನ್‌ಲ್ರ್ ಎಂಬಿವ್‌ಗಳ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು.

ಕ್ರೀಡಾರಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರೀಡಾರಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿವಿಧ ತರಬೇತಿ ಯೋಜನೆಗಳು.

ಸ್ಮೋಟ್‌ರ್ಸ್ ಅಥೋರಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (SAI)

ಕ್ರೀಡಾರಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 1982ರಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟನ್ ಗೇಮ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು 1984ರಲ್ಲಿ ಜನವರಿ 25ಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಹೆಸರು ಸಾಯ್ಯ. ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಹೊಸ್ಟೆಲುಗಳು ಮತ್ತು ತಿರುವನಂತಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್. ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಇ. ಯು ಸಾಯ್ಯ ಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕ್ರೀಡಾ ಪಟುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವುದು, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ತರಬೇತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂಡದ ತಯಾರಿ, ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತರಬೇತುದಾರರನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬಿವ್‌ಗಳು ಸಾಯ್ಯ ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಕೇರಳ ಸೈಫೋಟ್‌ನ್‌ ಕೌನ್ಸಿಲ್

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾರಂಗವನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 1954ರಲ್ಲಿ ಕನಳ್‌ಲೋ ಗೋದವಮುಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಣಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಮೇಲ್ಮೈಟದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಅಧಿನಿರ್ದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಜ್ಞರಿಂದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ತರಬೇತುದಾರರ ಸೇವೆಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕನಳ್‌ಲೋ ಗೋದವಮುಂದಾಗಿ ಆಕ್ರೋಬ್‌ರ್‌ 13ನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಕ್ರೀಡಾದಿನವನ್ನಾಗಿ ಅಭಿರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೈಫೋಟ್‌ ಟ್ರ್ಯಾಲೆಂಟ್ ಕಂಟೆಸ್ಟ್ (NSTC)

8-14 ವರ್ಷದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಭೌತಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ದತ್ತ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ತರಬೇತಿಯನ್ನೂ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

2. ಇಂಡಿಜೆನಸ್‌ ಗೇಮ್‌ ಮಾಷ್ಟ್‌ಲೋ ಮತ್ತು ಮಾಷ್ಟ್‌ಲೋ ಆಟ್‌ನ್

ಇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸ್ವಧೈರಂಗ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಕಬಡ್ಡಿ, ಕಳರಿ ಪರಿಣಾಮ, ಶೀಲಂಬಂ ಇತ್ಯಾದಿ 8 ವಿಧಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

3. ಅಖಾಡಗಳು

ಇದು ಕುಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಅಖಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಕುಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಲು ತಜ್ಞರಿಂದ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

4. ಕರ್ಮಾನ್ವಯಿಕ್ ಕನೆಕ್ಟ್

ಹಿನ್ನಲೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಪೌರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿರುವ ಯೋಜನೆ ಇದು.

ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಯ್‌ನ ಅಧಿನಿರ್ದಲ್ಲಿ 5 ಸ್ವೇಧಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಲು ಸಾವಧಜನಿಕರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

5. ಸೈಫೋಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು

- ಪ್ರೋಬಾಲ್‌ ಅಕಾಡೆಮಿ – ಜವಾಹರಲಾಲ್‌ ನೇಹರು ಸ್ಕ್ರೇಡಿಯಂ ಕೋಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್
- ಸ್ಕ್ರೆಕ್ಟಿಂಗ್‌ ಅಕಾಡೆಮಿ – ಇಂದಿರಾಗಾಂಡಿ ಸೈಫೋಟ್‌ ಕೋಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್
- ಕೆಜು ಅಕಾಡೆಮಿ – ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಸಾದ್‌ ಮುಖಜೀ, ಸ್ಟಿಮ್ಮಿಂಗ್‌ ಪ್ರೋಲ್‌ ಕೋಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್
- ಶೂಟಿಂಗ್‌ ಅಕಾಡೆಮಿ – ಡಾ. ಕರ್ನಿಂಗ್‌ಸಿಂಗ್‌ ಶೂಟಿಂಗ್‌ ರೇಂಜ್

6. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೈಫೋಟ್ ಮೂಸಿಯಂ

ಮೇಜರ್‌ ಧ್ಯಾನ್‌ಚಂದ್ರ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಕ್ರೇಡಿಯಂನಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಾಫಿಸಲಾಗಿದೆ.

7. ಕಂ ಪಂಡ್ ಷ್ಟೇ

ದೇಶದ ಕ್ರೀಡಾ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗರಿಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಸಾಯ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರೋತ್ಸಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಯ್ಯ ತರಬೇತುದಾರರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. 8-17 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳ ತರಬೇತಿಯೂ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದ ಹಾಕಿ ಪಟು ಶ್ರೀರಾಜೇಶ್, ಅಧ್ಯೇತ್ ರಂಜಿತ್ ಮಹೇಶ್ವರಿ, ಬಾಜ್ಜಿಂಗ್ ಪಟು ಕೆ.ಸಿ.ಲೇಖ ಎಂಬಿವರೆಲ್ಲ ಸಾಯ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು.

1. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ

ಅಫಿಲಿಯೇಟ್ ಆಗಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಧೇನಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಮತ್ತು ತಂಡಗಳಿಗೆ ಸ್ವಧೇಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

2. ಕೋಚ್‌ಗಳಿಂದ ತರಬೇತಿ

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಭೋಜನ, ವಸತಿ, ಸ್ಮೋಚ್‌ನ್ ಕಿಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ತರಬೇತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮೂಲಕ 32 ಸ್ಮೋಚ್‌ನ್ ಹಾಸ್ಟ್‌ಲ್ ಮತ್ತು 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್‌ಸ್ಟ್ ಸ್ಮೋಚ್‌ನ್ ಹಾಸ್ಟ್‌ಲ್‌ಗಳು ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತಿವೆ.

3. ಸಮೃದ್ಧಿ ಕೋಚಿಂಗ್

ಬೇಸಿಗೆ ರಜಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಯಸಿದರೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಕೋಚ್‌ಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿದ ಅಂಜು ಬೋಬಿಜೋಜ್‌, ಪದ್ಮನಿಶ್ಲೇಷ್‌ನ್, ಮಸಿಂಕುಟ್ಟನ್, ಪ್ರೆಟ್‌ಬಾಲರ್ ಅಜಯನ್ ಎಂಬಿವರೆಲ್ಲರೂ ಕೇರಳ ಸ್ಮೋಚ್‌ನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಹೋಸ್ಟ್‌ಲ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಬೇಕಿದ ಕ್ರೀಡಾ ಪಟುಗಳು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1

ಸೂಚಕಗಳು

- ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪದ ಸಾಯ್ಯ ಸ್ಮೋಚ್‌ನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕೋಚಿಂಗ್ ಸೆಂಟರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

- ಸಾಯ್ಯೆ ಸ್ಮೋಟ್‌ರ್‌ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂಬಿವುಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚೆಚ್ಚೆಯ ನಂತರ ಚೆಟುವಟಿಕೆ 1ರ ಕುರಿತು ಮೇಲಿನ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ತಿಷ್ಣಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಚೆಟುವಟಿಕೆ 2

ಮೂಚಕಗಳು

- ಇಬ್ಬರು ಭಾರತೀಯ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಚೆಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಮೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಕ್ರೀಡಾ ಪಟುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿರಿ.
- ಪಿ.ಟಿ.ಎಂ, ಟೋಮ್ ಜೋಸ್‌ಫ್, ಅಂಜು ಬಾಬಿಜೋಜ್‌ ಎಂಬಿವರು ಇಂತಹ ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳ ಮೂಲಕ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೆಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬಹುದು.

ಚೆಟುವಟಿಕೆ 3

ಮೂಚಕಗಳು

- ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

	ಸಾಯಿ	ಕೇರಳ ಸ್ಮೋಟ್‌ರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್
1	ಶ್ರೀರಾಜೇಶ್ (ಹಾಕಿ)	1 ಅಂಜು ಬಾಬಿ ಜೋಜ್‌ (ಅಧ್ಯೇತಿಕ್)
2	ಕೆ.ಸಿ.ಲೇಖ (ಬಾಂಗಂ)	2 ಅಜಯನ್ (ಪುಟ್ಟಾಲ್)
3	ರಂಜಿತ್ ಮಹೇಶ್ವರಿ (ಅಧ್ಯೇತಿಕ್)	3 ಮಸೀದ ಕುಟ್ಟನ್ (ಅಧ್ಯೇತಿಕ್)
4	ಮರ್ಯಾದು ಜೋನಿ (ಅಧ್ಯೇತಿಕ್)	4 ಟಾಮ್ ಜೋಸ್‌ಫ್ (ವಾಲಿಬಾಲ್)

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಕ್ರೀಡಾರಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕ್ರೀಡಾ ಪಟುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ದೃಷ್ಟಿಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಅಧಿಕ ಸಮಯದ ತರಬೇತಿಯೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಆಸ್ತಿಯ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಲ್ಪವೇ.

ಸ್ವೋಷ್ಟ್ ಮತ್ತು ಗೇಮ್ಸ್

ಹಂಸ್ತಿ (Wrestling)

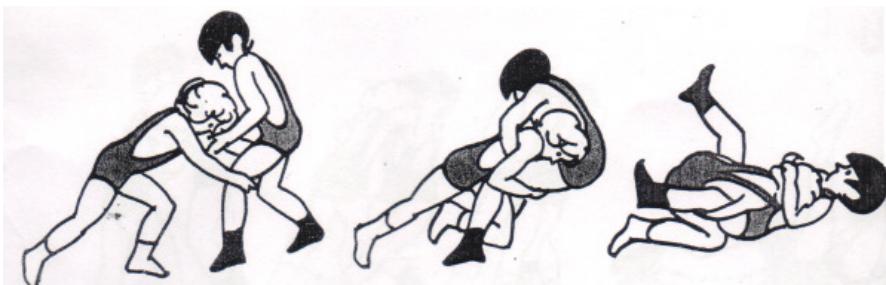
ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಯಾಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿರಿ.

ನೈಪುಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ದ್ವಿಲೋಗಳು

a. ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಎಲ್ಲ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ದ್ವಿಲೋಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿರಿ.

b. ದೋ - ಖಾಂ

ಎದುರಾಳಿಯ ಏರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಗುಚಿ ಹಾಕುವುದು ಅಥವಾ ಅಂಕಗಳಿಸುವ ರೀತಿ ಇದು.

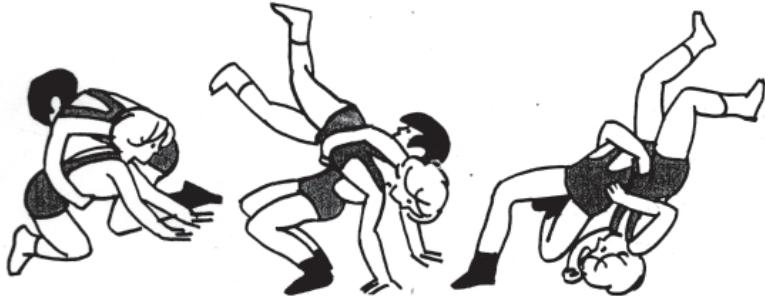

ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಆಟ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜೋಡಿಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೊತೆಯನ್ನು ಹತ್ತು ಅಡಿ ವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಲಾದ ವೃತ್ತದ ಒಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಆಟವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಸೂಚಿಸುವಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಪರಸ್ಪರ ಕಾಲಿನ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಜೊತೆಯು ಮೂವತ್ತು ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಕಾಲ ಆಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆಲ್ಲಾತ್ಮಾನೆ.

c. ಬೆಂಕಿಟಿ

ಎದುರಾಳಿಯ ಎರಡೂ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಂತೆ ಅಭಿನಯಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಕ್ರಮಿಸುವಾಗ ತಡೆಯೋಡ್ಡುವ ಎದುರಾಳಿಯ ಕೈಗಳನ್ನು ಕುಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ಲಾಕ್ ಮಾಡಿ ಬದಿಗಳಿಗೆ ಮಗುಚಿ ಹಾಕುವ ರೀತಿ ಇದು.

d. ಕೊಂಡೆ

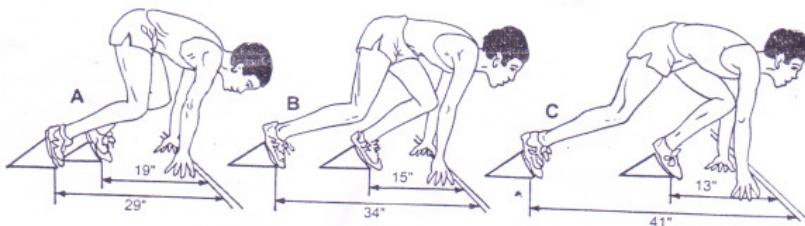
ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ತಕ್ಷಣ ತಿರುಗಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಕಾಲುಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ತೊಡೆಯನ್ನು ಲಾಕ್ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಸೆದು ಅಂಕ ಗಳಿಸುವ ರೀತಿ.

ಅಧ್ಯೇತಿಕ್ಸ್ (Athletics)

ಸ್ಟಾರ್ಟ (Start)

ಏಳನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಭಂಗಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿರಿ. ಸುಮಾರು 20 ರಿಂದ 50 ಮೀಟರ್ ತನಕದ ದೂರವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿದ ಸ್ಟಾರ್ಟಿಂಗ್ ಬೆಲ್ಲೋಕ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿರಿ.

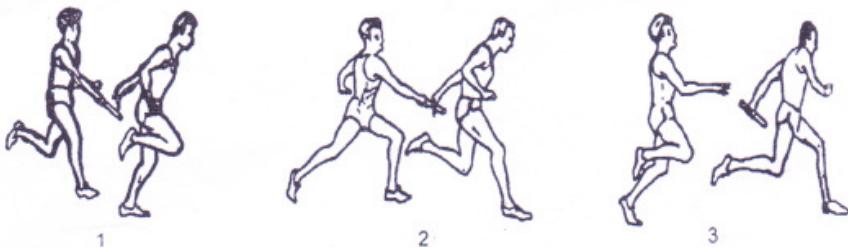

ಸ್ಟಾರ್ಟಿಂಗ್ ಬೆಲ್ಲೋಕ್‌ನಿಂದ ಹೊದಲಿನ ಹಡೆಲ್‌ನ ಕಡೆಗೆ

ಹಡೆಲ್‌ನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ದೂರವನ್ನು ನಿದಿಕಷ್ಟ ಅಳತೆಯೊಂದಿಗೆ (Real competition distance) ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿ ಸ್ಟಾರ್ಟಿಂಗ್ ಬೆಲ್ಲೋಕ್‌ನಿಂದ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ನಂತರ ಕ್ರಮೇಣ 2 ರಿಂದ 5 ಹಡೆಲುಗಳ ತನಕ ಇರಿಸಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿರಿ.

ರಿಲೈ (Relay)

ಅಪ್ಪೋ ಸ್ವೀಪ್ ಮೆಥಡ್/ಅಪ್ಪೋವಡ್‌ ಪಾಸ್

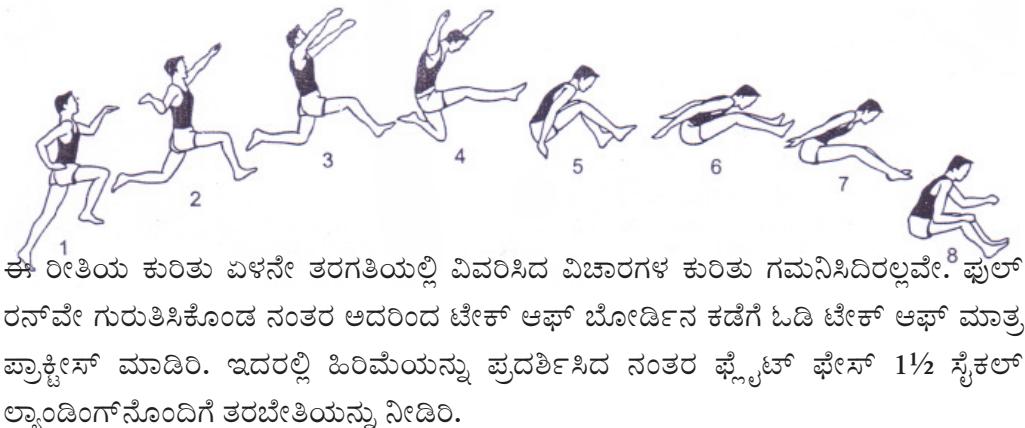

ರಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ವಿವ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯೂ ಒಂದೇ ಲೈನಿಸಲ್ಲಿ ಓಡುವ ಕ್ರಮದಂತೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಷ್ಟು ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಓಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬ್ಯಾಟನ್‌ನ್ನು ಬಲದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಈ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಟನ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿಸಿದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬೀಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಬ್ಯಾಟನ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಿರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೈಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯ ಚಾಚಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿರಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಬಲದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಬ್ಯಾಟನ್‌ನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಎಡದ ಕೈಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು, ನಂತರ ಜಾಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಓಡಿಕೊಂಡು ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಏಳನೇ ತರಗತಿಯ ತರಬೇತಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯಕ ಸಬಖುದು.

ರಿಲೇ ತಂಡವನ್ನು ಸೇರ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 4 ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಕ್ರಾಟ್‌ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ತಿರುವುಗಳಲ್ಲಿ (curve) ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓಡಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೊಂದಿದವರನ್ನು ಧರ್ಡ್‌ ರನ್‌ರ್ ಆಗಿಯೂ, ಉಳಿದ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಸೆಕೆಂಡ್ ರನ್‌ರ್ ಮತ್ತು ಫೋರ್‌ ರನ್‌ರ್ ಆಗಿಯೂ ಮಾಡಬಹುದು. .

ಳಾಂಗ್ ಜಂಪ್ (Long Jump)

ಹಿಚ್ ಕಿಕ್ - Hitch Kick Technique

ಈ ರೀತಿಯ ಕುರಿತು ಏಳನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಗಮನಿಸಿದಿರಲ್ಲವೇ. ⁸ ಪುಲ್ ರನ್‌ವೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಅದರಿಂದ ಟೇಕ್ ಆಫ್ ಬೋಡಿಟನ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿ ಟೇಕ್ ಆಫ್ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರ್ಮ್ ಸೋ ಮಾಡಿರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಪೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ನಂತರ ಫ್ಲೈಟ್ ಫೇಸ್ 1½ ಸ್ಕೆಕಲ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ನೊಂದಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿರಿ.

ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಸ್ಟ್ರಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್, ಎತ್ತರದ ಮೇಲ್ಕೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಟೇಕ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಿರಿ.

600 ಮೀಟರಿನ ಸ್ಕ್ರಾಟ್ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳು

ಸ್ಕ್ರಾಟ್

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಟೀಂಡಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ರಾಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಭಾಗಿ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದ ಕಾಲಿಗೆ ಗರಿಷ್ಟ ದೇಹಭಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡಲು ತಯಾರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ತಂತ್ರಾಳು

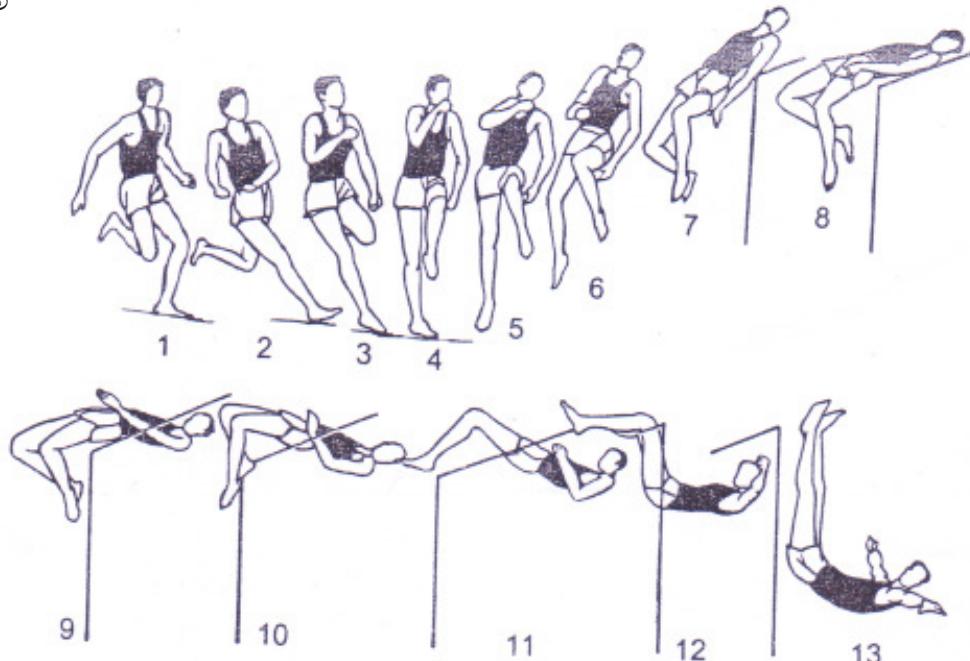
ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಟ್‌ರ್ಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ದರಿಂದ ಸ್ವಧೇದ ಆರಂಭವಾದ ತಕ್ಷಣ ಇನ್ನರ್ ಲೈನಿನ ಕಡೆಗೆ ಸರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಲೀಡಿಂಗ್ ರನ್‌ರೋನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಓಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಇನ್ನರ್ ಲೈನಿನ ಕಡೆಗೆ ಸರಿದು ಓಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಓವರ್ ಟೇಕ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸದಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫಿನಿಶ್ ಮಾಡಲು 200 ಮೀಟರ್ ಇರುವಾಗಲೇ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೈ ಜಂಪ್ (High Jump)

ಫೋರ್ಮ್‌ಬರಿ ಫ್ಲೂಪ್ - Fosbury Flop

ಏಳನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಡ್ರಿಲ್ಸ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ. 'J' ಆಕ್ಷತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ್ರೋಚ್ ರನ್ ಓಡಿ ಟೇಕ್ ಅಥ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಕ್ರೋಸ್‌ಬಾರ್‌ನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

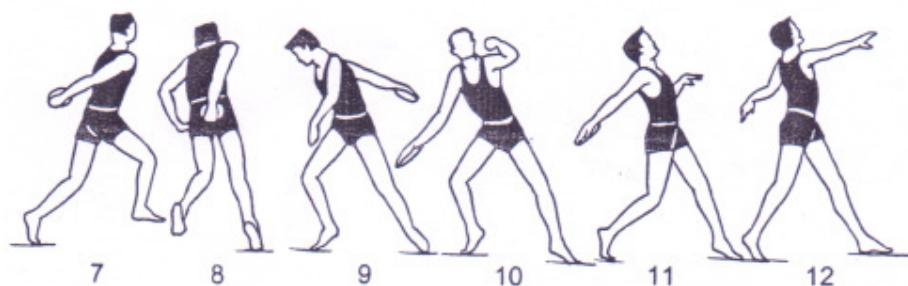
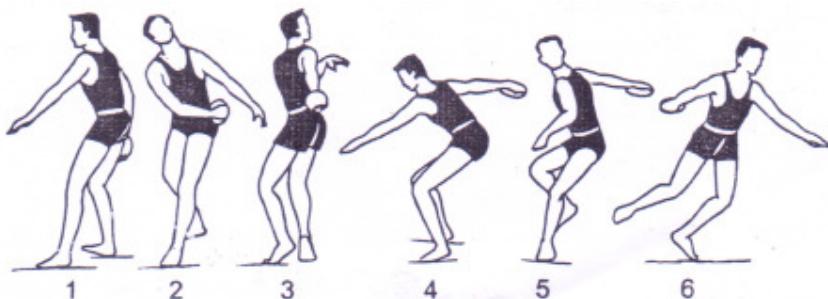
ಅಪ್ಪ್ರೋಚ್‌ರನ್, ಟೇಕ್ ಅಥ್ ಎಂಬಿವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ವೃತ್ತಕಾರದಲ್ಲಿ ಓಡಬಹುದು (circle run). ಕ್ರೋಸ್‌ಬಾರ್‌ನ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿ ಬರುವಾಗ ಕ್ರೋಸ್‌ಬಾರ್‌ನ ಮೇಲೆಯೇ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ವೇಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದೆ ಓಡಿಬಂದು ಹಾರಬೇಕು. ನೇರ ಮೇಲ್ಬಾಗಕ್ಕೆ ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ಪೀಚ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾರಬೇಕು. .

ಡಿಸ್ಕಸ್ ತೋರ್ (Discus Throw)

ರೋಟೇಶನ್ ಟೈಕ್‌ಚೆ - Rotation Technique

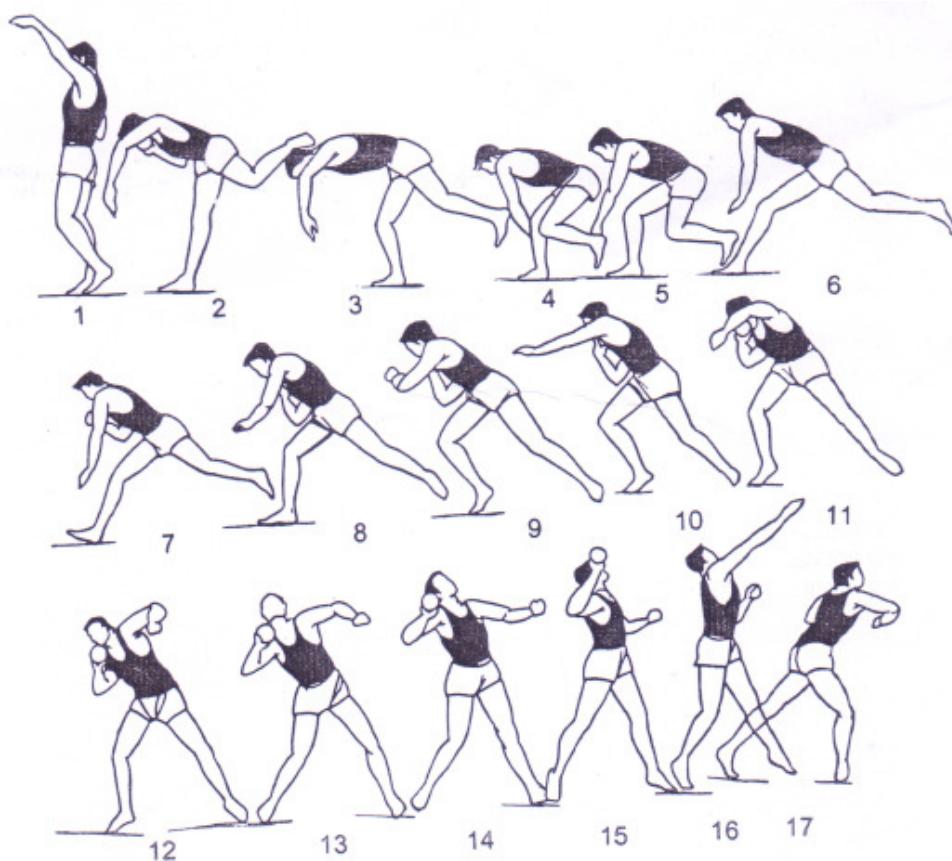
ಎಸೆಯುವ ಜಾಗದ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಬಲದ ಕ್ಯೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಡಿಸ್ಕ್ ಎಸೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಟಿಂಗ್ನ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಹ ಭಾರವನ್ನು ಬಲದ ಕಾಲಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಡದ ಕಾಲಿನ ಬಾಲ್ ಆಫ್ ದಿ ಪ್ರಾಟ್ ನಲ್ಲಿ (Ball of the Foot) ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲಿನ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಸ್ಥಳ್ವ ಬಾಗಿಸಿ ಡಿಸ್ಕ್ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ತಂದು ದೇಹದ ಮೇಲ್ಲಾಗವನ್ನು ಎಡಬದಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ದೇಹ ಭಾರವನ್ನು ಬಲದ ಕಾಲಿನಿಂದ ಎಡದ ಕಾಲಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ತಿರುಗಿ ಒಂದು Imbalanced ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಇದರ ನಂತರ ದೇಹಭಾರವನ್ನು ಎಡಬದಿಯಿಂದ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಶರೀರವು ಪ್ರಾಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬಲದ ಕಾಲಿನ ಪಾದವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಲ್ ನ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಾಲು ನೆಲದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಲದ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕ್ಯೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೀಸಿ ಎಸೆಯಿರಿ. ಡಿಸ್ಕ್ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಲಾಗಕ್ಕೂ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಎಸೆಯಬೇಕು. ಬಲದ ಕಾಲಿನ ಮಂಡಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಪ್ಪರ್ ಬೋಡಿಯನ್ನು ಎಡಬದಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಗ್ರೇಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 30° ಕೋನದಲ್ಲಿ ಎಸೆಯಬೇಕು. ಶೋಲ್ಡರ್ ಲೆವೆಲಿನಿಂದ ಮುಖದ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಡಿಸ್ಕಸ್ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಸೆದ ನಂತರ ಕ್ಯೆಯು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಬರುವುದು.

ಶೋಟ್ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆ Shotput

ಗ್ಲೈಡ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್ (Glide Technique)

ಎಸೆಯುವ ದಿಕ್ಕಿನ ವಿರುದ್ಧ ಬದಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತು ಸರಿಸುಮಾರು 10 ರಿಂದ 16 ಇಂಚು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. (ಎಸೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು) ಶೋಟನ್ನು ಶೋಲ್ಡರ್‌ನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಕ್ರೀಯ ಮೊಣಗಂಟನ್ನು ದೇಹದಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಸಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಲದ ಕ್ರೀಯಿಂದ ಶೋಟ್ ಎಸೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಬಲದ ಕಾಲಿನ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಡಚಿ ದೇಹ ಭಾರವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಎಡದ ಕ್ರೀಯನ್ನು ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೂ ಎತ್ತರಕ್ಕೂ ಭಾಚಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. (ಇದು ಶರೀರವನ್ನು ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು). ಎಡದ ಕಾಲನ್ನು ಗರಿಷ್ಟು ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೂ ಬಲದ ಕಾಲಿನ ಜೊತೆ ಮುಂದಕ್ಕೂ ತಿರುಗಿಸಿರಿ. (ಬಲದ ಕಾಲಿನ ಜೊತೆಗೆ) ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಗರಿಷ್ಟು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ಗೆ ತಲುಪುವಾಗ ಬಲದ ಕಾಲು ಗರಿಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿಗಾಗಿಸಿ ಹೀಲ್‌ನ್ನು ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ತಕ್ಕಣವೇ ಎಡದ ಕ್ರೀಯ ಮಣಿಗಂಟನ್ನು ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಳಿದುಕೊಂಡು ಬಲದ ಕಾಲಿನ Toe ದಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸಬೇಕು. ಈ ಫೋರ್ಮನ್ನು ಜನರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅಂಗೇ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಶೋಟನ್ನು ಬೆಂಬ್ರೆವ್‌ಡ್ ಆಗಿ ತಳ್ಳಬೇಕು.

ಎಡದ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಬದಿಗೆ ಸರಿಸಿರಿ.

ಸ್ವೀಡ್, ಸ್ಟ್ರೀಂಗ್, ಎಂಡ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಎಂಬಿಪ್ರಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ಗಳು

ಸ್ವೀಡ್

ಸುಮಾರು 60 ಮೀಟರ್ ತನಕದ ದೂರವನ್ನು 90 ರಿಂದ 95% ತನಕ ಸ್ವೀಡ್ ತೀವ್ರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ವಿಶ್ಲಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಿಕೊಂಡು ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವೀಡ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. .

ಸ್ಟ್ರೀಂಗ್

Own body ಸ್ಟ್ರೀಂಗ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು chinning, push-ups, sit-ups ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಭಾರವೆತ್ತುವ ಟ್ರೇನಿಂಗನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು: 70 ರಿಂದ 80ರ ಭಾರದಲ್ಲಿ 8 ರಿಂದ 12 ಬಾರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಎಂಡ್ಯೂರೆನ್ಸ್

ಎಂಡ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು slow continuous running 20 ನಿಮಿಷದಿಂದ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ತನಕ (ಲೋಂಗ್ ಡಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಿಡಲ್ ಡಿಸ್ಟೆನ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ) 15 ನಿಮಿಷದಿಂದ 25 ನಿಮಿಷ ತನಕ (ಸ್ಟ್ರೀಂಗ್ ಓಟಗಾರರಿಗೆ) ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಕ್ಕೂಡ್‌ಟ್ರೋ ಟ್ರೇನಿಂಗ್, ಇಂಟರ್‌ವಲ್ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಬ್ಬ ವೃತ್ತಿಯ ಗರಿಷ್ಠ ಹಾಣ್ಡರೇಟ್‌ನ (220 - ಅವರವರ ಪ್ರಾಯ) 75% ನಿಂದ 90% ತನಕ ಇರಬಹುದು.

ಟೇಬಲ್ ಟೆನಿಸ್

(Table Tennis)

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸ್ವಿನ್‌ಗಳ ಕುರಿತು ನಾವು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವಲ್ಲವೇ. ಅದರಲ್ಲಿ ಟಾಪ್ ಸ್ವಿನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಸೈಟ್‌ಕೋಗಳ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಬ್ಯೂಕುಗಳ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು

ಟೋಪ್ ಸ್ವಿನ್

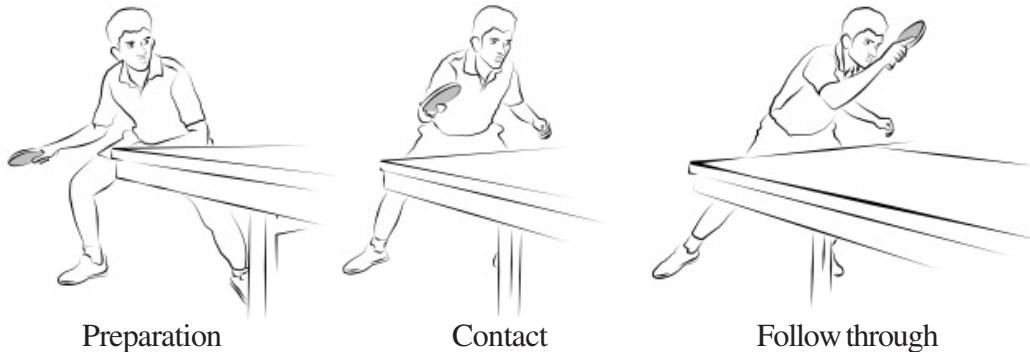
ಟೇಬಲ್ ನಿಂದ ಸ್ಪ್ಲಾಟ್ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಚೆಂಡುಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಣೋತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ (aggressive) ಆಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಸೈಟ್‌ಕೋ ಇದು. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬ್ಯೂಕೆನ್ ಎದುರು ಮತ್ತು ಟೇಬಲ್ ನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚೆಂಡುಗಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಆಡಲಾಗುವುದು. ಅಡ್ವಾನ್‌ಡ್ರೋ ಸೈಟ್‌ಕೋಗಳಾದ ಲೂಪ್ ಟಾಪ್ ಸ್ವಿನ್, ಕೌಂಟರ್ ಟಾಪ್ ಸ್ವಿನ್ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಕಲೆಯಲೂ ಈ ಸೈಟ್‌ಕೋಗಳ ಕುರಿತಾದ ಶಿಲುವಳಿಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಫ್ರೋ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಟಾಪ್ ಸ್ವಿನ್

ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ವೀನ್‌ನಿಂದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ ದೂರದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಟೇಬಲ್ ನಿಂದ ಸ್ಪ್ಲಾಟ್ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ಪ್ಲಾಟ್ ವಾಲೆಸಿ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮಡಚಿ ದೇಹಭಾರವನ್ನು ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲಿರಿಸಿ ನೀಲ್‌ರಿ. ಚೆಂಡು ಬರುವಾಗ ದೇಹ ಭಾರವನ್ನು ಬಲದ ಕಾಲಿಗೆ ತಂದು ಮಂಡಿಯಿಂದ ನೇರ ಮೇಲಾಗಕ್ಕೆ ರಾಕೆಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಲದ ಕಾಲನ್ನು ತರಬೇಕು. ಕೈಯ ಮಣಿಗಂಟು ಶರೀರದಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು. ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ವಿಂಗ್ ಅರಂಭವಾಗುವಾಗಲೇ ರಾಕೆಟ್ ಕೋನವು ಕೊಂಡ್ರೋ ಆಗಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸೈಟ್‌ಕೋನ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಈ ಕೋನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ಸೊಂಟ ಮತ್ತು ತೋಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸ್ವಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಶರೀರದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಂಟಾಕ್ಟ್‌ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಹ ಭಾರವನ್ನು ಬಲದ ಕಾಲಿನಿಂದ ಎಡದ ಕಾಲಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು.

ಘಾಲೋತ್ಮೂ ರಾಕೆಟ್

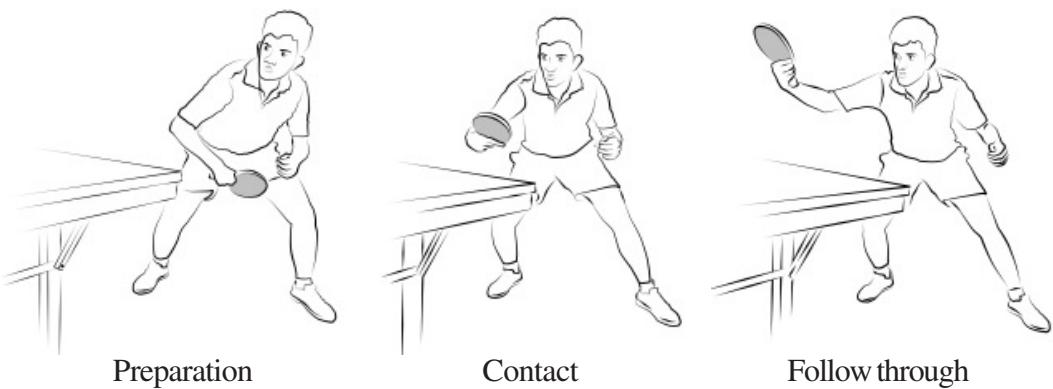
ಹ್ಯಾಂಡ್ ಅಟಿವಾಡುವ ದಿಶೆಗೆ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಬಾಗಕ್ಕೂ ತರಬೇಕು. ಆದರೆ, ಮೊಣಕ್ಕೆಯು ಶರೀರವನ್ನು

ಕೊರ್ಚ್ ಮಾಡಿ ಸಾಗಬಾರದು. ತಕ್ಕಣವೇ ಸೈಪ್ರೈಕ್ ಆರಂಭವಾದ ಸಮಯದ ಫ್ರಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಟಾಪ್ ಸ್ಪಿನ್

ಚೇಬಲಿನಿಂದ ಸ್ಟ್ರೋಂಡ್ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ಟ್ರೋನ್ಸಿಂದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಟ್ರೋಂಡ್ ಅಗಲವಾಗಿರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ರಾಕೆಟ್ ಹ್ಯಾಂಡನ್ನು ಚೇಬಲಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಶರೀರದ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. (ಬಲದ ಕೈ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ) ಆದರೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಭುಜವನ್ನೂ ಎಡಬದಿಗೆ ಸ್ಟ್ರೋಂಡ್ ಬೇಕು. ರಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ಮಣಿಗಂಟಿನ ಮೇಲ್ಬಾಗದಲ್ಲಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರ್ಚ್‌ನ್ನೇ ಕೋನದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಶರೀರದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೋಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಕೆಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಚೆಂಡನ್ನು ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಎಲೊವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗಾಗಿರಿಸಿ ಕೈಯು ಶರೀರದ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ತನಕ ಘಾಲೋತ್ಮೂ ಇರಬೇಕು. ಮೊಣಕ್ಕೆಯು ಶರೀರವನ್ನು ಕೊರ್ಚ್ ಮಾಡಿ ಸಾಗದೆ ಇರುವಂತೆ

ಗಮನಿಸಬೇಕು. ತಕ್ಕಣ ಸೈಪ್ಪು ಕೋ ಆರಂಭಿಸಲಾದ ಸಮಯದ ಸ್ಥಾನ್ನಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬೈಲ್‌ಕೋ

ಟೋಪ್ ಸ್ಟಾನ್‌ಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಆಡಬಹುದಾದ ಒಂದು ತಂತ್ರವಿದು. ಎದುರಾಳಿಯು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಆಡುವ ಚೆಂಡನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ದಿಶೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಈ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಟೇಬಲೀನ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಆಟವಾಡುವ ಮೂಲಕ ಇತರ ಸೈಪ್ಪು ಕೋಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯ ಮಾತ್ರ ಚೆಂಡನ್ನು ಜಡ್ಜಿ ಮಾಡಲು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಆಡಲು ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು.

ಪ್ರೋ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ಯಾಕ್

ಪ್ರೋ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಕೌಂಟರ್ ಸ್ಟಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಚೆಂಡು ಶರೀರದ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಕೈಲ್‌ಸ್ಟ್ರೋ ರಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಚೆಂಡನ್ನು ಕೊಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು. ರಾಕೆಟ್ ಹ್ಯಾಂಡಿನ ಚಲನೆಯು ಚೆಂಡನ್ನು ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿಯೇ ಬೈಲ್‌ಕೋ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಸ್ಟ್ರಿಂಗ್‌ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದು. ರಾಕೆಟ್ ಕೋನವು

Preparation

Contact

ಆರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಕೈಲ್‌ಸ್ಟ್ರೋ ಆಗಿರಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ಯಾಕ್

ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಕೌಂಟರ್ ಸ್ಟಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಚೆಂಡು ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಚೆಂಡನ್ನು ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು. ರಾಕೆಟ್ ಹ್ಯಾಂಡಿನ ಚಲನೆಯು ಚೆಂಡನ್ನು ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿಯೇ ಬೈಲ್‌ಕೋ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಸ್ಟ್ರಿಂಗ್‌ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದು. ರಾಕೆಟ್ ಕೋನವು ಆರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯ ತನಕ

Preparation

Contact

ಕೆಲ್ಲೇಸ್‌ ಆಗಿರಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಲೀಡ್‌ ಅಪ್‌ ಏಕ್ಸ್‌ವಿಟಿ

- ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಿಂತು ಒಬ್ಬ ಫೋರ್‌ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ ಟಾಪ್‌ ಸ್ವಿನ್‌ ಮತ್ತು ಎದುರಾಳಿಯು ಫೋರ್‌ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ ಬ್ಯಾಕ್‌ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಸ್‌ ಕೋಟ್‌‌ಡ ಆಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್‌ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ ಟಾಪ್‌ ಸ್ವಿನ್‌ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ ಬ್ಯಾಕ್‌ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕ್ಲೋಸ್‌ ಕೋಟ್‌‌ಡ ಆಡಬೇಕು.
- ಒಬ್ಬ ಫೋರ್‌ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ ಡೌನ್‌ದ ಲೈನ್‌ ಟಾಪ್‌ ಸ್ವಿನ್‌ ಮತ್ತು ಎದುರಾಳಿ ಡೌನ್‌ದ ಲೈನ್‌ ಬ್ಯಾಕ್‌ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ ಬ್ಯಾಕ್‌ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಬೇಕು.
- ನಿರಂತರವಾಗಿ ಫೋರ್‌ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ ಸೈಡಿಗೂ ಬ್ಯಾಕ್‌ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ ಸೈಡಿಗೂ ಸೆಂಟರಿಗೂ ಫೀಡ್‌ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಚೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಕ್ರಾಜು (Swimming)

ಕ್ರಾಜುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

1. ದೈಹಿಕ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಶರೀರದ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.
3. ಶರೀರದ ಸಡಿಲತೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಹೃದಯ ಶಾಸೋಚಾಳ್ವ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.
5. ದೇಹ ಭಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
6. ಮಾನಸಿಕ ಬತ್ತತದ, ಮಾನಸಿಕ ಬಿಕ್ಷಣೆ ಎಂಬಿಪುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
7. ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
8. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಸ್ವಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಒಂದು ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇದು.

ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೇ (Individual Medley)

1964ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ಟೊಕೋಯೋದಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು 1968ರಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟ್‌ಕೋರ್ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 400 ಮೀಟರ್, 200 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೇಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. 1952ರ ತನಕ ಬಟರ್‌ಫ್ಲೈ ಸ್ಮೈಕ್ರೋಕೋಎಂಬ ಸ್ವಧೇರ್ಯ ನ್ಯಾಲಿನ್‌ನ್ಯಾಲಿನ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ (3 ಸ್ವಧೇರ್ಯ ಮಾತ್ರ) ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೇ ಆಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. 1953ರಲ್ಲಿ ಬಟರ್‌ಫ್ಲೈ ಸ್ಮೈಕ್ರೋಕೋ ಕೂಡಾ (4 ಸ್ಮೈಕ್ರೋಕೋಗಳು) ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೇ ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ಸ್ವಧಾರ ವಿಧಾನ

ಕ್ರಾಜುವಿಕೆಯ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಮೈಕ್ರೋಕೋಗಳನ್ನು ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೇ ಒಟಗೊಂಡಿದೆ. ಒಬ್ಬನೇ ನಾಲ್ಕು ಕ್ರಾಜುವಿಕೆಯ

ಸ್ವಧೇನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೇನಸುವುದು ಇದರ ರೀತಿ. ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಸೈಪ್ರೇಕ್, ಬ್ಯಾಕ್ ಸೈಪ್ರೇಕ್, ಬ್ರೆಸ್ಟ ಸೈಪ್ರೇಕ್, ಪ್ರೀಸ್ಪೈಲ್ ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಂಜಬೇಕು. 25 ಮೀಟರ್ ಕಂಜಕೊಳದಲ್ಲಿ ಶೋಟ್‌೯೮ ಕೋಸ್ 100 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ಲಾ ಮೆಡ್ಲೀ ಅಯೋಜಿಸುವುದಿದೆ. ಹೊದಲಿನ 25 ಮೀಟರ್ ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಸೈಪ್ರೇಕ್ ಮತ್ತು ನಂತರದ 25 ಮೀಟರ್ ಬ್ರೆಸ್ಟ ಸೈಪ್ರೇಕ್, ಮೂರನೇ 25 ಮೀಟರ್ ಬ್ರೆಸ್ಟ ಸೈಪ್ರೇಕ್ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ 25 ಮೀಟರ್ ಪ್ರೀಸ್ಪೈಲ್ ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೇನಯನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಬ್ರೊ ಜೂನಿಯರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 200 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ಲಾ ಮೆಡ್ಲೀ ಹಾಗೂ ಜೂನಿಯರ್, ಸೀನಿಯರ್ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 200, 400 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ಲಾ ಮೆಡ್ಲೀಗಳು ಇವೆ. 200 ಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊದಲಿನ 50 ಮೀಟರ್ ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಸೈಪ್ರೇಕ್ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ 50 ಮೀಟರ್ ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಸೈಪ್ರೇಕ್ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ 50 ಮೀಟರ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಸೈಪ್ರೇಕ್, ನಂತರದ 50 ಮೀಟರ್ ಬ್ರೆಸ್ಟ ಸೈಪ್ರೇಕ್ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ 50 ಮೀಟರ್ ಪ್ರೀಸ್ಪೈಲ್ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೇನಯ ಕ್ರಮೀಕರಣ ಇರುವುದು.

400 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ಲಾ ಮೆಡ್ಲೀಯಲ್ಲಿ ಹೊದಲಿನ 100 ಮೀಟರ್ ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಸೈಪ್ರೇಕ್‌ನ ನಂತರದ 100 ಮೀಟರ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಸೈಪ್ರೇಕ್, ಮೂರನೇಯ 100 ಮೀಟರ್ ಬ್ರೆಸ್ಟ ಸೈಪ್ರೇಕ್ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ 100 ಮೀಟರ್ ಪ್ರೀಸ್ಪೈಲ್ ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೇನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

200 ಮೀಟರ್/100 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ಲಾ ಮೆಡ್ಲೀಯ ಸ್ವಧಾರ ವಿಧಾನ

200 ಮೀಟರ್ (25 ಮೀಟರ್ ಕಂಜಕೊಳ), 200 ಮೀಟರ್ (50 ಮೀಟರ್ ಕಂಜಕೊಳ) ಸ್ವಧೇನಗಳಲ್ಲಿ 4 ಲ್ಯಾಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಎಂಬ ರೀತಿಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೈಪ್ರೇಕ್‌ನ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲ್ಯಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಜಬೇಕು. ಪ್ರಥಮ ಲ್ಯಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಟರ್ ಸೈಪ್ರೇಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಜಿ ಟಿನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ 2 ಕೈಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೇರ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಕಂಜಕೊಳದ ಭೂತಿಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಂತರದ ಲ್ಯಾಪ್‌ ಬ್ಯಾಕ್ ಸೈಪ್ರೇಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಜಬೇಕು. ಅದರ ನಂತರ ಬ್ಯಾಕ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಬ್ರೆಸ್ಟ ಸೈಪ್ರೇಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಜಿ ಮೂರನೇ ಲ್ಯಾಪ್ ಫಿನಿಶ್ ಮಾಡಿ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಭೂತಿಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಪ್ರೀಸ್ಪೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಲ್ಯಾಪನ್ನೂ ಕಂಜಿ ಸ್ವಧೇನಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಸ್ವಧೇನಗಳ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕಂಜ ಸ್ವಧೇನಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ಸ್ವಧೇನಯಿಂದ ಅನಹಂಗೊಳಿಸಿ ಹೊರಹಾಕಲಾಗುವುದು.

Individual medley event order

Event - 1 ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಸೈಪ್ರೇಕ್

Event - 2 ಬ್ಯಾಕ್ ಸೈಪ್ರೇಕ್

Event - 3 ಬ್ರೈಸ್‌ಷೆಟ್‌ಕೋ

Event - 4 ಪ್ರೈಸ್‌ಪ್ಲೈ

400 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೀಯ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ

400 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೀಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ 8 ಲಾಘವ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾ 100 ಮೀ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಸೊಕ್ಕೋ, ಬಾಕ್ಸ್‌ಕ್ರೋ ಸೊಕ್ಕೋ, ಬ್ರೈಸ್‌ಷೆಟ್‌ಕೋ, ಪ್ರೈಸ್‌ಪ್ಲೈ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಕ್ಕೋನ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಾಘವ್ ಕಾಜಬೇಕು. ಮೊದಲಿನ 100 ಮೀ (2 ಲಾಘವ್‌ಗಳು) ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಸೊಕ್ಕೋನಲ್ಲಿ ಕಾಜಿ ಎರಡು ಕೈಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾಜುಕೊಳಿದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಎರಡನೇ 100 ಮೀ (2 ಲಾಘವ್‌ಗಳು) ಬಾಕ್ಸ್‌ಕ್ರೋ ಸೊಕ್ಕೋನಲ್ಲಿ ಕಾಜಬೇಕು. ನಂತರ ಬಾಕ್ಸ್‌ಕ್ರೋ ಪ್ರೈಸಿಫನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಭಾಗಿ ಮೂರನೇ 100 ಮೀ (2 ಲಾಘವ್‌ಗಳು) ಬ್ರೈಸ್‌ಷೆಟ್‌ಕೋನಲ್ಲಿ ಕಾಜಿ ಫಿನಿಶ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಎರಡು ಕೈಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರೈಸ್‌ಪ್ಲೈನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುನೇಯ 100 ಮೀಟರ್ (2 ಲಾಘವ್‌ಗಳು) ಕಾಜಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ರಹಿತವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ಅನಹಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೀಯಲ್ಲಿ ಟನಿಕಂಗ್‌ನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.
- ನಾಲ್ಕು ಸೊಕ್ಕೋಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಮಾಗತವಾಗಿ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್‌ಳಬೇಕು.
- ದದ ಮತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿ (ಕಾಜುಕೊಳಿದಲ್ಲಿ) ಟನಿಕಂಗ್ ಪ್ರಾಕ್ಟ್‌ಸನ್ನು ಅದಲು ಬದಲಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಕಾಜುಕೊಳಿದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು

ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೀ ಮತ್ತು ಮೆಡ್ಲೀ ರಿಲೇಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೀ	ಮೆಡ್ಲೀ ರಿಲೇ
<ul style="list-style-type: none"> ಒಬ್ಬನೇ ನಾಲ್ಕು ಸೊಕ್ಕೋಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಜುತ್ತಾನೆ. ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ, ಬಾಕ್ಸ್‌ಕ್ರೋ ಸೊಕ್ಕೋ, ಬ್ರೈಸ್‌ಷೆಟ್‌ಕೋ, ಪ್ರೈಸ್‌ಪ್ಲೈ ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು. ಸಬ್ರೋ ಜಾನಿಯರ್‌ಗೆ 200 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೀ ಜಾನಿಯರ್ / ಸೀನಿಯರ್‌ಗೆ 200 ಮೀಟರ್, 400 ಮೀಟರ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ ಮೆಡ್ಲೀ 	<ul style="list-style-type: none"> ನಾಲ್ಕು ವುಂದಿ ನಾಲ್ಕು ಸೊಕ್ಕೋಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಜುತ್ತಾರೆ. ಬಾಕ್ಸ್‌ಕ್ರೋ ಸೊಕ್ಕೋ, ಬ್ರೈಸ್‌ಷೆಟ್‌ಕೋ, ಬಟರ್ ಫ್ಲೈ ಸೊಕ್ಕೋ, ಪ್ರೈಸ್‌ಪ್ಲೈ ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಬ್ರೋ ಜಾನಿಯರ್‌ಗೆ 4×50 ಮೀಟರ್ ಮೆಡ್ಲೀ ರಿಲೇ. ಜಾನಿಯರ್ / ಸೀನಿಯರ್ 4 x 100 ಮೀಟರ್ ಮೆಡ್ಲೀ ರಿಲೇ

ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಣಗಳು / ಕೋಸ್ಟೂಮ್‌

Swimming Equipments	Costumes
<ul style="list-style-type: none"> • Kick Board • Pull Buoy • Arm Pad • Flippers 	<ul style="list-style-type: none"> • Swimming suit • Cap • Goggles (ಕನ್ನಡಕ)

1. ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಣ ಕಾಸ್ಟೂಮ್‌ ಧರಿಸಿರಬೇಕು.
2. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಣ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಫಿಟ್ನಿಸ್‌ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
3. ತರಬೇತಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಮತ್ತು ಹೋಗುವಾಗ ನಿದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
4. ಚಮ್ಮೆ ರೋಗಗಳು, ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ರೋಗಗಳು, ಮತ್ತಿತರ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳಿರುವವರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಣ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬಾರದು.
5. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಣ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ನಂತರ ವಾಷ್ಣರೂಪಿಗೆ ಸಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿ ಶುಚಿಭೂತರಾಗಬೇಕು.
6. ಚೆನ್ನಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯದ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಣ ಏಣಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಣ ಇಳಿಯಬೇಕು.
7. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿರಿಸಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಣ ಒಳಗೆ ಉಗುಳುವುದು, ಮಲ - ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ವೇನೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಕರ್ಬಡಿ (Kabaddi)

ಕರ್ಬಡಿಯ ಭಾರತದ್ದೇ ಅದ ಕ್ರೀಡಾ ವಿನೋದಗಳಲ್ಲಂಡಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಳೆದ ಕ್ಷಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿಳಿದೆವಲ್ಲವೇ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಣಿನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ಬಡಿಯನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಇನ್‌ಡೋರ್ ಕೋಟಿಕಾಲ್ಲಿ ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಮಾರ್ಟಿನ ಹಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ಬಡಿಗಾಗಿಯೇ ಇರುವ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಶೂ ಧರಿಸಿ ಆಡಲಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಧೇಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ಬಡಿ ಲೀಗ್ ಸ್ವಧೇಗಳನ್ನು ದೃಶ್ಯ ಮಾರ್ಪಾಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

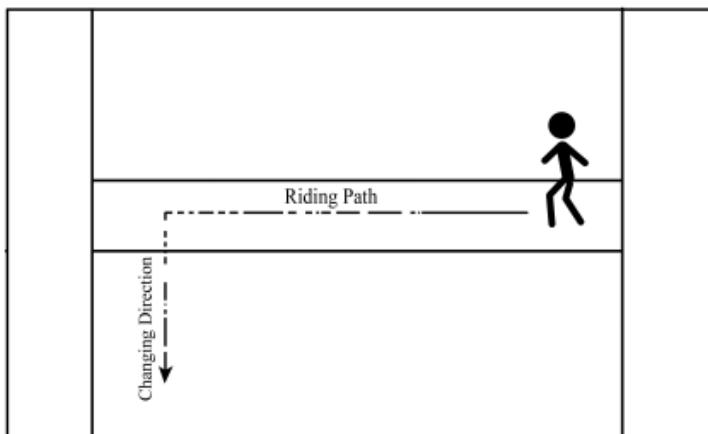
ಕರ್ಬಡಿ ತರಬೇತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಚೇಂಜಿಂಗ್ ದಿ ಡ್ರೇಕ್ಸನ್ ಆಫ್ ದಿ ರೈಡ್ (Changing the direction of the raid) ಒಬ್ಬ ರೈಡರ್, ರೈಡು ಮಾಡುವಾಗ ಮಿಡ್‌ಲೈನೆಗೆ ತಲುಪಲು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಲಿನ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಚೇಂಜಿಂಗ್ ದಿ ಡ್ರೇಕ್ಸನ್ ಆಫ್ ದಿ ರೈಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

- Natural run method
- Sideward movement
- Out turn method
- In turn method

ಟೋ ಟೋ(To touch)

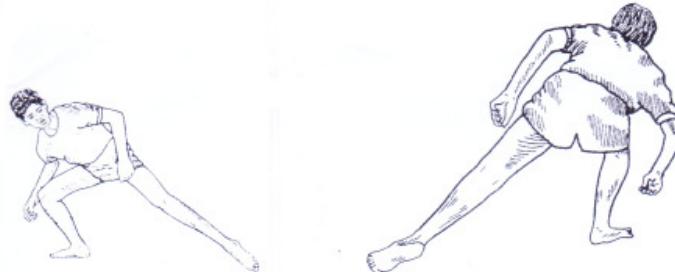
ಒವೆ ರೈಡರ್ ಪ್ರೋಯೆಂಟ್ ಪಡೆಯಲು ಕೈಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು (Hand Touch) ಹೇಗೆಂದು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಂತೆ ಒಬ್ಬ ರೈಡರ್

ಕಾಲನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಗಿಸಿಯೂ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಮಧ್ಯವೇ ಟೋ ಟೆಕ್ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಒಳಗಿರುವ ಕಾಲನ್ನು ನೇರವಾಗಿಸಿ ದಿಫೆಂಡರ್‌ನ ಯಾವುದಾದರೂ ಶರೀರಭಾಗಕ್ಕೆ ಟೋ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸಬೇಕು.

ರನ್‌ಬ್ಲಕ್ (Running block)

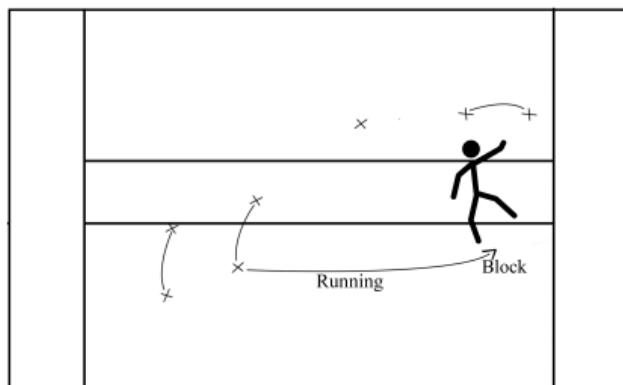
ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೈಲ್‌ಕ್ ಎಂದರೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ.

ಅದರಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬ ರೈಡರನನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವರು ಓಡಿ ಬಂದು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರವನ್ನು ರನ್‌ಬ್ಲಕ್ ಎನ್ನುವರು.

ಕಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧ (Defence Systems in Kabaddi)

ಕಬಡ್ಡಿ ಹೋಟ್‌ ಉಳಿದ ಅಟಗಳ ಹೋಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಚಿಕ್ಕದಲ್ಲವೇ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ದಿಫೆನ್ಸ್‌ಗೆ ನಿಖಿಲವಾದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಗತ್ಯ. ರೈಡರನ್ ಹಿಡಿದು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಪರಸ್ಪರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದಿಫೆನ್ಸ್‌ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಆಟಗಾರನ ಕೆಲಸವೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲೂ ಕಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ದಿಫೆನ್ಸ್‌ ಸಿಸ್ಟಂ

ಅತ್ಯಗತ್ಯ. 7,6 ಆಟಗಾರರು ಕೋಟಿಕ್ ನಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಳಗೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಬಡ್ಡಿಯ ನಿಯಮಗಳು (Rules of Kabaddi)

ಒಫೀಶಿಯಲ್‌ಗಳು

: ಒಂದು ಕಬಡ್ಡಿ ಪಂದ್ಯಾಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು 6 ಒಫೀಶಿಯಲ್‌ಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ರೆಫರಿ (1)

: ಅಟದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನಿಯಂತ್ರಣವು ರೆಫರಿಯದ್ವಾಗಿರುವುದು.

2 - 3 - 2 System

2 - 2 - 2 System

ಅಂಪಯರ್ (2) : ಪೂರ್ತಿಕ ಸಮಯ ಅಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾದವರು.

ಅ.ಸಿ. ಸ್ಕೌರರ್ (2) : ಎರಡೂ ಟೀಮಿನ ಎಂಡ್ ಲೈನಿನ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಡ್ ಲೈನ್ ಜೆಟಾಗುವವರನ್ನು ಜೆಟಾದ ಅಟಗಾರನೂ ಹೊರಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೂ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಸಿಗುವಾಗ ಅದ್ಯತಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕೋಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸ್ಕೌರರ್‌ಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ಕೌರರ್ : ಸ್ಕೌರ್ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಕೌರ್ ದಾಖಲಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಕೌರರನದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಬ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್ : ಟ್ಯೂಂಟೆಟ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿನೊಳಗಿನ ಅಟಗಾರರನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ರಿಸ್ವೋಡ್ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಟಗಾರನನ್ನು ರೆಫರಿ/ಅಂಪಯರ್‌ನ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೋಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್ ಎನ್ನುವರು.

ಲೋನಾ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ (Lona Point)

ಒಂದು ಟೀಮಿನ 7 ಅಟಗಾರರೂ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಡುವಾಗ ಎದುರಾಳಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 2 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಲೋನಾ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಎನ್ನುವರು.

ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ (Technical Point)

ಒಂದು ಪಂದ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಟಗಾರನೋ ಟೀಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೋ ಅಟದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ರೆಫರಿ/ಅಂಪಯರ್ ಎದುರಾಳಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಪ್ರೋಯಿಂಟನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಎನ್ನುವರು.

Age & Body weight for school Kabaddi

ಜೂನಿಯರ್ (10 ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ) 17 ವರ್ಷದ ಕೆಳಗಿನ ಹುಡುಗರು, ಭಾರ 57 kg

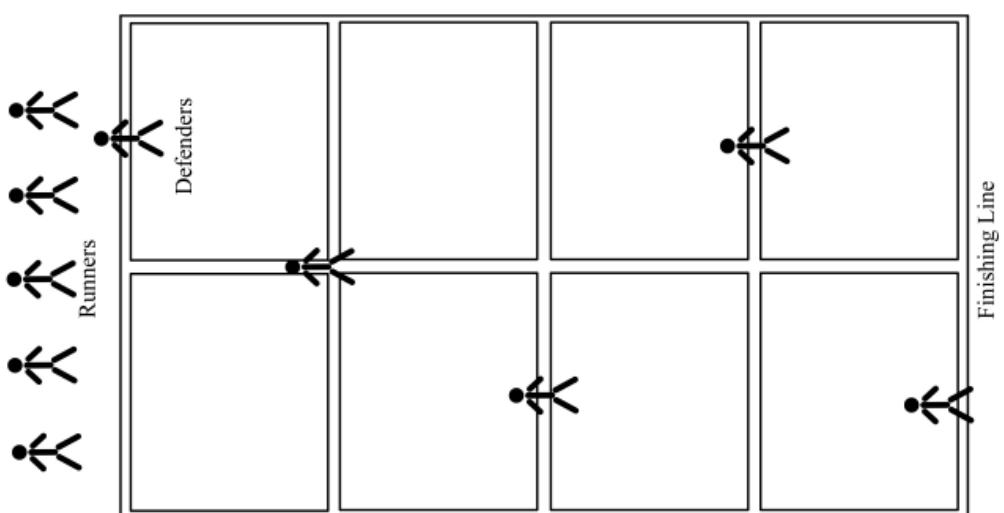
17 ವರ್ಷದ ಕೆಳಗಿನ ಹುಡುಗಿಯರು, ಭಾರ 53 kg

ಕ್ರಿನಿಯರ್ (12 ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ) 19 ವರ್ಷದ ಕೆಳಗಿನ ಹುಡುಗರು, ಭಾರ 65 kg

19 ವರ್ಷದ ಕೆಳಗಿನ ಹುಡುಗಿಯರು, ಭಾರ 59 kg

ರಿಕ್ರೀಯೇಶನಲ್ ಗೇಮ್ - ಕಿಳಿತ್ತಟ್ಟುಕಡ್ಲಿ

ಕಿಳಿತ್ತಟ್ಟುಕಡ್ಲಿಯು ಕೆಬಡ್ಲಿ ಅಭಾಸ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕರವೂ ಮನೋರಂಜನಾತ್ಮಕವೂ ಅದ ಒಂದು ಅಟವಾಗಿದೆ. ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು ಟೀಮುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಟೀಮಿನ ಸದಸ್ಯರೂ ಡಿಫೆಂಡರುಗಳು, ಇನ್ನೊಂದು ಟೀಮಿನ ಸದಸ್ಯರು ರನ್‌ರೌಗಳೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೆತ್ತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲಂನಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಡಿಫೆಂಡರ್ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಇವನ ಕಣ್ಣಪ್ಪಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲಂನ್ನೂ ದಾಟಿ ಒಬ್ಬ ಫಿನಿಶಿಂಗ್ ಲೈನ್‌ಗೆ ತಲುಪಿದರೆ ಆ ತಂಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು. ಹಾಗೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ತಲುಪುತಾರೋ ಅದು ಆ ಟೀಮಿನ ಒಟ್ಟು ಸ್ಕೋರ್. ಬಳಿಕ ಡಿಫೆಂಡರ್ ಆಗಿದ್ದ ಟೀಮ್ ರನ್‌ರೌ ಆಗುತ್ತದೆ. ರನ್‌ರೌ ಆಗಿದ್ದದ್ದು ಡಿಫೆಂಡರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಟ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವ ಟೀಮ್ ಗೆಲ್ಲಿತ್ತದೆ.

ಹಾಕಿ (Hockey)

ಸ್ಟ್ರೈಟ್ ಸ್ಕೂಪ್ (Straight Scoop)

ಅಟದ ನಡುವೆ ಸಹ ಅಟಗಾರನು ಎದುರಾಳಿಯ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನಿಂದಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲು (**Over head pass**) ಈ ರೀತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗ್ರಿಪ್ (Grip)

ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸ್ಕಿಕೊನ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲ್ಬಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬಲಕ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಹಾಕಿ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಚಪ್ಪಟಿ ಭಾಗವು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಗ್ರಿಪ್ ಇರಬೇಕು.

ಬಾಲ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್ (Ball Position)

ಬಲಪಾದದ (ಒಳಬದಿ) ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ (20–25 ಸೆ.ಮಿ) ಚೆಂಡನ್ನು ಇರಿಸಿರಿ.

ಬಾಡಿ ಪ್ರೋಸಿಷನ್ (Body Position)

ಬಲಕಾಲನ್ನು ಮುಂಬಾದಿಯಲ್ಲಾ ಎಡಕಾಲನ್ನು ಹಿಂಬಾದಿಯಲ್ಲಾ ಇರಿಸಿರಿ. ಚೆಂಡಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿಯೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬೇಕೋ, ಆ ದಿಕ್ಕಿಗೂ ಭುಜಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬೇಕು. ಹಾಕಿ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಅಗ್ರಭಾಗವನ್ನು ಚೆಂಡಿನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿಯೂ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಮೇಲ್ಬಾಗವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿಯೂ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಎರಡೂ ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಡಚಬೇಕು. (ಚೆತ್ತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ)

ಎಕ್ಸ್‌ಕೆರ್ಚನ್ (Execution)

ಹಿಡಿದಿರುವ ಹಾಕಿ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಬಲಕ್ಕೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯಿತವಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಮೇಲ್ಬಾಗದಲ್ಲಾಗಿ ಗುರಿಯತ್ತೆ

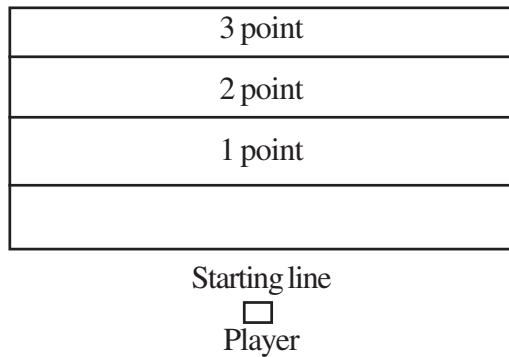
ತಲುಪಿಸಬೇಕು.

ಫೋಲೋ ಟ್ರೂ (Follow through)

ಚೆಂಡನ್ನು ಗುರಿಗೆ ತಳಿದ ನಂತರ ಹಾಕಿ ಸ್ಟಿಕ್ಕನ್ನು ಗುರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಮೊಣಕೈಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿಸಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಭುಜದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಚಾಚಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಲೀಡ್ ಅಪ್ ಏಕ್ಸ್‌ವಿಟ್ (Lead-up activity)

ಮಹ್ಕೂಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ. ಸ್ಟಾಟಿಕ್‌ಎಂಗ್ ಲೈನಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 20 – 30 ಮೀಟರ್‌ ದೂರದಲ್ಲಿ (ಮಹ್ಕೂಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು) ಕೋನವನ್ನೊಂದ್ರೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೊಂದ್ರೆ (ಕುಮಾರು ಯಥ್ವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೂ ಗುರುತು ಹಾಕಬಹುದು) ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹಲವು ಕಾಲಂಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿರಿ. (ಒತ್ತು ನೋಡಿರಿ) ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲಂಗೂ 1, 2, 3..... ಎಂಬೀ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಯಾಯಿಂಟ್ರೋ ನೀಡಿ ಹೆಚ್ಚು ದೂರಕ್ಕೆ ಪೋರ್ಯಾಯಿಂಟ್ರೋ ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಳಿಕ ಒಬ್ಬಬ್ಬರಾಗಿ ಸ್ಟಾಟಿಕ್‌ಎಂಗ್ ಲೈನಿನ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಸ್ಟ್ರೋಪ್ ಮಾಡಿರಿ. ಯಾವ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಬೀಳಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಪೋರ್ಯಾಯಿಂಟ್ರೋ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ವಿಜಯಗೊಂಡ ತಂಡ ಯಾವುದೆಂದು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲಾಗುವುದು.

ರಾಂಗ್ ಫ್ರೋಟ್ ಪ್ರಾರ್ಥನ್ (Wrong Foot Push)

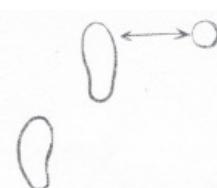
ಚೆಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ಓಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮೀಪ ನಿಂತಿರುವ ಸಹ ಅಟಗಾರನತ್ತೆ ಚೆಂಡನ್ನು ತಳ್ಳುಪುದಕ್ಕೆ ರಾಂಗ್ ಫ್ರೋಟ್ ಪ್ರಾರ್ಥನ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗ್ರಿಪ್ (Grip)

ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲ್ಮೈಗದಲ್ಲಾ ಬಲಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಾ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗದ ಭಾಗವು ನಮಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಬಾಲ್ ಪ್ರೋಸಿಶನ್ (Ball position)

ಚೆಂಡು ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಲಕಾಲಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ 10–15 ಇಂಚು ದೂರದಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಇರಿಸಬೇಕು.

ಬಾಡಿ ಪ್ರೋಸಿಶನ್ (Body Position)

ಬಲಕಾಲು ಮುಂದೆಯೂ ಪಾದವು ಗುರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಎಡಕಾಲು ಹಿಂದೆಯೂ ಶರೀರಭಾರ ಬಲಕಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಏರಡು ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಸ್ಥಳ್ಯ ಮಡಚಬೇಕು. ಸೊಂಟದ ಮೇಲಾಘಾಗ (Upper body) ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ವಾಲಬೇಕು. ಎಡಭುಜ ಗುರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಇರಬೇಕು.

ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಷನ್ (Execution)

ಹಾಕಿ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಚೆಂಡಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಇರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಬಲಕಾಲನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇರಿಸುವುದರೌಂದಿಗೆ ಚೆಂಡನ್ನು ತಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರೋಲೋ ತೋರ್ (Follow Through)

ಒಡುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಾದುದರಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟ ನಂತರವೂ ಓಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಹಾಕಿ ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಚೆಂಡನ್ನು ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಚಾಚಬೇಕು.

ಲೀಡ್ ಅಪ್ ಏಕ್ಸಿವಿಟಿ (Lead-up activity)

ಸ್ಕ್ರೋಟೆಂಗ್ ಲೈನಿಂದ ಸುಮಾರು 20 ಮೀಟರ್ (ಮಕ್ಕಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು) ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್‌ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ನ್ನು 6 ಫೀಟ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ (ಎರಡು ಹಾಕಿಸ್ಟಿಕ್‌ನಷ್ಟು ಅಂತರ) ಕ್ರಮೀಕರಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಏರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಸ್ಕ್ರೋಟೆಂಗ್ ಲೈನಿನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಗೋಲ್‌ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗೆ ರಾಂಗ್ ಪ್ರೋಟ್ ಪ್ರಷ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗೋಲಿಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ನೀಡಿ ಒಟ್ಟು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲೇಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ವಿಜೀತ ಟೀಮನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಬಹುದು.

ರಿವರ್ಸ್ ಪ್ರುಶ್ (Reverse Push)

ಆಟದ ನಡುವೆ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮೀಪವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಸಹ ಆಟಗಾರನ್ತು ಚೆಂಡನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗ್ರಿಪ್ (Grip)

ಹಾಕಿಸ್ಟಿಕ್ ತುದಿಭಾಗವನ್ನು ತಲೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಗ್ರೌಂಡಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಾಘಾಗದಲ್ಲಾ ಬಲಕ್ಕೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಬಾಲ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್ (Ball Position)

ನಡುವೆ ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಚೆಂಡು ಮತ್ತು ಸ್ಟಿಕ್‌ನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇರಿಸಬೇಕು.

ಬಾಡಿ ಪ್ರೋಸಿಶನ್ (Body Position)

ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಬಲಕಾಲು ಮುಂದೆಯೂ ಎಡಗಾಲು ಹಿಂದುಗಡೆಯೂ ಇರಬೇಕು.

ಚೆಂಡು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಲಕಾಲಿನ ನೇರ ಮುಂದುಗಡೆ ಇರಬೇಕು. (ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ) ಎರಡೂ ವೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಸ್ಥಳ್ವ ಮಡಚೆಬೇಕು.

ಎಕ್ಸ್‌ಕೌಷಣ್ಣ

ಚೆಂಡನ್ನು ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯಿತವಾಗಿ ನೆಲದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆಳದಂತೆ ಗುರಿಯತ್ತ ತಳ್ಳಿ ಬಿಡಿರಿ.

ಲೀಡ್‌ಅಪ್‌ ಎಕ್ಸ್‌ವಿಟಿ

ರಾಂಗ್ ಫ್ರೋಟ್ ಪ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಅದೇ ಲೀಡ್‌ಅಪ್‌ ಎಕ್ಸ್‌ವಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಪಾಟೆಂಗ್ ಲೈನಿನಿಂದಿರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ (ಮಕ್ಕಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು 15ರಿಂದ 20 ಮೀಟರ್‌ ತನಕ) ಮಾಡಿಸಿರಿ.

ಗೋಲ್ ಕೇಪಿಂಗ್ (Goal Keeping)

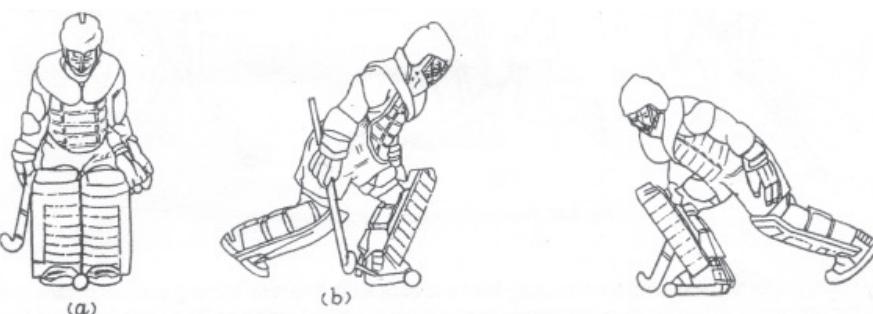
ಒವೆ ಗೋಲ್ ಕೇಪರ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಗೋಲ್ ಕೇಪಿಂಗ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಧರಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಗೋಲ್ ಕೇಪಿಂಗ್ ಕೆಟ್ ಇಂದು ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಎರಡೂ ಕಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ತಡೆಯುವ ರೀತಿ (Stopping with both legs)

ಕಾಲಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಕಾಲಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಟ್ಟು ಇರಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ. (ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ)

ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ತಡೆಯುವ ರೀತಿ (Stopping with either Right leg or Left leg)

ಬಲಕಾಲನ್ನು ಬಲಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ್ವ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿ ಕಾಲಿನ ಒಳಬದಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಡಕಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಡಕ್ಕೂ ಮಾಡಬಹುದು (ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ).

ಫ್ರಿಟ್‌ಬಾಲ್ (Football)

ನಿಯಮ ಸೂಚಕಗಳು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಏಂಡ್ ರೀ-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಫ್ ದಿ ಪ್ಲೇ

ಕಾಸ್ ಸಿಗುವ ಟೀವ್ ಸೈಡ್ ಅರಿಸಿಕೊಂಡು ಎದುರಾಳಿ ತಂಡದ ಕಿಕ್ ಆಫ್‌ನ ಮೂಲಕ ಆಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.

ಕಿಕ್ ಆಫ್‌ನ ಮೂಲಕ ಆಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಪುನರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಡ್ವಿಶೀಯಾಥದಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ ಆಫ್‌ನ ಮೂಲಕ ಆಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಎದುರಾಳಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಟೀಮುಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ಕೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು.

ಬಾಲ್ ಇನ್ ಏಂಡ್ ಪೈಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಪ್ಲೇ

ಎಂಡ್ ಲೈನಿನ ಮೂಲಕವೇರೇ ಸೈಡ್ ಲೈನಿನ ಮೂಲಕವೇರೇ ಚೆಂಡು ಪೂಣಿವಾಗಿ ಗೆರೆಯಿಂದ ಹೊರಹೋಗುವಾಗ (in air or ground) ಚೆಂಡು ಪೈಟ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಳಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ ಇನ್ ಪ್ಲೇ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೆಧಡ್ ಆಫ್ ಸೈಕ್ಲಿಂಗ್ (ಗೋಲ್ ಸೈಕ್ಲೀರ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ)

ಎರಡು ಪ್ರೋಟ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಸ್‌ಬಾರಿನ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಪೂಣಿವಾಗಿ ಗೋಲ್ ಲೈನನ್ನು ದಾಟುವಾಗ ಗೋಲ್ ಸೈಕ್ಲೀರ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿದಿಂಷ್ಟ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೋಲ್ ಗಳಿಸುವ ಟೀಂ ವಿజೀತವಾಗುತ್ತದೆ.

ತ್ಯೋ ಇನ್

ಆಟದ ನಡುವೆ ಸೈಡ್ ಲೈನಿನ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೋಗುವ ಚೆಂಡು ತ್ಯೋ ಇನ್ ಮೂಲಕ ಆಟ ಪುನರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಚೆಂಡು ಹೊರಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಯಾರ ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ವತ್ತಿಸಿದೆಯೋ ಅತನ ಎದುರಾಳಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ತ್ಯೋ ಮಾಡಲಿರುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ವಿವರಣೆ

- ಸೈದ್ಹ ಲೈನ ಹೊರಗಿನಿಂದ ತೋರ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಎರಡು ಪಾದಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿ ತೋರ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಎರಡೂ ಕ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಲೆಯ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಂದು ಮುಂದುಗಜೆಗೆ ವಸೆಯಂಬೇಕು. ವಸೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊಣಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿರಬೇಕು. ತಲೆ ಮತ್ತು ಭೂಜಗಳು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇವೆಯೋ, ಆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತೋರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಟವನ್ನು ಫೌಲ್ ಮಾಡಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ರೆಫರಿಗೆ ಇದೆ ಹಾಗೂ ಎದುರಾಗಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ತೋರ್ ಮಾಡಲಿರುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಡ್ರಿಲ್ಸ್

- ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೂರಕ್ಕೆ ತೋರ್ ಮಾಡುವ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸ್ವಧೇಯನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.
- ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೋರ್ ಇನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ರಿಲೇ ಸ್ವಧೇಯನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.

ಲೀಡ್ ಅಪ್ ಏಕ್ಸ್‌ವಿಟಿ

- ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ನಿರ್ದಿಕಣ್ಟ ಸ್ಥಳದೊಳಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ. 7 ಮಿನಿಟಿನೊಳಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗರಿಷ್ಟ ಪಾಸುಗಳನ್ನು (ತೋರ್ ಇನ್) ಮಾಡಲು ಹೇಳಿರಿ. ಎದುರಾಗಿ ತಂಡವು ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ತೋರ್ ಇನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪಾಸು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎದುರಾಗಿ ತಂಡಕ್ಕೆ ಚೆಂಡು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವರು ಪಾಸನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. 7 ಮಿನಿಟುಗಳೊಳಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಸುಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಜಯಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹತ್ತು ಮೀಟರ್ ಅಂತರದ ಗೆರೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು. ಎರಡೂ ಗುಂಪಿನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವ ಇಬ್ಬರು ಮುಕ್ಕಳ ಕ್ರೀಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಚೆಂಡನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಹೇಳುವಾಗ ಮುಕ್ಕಳು ಚೆಂಡಿನೊಂದಿಗೆ 10 ಮೀಟರ್ ದೂರದ ಗೆರೆಗೆ ಓಡಿ ತಲುಪುವರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಯಾ ಟೀಮಿನತ್ತೆ ಎರಡೂ ಕ್ರೀಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ತೋರ್ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತಿದು ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಮಗು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು. ವೊದಲು ತೋರ್ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವ ತಂಡ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗುವುದು.

ಮೇಲ್ವಾದದ ಹೊರಭಾಗದಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಕಿಕ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ (Kicking with outside of instep)

ಚೆಂಡಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಒದೆಯದ ಕಾಲನ್ನು
ಬದರಿಂದ ಆರು ಇಂಚಿನ ತನಕದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ
ಇರಿಸಿರಿ. ಒದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆದು
ಮಂಡಿ ಮಡಚಿ ಕಾಲಿನ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ
ಪೋಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕಿಕ್ ಕೊಡಲೋಸುಗೆ
ಕಾಲನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಿ ಚೆಂಡಿನ ಬದಿಯಲ್ಲಾಗಿ
ಮೇಲ್ವಾದದ ಹೊರಭಾಗದಿಂದ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ
ಒದೆಯುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. (ಬಲಕಾಲಿನಿಂದ
ಒದೆಯುವುದಿದ್ದರೆ ಚೆಂಡಿನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲೂ
ಎಡಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆಯುವುದಿದ್ದರೆ ಚೆಂಡಿನ
ಬಲಭಾಗದಲ್ಲೂ ಒದೆಯಬೇಕು) ಚೆಂಡನ್ನು ಒದೆದ
ನಂತರ ಒದೆದ ಕಾಲನ್ನು ಶರೀರದ
ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಶರೀರ ಭಾರವನ್ನು ಆ ಕಾಲಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ವಿವರಣೆ

ಇದು ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಬೇಸ್ಟ್ ಬೀಳಿಸುವ ಒಂದು ಕಿಕ್ ಆಗಿದೆ. ಒದೆಯುವ ಕಾಲು ಹೋಗುವ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಚೆಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಚೆಂಡು ಒರೆಯಾಗಿ (Curve) ಹೋಗಲು ಈ ಕಿಕ್ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಡ್ರಿಲ್ಸ್

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪೋಯಿಂಟ್‌ನಿಂದ 15 ಮೀಟರ್‌ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರವೂ 1 ಮೀಟರ್ ಅಗಲವೂ ಇರುವ ಒಂದು ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಏಳಾವರೆ ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋನ್ ಇರಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಕೋನ್‌ಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಸ್ಟಾಟ್‌ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಇರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಕೋನ್‌ಗೆ ತಾಗಂತೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಒದ್ದು ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗೆ ತಗಲಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಪೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡೂ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಬದಲಿಸಿ ಮಾಡಿರಿ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವ ಮಾನ್ಯ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಹೆಡಿಂಗ್

ಪ್ರತಿದಿನ ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲೂ ಗೋಲ್ ಸ್ಮೋರ್ ಮಾಡಲೂ ಚೆಂಡು ಕ್ಕಿಯರ್ ಮಾಡಲೂ ಹೆಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಫಾರ್ಮೇಟ್ ವಡ್‌

ಸ್ಪೈಡ್ ವಡ್‌

ನಿಂತುಕೊಂಡು, ಒಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ,
ಜಂಪ್ ಮಾಡಿ, ಡೈವ್ ಮಾಡಿ
ಎಂಬೀ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಸ್ಕ್ರಾಂಡಿಂಗ್ ಹೆಡ್

ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ಸ್ಟ್ರೆಟ್ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಟ್ರೆಟ್ ಮಡಚೆ ಶರೀರವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ಕೆಂಪಣನ್ನು ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಚೆಂಡಿನತ್ತ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿರಿ.

ಡ್ರಿಲ್ಸ್

1. ಚೆಂಡಿಲ್ಲದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹೆಡಿಂಗ್ ಏಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿರಿ.
2. ಚೆಂಡನ್ನು ಕ್ರೈಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿದ ಬಳಿಕ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹೆಡ್ ಮಾಡಿಸುವುದು.
3. ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನೆಸೆದು ಹೆಡ್ ಮಾಡುವುದು.
4. ಗೋಲ್ ಕೇಪರ್ ಇರುವ ಒಂದು ಗೋಲ್ ಪ್ರೋಫಿಲ್‌ಗೆ 7 ಮೀಟರ್ ದೂರದಿಂದ ಹೆಡ್ ಮಾಡಿ ಗೋಲ್ ಸ್ಮೋರ್ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಟವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಚೆಂಡನ್ನು ಸಹ ಅಟಗಾರನ ತಲೆಿದುರಾಗಿ ಇರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಭಿಸುವ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಮೋರ್ ಮಾಡುವ ಮಗು ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಹೆಡ್ ಟ್ರಾಪ್

ತಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಪಡೆಯುವ ರೀತಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹೆಡ್ ಟ್ರಾಪ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

- ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ಮೊಣಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಡಚಿ ಶರೀರದ ಇಬ್ಬಿದಿಗಳಿಗೂ ಸೇರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಚೆಂಡು ತಲೆಯ ಮೇಲಾಗಕ್ಕೆ ತಲುಪುವಾಗ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಟ್ರೆಟ್ ಮಡಚಿ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಸ್ಟ್ರೋಕರಿಸಿ ಮುಂಬದಿಗೆ ನಮ್ಮೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತರುವುದು.

ಡ್ರಿಲ್ಸ್

1. ಚೆಂಡಿಲ್ಲದೆ ಚೆಲನೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ.
2. ಚೆಂಡನ್ನು ಸ್ಟ್ರೆಟ್ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಇಟ್ಟು ತಲೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿರಿ.
3. ಇದೋ ಆರೋ ಮೀಟರ್ ದೂರದಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನೆತ್ತಿ ಇಡಿರಿ. ಮಗು ತಲೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆಯಿರಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿರಿ.

ವಾಲಿಬಾಲ್ (Volleyball)

1921ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪ್ರೈ. ಎಂ.ಸಿ. ಎ. ಯು ವಾಲಿಬಾಲ್ ಅಟಪನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಕೇರಳಕ್ಕೂ ತಲಹಿತು. 1956 ಅಗುವಾಗ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಕೇರಳದ ವ್ಯಶಸ್ತವಾದ ಭೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಲು ಸಳ ಕಡಿಮೆ ಸಾಕು ಎಂಬುದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಅಟ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನಮನ್ಯಾಗಿ ಗೆಳಿಸಿತು. ಜೆಮ್ಮೆ ಜೋಜ್‌ಎಂ, ಕೆ.ಸಿ. ಎಲಮ್ಮೆ, ಕೆ. ಉದಯಕುಮಾರ್, ಸಿರಿಲ್ ಸಿ. ವೆಳಕ್ಕೂರ್, ಟೊಮ್‌ಮ್ಯಾ ಜೋಸೆಫ್, ಕೆ.ಜಿ. ಕಪಿಲ್‌ದೇವ್ ಮುಂತಾದವರು ಕೇರಳದ ಸಾವಂತಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಅಟಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಯಮಾವಳಿ

ಇಂದು ರಾಲಿ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಫೆಡರೇಶನ್ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. 25 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ಗೆ ಅಟ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಅಟ ಮುಗಿಯಲು 2 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. 2000ರಲ್ಲಿ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ 19 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಟ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ವೋ ಮಾಡಿದ ಟೀಮಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೆ ಇಂದು ಚೆಂಡು ನಷ್ಟಗೊಳ್ಳುವ ಟೀಮಿನ ವಿರೋಧಿ ಟೀಮಿಗೆ ಸರ್ವೋ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಅನಂತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಟಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಈ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ವಾಲಿಬಾಲ್ ಪಟ್ಟಣಗಳು

1	ಕೆ.ಸಿ. ಎಲಮ್ಮೆ	-	1975
2	ಜೆಮ್ಮೆ ಜೋಜ್‌ಎಂ	-	1976
3	ಕುಟ್ಟಿ ಕೈಷಣ್ನೆ	-	1978-79
4	ಸಾಲಿ ಜೋಸೆಫ್	-	1984
5	ಸಿರಿಲ್ ಸಿ. ವೆಳಕ್ಕೂರ್	-	1986
6	ಕೆ. ಉದಯಕುಮಾರ್	-	1991
7	ಕೆ.ಜಿ. ಕಪಿಲ್‌ದೇವ್	-	2010
8	ಟೊಮ್‌ಮ್ಯಾ ಜೋಸೆಫ್	-	2014

ದ್ವೋಡಾಚಾಯ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಡೆದ ಶೈಷ್ಟ ವಾಲಿಬಾಲ್ ತರಬೇತುದಾರರು

1	ಎ. ರಮಣರಾವ್	-	1990
2	ಎಂ. ಶಾಮು ಸುಂದರರಾವ್	-	1995
3	ಜಿ. ಇ. ಶ್ರೀಧರ್	-	2007

ಟೆನಿಸ್ ಸರ್ವ್ (Tennis serve)

ಇದು ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಎದುರಾಳಿಯಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗಳಿಂಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಒಂದು ಸರ್ವ್ ಆಗಿದೆ. ಬಹಳ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ರೀತಿಯ 'Top spin' ಎಂಬುದು ಇದರ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ಟಾನ್ಸ್ (Stance)

ಎಂಡ್ ಲೈನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೀಟಿಂಗ್ ಹಿಂದೆ ಆಟಗಾರನು ಸರ್ವ್ ಮಾಡಲು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಎರಡು ಕಾಲುಗಳೂ ಶೋಲ್ಡರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲು ಮುಂದೆಯೂ ಇನ್ಸೈಂದು ಕಾಲು ಹಿಂದೆಯೂ ಇರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವುದು (ಬಲಕ್ಕೆಯವರು ಎಡಕಾಲನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಎಡಚರು ಬಲಕಾಲನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ) ಚೆಂಡನ್ನು ಎರಡು ಕೈಗಳಲ್ಲಿರಿ ಎಲ್ಲೋ ಮಡಚಿ ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಾಲಿಸಿ ಗುರಿಗೆ ನೇರ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಟಾಸ್ (Toss)

ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಫಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಶೋಲ್ಡರಿಗೆ ಅನುಪಾತಿಕವಾಗಿ ಟೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಚೆಂಡನ್ನು ಟಾಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದಕ್ಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಈ ಸರ್ವ್ ನಲ್ಲಿ ಚೆಂಡಿನ ಟೋಪ್ ಸ್ಟಿನ್ ನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಟೋಸನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತೀ ಅಗತ್ಯ.

ಚೆಂಡನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ (Contact with the ball)

ಚೆಂಡನ್ನು ಟಾಸ್ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಎರಡೂ ಕೈಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೂ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಯೂ ಆಗುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಹೊಡೆಯುವ ಕೈ ಶರೀರದ ಹಿಂದೆಯೂ ಬರಬೇಕು. ಶರೀರದ ಮೇಲಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಶರೀರದ ಪ್ರಾಣಭಾರವು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಬರಬೇಕು. ಶರೀರವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಬರುವ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಹೊಡೆಯುವ ಕೈಯನ್ನು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಚಾಚಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದು ಟಾಸ್ ಮಾಡಿ ಚೆಂಡಿನ ಮಧ್ಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಹಸ್ತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗರಿಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಟೋಪ್ ಸ್ಟಿನ್ ಬರುವಂತೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಚೆಂಡಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹೊಡೆದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ನಿಬಿರವಾದ ಟೋಪ್ ಸ್ಟಿನ್ ಲಭಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರೋಲೋ ತ್ವೋ (Follow Through)

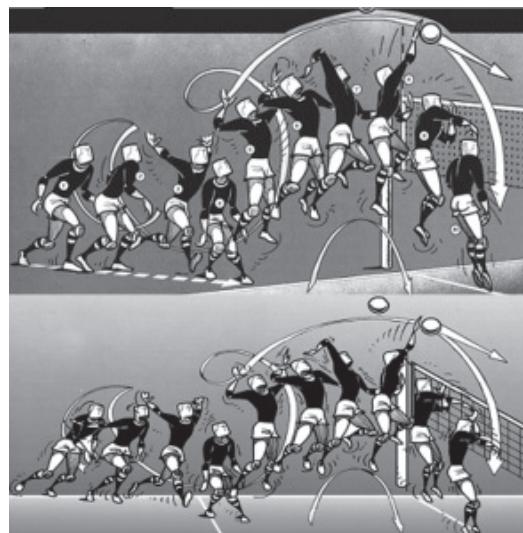
ಚೆಂಡಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಟೋಪ್ ಸ್ಟಿನ್ ನ ಮೂಲಕ ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟಿಗೆ ಸರ್ವ್ ತಲುಪಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶರೀರ ಭಾರವು ಹಿಂದಕ್ಕಿರುವ ಕಾಲಿನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಎರಡೂ ಕೈಗಳು

ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಾಸ್ ಕೋಟ್‌ ಅಟ್‌ಕ್ಯಾಕ್ (Cross Court Attack)

ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸೈಪ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಅಟಗಾರನಿಗೆ ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟ್‌ನೊಳಗಡೆಗೆ ನಿಖಲವಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೇಟ್‌ನ ವಡಭಾಗದಿಂದ ಅಟ್‌ಕ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲಿರುವ ಅಪ್ರೌಚ್ಯ ಅರಂಭಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಟ್‌ಕ್ಯಾಕ್ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ವಿರೋಧ ಕೋಟ್‌ನೊಳಗೆ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಚೆಂಡನ್ನು

ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೀಳಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕ್ರೂಸ್ ಕೋಟ್‌ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಫ್ಲೈಟ್ ಸರ್ವ್ (Float Serve)

ಚೆಂಡು ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಸರ್ವ್‌ನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಎದುರಾಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ವ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಿರವಿರುವ ಅಟಗಾರನಿಗೆ ಚೆಂಡಿನ ಪಥವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗೆಬಹುದು.

ಸ್ಟಾನ್ಸ್ (Stance)

ವಾಲಿಬಾಲ್ ಕೋಟಿನ ಹಿಂದೆ ಎಂಡ್ ಲೈನಿನ ಸರ್ವ್‌ನ್ನು ರ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲು ಮುಂದೆಯೂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಾಲು ಹಿಂದೆಯೂ ಆಗಿ ಶೋಲ್‌ರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಶರೀರ ಭಾರ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಬಲಕ್ಕೆಯವರು ಎಡಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಡಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಹೊಡಿಯವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಚೆಂಡಿನ ಮೇಲೆಯೂ ಹಿಡಿದು ಎದೆಯ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗುರಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು.

ಟಾಸ್ (Toss)

ಹಿಟ್ ಮಾಡದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಶೋಲ್‌ರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಶರೀರದ ಮುಂದುಗಡೆ ಸಣ್ಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಟಾಸ್ ಮಾಡುವುದು. ಫ್ಲೈಟ್ ಸರ್ವ್‌ನಲ್ಲಿ ಟಾಸ್ ಬಹಳ ಪ್ರಧಾನ ಫಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮೇಲೇರುವುದೋ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಳಗಿಲೆಯವರು ಆಗಬಾರದು. ಮಿತವಾದ ಟಾಸ್ ಉತ್ತಮ.

ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ (Contact)

ಟಾಸ್ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವ್ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರನ್ನು ನೇರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಷ್ಟುವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡಿನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಶಕ್ತಿಯತವಾಗಿ ಹೊಡಿಯವುದು. ಹೊಡಿಯವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಗೆಯು, ಹಷ್ಟೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ದೃಢವಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಚೆಂಡಿಗೆ ಸ್ಥಿನ್ಯ ಮೂರ್ಖ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬಾರದು (spin movement). ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಫ್ಲೈಟ್‌ಟಿಂಗ್‌ನ ಮೂಲಕ ಚೆಂಡನ್ನು ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದು. ಪೂರ್ವೋತ್ತಮೋ ಆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಸರ್ವ್‌ನ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ಪೈಕ್ ಓನ್ ಹಿಗ್‌ಸೆಟ್ (Spike on high set)

ಈ ಸ್ಪೈಕ್ ಮಾಡಲು ನೇಟ್‌ನ ಎಂದಿನಲ್ಲಿ ಏಂಟಿನಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಸೆಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಪೈಕ್ (spike) ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರೋ ನಾಲ್ಕೊಂದು ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೈಕನ್ನು ಅಪ್ಪೊಚ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನೇಟ್‌ನ ಎಂದಿನಲ್ಲಿ ಏಂಟಿನಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ಸೆಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಗರಿಷ್ಟು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ (contact) ಮಾಡಲು ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಿಟ್ ಮಾಡಿ ಹಾಕಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಅಟಗಾರನು ಗರಿಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ನೆಗೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಿತಿಯಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಟ್ ಮಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೈಪ್ಪುಕ್ಕೊ ಒನ್‌ ಮೀಡಿಯಂ ಸೆಟ್‌ (Spike on medium set)

ಹೈಸೆಟ್‌ (Highset) (ಅಡುವ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೈಪ್ಪುಕ್ಕೊ ಒನ್‌ ಮೀಡಿಯಂ ಸೆಟ್‌ ಮಾಡುವಾಗ ಸೆಟ್‌ ಮಾಡುವುದರ ಎತ್ತರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡೋ – ಮೂರೋ ಸೈಪ್ಪು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇಂತಹ ಸೆಟ್‌ ಸೈಪ್ಪುಕ್ಕೊ ಮಾಡಲು ಅಪ್ಪ್ರೋಚ್‌ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಶಕ್ತಿ (powerful) ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಣ್ಯಾಕ್ಸ್‌ ಆಗಿದೆ. ಸೆಟ್‌ ಮಾಡುವಾಗ ಚೆಂಡನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಚೆಂಡಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೈಪ್ಪುಕ್ಕೊ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೆಟ್‌ರೊ ಸೆಟ್‌ ಮಾಡುವಾಗ ನೆಟ್‌ನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೈಪ್ಪುಕ್ಕೊ ನೆಟ್‌ಗೆ ತಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಸೆಟ್‌ನ ಎತ್ತರ ಕಡಿಮೆಯಾದರಿಂದ ವೇಗದ ಆಟಗಾರನಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಣ್ಯಾಕ್ಸ್‌ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಡಬಲ್‌ ಬ್ಲಾಕ್‌/ಟ್ರಿ ಮೆನ್‌ ಬ್ಲಾಕ್‌ (Double block/Two men Block)

ಎದುರಾಳಿ ತಂಡದ ಸೈಪ್ಪುಕ್ಕೊಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಲು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೆಟ್‌ ಎಡದಿಂದ ಲೋ ಬಲದಿಂದ ಲೋ ಬರುವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಅಣ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಲು ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಬ್ಲೋಕರ್‌ ಸೈಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಬ್ಲೋಕರ್‌ಗಳ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬ್ಲೋಕ್‌ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಡಬಲ್‌ ಬ್ಲೋಕ್‌/ಟ್ರಿ ಮೆನ್‌ ಬ್ಲೋಕ್‌ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ (Two men Block).

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಬ್ಲೋಕರ್‌ಗಳು ಬ್ಲೋಕಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಬ್ಲೋಕರ್‌ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಅದರೆ ಕೋಟೆನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಯಾಕ್ಸ್‌ ಎಂದಾದರೆ ಮಿಡಲ್‌ ಬ್ಲೋಕರ್‌ ಮೊದಲು ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕು. ಸೈಡ್‌ ಬ್ಲೋಕರ್‌ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅವಳಿ ಬ್ಲೋಕ್‌/ಟ್ರಿ ಮೆನ್‌ ಬ್ಲೋಕ್‌ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಬ್ಲೋಕರ್‌ಗಳೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿಖಿಲವಾದ ತ್ವರಿತಿಗೆ ನೋಡಿಗೆ ನೇಗೆಯಬೇಕು.

ಹೇಂಡ್‌ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ (Hand Positions)

ವಿರೋಧಿ ಕೋಟೆನ ಅಣ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ ಅದೇ ಲೈನೆನಲ್ಲಿ ಬ್ಲೋಕರ್‌ನ ಕೈಯ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ ಇರಬೇಕು. ಬ್ಲೋಕರ್‌ಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ತಾಗಿದರೆ ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟೆನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬೀಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅಣ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಲು ಇಡರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಟಲ್ ಬಾಯಡ್‌ಎಂಟನ್

(Shuttle Badminton)

I ಪ್ರೋರ್‌ಹೇಂಡ್ ಕೋಸ್ ಕೋಟ್‌ನ ನೆಟ್‌ಶಾಟ್

(Forehand cross court net shot)

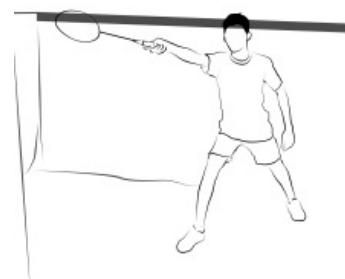
ಇದು ಪ್ರೋರ್ ಹೇಂಡ್ ನೆಟ್ ಡ್ರಿಬಲ್‌ನಂತಹೆಯೇ ಪ್ರೋಕೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸ್ಪೃಹಕ್ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಅಟಗಾರನ ಪ್ರೋರ್ ಹೇಂಡ್ ಸೈಡ್‌ನಿಂದ ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೆಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕಣ್ಣೀಯವಾಗಿ ಶಟಲ್ ನಿಲ್ಲುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ (diagonal).

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಸೆಂಟರ್ ಬೇಸ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಂಟ್ ಕೋಟ್‌ಗೆ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಎದುರಾಳಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಟಲ್ ರಿಟ್‌ನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.
- ಎದುರಾಳಿ ಶಟಲ್ ಮೇಲೆತ್ತಲು ನಿಬಂಧಿತನಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಟಗಾರನಿಗೆ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ ಆಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಾನ

- ಬಲಪಾದ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗೆ ಎದುರಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಎಡಪಾದ ಎದುರಾಳಿಯ ಕೋಟ್‌ಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಶರೀರ ಭಾರ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ.
- ಅಪ್ಪರ್ ಬಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಾಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.
- ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು

ಚಿತ್ರ

ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟಿಂಗ್

- ರಾಕೆಟ್ ಹೇಂಡನ್ನು ನೇರವಾಗಿರಿಸಿ ರಾಕೆಟ್ ಫೇಸ್ ಎದುರಾಳಿಯ ಫಾವಡ್‌ನ ಪ್ರೀ ಕೋಟ್‌ನ ಕೋನರಿಗೂ ನೆಟ್‌ನ ಕಡೆಗೂ ಫೇಸ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- Wrist cock ಮಾಡಬೇಕು.

- ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪ್ರೋವಣ್ಡ್‌ ಸ್ಟಿಂಗ್

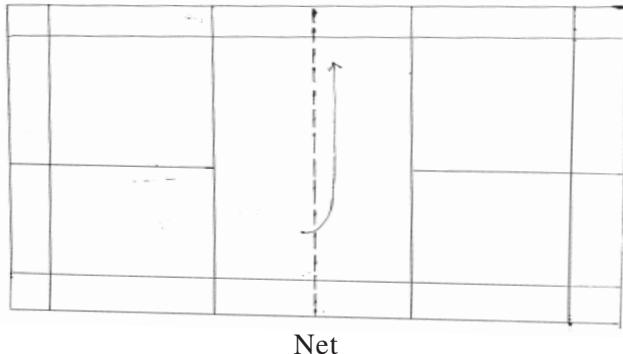
ಶಟ್‌ ಬರುವಾಗ ಕೋಕ್ ಮಾಡಿ ರಿಸ್‌ನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನಿರಿ.

ಪ್ರೋಯೆಂಟ್‌ ಆಥ್‌ ಕಾಂಟ್‌ಕ್ಷಿ

- ನೆಟ್‌ನ ಟಾಪ್‌ ಲೆವಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶರೀರದ ಮುಂದಿನಲ್ಲಿಯೂ Trajectory of Shuttleಗಿರುತ್ತದೆ.

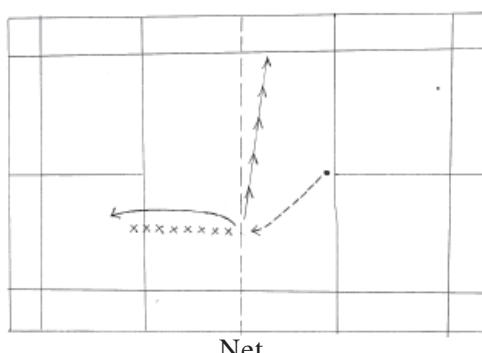
ಪ್ರೋಲೈಂಟ್

ಪರಿಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತರಬೇತಿ

- ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಕೋಟಿನ ಮುಂದುಗಡೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.
- ಎದುರಿನ ಕೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಲು ಮಾಡಿ ಪ್ರೋರ್ ಹೇಂಡ್‌ ಕೋಟ್‌ ಕೋಟ್‌ ನೆಟ್‌ ಶೋಟ್‌ ಮಾಡಲು ತಯಾರಾಗುವಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು.
- ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಶಟ್‌ನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪ್ರೋರ್ ಹೇಂಡ್‌ ಸ್ವೆಡ್‌ಗೆ ನೀಡುವುದು.
- ಅಟಗಾರನು Forehand cross court net shot ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಸಾಲಿನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು.

- ಮುಂದಿ ಶಟ್‌ ಪ್ರತ್ಯೇಯಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾನೆ.

* * * * *

ಫೀಡರಿನ ಶಟ್‌ ಸಂಚಾರ ಪಥ

ಉತ್ತರದಿಂದ ದಾಖಲಾಗಿದೆ

ಅಟಗಾರರು

ಹಿಂತ್‌ ಮಾಡಿದ ಶಟ್‌ನ ಸಂಚಾರ ಪಥ

ಹಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಅಟಗಾರನ ಸಂಚಾರಪಥ

II ಬ್ಯಾಕ್ ಹೈಂಡ್ ಕ್ಲೋಸ್ ಕೋಟ್‌ಡ ನೆಟ್‌ಶೋಟ್ (Backhand cross court net shot)

ಇದು ಬ್ಯಾಕ್ ಹೈಂಡ್ ಗ್ರಿಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಟಗಾರನ ಬ್ಯಾಕ್ ಹೈಂಡ್ ಸ್ವೀಡನಿಂದ ಎದುರಿನ ಕೋಟ್‌ಡನಲ್ಲಿ ನೆಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕಣೆಕ್‌ಡೆಯವಾಗಿ ಶಟ್‌ಲ್ ನೀಡುವ ರೀತಿ (diagonal).

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಸೇಂಟರ್ ಬೇಸ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಿಂದ ಪ್ರೂಟ್ ಕೋಟ್‌ಡಗೆ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಎದುರಾಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಟ್‌ಲ್ ರಿಟನ್‌ಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.
- ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಶಟ್‌ಲ್ ಮೇಲೆತ್ತಲು ನಿಬಂಧಿತನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಟಗಾರನಿಗೆ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ ಆಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾನ್ಸ್

- ಬಲಪಾದ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗೆ ನೇರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಎಡಪಾದ ಎದುರಿನ ಕೋಟ್‌ಡನ್ನು ಅಭಿಮುಖೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಶರೀರ ಭಾರವು ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ.
- ಅಪ್ಪರ್ ಭಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಾಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.
- ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನಿರಿ.

ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟಿಂಗ್

- ರಾಕೆಟ್ ಹೈಂಡ್ ನೇರ ಮಾಡಿ ರಾಕೆಟ್ ಫೇಸ್ ಎದುರಾಳಿಯ ಪ್ಲೋರ್ ಹೈಂಡ್ ಪ್ರೀ ಕೋಟ್‌ಡನ ಕೋನೆರಿಗೂ ನೆಟ್‌ನ ಕಡೆಗೂ ಫೇಸ್ ಮಾಡಿರಬೇಕು.
- Wrist cock ಮಾಡಬೇಕು.
- ಎಡಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರಿ.

ಫ್ಲೋವಿಂಟ್ ಸ್ಟಿಂಗ್

ಶಟ್‌ಲ್ ಬರುವಾಗ ಕೋಕ್ ಮಾಡಿ ರಿಸ್ಟ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಟಿಫ್ ಕಾಂಟ್‌ಬ್ಯಾಕ್

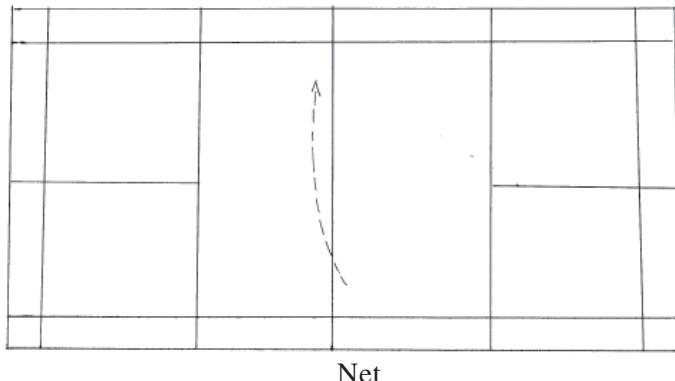
- ಬ್ಯಾಕ್ ಹೈಂಡ್ ಗ್ರಿಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.
- ಹೆಬ್ಬಿರಳನ್ನು ಎದುರಿನ ಕೋಟ್‌ಡಗೆ ಕಣೆಕ್‌ಡೆಯವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ನೀಡಿರಿ.
- ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಅಥ್ವ ಕಾಂಟ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ನೆಟ್‌ನ ಟಾಪ್ ಲೆವಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶರೀರದ ಮುಂದೆಯೂ ಇ

ಲೆಪ್ಪೊನಲ್ಲಿಯೂ ಅಗಿರುತ್ತದೆ.

Trajectory of Shuttle

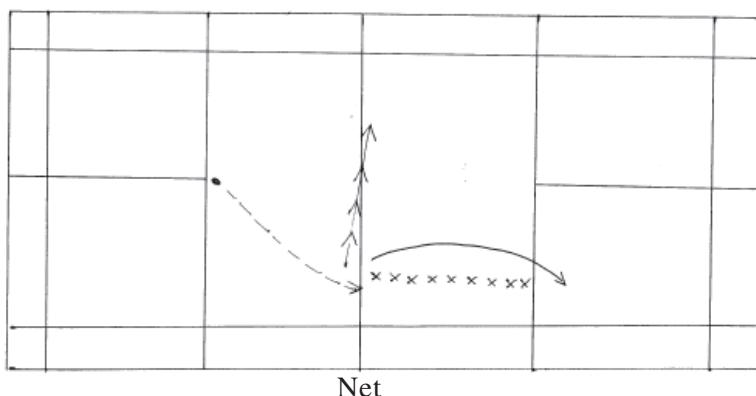
ಪ್ರೋಟೋಕ್ಲೋ

ಪರಿಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತರಬೇತಿ

- ಅಧ್ಯಾಪಕ ಕೋಟೋಡನ ಮುಂದಿರಬೇಕು.
- ಎದುರಿನ ಕೋಟೋಡನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಲು ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಕ್‌ವಡ್ಡೋಡ ಕ್ಲೋಸ್ ಕೋಟೋಡ ನೆಟ್ ಶೋಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಾಗುವಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು.
- ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಶಟ್ಲ್ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಅಟಗಾರನ ಬ್ಯಾಕ್ ಹೇಂಡ್ ಸೈಡ್ ಕೋಟೋಡಗೆ ನೀಡುವುದು.
- ಅಟಗಾರನು ಬ್ಯಾಕ್ ಹೇಂಡ್ ಕ್ಲೋಸ್ ಕೋಟೋಡ ನೆಟ್ ಶೋಟ್ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಸಾಲಿನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು.

- ಮುಂದಿನ ಅಂ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಫೀಡರಿನ ಶಟ್ಲ್ ಸಂಚಾರ ಪಥ

ಅಟಗಾರರು

ಹಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಶಟ್ಲ್ನ ಸಂಚಾರ ಪಥ

ಹಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಅಟಗಾರನ ಸಂಚಾರ ಪಥ

III ಪೋರ್ ಹೇಂಡ್ ಟ್ಯಾಪಿಂಗ್ (Forehand Tapping)

ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅಟ್ಯಾಕೆಂಗ್ ಸೈಪ್ ಕ್ರೀಡೆ ಅಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎದುರಿನಿಂದ ಬರುವ ಶಟಲ್ ಕೆಳಗೆ ತಲುಪುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅಟಗಾರನು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ನೆಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ಶಟಲ್‌ನ್ನು ಎದುರಾಳಿಯ ಮೀಡ್ ಕೋಟೆಗೆ ಹಾರಿಸುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಇದನ್ನು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಎದುರಾಳಿಗೆ ಡಿಫೇನ್ಸ್‌ಗಿರುವ ಅವಕಾಶ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಟ್ರಾನ್ಸ್**
  - ಬಲಪಾದ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗೆ ಎದುರಾಗಿಯೂ ಎಡಪಾದ ಎದುರಿನ ಕೋಟೆಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ.
  - ಶರೀರದ ಭಾರವು ಎರಡು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಟಗಾರನಿಗೆ ಸೈಪ್‌ಕಿನ ಬಳಿಕ ವೇಗವಾಗಿ ಸೆಂಟರ್ ಬೇಸ್ ಪೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
  - ಅಪ್ಪರ್ ಬಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಾಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಕ್ ಸೈಪ್

- ಪರಿಮಿತವಾದ ಬ್ಯಾಕ್ ಸೈಪ್ ಇದರಲ್ಲಿದೆ.
- ರಾಕೆಟ್ ಹೆಡ್ ನೆಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ಶಟಲ್ ಬರುವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ನೋಡಬೇಕು.
- ಬಲಕ್ಕೆ ಸ್ಪಳ್ಪ ಮಡಚಿ ಕ್ರೀಮಣಿಗಂಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. (wrist cock).

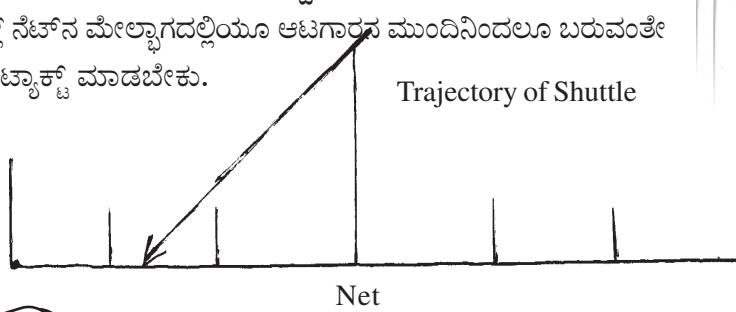
ಪೋರ್ ವೆಡ್‌ಡ್ರೆಂಪ್ ಸೈಪ್

- ಒಂದು ಸ್ವಾಲ್ಪಿಂಗ್ ಪಕ್ಷನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ರಾಕೆಟ್ ಹೆಡ್ ಕೆಳಗೆ ಬರುವುದು.
- ರಾಕೆಟ್ ಫೇಸ್ ಕೆಳಗಡೆಗೆ ಪೋರ್ ಯೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪೋರ್ ಯೆಂಟ್ ಟಿಪ್ ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್

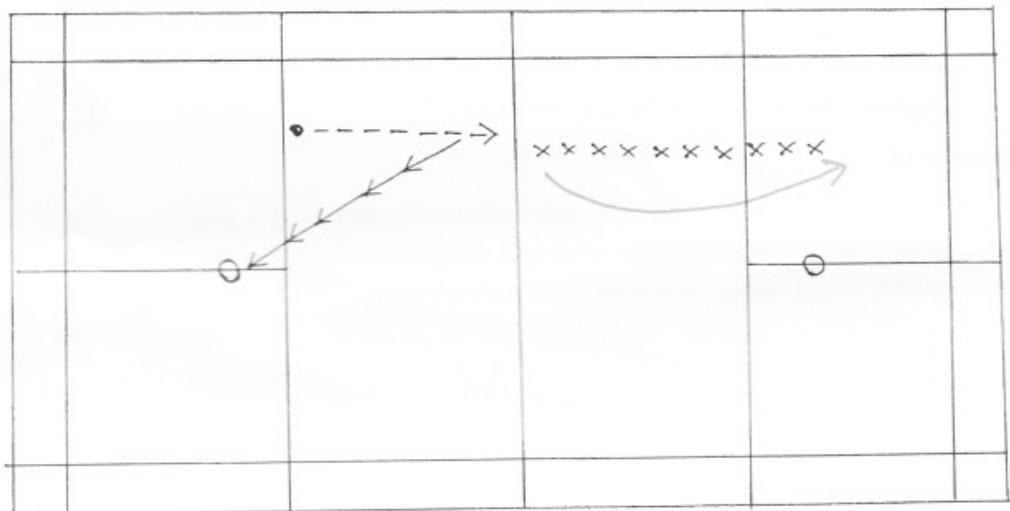
ಶಟಲ್ ನೆಟ್‌ನ ಮೇಲ್ಮೈಗದಲ್ಲಿಯೂ ಅಟಗಾರನ ಮುಂದಿನಿಂದಲೂ ಬರುವಂತೆ ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.

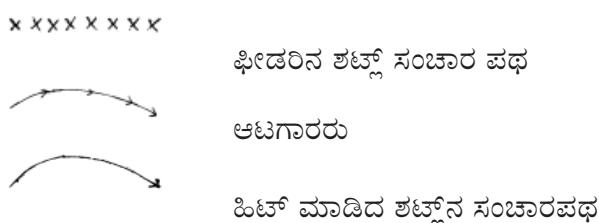
ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತರಬೇತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಲೀಡ್‌ ಅಪ್‌ ಗೇಮ್

ಮತ್ತು ಏನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಕೋಟಿಸಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು. ಎರಡು ಕೋಟಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವೃತ್ತವನ್ನೆಂಬೆಂದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದ್ದು. ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಮೊದಲ ಗುಂಪಿನ ಅಟಗಾರನಿಗೆ ಶಟ್ಟ್ ಫೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಿಬರವಾಗಿ ವೃತ್ತದೊಳಗಡೆ ಟ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಟೀಮಿಗೆ 1 ಪೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು. ಆ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಿಕ ಎರಡನೇ ಗುಂಪಿಗೂ ಇದನ್ನು

ಅವರೆಸುವುದು. ನಿಬರವಾದ ಟ್ಯಾಪ್‌ಗಳ ಪೋಯಿಂಟ್‌ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಪೋಯಿಂಟ್‌ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಜಯಗಳಿಸಿದ ಗ--- ದಿಯವುದು.

ಹಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಆಟಗಾರನ ಸಂಚಾರಪಥ

IV ಬ್ಯಾಕ್ ಹೇಂಡ್ ಟಾಪ್‌ಪಿಂಗ್ (Backhand Tapping)

ಇದನ್ನು ಅಟ್ಯಾಕ್‌ಂಗ್ ಸ್ನಿಲ್ ಆಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎದುರು ಭಾಗದಿಂದ ಬರುವ ಶಟ್ಲ್ ಕೆಳಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಆಟಗಾರನು ಬ್ಯಾಕ್ ಹೇಂಡ್ ಸೈಡಿನಿಂದ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಮಿಡ್ ಕೋಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಪ್ರತಿಸುವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಇದು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ನಿವಾಹಿಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಎದುರಾಳಿಗೆ ಡಿಫೆನ್ಸಿನಿರುವ ಅವಕಾಶ ಮಾತ್ರವೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಾನ

- ಬಲಪಾದ ಪ್ರೋಸ್ಟ್‌ಗೆ ದುರಾಗಿಯೂ ಎಡಪಾದ ಎದುರಿನ ಕೋಟ್‌ನ್ನು ಅಭಿಮುವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಶರೀರದ ಭಾರವು ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಆಟಗಾರನು ಸೈಡ್‌ಕೋನ ಬಳಿಕ ವೇಗವಾಗಿ ಸೆಂಟರ್ ಬೇಸ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಪ್ಪರ್ ಬಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಾಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದು.

ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟಿಂಗ್

- ರಾಕೆಟ್ ಹೆಡ್ ಮಡಚಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಹೇಂಡ್ ಸೈಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಕೆಟ್ ಫೇಸ್ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆಂದು. ರಿಸ್ಟ್ ಕೋಕ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಮೊಣಕ್ಕೆಗಂಟನ್ನು ಮಡಚಿ ಎದುರಿನ ಕೋಟ್‌ನ್ನು ಅಭಿಮುವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರೋವೆಡ್‌ ಸ್ಟಿಂಗ್

- ಕೈಯನ್ನು ಗರಿಷ್ಟು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಒಂದು ಸ್ನಾಪ್‌ಿಂಗ್ ಆಕ್ಷನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ರಾಕೆಟ್ ಹೆಡ್ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಕೆಟ್ ಕೆಳಗಡಿಗೆ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಕಾಂಟ್‌ಬ್ಯಾಕ್

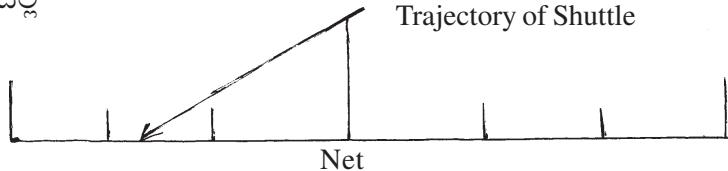
ಶಟ್ಲ್ ನೆಟ್‌ನ ಮೇಲ್ದಡಿಯೂ ಆಟಗಾರನ ಮುಂದೆಯೂ ಬರುವಂತೆ ಕಾಂಟ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರೋಟೋಕ್ರೋ

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ

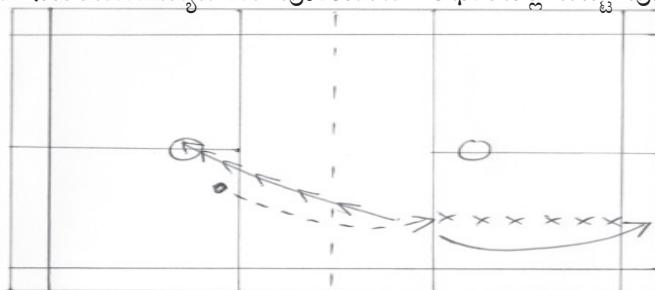

Trajectory of Shuttle

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸುವುದು.

ಶೀಡ್ ಅಪ್ ಗೇಮ್

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಕೋಟೆನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ. ಎರಡೂ ಕೋಟೆನ ಮುಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವೃತ್ತವನ್ನೇಳಿಯಿರಿ. ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಶಟ್ಲ್‌ನ್ನು ಮೊದಲ ಗುಂಪಿನ ಆಟಗಾರನಿಗೆ ಫೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಿಖಿಲವಾಗಿ ವೃತ್ತದೊಳಗೆ ಟ್ಯಾಪ್ ಆದರೆ ಆ ಟೇಮಿಗೆ 1 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುವುದು. ಆ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲಾರೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಬಳಿಕೆ ಎರಡನೇ ಗುಂಪಿಗೂ ಇದನ್ನು ಅವತ್ತಿಸುವುದು. ನಿಖಿಲವಾಗಿ ಟ್ಯಾಪ್‌ಗಳ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಸಿ

Net

ಜಯಗಳಿಸಿದ ಗುಂಪನ ಲಾಗುವುದು.

ಫೀಡರಿನ ಶಟ್ಲ್ ಸಂಚಾರಪಥ

ಆಟಗಾರರು

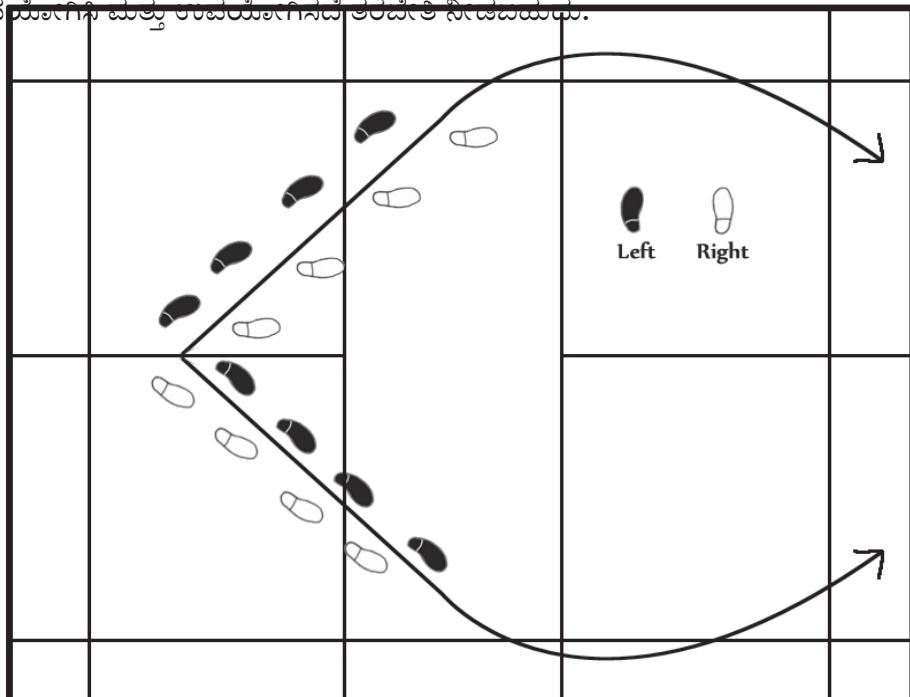
ಹಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಶಟ್ಲ್‌ನ ಸಂಚಾರಪಥ

ಹಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಅಟಗಾರನ ಸಂಚಾರ ಪಥ

V ಪಾದ ಚಲನೆ ರೀತಿ (V - Shape)

ಸೆಂಟರ್ ಬೇಸ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಪ್ರೋವೆಡ್‌ ರನ್ ಪ್ರಾರ್ಟ್‌ವರ್ಕೆನಲ್ಲಿ ಅಟಗಾರನ ಬಲಭಾಗದ ಕೋಟಿನ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸಿರಿ. (ಬಲ ಕಾಲನ್ನಿಟ್ಟು ಸ್ಟ್ಯಾಂಟ್‌ ಮಾಡಬೇಕು) ಅಲ್ಲಿಂದ ಶೋಟ್‌ ಸಮಿಕ್ಷೆ ಲೈನ್‌ ತಲಪಿದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರೋರ್ ಹೇಂಡ್‌ ಅಂತರ ಆಮ್ರೋ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಿರಿ. ಪುನಃ ಬ್ಯಾಕ್ ಪೆಡಲಿಂಗ್‌ ಮೂಲಕ ಸೆಂಟರ್ ಬೇಸ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ತಲಪಬೇಕು.

ಸೆಂಟರ್ ಬೇಸ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ನಿಂದ ಪ್ರೋವೆಡ್‌ ರನ್ ಪ್ರಾರ್ಟ್‌ವರ್ಕೆನಲ್ಲಿ ಅಟಗಾರನ ಎಡಭಾಗದ ಕೋಟಿನ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸಿರಿ (Non playing hand side) ಅಲ್ಲಿಂದ ಶೋಟ್‌ ಸಮಿಕ್ಷೆ ಲೈನ್‌ ತಲಪಿದ ಕೂಡಲೇ ಬ್ಯಾಕ್‌ಹೇಂಡ್‌ ಅಂಡರ್ ಆಮ್ರೋ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಿರಿ. ಪುನಃ ಬ್ಯಾಕ್ ಪೆಡಲಿಂಗ್‌ನ ಮೂಲಕ ಸೆಂಟರ್ ಬೇಸ್ ಪ್ರೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ತಲಪಿರಿ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿರಿ. ಮಕ್ಕಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಶಟ್‌ ಉಪಕ್ರೊಗಿಸಿ ಮತ್ತು ರಂಪರ್ಕೊಸಿದೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬಯಕು.

ಜೂಡೋ (Judo)

ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳ ಸ್ವೇಪುಣ್ಯ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೂಲಭೂತ ಸ್ವೇಪುಣ್ಯಗಳು (Fundamental skills). ನಿಂತುಕೊಂಡು ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಅಂಗಾತ ಬಾಗಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳು (Tachi waza standing throws).

1. ಹರಾಯ್-ಗೋಷಿ (Harai goshi) sweeping throw -

ಸೊಂಟವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎದುರಾಳಿಯ

ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕಾರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಅಂಗಾತವಾಗಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಾನ.

2. ಓಚಿ ಮಾತ (Ouchi mata) Inner thigh throw

ಎದುರಾಳಿಯ ಕಾಲುಗಳ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅಂಗಾತವಾಗಿಸುವ ವಿಧಾನ

3. ಸಸೆ-ಸೂರಿ ಗೋಮ್ರಿ ಆಷಿ (Sase Tsurikomi ashi) supporting fool left pull throw

ಎದುರಾಳಿಯ ಸಪ್ಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ಲೆಗ್ಸನ್ನು ಕಾಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಿಶ್ಚಲಗೊಳಿಸಿ ಸೆಳೆದು ಅಂಗಾತವಾಗಿಸುವ ವಿಧಾನ.

4. ಉಕ್ರಿ ಅಷಿ ಬರಾಯ್ (Ukri ashi barai) both foot sweep

ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವನ ಎರಡೂ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಶ್ವೀಪ್ ಮಾಡಿ ಅಂಗಾತವಾಗಿಸುವ ವಿಧಾನ

ಕನ್ಸೆಟುವಾಸ (kansetsuwaza-joint lock technique)

1. ಉಡೆ ಗಟಾಮಿ (Ude-gatame-straight arm lock)

ಎದುರಾಳಿಯ ಕ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಹಿಡಿದು ಮೊಣಗಂಟನ್ನು ಲಾಕ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ.

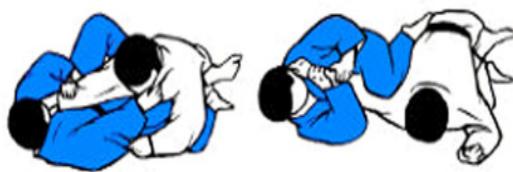
2. ವಾಕೆ ಗಟಾಮಿ (Waki-gatami) straight arm lock using armpit

ಕಂಕುಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಮೊಣಗಂಟನ್ನು ಲಾಕ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ.

3. ಹಿಸಾ ಗಟಾಮಿ (Hiza gatame) arm lock using knee

ಮಂಡಿಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಮೊಣಗಂಟನ್ನು ಲಾಕ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ

4. ಜೂಬಿ ಗಟಾಮಿ (Juji-gatami-cross arm lock)

ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಸೊಂಟವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಮೊಣಗಂಟನ್ನು ಲಾಕ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ.

ಜೂಬಿ ಗಟಾಮಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿರುವ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರೆಂಡೋರಿ (Rendori) - ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭಾಸ

ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಮಥ್ರ್ಯ, ಸ್ನೇಹಣ್ಣ, ತಂತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವ ಸಹವರ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಭಾಸ ಮಾಡುವುದು.

ರೆನ್ರುಕು ವಾಸ (renruku-waza) combination techniques - ಸಮೃದ್ಧ ತಂತ್ರಗಳು

1. ಕೋ-ಚೈ-ಗಾರಿ ಮೊರೊತ್ಯೋ ಸೀಯೋ ನಾಗ (ko-uchi-gari to morute-seio-nage)

ಎದುರಾಳಿಯ ಕಾಲುಗಳ ಅಯತ್ಪಿಸಿ ಅಂಗಿಯ ಕೊರಳೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿ ಅಂಗಾತವಾಗಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವುದು.

2. ತಾಯ್ ಒತ್ಯೋಷಿ-ಓ-ಚೈ-ಗಾರಿ (tai othoshi-O-uchi-gari)

ಎದುರಾಳಿಯ ಶರೀರವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆಳಿದು ಅಂಗಾತವಾಗಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವ ರೀತಿಯ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಕಾಲಿನೊಳಗಿನಿಂದ ರಿಪ್ಪೊ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ

3. ಹರಾಯ್ ಗೋಷಿ-ಓ-ಸೊಟೋಗೋ (harai-goshi-ostogari)

ಸೊಂಟವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ವೀಪ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನದ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಕಾಲಿನ ಹೊರಗಿನಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಾಲನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೂತ್ತಿ ಹೊಡೆದುರುಳಿಸುವ ವಿಧಾನ.

4. ಓ-ಚೈ-ಗಾರಿ-ಹರಾಯ್ ಗೋಶ್ (Ochu-gari-harai gosh)

ಕಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಕಾಲಿನೊಳಗಿನಿಂದ ರಿಪ್ಪೊ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ ಸೊಂಟವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಪ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ.

ಗಯಾಷಿ ವಾರು (Gaeshi-waza - counter technique) ಪ್ರತಿಕೂಲ ತಂತ್ರಗಳು

(Throwing technique) ಅಂಗಾತವಾಗಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವ ತಂತ್ರಗಳು

1. ಸಿಯೋ ಬ್ಯೂ ತಾನಿಯೋ ತೋಷಿ (seoi by tani othoshi)

ಅಂಗಿಯ ಕೊರಳೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೆಗಲಿನ ಮೂಲಕ ಅಂಗಾತವಾಗಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆದುರಾಗಿ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಂಗಾತವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಾನ.

2. ಓ-ಸೊಟೋಗೋರಿ-ಬ್ಯೂ-ಓ ಸೊಟೋಗೋ ಗಾರಿ (o-sotogari by osotogari)

ಎದುರಾಳಿಯ ಕಾಲಿನ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಾಲನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೂತ್ತಿ ಹೊಡೆದುರುಳಿಸುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅದೇ ತಂತ್ರವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಅಂಗಾತವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಾನ.

ಬಾಲ್ ಬಾಡ್‌ಡಿಂಟನ್

(Ball Badminton)

I ಶಾಖೆಗೆ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಿ

ಇಬ್ಬರು 2 ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶರೀರ ಚಲನೆ ಹಾಗೂ ಬಾಡ್‌ಟಿನ ಚಲನೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಕರಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಕಲಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿರೋಗಳನ್ನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬಳಸಬಹುದು.

II ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಿ

ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಮಾಡುವವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು

- ಅಂಡರ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಯಾವಾಗಲೂ ಕೋಟಿನ ಬಲ ಭಾಗದಿಂದಲೇ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು.
- ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೋಟಿನ ಬಲಭಾಗದಿಂದ ಎದುರಿನ ಕೋಟಿನ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ನೆಟ್‌ನ ಮೇಲಿನಿಂದ (ನೆಟ್‌ಗೆ ತಾಗದಂತೆ) ಬಾಲ್ ಹೋಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸಿದಾಗ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡುವವನು ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎದುರಿನ ಕೋಟಿನ ಎದುರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಮಾಡುವವನ ಬಾಟ್‌ಕ್, ಶರೀರ ಭಾಗಗಳು, ಯೂನಿಫೋರ್ಮ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಕೋಟಿನ ಯಾವ ಗೆರೆಯನ್ನೂ ದಾಟಿ ಹೊರ ಹೋಗಬಾರದು.
- ಜಿಂಡು ನೆಟ್‌ಗೆ ತಾಗಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೋಟಿನ ಕ್ರೀಸ್‌ ಲೈನ್‌ನೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಎದುರಿನ ಕೋಟಿನ ಗೆರೆಗೋ ಬೀಳಬಾರದು.

ಒವರ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ರೂಲ್ : ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಾಟ್‌ಕ್ ಮತ್ತು ಬಾಲ್ ಸೊಂಟದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಮಣ್ಣದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಸ್ಪರ ತಾಗಬೇಕು.

ಫ್ರೋಟ್ ಫ್ರೋಲ್ಟ್ : ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಮಾಡುವವನ ಎರಡು ಪಾದಗಳೂ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

- a) **ಡ್ಯೂಪೋ ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ :** ಡ್ಯೂಪೋ ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ ಎಂದರೆ ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ ನಿಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಚೆಂಡು ನೆಟೋಗೆ ತಾಗದೆ, ನೆಟೋಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ಸಾಗಿ, ಎದುರಿನ ಕೋಟಿನ ಕ್ರೀಸ್ ಲೈನಿನ ಒಳಗೆ ಬೀಳಿದೆ ಕ್ರೀಸ್ ಲೈನಿನ ಹತ್ತಿರ ಬೀಳುವುದಾಗಿದೆ.
- b) **ಶೋಟೋ೯ ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ :** ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ ನಿಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಚೆಂಡು ನೆಟೋಗೆ ತಾಗದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಸರಿಸುವಾರು ಕೋಟಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಚೆಂಡು ಬೀಳುವುದನ್ನು ಶೋಟೋ೯ ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- c) **ಬಯೀಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ :** ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಚೆಂಡನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಜಿಮ್ಮೆಸಿ ಎದುರಿನ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗದಂತೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಯೀಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- d) **ಸ್ವಿನ್ ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ :** ಚೆಂಡಿನ ಅಡಿ ಭಾಗ ಹಾಗೂ ಬಲಭಾಗವನ್ನು ಸ್ವತ್ತಿಸದೆ clock wise ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಟನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಾ ತಟ್ಟುವುದನ್ನು ಸ್ವಿನ್ ಸರ್ವಿಸ್‌೯೦ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

III ಒವರ್ ಸೈಟ್ ಇಂಫೋ

ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನಿಂದಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಒವರ್ ಸೈಟ್ ಇಂಫೋ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಸ್ಟನ್‌೯ ಗ್ರಿಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ಯಾಟನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂಗಾತವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ತಲೆಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಾಗಿ ಚೆಂಡಿನ ಅಡಿಭಾಗವನ್ನು ಬ್ಯಾಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಲವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಜಿಮ್ಮೆ ಎದುರಿನ ಕೋಟಿಗೆ ತಲಪುವ ವಿಧಾನವೇ ಒವರ್ ಸೈಟ್ ಇಂಫೋ ಆಗಿದೆ.

- a) **ಮುಡ್ಲೋ ಒವರ್ :** ಮುಡ್ಲೋ ಒವರ್ ಎಂದರೆ ಒವರ್ ಸೈಟ್ ನ್ನು ಅಥುವಾಗ ಚೆಂಡು ಎದುರಿನ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವ ಅಟಗಾರನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚೆಂಡು ಬೀಳುವಂತೆ ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.
- b) **ಬಯೀಸ್ ಒವರ್ :** ಒವರ್ ಸೈಟ್ ಇಂಫೋ ನ್ನು ಅಥುವಾಗ ಎದುರು ತಂಡದ ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲುವ ಅಟಗಾರರ ಹಿಂದೆ ಬ್ಯಾಕ್ ಲೈನಿಗೆ ಸಮೀಪ ಕೋಟಿನ ಒಳಗೆ ಚೆಂಡು ಬೀಳುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಯೀಸ್ ಒವರ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

IV ಸೈಟ್ ಇಂಫೋಗಳು

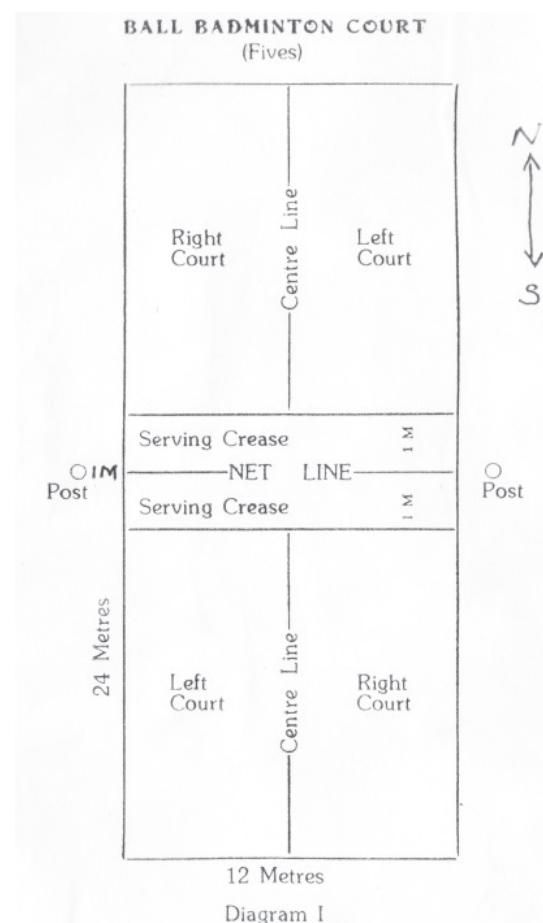
ಸೈಟ್ ಇಂಫೋ ಎಂದರೆ ಕೋಟಿನ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಬರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಬಹಳ ಬಲಯುತವಾಗಿ ಪ್ರಣಃ ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏರಡು ವಿಧ.

- ಷೈನ್ ಸೈಟ್ :** ಇದಕ್ಕೆ ಫ್ಲಾಟ್ ಗ್ರಿಪ್ ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುವ ಚೆಂಡಿನ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಟಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಷೈನ್ ಸೈಟ್ ಇಂಫೋ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- ಸ್ವಿನ್ ಸೈಟ್ :** ಕೆಸ್ಟನ್‌೯ ಗ್ರಿಪ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಸೈಟ್ ಇಂಫೋ ನ್ನು ಆಡಬೇಕು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ

ಹಾಗೂ ಬದಿಗಳಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಲ್ಪಡುವ ಚೆಂಡಿನ ಹಿಂಭಾಗ ಮತ್ತು ಬದಿಗಳಿಂದ ಉಜ್ಜಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ಥಿನ್ ಸೈಟ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

V ಅಟಗಳು, ಅಟಗಳ ನಿಯಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನ

- ಕೋಟಿನ್ನು ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬೇಕು.
- ಸೆಂಟರ್ 10 ಮಿಲ್ಲಿ ಮೀಟರ್ ದಪ್ಪ ಮತ್ತು ಇತರ ಲೈನ್‌ಗಳಿಗೆ 5 ಮಿಲ್ಲಿ ಮೀಟರ್ ದಪ್ಪವೂ ಇರಬೇಕು.
- ನೆಟ್‌ನ್ನು ಎಳೆದು ಕಟ್ಟಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಂಬಗಳಿಗೆ ನೆಲ ಮಟ್ಟದಿಂದ 2 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರವಿರಬೇಕು.
- ನೆಟ್‌ನ್ನು ಅಧರಿಸಲು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎರಡು ಬದಿಗಳಲ್ಲಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಕಂಬಗಳಿರಬೇಕು. ಬದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಂಬಗಳಿಗೆ 185 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಉದ್ದವಿರಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವಧೆಗೂ ತಲ್ಲಾ 3 ಅಟದಂತಿದೆ. 29 ಪೋಯಿಂಟುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಎರಡು ಅಟಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವ ತಂಡವು ಜಯಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಟದಲ್ಲಿಯೂ 3 ಸಲ ಬದಲಿ ಅಟಗಾರರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

ಹಾಂಡ್ ಬಾಲ್ (Hand ball)

I. ಪಾಸಿಂಗ್

a) ರಿಸ್ಟ್ ಪಾಸ್ (Wrist pass)

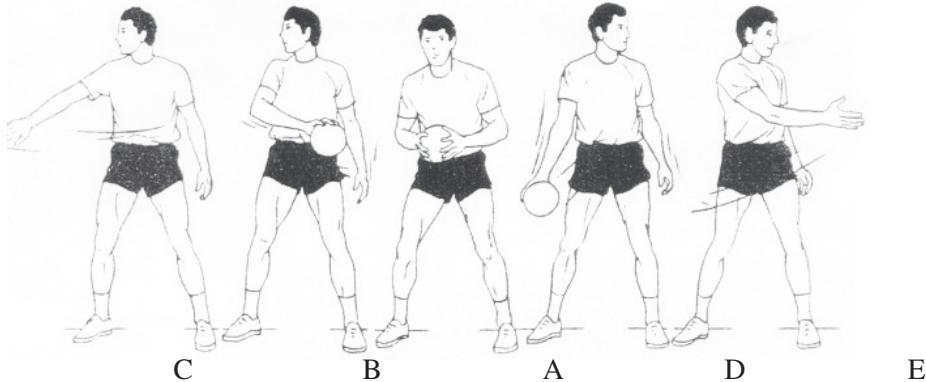
ವರದು ಬದಿಗಳಲ್ಲಾಗಿ ರಿಸ್ಟ್ ಪಾಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

1. ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಕೈಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ

ವರದೂ ಕೈಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಶರೀರದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. (ಚಿತ್ರ A). ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಕೈಯ ಮಣಿಗಂಟನ್ನು (wrist) ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಬಲಕ್ಕೆ ಭಾಜಿ ಕೈಗಂಟಗಳನ್ನು ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಭಾಜಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆಯಿಂದ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಇದಾಗಿದೆ. (ಚಿತ್ರ B, C)

2. ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ

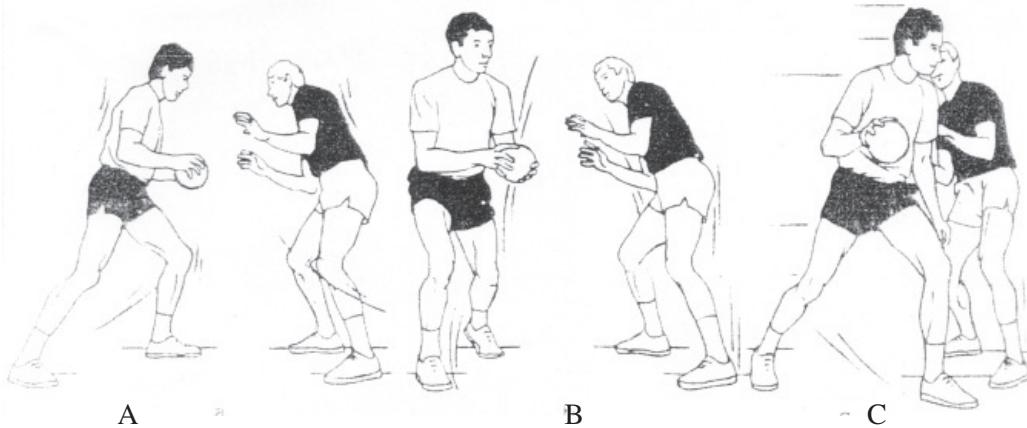
ವರದೂ ಕೈಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಶರೀರದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು (ಚಿತ್ರ A). ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಲಕ್ಕೆಯ ಮಣಿಗಂಟನ್ನು (Wrist), ಸ್ಪಲ್ಪ ದೂಡಿ ಶರೀರದ ಮುಂಭಾಗದ ಮೂಲಕ ಎಡಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಇದಾಗಿದೆ. (ಚಿತ್ರ D, E)

II. ಆಕ್ರಮಣ (Attack)

ಮೋಸಗೊಳಿಸು (Fake)

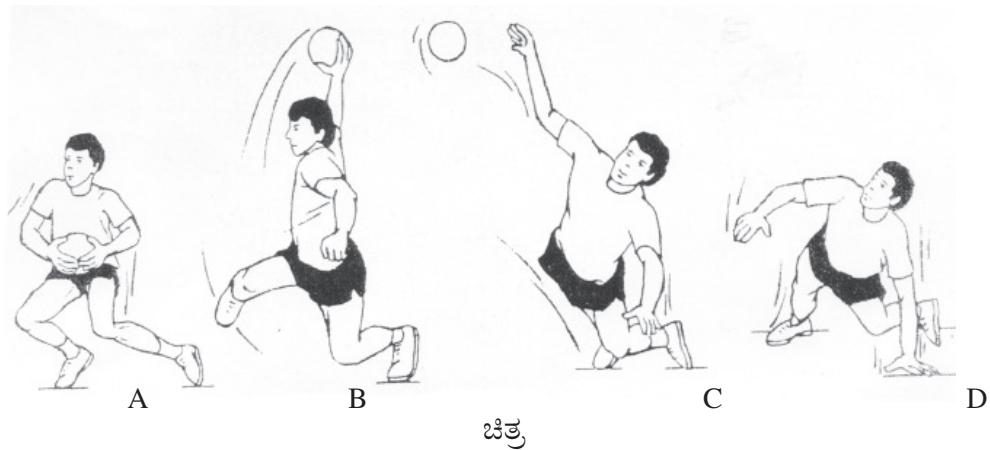
ಎದೆಯಷ್ಟುತ್ತರದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಎರಡು ಕೈಗಳಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಳಿಯ ಮುಂದೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಎಡಗಾಲನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಡಕ್ಕೆ ಮುಂದಿರಿಸಿ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. (Step 1). ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶರೀರದ ಭಾರವನ್ನು ಮುಂಗಾಲಿಗೆ (ಎಡಗಾಲು) ತರಬೇಕು (ಚಿತ್ರ A). ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಳಿ ಫೆಟ್‌ನ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಬದಿಗೆ ಸರಿಯುವನು. ಅಣಾಕರ್ನೆನ ಬಲಗಾಲನ್ನು ಎದುರಿಗೆ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸಬೇಕು. (step 2) ಅನಂತರ ಎಡಗಾಲನ್ನು ಬಲಗಾಲಿನ ಮುಂದಿರಿಸಿ (step 3) ಅಣಾಕರ್ನೆ ಎದುರಾಳಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಶೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

III. ಶೋಟ್

ಫಾಲಿಂಗ್ ಶೋಟ್ (Falling shot)

ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಶರೀರದ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. (ಚಿತ್ರ A). ಅನಂತರ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆ ಶರೀರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಬಲಕ್ಕೆಗೆ ವರಾಯಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಬಲಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಬಲಗಾಲನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಎಡಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ಸಮತಲಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಗೋಲ್ ಪ್ರೋಣಿಸುತ್ತೆ ಬಲವಾಗಿ ಎಸೆದು, ಮೋದಲು ಎಡಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅನಂತರ ಬಲಗ್ಗೆಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರಿ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಲಗುವ ವಿಧಾನ ಇಡಾಗಿದೆ.

ನಿಯಮಗಳು

ಷ್ಟೇಲಿಂಗ್ ದ ಬಾಲ್ (Playing the ball)

- ಚೆಂಡನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಎಸೆಯಬಹುದು, ಹಿಡಿಯಬಹುದು, ತಡೆಯಬಹುದು, ದೂಡಬಹುದು, ಹೊಡೆಯಬಹುದು.
- ಮಂಡಿ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನ ಶರೀರ ಭಾಗದಿಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ಸ್ಪೃತಿಸಬಹುದು.
- ಚೆಂಡನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಅಥವಾ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಹಿಡಿಯುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಪುನಃ ಬೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಸ್ವಧಾರ ಸಮಯ

- 10 ನಿಮಿಷಗಳ ವಿರಾಮದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ 30 ನಿಮಿಷಗಳ ಎರಡು ಅಧಂಗಳಾಗಿವೆ. 18 ವರ್ಷ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನವರು ಸ್ವಧಾರಸಬಹುದು.

ತೈಕೊಂಡ (Taekwondo)

1958ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಕೋರಿಯನ್ ತೈಕೊಂಡ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ (KTA) ಎಂಬುದು ತೈಕೊಂಡದ ಮೌದಲ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿದೆ. 1966ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೈಕೊಂಡ ಫೆಡರೇಶನ್ (ITF), 1993ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಜಾಗತಿಕ ತೈಕೊಂಡ ಫೆಡರೇಶನ್ (WTF) ಎಂಬಿವುಗಳು ತೈಕೊಂಡದ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಜಗದ್ವಾರ್ಪಿಗೊಳಿಸಲು ಅನ್ತಿಮವಾಗಿ ರೂಪೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1992ರಲ್ಲಿ WTFಗೆ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಗಾಗಿರುವ ತಂಡಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. 1992ರಲ್ಲಿ ತೈಕೊಂಡವು ಒಲಿಂಪಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಎಲ್ಲ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಹಾಗೂ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ITFನದ್ದಾಗಿದೆ.

I   Stances (Seogi) (ಸೊಗಿ)

Beom Seogi (Tiger stance) - ತೈಗರ್ ಸ್ಟೇನ್ಸ್ (ಬಿಯೋಂ ಸೊಗಿ)

ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿರುವ ಕಾಲಿನ ಹಿಂಧಿಯ ನೆಲದಿಂದ ಸ್ಥಳ್ವ ಮೇಲಿರಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾಲು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏರಡೂ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳ್ವ ಮಡಚಿ ನೀಲುಬೇಕು.

ಎಡಗಾಲಿಗೆ ಬಲಗೃಹಿಯಿಂದ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿರೋಧ ಹಾಗೂ ಅಕ್ರಮಣಕಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

II   Makki (Block) ಬ್ಲಾಕ್ (ಮಕ್ಕಿ)

1.   Wesanteul makki (mountain block)

ಸೆಂತಲ್ ಮಕ್ಕಿ [ಮೊಂಟ್ ನ್ ಬ್ಲಾಕ್]

ಎರಡು ರೀತಿಯ ಅಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವುದು.

- Front kick (Ap-chagi)
ಪ್ರಂಟ್ ಕಿಕ್ (ಅಪ್-ಚಾಗಿ)
- Front punch (olgul jirengi)
ಪ್ರಂಟ್ ಪಂಚ್ (ಒಲ್ಗ್-ಗುಲ್ ಜಿರೆಂಗಿ)

2. Kauí makki (Scissor block)

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎರಡು ಅಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವುದು.

- Middle punch (montog jirengi)

ಮಿಡ್ಲ್ ಸೆಕ್ವನ್ಸ್ ಪಂಚ್ (ಮೋನ್ ತಾಂಗ್ ಜಿಗುರಿ)

III Kicks (chagi) ಕಿಕ್ಸ್ [ಚಾಗಿ]

- Tormade kick (Hurriance kick) ಇದು ಶರೀರವನ್ನು 360 ಶೇ. ತಿರುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾಲಿನಿಂದ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವ ಕಿಕ್ಸಂಗ್ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. (ಮುಖ, ಎದೆ ಎಂಬೀ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.)

IV Back stance 4 direction block

(ದಿ. ಕೂಬಿ ಸ್ಟ್ರೋಸಿಲ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ಮೆಚ್ ಬ್ಲಾಕ್)

- Back stance outer forearm block

(Dui-kubi-seogi bakkat palmok bakkat makki)

ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟ್ರೋಸಿಲ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ಪ್ರೈರ್ ಆರ್ಥಿಕ ಬ್ಲಾಕ್

(ದಿ-ಕೂಬಿ-ಸ್ಟ್ರೋಗಿ ಬಕ್ತ್ ಮಕ್ಕೆ)

- Back stance one hand lower block (Dui-kubi-hansonala ara makki)

ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟ್ರೋಸಿಲ್ (ಬ್ಲೈಡ್ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ) ಲೋವರ್ ಬ್ಲಾಕ್ (ದಿ ಕೂಬಿ ಹಾನ್ ಸೋನಲ್ ಅರ ಮಕ್ಕೆ)

- Back stance one hand middle block (Dui-kubi-hansonala mentog makki)

ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟ್ರೋಸಿಲ್ ಬೋತ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ (ಬ್ಲೈಡ್ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ) ಮಿಡ್ಲ್ ಬ್ಲಾಕ್ (ದಿ ಕೂಬಿ ಹಾನ್ ಸೋನಲ್ ಮೇಂಟೋಗ್ ಮಕ್ಕೆ)

- Back stance both hand lower block (Dui-kubi-yang sonal ara makki)

ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟ್ರೋಸಿಲ್ ಬೋತ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ (ಬ್ಲೈಡ್ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ) ಮಿಡ್ಲ್ ಬ್ಲಾಕ್ (ದಿ ಕೂಬಿ ಯಾಂಗ್ ಸೋನಲ್ ಮೇಂಟೋಗ್ ಮಕ್ಕೆ)

- Back stance both hand middle block (Dui-kubi-yang sonal mentog makki)

ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟ್ರೋಸಿಲ್ ಬೋತ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ (ಬ್ಲೈಡ್ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ)-ಮಿಡ್ಲ್ ಬ್ಲಾಕ್ (ದಿ ಕೂಬಿ ಯಾಂಗ್ ಸೋನಲ್ ಮೇಂಟೋಗ್ ಮಕ್ಕೆ)

- Forward stance middle punch Ap-kubi-mentog jirengi.

ಪ್ರೈರ್ ವಡ್‌ ಸ್ಟ್ರೋಸಿಲ್ ಮಿಡ್ಲ್ ಸೆಕ್ವನ್ಸ್ ಪಂಚ್ (ಅಪ್-ಕೂಬಿ ಮೇಂಟೋಗ್ ಜಿಗುರಿ)

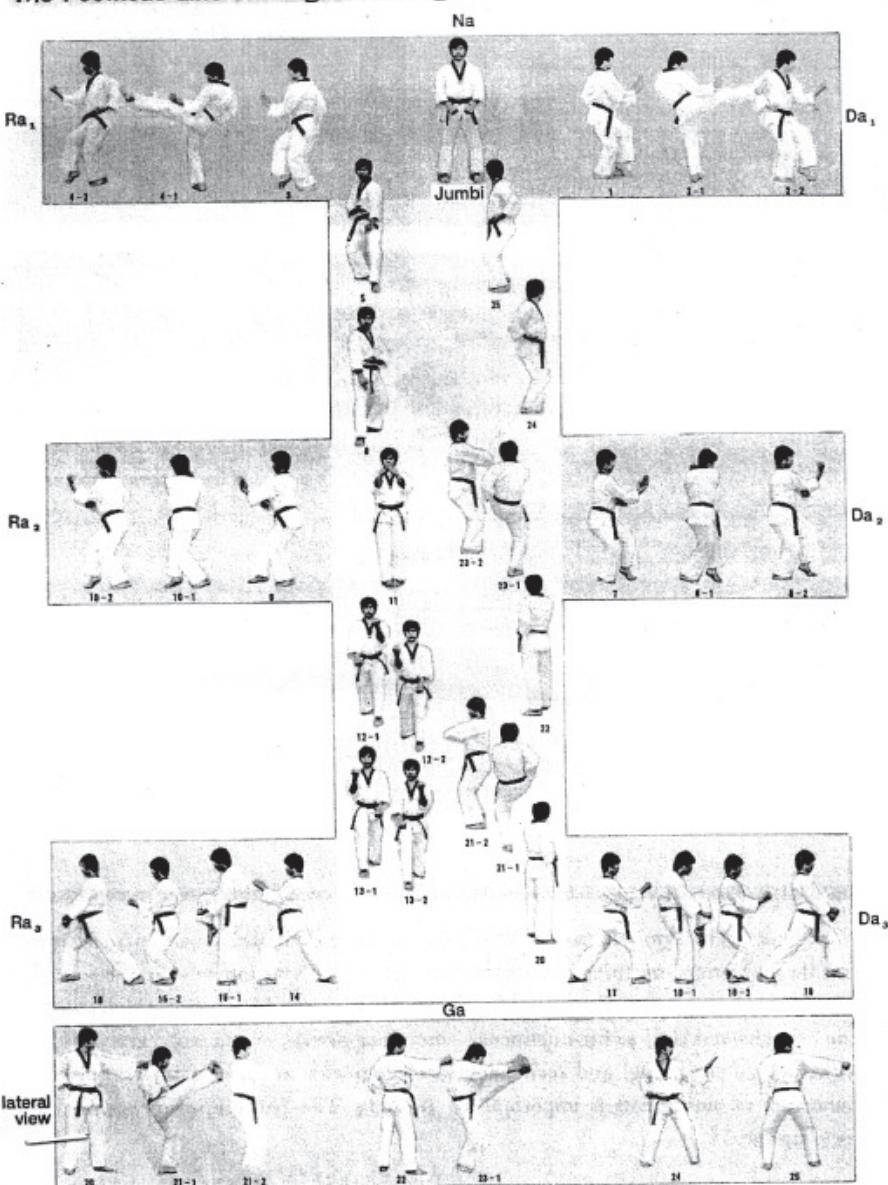
V ವಿವರಣೆ

Taegeuk 7 Chil jang (Red one)

ತಾಯ್ ಕುಕ್ 7 ಬೆಲ್‌-ಜಾಂಗ್ [ಕೆಡ್ ಒನ್]

ಈ ಪ್ರಂಸೆ (ಸ್ಥಿತಿ)ಯು 'ಕಾನ್' (Kan) ಪರಿಷತ್ವದ ವರ್ಣಿಕಸುತ್ತಾನೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದು ದೃಢತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಂಸೆ (ಸ್ಥಿತಿ)ಯಲ್ಲಿ ಸೋನಲ್ ಆರ ಮಕ್ಕಿ, ಬಿಯೋಂ ಸೋಗಿ, ಜಲಾಪುಂ ಸೋಗಿ ಎಂಬಿವೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ 25 ಚಲನೆಗಳೂ ಈ ಪ್ರಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

The Poomsae Line of Taegeuk 7 Jang

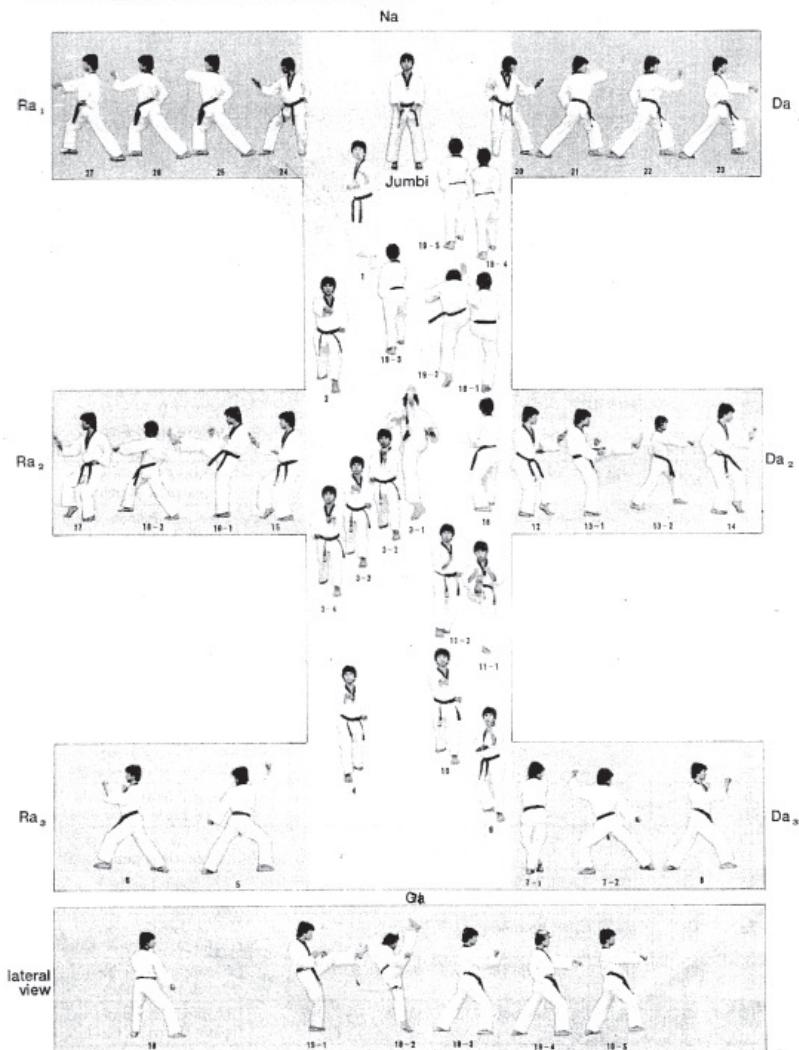

VI   Taeguk 8 pal jang (Black)

ତାଯ୍ୟୋକୁକ୍କୁ 8 ଆୟଂତ୍ରୋ ପାଲ୍ ଜାଂଗ୍ (ଭ୍ଲେକ୍)

ଏ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରୁତ୍ତିନିଧିକରିମୁଦନ୍ତ୍ତୁ (କାନ୍ଦ ଭୋଗୀଏହିପୁ ପ୍ରପଂଚଦାରଂଭଦିନଦ କୌନ୍ସିଯ ପରେଗେ ବେଳିଲିଖି କ୍ରମୀକରିଲିଦେ ଏଠିମୁଦୁ ପଣ୍ଡିତମୁଦନ୍ତ୍ତାନେ). ପଲ୍ଲୁକୁପୋ, ହୋଲିଯୋଇ ଚୌକି, ଭୋଫଲ୍ ଭଂଗ୍ ସାଂଗ୍ ବକତ୍ର, ପଲ୍ଲୁ ମୋକ୍ଷ ମେଂଟୋଗ୍, କଦୁରେ ବକତ୍ର ମୁକ୍କୁ ଏଂବିପୁଗଲୁ ବଳଗୀମାନିବେ. ଇଦଲ୍ଲାଦେ 24 ଚଲନେଗଳମୂଳ୍ୟ ଜିଦୁ ବଳଗୀମାନିବେ.

The Poomsae Line of Taegeuk 8 Jang

ಕ್ರಿಕೆಟ್ (Cricket)

ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್

ಲೆಗ್ ಗ್ಲಾನ್ಸ್

ಫುಂಡ್ ಪೂಟ್ ಗ್ಲಾನ್ಸ್

- ಗ್ರಿಪ್
- ಸ್ಟ್ರಾನ್ಸ್
- ಬ್ಯಾಕ್ ಲಿಫ್ಟ್

ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ನ್ಯೂ ಆಫ್ ಬಾಲ್

ಕಾಲನ್ನು ಸ್ಟಂಪಿನ ಹೊರಗಿಟ್ಟು, ಲೆಗ್ ಸ್ಟಂಪಿನ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಗುಡ್ ಲೆಂಗ್ ಬಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪೋರ್‌ವಡ್ಡೆ ಲೆಗ್ ಗ್ಲಾನ್ಸ್ ಆಡಬಹುದು.

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಪೋರ್‌ವಡ್ಡೆ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು.

ಬಾಲ್ ಬ್ಯಾಟಿಗೆ ತಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ತೋಳನ್ನು ಕಾಲಿನ ಬದಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು.

ಬ್ಯಾಟ್‌ಮೆನ್‌ನ ಪೂಟ್ ನಿಯಂತ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಈ ತೋಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಬ್ಯಾಕ್ ಪೂಟ್ ಲೆಗ್ ಗ್ಲಾನ್ಸ್

- ಗ್ರಿಪ್
- ಸ್ಟ್ರಾನ್ಸ್
- ಬ್ಯಾಕ್ ಲಿಫ್ಟ್

ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ನ್ಯಾ ಅಫ್ ಬಾಲ್ (ಚೆಂಡಿನ ಆಯ್ದು)

ಲೆಗ್ ಸ್ಟ್ರಾಂಪಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಲೆಗ್ ಸ್ಟ್ರಾಂಪಿನ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಶೋಟ್ ಅಫ್ ಲೆಂಗ್ ಬಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಪ್ರಾಟ್ ಗ್ಲಾನ್ಸ್ ಆಡಬಹುದು.

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಲೆಗ್ ಸ್ಟ್ರಾಂಪಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬರುವ ಶೋಟ್ ಅಫ್ ಲೆಂಗ್ ಬಾಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಪ್ರಾಟ್ ದಿಫೆನ್ಸಿವ್ ಶೋಟ್ ಆಡುವಂತೆಯೇ ಬ್ಯಾಕ್ ಪ್ರಾಟ್ ಲೆಗ್ ಗ್ಲಾನ್ಸ್‌ನ್ನು ಆಡಬೇಕು. ಬ್ಯಾಟ್ ಬಾಲ್‌ಗೆ ತಾಗುವುದರೇಂದರೆ ತೋಳನ್ನು ಬದಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಪ್ರಾಟ್ ಗ್ಲಾನ್ಸ್‌ನ್ನು ಆಡಬೇಕು. ಬ್ಯಾಟ್‌ಮೆನ್‌ನ ಪ್ರಾಟ್ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಶೋಟನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಬೊಲಿಂಗ್

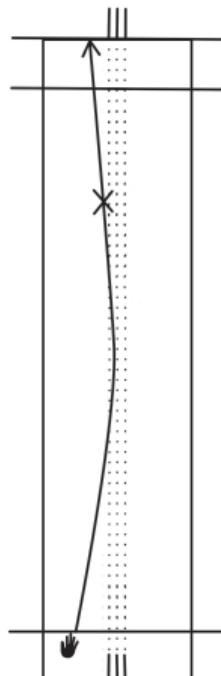
ಟೈಟ್ ಬೊಲಿಂಗ್

ಬಾಲನ್ನು ಪಿಚ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ವಿಕೆಟಿನ ಟೈಟ್‌ನಿಂದ ಆಫ್ ಸ್ಟ್ರಾಂಪಿನ ಹೊರಕ್ಕೆ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಾಗುವ ಚೆಂಡುಗಳನ್ನು ಟೈಟ್ ಸ್ಲಿಪ್‌ಂಗ್ ಬಾಲ್‌ಗಳಿಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

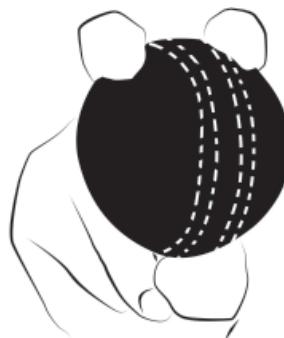
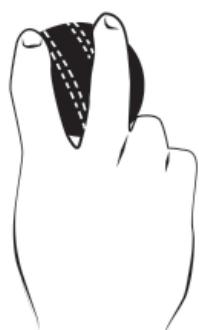
ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಚೆಂಡಿನ (New ball) ಸಿಂ ಸ್ಲಿಪ್‌ಗೆ ನೇರವಾಗಿರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿರಳು ಚೆಂಡಿನಡಿಯ ಸೀಮಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಬಾಲ್‌ಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಾಲ್‌ನ ನಯವಾದ ಭಾಗವನ್ನು (shining surface) ಕಾಲಿನ ಬದಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಚೆಂಡನ್ನೇಸೆಯುವಾಗ ಶೋರು ಬೆರಳು ಹಾಗೂ ನಡು ಬೆರಳುಗಳು ಚೆಂಡಿನ ಸೀಮಿನ ಮೇಲೆಯಿರಬೇಕು. ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

Ball Path

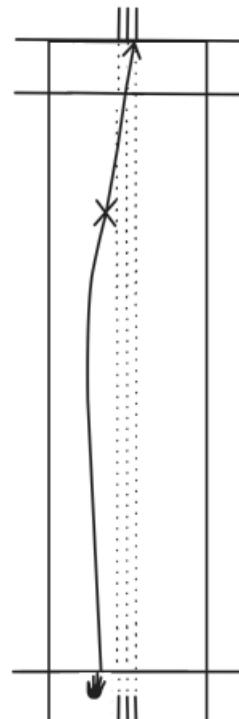

ಇನ್‌ಸ್ಟಿಂಗ್

ಚೆಂಡು ಅಥವ್ಯಾ ಸ್ಟುಂಪಿನಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವ್ಯಾ ಸ್ಟುಂಪಿನ ಸ್ಟುಲ್ಪ ಹೊರಗೆಯೋ ಪಿಚ್ ಆದ ನಂತರ ಸ್ಟುಂಪಿನಿಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಂಗ್ ಬಾಲ್‌ಗಳಿಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

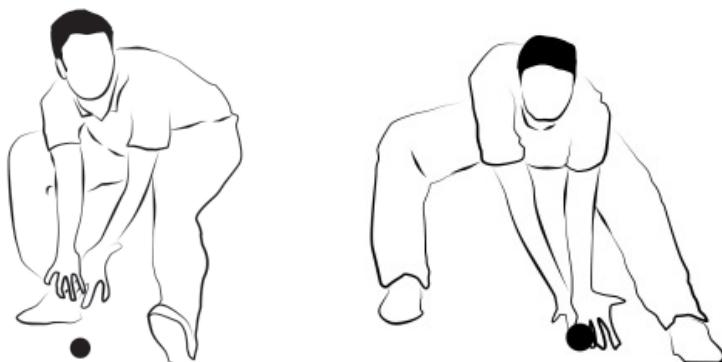
ಬೋಲ್ ಮಾಡುವಾಗ ಚೆಂಡಿನ ಸಿಮ್‌ ಷೈನ್‌ ಲೆಗ್‌ನ (fine leg) ನೇರಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೆಬ್ಬಿರಳು ಚೆಂಡಿನ ಅಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಬೋಲರ್‌ನ ಅಂಗೀಯು ಬೋಲ್ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (Releasing point) ಷೈನ್‌ ಲೆಗ್‌ನ ನೇರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು. ಚೆಂಡಿನ ನುಣುಪಾದ ಭಾಗವು ಒಫ್‌ಸೈಡಿಗೆ ತಿರುಗಿರಬೇಕು. ತೋರು ಬೆರಳು ಹಾಗೂ ನಡು ಬೆರಳು ಚೆಂಡಿನ ಸಿಮ್‌ನ ಮೇಲಿರಬೇಕು.

Ball Path

ಫೀಲ್ಡಿಂಗ್ (Two handed interception)

ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಚೆಂಡನ್ನು ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೈಯು ಕಪ್ಪಾನೆ ಆಕ್ಷತೀಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶರೀರವು ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮಡಚಿ, ಬಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಚೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಬ್ಯಾಟ್‌ಮೆನ್‌ ಹೆಚ್ಚು ರನ್‌ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಈ ಫೀಲ್ಡಿಂಗ್ ತಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರೂ-ಹೋಪ್ (Crow hop)

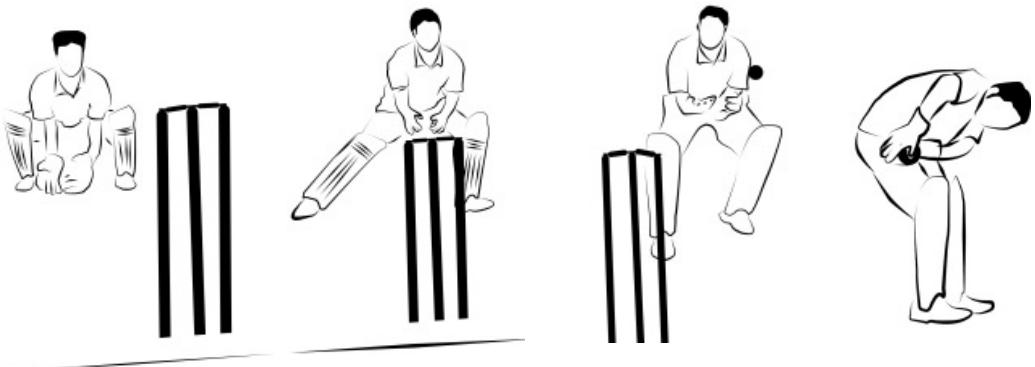
ಚೊಂಡರಿ ಲೈನೆಲ್ಲಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಚೆಂಡನ್ನು ತುಂಬ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗುರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚೆಂಡನ್ನು ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ರೆಯರ್ ಲೆಗ್ಸ್ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ತಂದು ನೆಲದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಗುರಿಯತ್ತೆ ಎಸೆಯಲಿರುವ ದಿಕ್ಕಿನಕ್ಕೆ ಶರೀರ ಹಾಗೂ ಎಸೆಯುವ ಕ್ಷೇಯು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಾಗ (fielder) front on ಆಗಿರುವ ಶರೀರವು side on ಗೆ ತರಲು ಹಾಗೂ ಚೆಂಡನ್ನು ಗುರಿಯತ್ತೆ ತಲುಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. Non throwing armನ್ನು ಗುರಿಯತ್ತೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೇ ಚೆಂಡನ್ನೇಸೆಯಬೇಕು.

ವಿಕೆಟ್ ಕೀಪಿಂಗ್ (Wicket Keeping)

ಫೂಟ್ ವರ್ಕ್ (Foot work)

ಚೊಲ್ ಮಾಡಿದ ಚೆಂಡು ವಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಿಚ್ ಆಗಿ ವಿಕೆಟ್ ಕೀಪರಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದನ್ನನು ಸರಿಸಿ ವಿಕೆಟ್ ಕೀಪರ್ ಸ್ಯಾಂಡಿನಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ಚೆಂಡಿನ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ಆಫ್ ಸ್ಟೇಡಿನಲ್ಲಾದರೆ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಾ ಲೆಗ್ ಸ್ಟೇಡಿನಲ್ಲಾದರೆ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಾ ಸಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

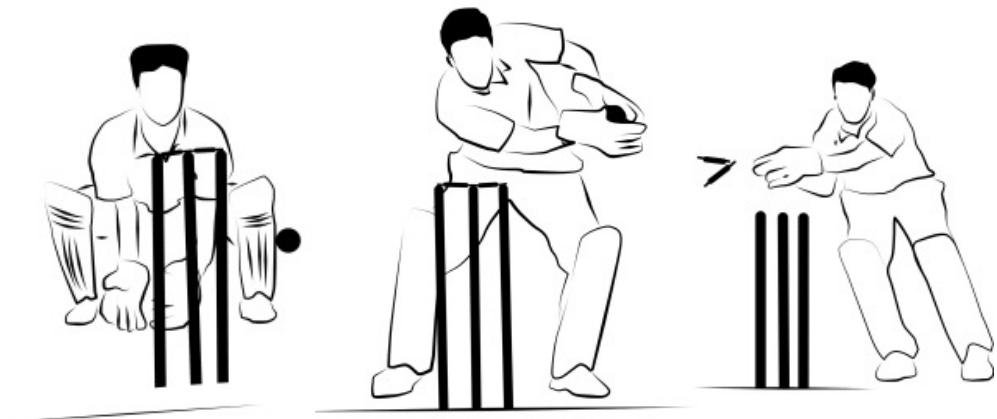

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ವಿಕೆಟ್ ಕೇಪರ್ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಾಗುವುದಾದರೆ ಚೆಂಡು ಎಡಕ್ಕೆ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿಯೂ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಾಗುವುದಾದರೆ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿಯೂ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.(ಜಿತ್ತವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ).

ಬದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಗುವಾಗ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಮಡಬೆಬೇಕು. ಸ್ನಿನ್ ಚೆಂಡಾಗಿದ್ದರೆ ತಲೆಯು ಕೇಪಿಂಗ್ ಗೌಸಿನ ಮೇಲೆ ಬರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಸ್ನಿನ್ ಚೆಂಡಾಗಿದ್ದರೆ ತಲೆಯು ಕೇಪಿಂಗ್ ಗೌಸಾನ ಮೇಲೆ ಬರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. (ಜಿತ್ತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ) ವಿಕೆಟ್ ಕೇಪರ್ ಕ್ರೀಸಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಒಂದು ನೇರ ಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಖೋ-ಹೋ (Kho-Kho)

ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ.

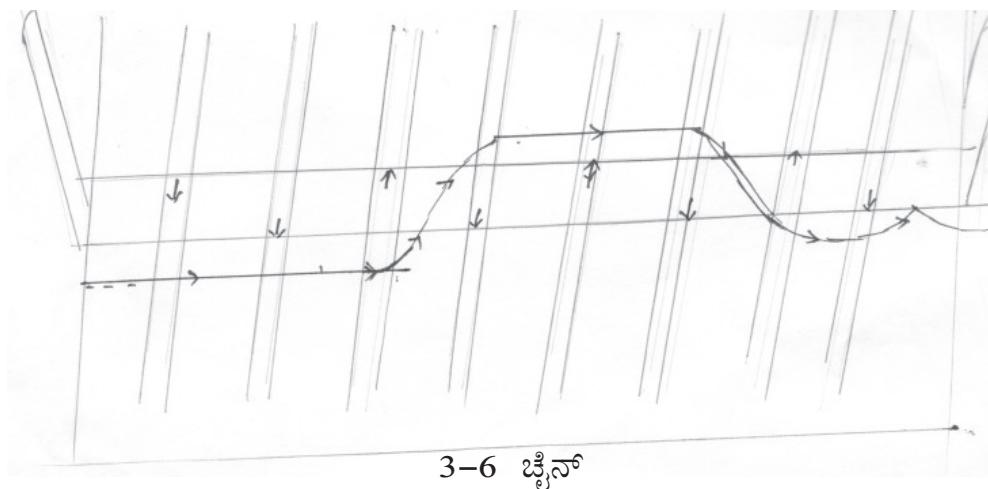
I. 3-6 ಚೈನ್ ಒಡುವ ವಿಧಾನ

ಇದು ಅತ್ಯಧಿಕ ಸಮಯ ಮ್ಯಾದಾನದಲ್ಲಿ ಒಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲ್ ಆಗಿದೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಚೈನ್ ಒಡುವಾಗ ಒಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಒಡಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರ ದೂರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಟದ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ 3-6 ಒಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಒಡಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ದೂರವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಉತ್ತಮ ಒಟಗಾರರು ಒಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಅತ್ಯಧಿಕ ಲಲಿತ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಒಡುವ ವಿಧಾನ

ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿರುವ ಮೂರನೇ ಚೇಸರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವ ಆರನೇ ಚೇಸರನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನೇರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ಕಂಬ ಹಾಗೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವ ಎಂಟನೇ ಚೇಸರನ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ತಲಪ್ಪತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಯಾವ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಡಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಒಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲವೂ ಸೆಂಟರ್ ಲೈನನ್ನು ದಾಟುವಾಗ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುವ ಅಟಾಕ್ ಮಾಡುವವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕಂಬದ ಹತ್ತಿರ ತಲಪ್ಪವಾಗ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಗಮನಿಸಿ ಅಟಾಕರ್‌ನನುಗುಣವಾಗಿ ಒಡಬೇಕು.

ಆರು, ಏಕು, ಎಂಟನೇ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಚೇಸರರು ಒಡಿಸುವುದಿಧ್ದರೆ ಒಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಾವು ಆರನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಚೈನ್ ಒಡುವಾಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೊಂದು ಡಿಫೆನ್ಸಿವ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಗಿದೆ.

ತರಬೇತಿ

- * ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತ ನಂತರ ಒಬ್ಬುಬ್ಬರಂತೆ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕುನೇ ಚೋಕದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅರು ಮತ್ತು ಏಳನೇ ಚೋಕದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಓಡಬೇಕು.
- * ಮೂರು, ಅರು ಚೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಚೇಸರರನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿಸಿದ ನಂತರ ಓಡಬೇಕು.
- * ಮೂರು, ಅರು ಚೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಚೇಸರರನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿಸಿದ ನಂತರ ಒಬ್ಬರು ಖೋಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಓಡುತ್ತಾರೆ.
- * ಎಲ್ಲ ಚೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚೇಸರರನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿಸಿದ ನಂತರ 3-6 ಚೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಖೋಲೆ ನೀಡಿ ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸೆಟ್‌ ದ ಪ್ರೋಲ್‌ (Settle the Pole)

ಇದು ಒಂದು ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ವೋ ಸ್ಕ್ರಿಲ್‌ ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಡಿಫೆಂಡರ್ ಪ್ರೋಲ್‌ನ ಸಮೀಪ ತಲುಪುವಾಗ ಜೆಟ್‌ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಈ ಸ್ಕ್ರಿಲ್‌ನ್ನು ಅಭಾಸ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

1. ಬೈನ್‌ ಗೇಮ್‌ ಅಡಿ ಬರುವ ಡಿಫೆಂಡರ್ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಲೈನ್‌ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ ಚೋಕದ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ತಲುಪುವಾಗ ಸೆಂಟರ್ ಲೈನಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಕಾಲನ್ನು ಸ್ಥಿರ ಮಡಚಿ (proximal leg) ಸೆಂಟರ್ ಲೈನಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ನಂತರ ಚೇಸರರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ.
2. 6ನೇ ಚೇಸರ್ ಇನ್ ಚೋಕದಲ್ಲಿ ಖೋಲೆ ಕೊಡುವುದಿಷ್ಟರೆ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾಲನ್ನು (distal leg) ಮುಂದ ಕ್ಷುಟ್ಟು

ಪ್ರೌಢಿಮಲ್ಲ ಲೆಗ್ಸ್‌ನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕಿಟ್ಟು ಚೇಸರಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಇಂಥಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲು ಪ್ರೀರ್ಯೋನಿನ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲು ಫೀಲ್ಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕೆ ಶರೀರವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕಂಬವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಕಾಲು ಭುಜದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿರಬೇಕು.

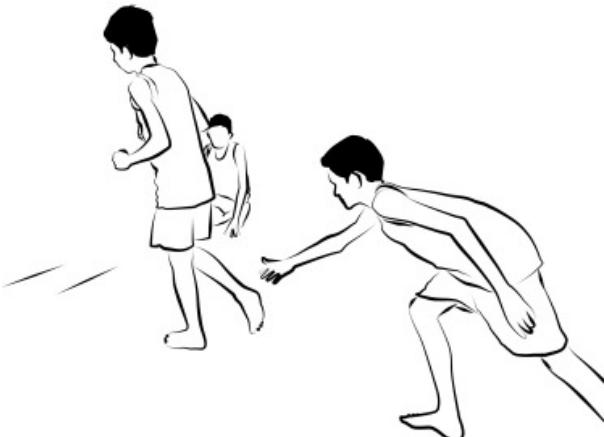
3. 7ನೇ ಚೇಸರ್ 8ನೇ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಖೋ ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಸೈಡ್ ವೆಡ್ ಮೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಕ್ರೋಸ್ ಲೆಗ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕಂಬವನ್ನು ದೂಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಡಬಹುದು.

ತರಬೇತಿ

- * ಒಂದು ಖೋನದ ಸುತ್ತಲೂ ಕ್ರೋಸ್ ಲೆಗ್‌ನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- * ಒಂದು ಖೋನದ ಸುತ್ತಲೂ ಸೈಡ್ ವೆಂಡ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- * ಸ್ಥಿರ ಶಬ್ದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸೈಡ್ ವೆಡ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಗೂ ಕ್ರೋಸ್ ಲೆಗ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.
- * ಕೊನೆಯ ಮೂರು ಚೌಕಗಳಲ್ಲಿ ಚೇಸರರನ್ನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕು.

ಟಾಪಿಂಗ್ (Tapping)

ಒಬ್ಬನು ಓಡುವಾಗ ಅವನನ್ನು ಘಕ್ಕನೆ ಸ್ವಲ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಭಾಗಗಳು ಕಾಲುಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸ್ವಲ್ಪನ್ನು ಮಾಡಲು ಸನ್ನಿಹಿತದೊಂದಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡಾ ಕಾಯ್ದ ವೇಸಗಬೇಕು. ಶರೀರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸಲು ಶರೀರದ ಬಳಂಕಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಶರೀರವನ್ನು ಘಕ್ಕನೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ, ಕೈಯನ್ನು ಚಾಚಿ ಓಡುವವನ ಹಿಂಗಾಲು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದನ್ನು ಟಾಪಿಂಗ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ವಲ್ಪನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಂತರಕ್ಕಾನ ಶರೀರದ ಭಾರವು ಮುಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ತರಬೇತಿ

- * ಶರೀರವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ.
- * ಶರೀರವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸಿಯೂ ನೇರವಾಗಿ ನಡೆದೂ ಪ್ರನಃ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಸುವುದನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

- * ಕೈಯನ್ನು ಬೀಸಿ ಬಾಗಿ ನೆಲವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.
- * ಒಬ್ಬರು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಅವರ ಕಾಲನ್ನು ಕೈ ಬೀಸಿ ಮುಟ್ಟಿನಡೆಯಬೇಕು.
- * ಒಬ್ಬರು ಓಡಿ ಚೋಕಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಾಲನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸಬೇಕು.

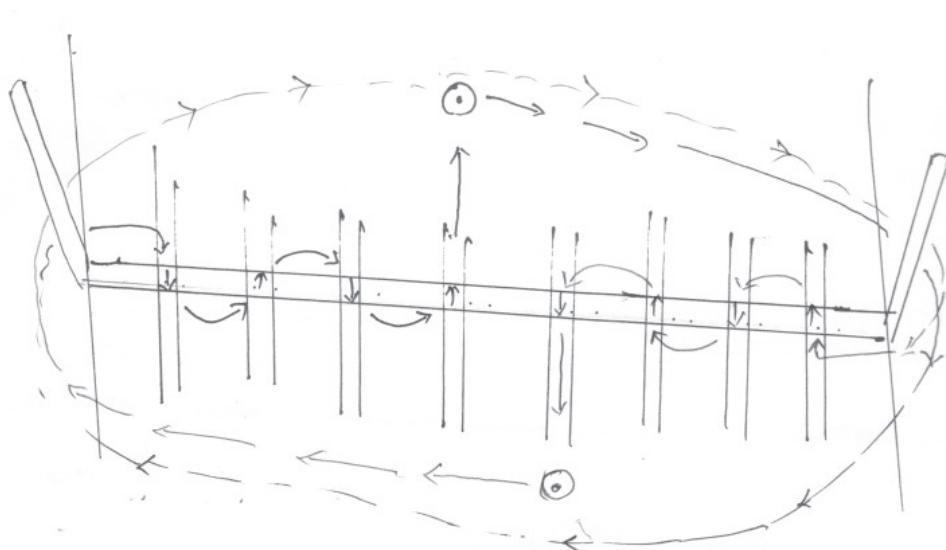
ಅಟದ ನಿಯಮಗಳು

- * ಚೇಸರರು ಅಟದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ ಅಂಪಯ್ಯರ್ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಿಳ್ಳಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಟಾಕರ್ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಯೋ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಥವಾ ನಂತರದ ಖೋ ನೀಡಿ ಖೋ ಪಡೆದ ಚೇಸರ್ ಓಡುವ ಮೈನ್ ದಿಫೆಂಡರರ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಖೋ ನೀಡುವುದನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.
- * ಅಟಾಕರನ ಶೋಲ್ಡರ್ ಲೈನ್ ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬಹುದಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಖೋ ನೀಡಿ ಅಥವಾ ಶ್ರೀರ್ಮಾನ್‌ನಿಗೆ ತಲುಪ್ರವಾಗ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು.
- * ಒಂದು ಬ್ಯಾಚಿನ ದಿಫೆಂಡರನ್ನು (3 ಜನ) ಮುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಬ್ಯಾಚನ್ನು ಓಡಿಸುವ ಮೌದಲು ಖೋ ನೀಡಿರಬೇಕು.
- * ಲೋಬಿಯೋಳಿಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಎಂಟ್ರಿರ್ಮಾನಿನ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಯಾಚೊ ಫೀಲ್ಡ್‌ಗೆ ಬರಬಹುದಷ್ಟೆ.
- * ಓಡುವಾಗ ಒಂದು ಬ್ಯಾಚ್ (3 ಜನ) ಪೈಟಾಗಿ ಎರಡು ಖೋ ನೀಡುವ ಮೌದಲು ನಂತರ ಬ್ಯಾಚ್ ಬರದಿದ್ದರೆ ಆ ಬ್ಯಾಚಿನ ಮೂವರೂ ಪೈಟ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. (Late Entry)
- * ಲೇಟ್ ಎಂಟ್ರಿ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಬ್ಯಾಚಿನ ಮೂವರೂ ಪೈಟಾದರೆ ರೆಫ್ಲಿಯ್ ನಂತರದ ಬ್ಯಾಚಿಗೆ ಫೀಲ್ಡ್‌ಗೆ ಬರಲು 15 ಸೆಕೆಂಡ್‌ ಸಮಯವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.
- * ಸ್ವಧೇಂಗಳು ಲೀಗ್‌ನ ಆಧಾರದಲ್ಲಾಗಿದ್ದರೆ ಜಯಗಳಿಸುವ ತಂಡಕ್ಕೆ 3 ಪ್ರೋಯುಂಟ್ ಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಲೀಗ್ ಸ್ವಧೇಂಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಪ್ರೋಯಿಂಟುಗಳು ಲಭಿಸಿದರೆ ಎರಡೂ ತಂಡಗಳಿಗೆ ತಲು ಒಂದೊಂದು ಪ್ರೋಯಿಂಟಿನಂತೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ನೋಕೋಟ್ ಸ್ವಧೇಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಪ್ರೋಯಿಂಟುಗಳು ಲಭಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಇನ್ನಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪುನಃ ಆಡಿಸಬೇಕು. (ಎರಡೂ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಚೇಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ರನ್ನಿಂಗ್). ಪುನಃ ಸಮಾನ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಚೇಸಿಂಗ್ ನೀಡಬೇಕು. (ಮಿನಿಮಂ ಚೇಸ್). ಅದರಲ್ಲಿ ಮೌದಲ ರನ್ನರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿವ ಸಮಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರನ್ನರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿವ ತಂಡವನ್ನು ಜಯಗಳಿಸಿತೆಂದು ಫೋಫಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಟ್‌ನ್ನೆಮೆನ್ ಗೇಮ್

- 1 ಅಟದ ಮೈದಾನದ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರು ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಾಗಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಎರಡು ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು.

2. ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಟವೆಲ್ ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡನ್ನಿರಿಸಬೇಕು.
3. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು 5 ಜನರ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.
4. ಒಂದು ಗುಂಪಿನ 4 ಜನರನ್ನು ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೊದಲ 4 ಚೌಕಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈನೇಯವನು ಆಟವನ್ನಾರಂಭಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ವೇರ್ಮೋನಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಂತರದ ಗುಂಪನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
5. ಸಿಕ್ಕಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದನೇ ಚೌಕದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಖೋ ನೀಡಿ ಎರಡೂ ತಂಡದವರು ಆಟವನ್ನಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಅನಂತರ 2-3 ಚೌಕದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಖೋ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. 4ನೇ ಚೌಕದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದರೆ ಅವನು ಮುಂದಿರುವ ವೃತ್ತದೊಳಗಿರುವ ಟವೆಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಓಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ವೃತ್ತದೊಳಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ತನ್ನ ತಂಡದ 1ನೇ ಚೌಕದೊಳಗಿರುವವನಿಗೆ ಖೋ ನೀಡಬೇಕು. 5 ಜನರೂ ಇದನ್ನು ಅವತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಂಡದ 5 ಜನರೂ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ತಂಡವು ಜಯಗಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಟೆನಿಸ್ (Tennis)

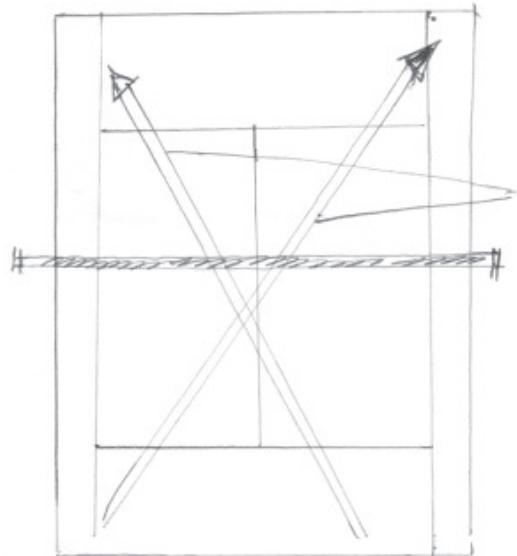
ಪೀಠಿಕೆ

8ನೇ ತರಗತಿಗೆ ತಲುಪುವ ಮನುವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಿದ ಸ್ವಧೇನಗಳಲ್ಲ ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಧೇನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ಸ್ವಧೇನಗಳನ್ನೇದುರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಶೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಡಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಶೋಟ್‌ಗಳು (Difference types of Shots)

1. ಕ್ರೋಸ್ ಕೋಟ್‌ (cross court)

ಟೆನಿಸ್ ಆಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋರ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಡ್ರೈವ್, ಬ್ಯಾಕ್ ಡ್ರೈವ್ (fore hand drive, back hand drive) ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕ್ರೋಸ್ ಕೋಟ್‌ ಶೋಟ್ (cross court shot)ಗಳಾಗಿ ಹಾಗೂ ಡೌನ್ ದ ಲೈನ್‌ ಶೋಟ್ (down the line shot) ಗಳಾಗಿಯೂ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರೋಸ್ ಕೋಟ್‌ ಶೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಟೆನಿಸ್ ಕೋಟ್‌ನ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರೋಸ್ ಕೋಟ್‌ ಶೋಟ್‌ಗಳು ನೆಟ್‌ನ ಸೆಂಟರ್ ಏರಿಯಾದ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹಾದು ಹೊಗುತ್ತವೆ. (ಇಲ್ಲಿ ನೆಟ್‌ಗೆ 3 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಎತ್ತರವಿರುತ್ತದೆ) ಆದುದರಿಂದ ಚೆಂಡು ನೆಟ್‌ನ ಮೂಲಕ ಸಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಡೌನ್ ದ ಲೈನ್‌ ಶೋಟ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.

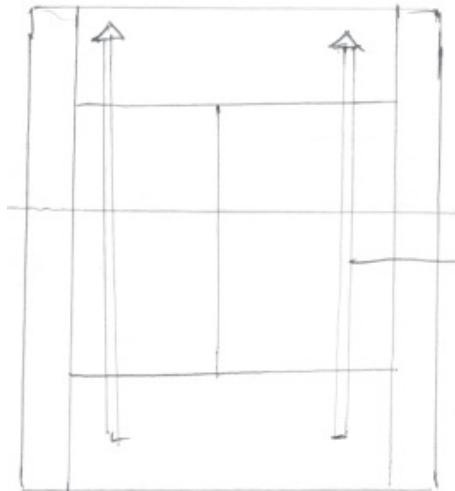

cross court shots

ಕೈಲ್ರೋಸ್ ಕೋಟ್‌ಡ ಶೋಟನ್ನು ಆಡುವಾಗ ಆಟಗಾರನು ಚೆಂಡನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಹೊಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಚೆಂಡನ್ನು ಹೊಡೆದ ನಂತರ ರಾಕೆಟ್ ಬಲಬದಿಯಿಂದ ಎಡಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು.

2. ಡೌನ್ ದ ಲೈನ್ (Down the line)

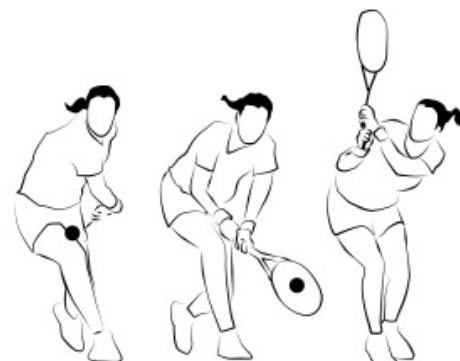
ಪೆನ್ಸಿಸ್ ಆಡುವಾಗ ಆಟಗಾರನು ಕೋಟ್‌ಡನ ಇಬ್ಬದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋರ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ತ್ರೈವ್ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ತ್ರೈವ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಡೌನ್ ದ ಲೈನ್ ಶೋಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ವೇಗದ ಶೋಟ್‌ಗಳು ಎದುರಿನ ಆಟಗಾರನ ಬದಿಯಿಂದ ಲಭಿಸುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಆಟಗಾರನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡೌನ್ ದ ಲೈನ್ ಶೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾನೆ. ಡೌನ್ ದ ಲೈನ್ ಶೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಆಟಗಾರನು ಬದಿಗಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದಿನಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನಲ್ಲದೆ ಸ್ವಿಂಗ್ (swing) ಶರೀರವನ್ನು ಕೈಲ್ರೋಸ್ (cross) ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

Down the line shots

3. ಅಪ್ಪ್ರೋಚ್ ಶೋಟ್ (Approach shot)

ಒಬ್ಬ ಆಟಗಾರನಿಗೆ ಮಿಡ್ ಕೋಟ್‌ಡ (Mid court) ಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುವ ಶೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ನೆಟ್ ಗೇವ್ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಶೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪ್ರೋಚ್ ಶೋಟ್‌ಗಳಿಂದ (Approach shot) ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಟಗಾರನು ತನ್ನ ಪ್ರೋರ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುವ ಚೆಂಡನ್ನು ಒಂದು ಡೌನ್ ದ ಲೈನ್ ಶೋಟನ್ನು ಆಡುವ ಮೂಲಕ ನೆಟ್‌ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಆಡುತ್ತಾನೆ.

4. ಡೈಪ್ ಶೋಟ್ (Drop Shots)

ಡೈಪ್ ಶೋಟ್‌ಗಳಿಂದರೆ ಟೆನಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ತ್ರೆಕ್ಸ್‌ತ್ರೀ ತಾವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶೋಟ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಎದುರು ಆಟಗಾರನ ಕೋಟ್‌ಡನಲ್ಲಿ ನೆಟ್‌ನ ಸಮೀಪದಿಂದ ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ವಿನ್‌ಂಗ್‌ನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸ್ವೈಂಗ್ ಸ್ವಿನ್‌ಂಗ್‌ನ ಮೂಲಕ ಈ ಶೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇಸ್ ಲೈನ್‌ನಿಂದ ಆಟಗಾರನು ಇಟ್ಟಪಡುವ ಆಟಗಾರನನ್ನು ತಾಳ ತಪ್ಪಿಸಲು ಡೈಪ್ ಶೋಟ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಲೋಬ್ ಆಂಡ್ ಓವರ್ ಹೆಡ್ (Lob and Over head)

ಲೋಬ್ (Lob) ಎಂದರೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಆಡುವ ಆಟಗಾರನನ್ನು ಸೋಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಟೆನಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸ್ಟ್ರೋಕ್ (stroke) ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲಿ (Volly)ಗೆ ಬಂದು ನಿರಂತರವಾಗಿ

ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಆಟಗಾರನ ಮೇಲಿನಿಂದಾಗಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಹೊಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಪೋರ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಲೋಬ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಲೋಬ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಪೋರ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಲೋಬ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಬ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಲೋಬ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನ್ನು ಗ್ರಿಪ್ಪನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ಟಿನ್‌ನ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಟೋಪ್ ಸ್ಟಿನ್‌ನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಟೋಪ್ ಸ್ಟಿನ್ ಲೋಬ್ ಆಗಿಯೂ ಬಳಸಬಹುದು.

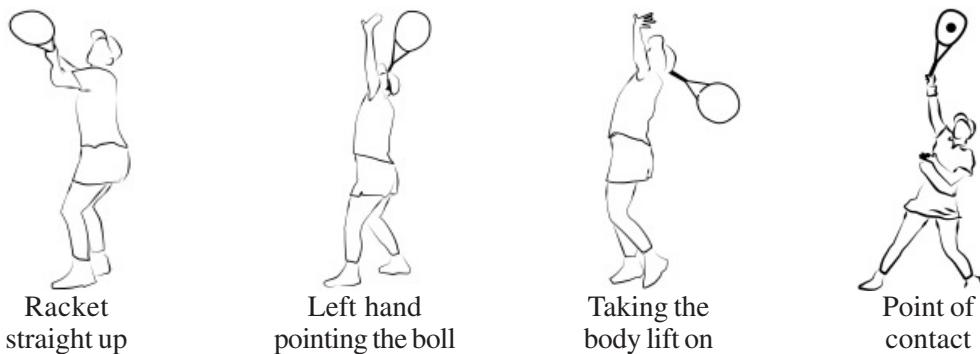
ಲೋಬ್‌ನ್ನು ಒವರ್ ಹೆಡ್ ಅಥವಾ ಸ್ಟ್ರೋ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬ ಆಟಗಾರನು ಪ್ರತ್ಯಾಕ್ರಿಮಣವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಒವರ್ ಹೆಡ್‌ನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಇಂಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚೆಂಡನ್ನು ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಡಿಯುವುದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಒವರ್ ಹೆಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕೋಚೆನಲ್ಲಿ ಬಂಜಾನ್ ಆದ ನಂತರವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಡೈರೆಕ್ಟ್ ಒವರ್ ಹೆಡ್ / ಸ್ಟ್ರೋ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಒವರ್ ಹೆಡ್ / ಸ್ಟ್ರೋ / ಸ್ಟ್ರೋಕ್ (Over head/ smash/stroke) ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಆಟಗಾರನು ಸರ್ವಿಸ್‌ನ್ನು ಗ್ರಿಪ್ಪನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ರಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ರಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಎಡಗೆ ಅಥವಾ ಎಡಗೈಯ ತೋರು ಬೆರಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಚೆಂಡನ್ನು ಪೋರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಬಾರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಡಬಲ್ ಸ್ಟಫ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಬ್ ಹಾಗೂ ಒವರ್ ಹೆಡ್‌ನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ರಿಟನ್‌ ಆಫ್ ಸರ್ವ್ (Return of Serve)

ರಿಟನ್‌ ಆಫ್ ಸರ್ವ್ (Return of serve) ಎಂದರೆ ಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಥಾನವಾದ ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಆಗಿದೆ. ಎದುರು ಆಟಗಾರನು ಮಾಡುವ ಸರ್ವ್ ನಷ್ಟಗೊಳ್ಳದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಮೂಲಕ ಸ್ಟಫ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ರಿಟನ್‌ ಆಫ್ ಸರ್ವ್ (Return of serve) ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಆಡುವುದು ಬೇಸಿಕ್ ಲೈನಿನ ಕೋನ್‌ರಿನಿಂದಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಆಟಗಾರನು 1 ಅಡಿಯಷ್ಟು ಬೇಸಿಕ್ ಲೈನ್‌ನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಸಿಂಗಲ್ ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಲೈನ್‌ನಿಂದ 1 ಅಡಿಯಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಡಚಿ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಚೆಂಡು ಬಂದರೂ ಆಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಸರ್ವಿಸ್ ರಿಟನ್‌ ಆದ ನಂತರ ಆಟಗಾರನು ಬೇಸಿಕ್ ಲೈನಿನ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ (Basketball)

ಲೇ ಅಪ್ ಶೋಟ್ (Lay up shot)

ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೀ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದಿಂದ ಕೊಡಿದ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಲೇ ಅಪ್ ಶೋಟ್‌ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದಿಂದ ಕೊಡಿದ ಆಟವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೇಗವಾಗಿ ಸೈನ್‌ರೋ ಪಡೆಯಲು ಲೇ ಷೈಟ್ ಶೋಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲೇ ಅಪ್ ಶೋಟ್ ಎದುರಾಳಿ ತಂಡದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೈನ್‌ರೋ ಗಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಲೋಅಪ್ ಶೋಟ್ ಯಾವುದೇ ಟೀಂ ಒಫ್‌ನ್‌ನ ಬೆಸ್ಟ್‌ಲುಬಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Lay up shot ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು 3 ಸ್ಟೇಜಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

Stage I "SHOT".

Stage II "STEP"

Stage III "CATCH"

Right hand lay up

Stage I

Shot

- ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಸ್ವೀಪ್ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
- ಎರಡು ಪಾದಗಳನ್ನು ಸಮಾನಾಂತರನವಾಗಿ ಭುಜದ ಅಗಲದಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕು.
- ಬಲಹುಬ್ಬಿನ ಹೇಳ್ಳಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. (ಶೋಟ್ ಆಕ್ಷನ್ ಕಲಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ)
- ಬಲಗಾಲನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಬಲ ಮೊಣಕಾಗ್ಲಂಟನ್ನು 45° ಕೋನದಲ್ಲಿ ಮಡಚಿಕೊಂಡು ಪಾದವನ್ನು ಮೃದಾನಕ್ಕೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿರಿಸಿ ಎರಡು ಮೊಣಗಂಟುಗಳನ್ನು ಚಾಚಿಕೊಂಡು ಬೋಡಿನ ಸ್ವೀಪ್‌ಯರ್ ಟೋಪಿಗೆ ಬಾಲನ್ನು ಶೋಟ್‌ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಬಾಲನ್ನು ಎಸೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಗು ಜೋರಾಗಿ ಶೋಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.
- ಬಾಲ್ ಎಸೆದ ನಂತರ ಕೈಗಳ ಪ್ರೋಸಿಫನ್ ಶೊಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಷನ್ ಕಲಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬೇಕು.

Stage II

Step

- Stage Iರಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಟೇಪ್ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಾರಲ್ ಸ್ಟೋನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭುಜದಗಲದಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲ್ಲಂಟನ್ನು ಮಡಚಿ ಅಪ್ಪುರ್ ಬೋಡಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿರಿಸಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
- ಎಡಗಾಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಟೇಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಲಗಾಲನ್ನು 45° ಕೋನದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಪಾದವನ್ನು ಗ್ರಾಂಡಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಬಾಲನ್ನು ಬೋಡಿನ ಸ್ವೀಯರ್ ಟೋಪಿಗೆ ಬಾಕ್ ಸ್ಟೀನ್ ಮಾಡಿ ಎಸೆಯಬೇಕು.
- ಎಡಗಾಲಿನಿಂದ ಸ್ಟೇಪ್ ತೆಗೆಯೆವಾಗ ಮಗು ಜೋರಾಗಿ ‘ಸ್ಟೇಪ್’ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.
- ಶೂಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ ಕಲಿತಾಗ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ ಎಸೆದ ನಂತರ ಕೈಗಳ ಪ್ರೋಸಿಫನ್ ಇರಬೇಕು.

Stage III

Catch

- 3 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗೆರೆಗೆ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
- ಅಧ್ಯಾಪಕನು ನ್ಯಾಟ್ರುಲ್ ರ್ಯೂನ್‌ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬರುವ ಮಕ್ಕಳ ಬಲ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲನ್ನು ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು.
- ನಡೆದು ಬರುವ ಮಗು ಬಲಗಾಲನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಚೆಂಡನ್ನು ತನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳೆಂದ ಹಿಡಿಯಬೇಕು.
- ಚೆಂಡನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಗು ಜೋರಾಗಿ ‘.ಕಾಂಚ್’ ಎಂದು ಕೊಗಬೇಕು.
- Stage II ಸ್ಟೇಜ್ 2ರಲ್ಲಿ ಎಡಗಾಲಿನಿಂದ ಸ್ಟೇಪ್ ತೆಗೆದ ನಂತರವಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆವತ್ತಿಸಬೇಕು.

ಚಿತ್ರ

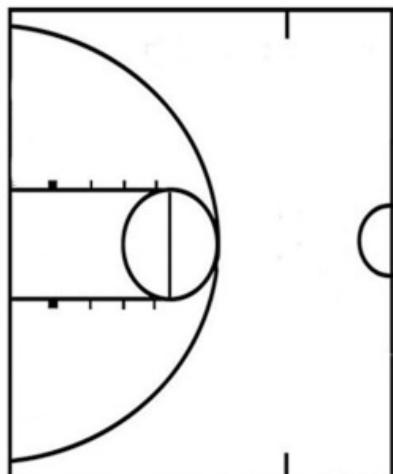
Lay up shot (Left Hand)

ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಗ್ರೈಯ ಬದಲು ಎಡಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎಡಗಾಲಿಗೆ ಬದಲು ಬಲಗಾಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಎಡಭಾಗದ ಲೋ ಅಪ್ ಶೋಟ್.

Lay up Shot Drills & Lead up Activities

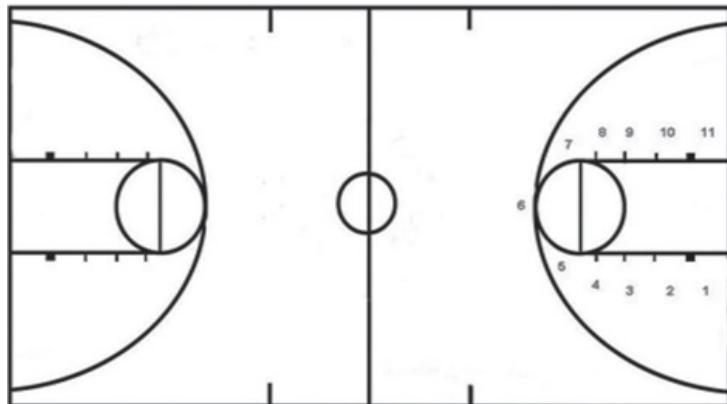
Dribble Lay up Shot

ಮಕ್ಕಳನ್ನು 3 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗೆರೆಗೆ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ನಡೆದುಕೊಂಡು ಲೋ ಶೋಟ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜೋಗ್ ಮಾಡಿ ಲೋ ಅಪ್ ಶೋಟ್ ಮಾಡಲು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರ ನಂತರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಡ್ರಿಬಲ್ ವಾಡಿ ಲೋ ಅಪ್ ಶೋಟ್ ವಾಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಡ್ರಿಬಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಜಾಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲೋ ಅಪ್ ಶೋಟ್ ಮಾಡಲುಪುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Lay up Relay (Right Hand)

ವುಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು
ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿಸಬೇಕು.
ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಕೋಟಿನ
ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿ
ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ
ವುಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ
ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಕನ
ಸೂಚನೆಯ ವೇಗೀಗೆ
ಅಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸ
ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಕ್ಕಳು

ಲೇ ಅಥ ಶೋಟ್ ಎಸೆಯಲು ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಒಂದು ಅಟವಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ಕಳು ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ದ್ವಿಬಲ್ ಮಾಡಿ
ಬಾಸ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ನೊಳಗೆ ಬಾಲ್ ಬಿದ್ದರೆ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ 1, 2, 3.....
ಎಂಬ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೀಳದಿದ್ದರೆ ಕೌಂಟ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ
ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸೆದ ನಂತರ ಓವೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನಂತರದವನಿಗೆ ಬಾಲ್ ಕೈ
ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಕೈ ಬದಲಾಯಿಸುವಾಗ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಬಾಲನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲೇ ಕೊಡಬೇಕು.
ಒಂದು ಸಲ ಪೂರ್ತಿಕೊಳ್ಳಿದಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸಿದ ತಂಡವು ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು

1. Lay up shot ಎಸೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ನೀಡಬೇಕು.
2. Dribble ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತ್ರ Lay up ಹೋಗಬೇಕು.
3. ಒಂದು ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಅಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಗಳಿಸಿದ ಪ್ರೋಯಿಂಟ್‌ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೆ ಒಂದು ನಿದಿಷ್ಟ
ಗುರಿಯನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಧೀಯನ್ನು ಪುನಃ ನಡೆಸಬಹುದು. ಉದಾ : ಮೊದಲು 25 ಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸಿದ
ತಂಡವು ಜಯಗಳಿಸುತ್ತದೆ.

Basketball Game & Basic Rule

- Basketball ೧೦೦ ಸಾಂಫಿಕ ಅಟವಾಗಿದೆ. ೫ ಅಟಗಾರರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಎರಡು ತಂಡಗಳು
ಎದುರಾಗಿ ತಂಡದ ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಬಾಸ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ತಂಡದಲ್ಲಿ ೧೨
ಮಂದಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ೫ ಅಟಗಾರರು ಮಾತ್ರ ಅಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ
ಅಟಗಾರರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೊಸ ಅಟಗಾರನನ್ನು ಅಂಗಣಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬಹುದು.
ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಅಟದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸರ್ಬಸ್ವಿಟ್‌ಶನ್ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

- 28 మీటర్ల లుడ్ మత్త 15మీటర్ల అగలవిరువ బాస్కెట్బాల్ కోటోనల్లి 3.05 మీటర్ల ఎత్తరదల్లి బాస్కెట్ (రింగ్) ఇచచేసు. ఒందు తండ బాస్కెట్ మాడిదరే ఆ తండక్క 2 ప్రోయింట్ లభిసుత్తదే. అదు గేరేయింద హోరగాదరే 3 ప్రోయింట్ లభిసుత్తదే. ష్రీ తేల్కే లభిసిదరే 1 ప్రోయింట్ సిగుత్తదే.
- బాస్కెట్ నల్లి జిండు బిద్దరే ఎదురాళి టీమిగే ఎండ్రో లైన్సానల్లి నింతుకోండు తేల్కే మాడి ఆటవన్న పునః ప్రారంభిసబమదు. ఆటదేయల్లి ఎదురాళి తండ బాలన్న ప్రటిసికోండు హోరగి హాకిదరే స్పైడ్రో లైన్సానల్లి నింతుకోండు ఆటవన్న పునః ప్రారంభిసబేసు. కోటిన మధ్యదల్లిరువ జంబోలినింద బాస్కెట్ బాల్ ఆట ప్రారంభిసలాగుత్తదే.
- ఓవడ ఆటగారనిగే గరిష్ట 5 బారి ఫోలో మాడబమదు. ఇదర నంతర ఆటగారను ఆటదింద జెటాగుత్తానే. శూటింగ్ సమయదల్లి మాడువ ఫోలోగి ష్రీ తేల్కే హగూ ఇదర హోరతాద ఫోలోగి స్పైడ్రో తేల్కేవన్న నీఁడుత్తారే.
- ఒందు బారి Ball Dribble మాడి హిడిదరే నంతర డ్రిబుల్ మాడబారదు. బాలన్న కాలినింద ఒదెయబారదు హగూ ముష్టియింద హోడెయబారదు. ఇదు నియమబాహిర.
- ఎదురాళి 3 సేకెండ్ ఏరియామోజగే తండద Restricted Area దల్లి బాల్ ఇరువాగ ఆ తండద ఆటగారనిగే 3 సేకెండ్ గింత హెచ్చు సమయ నిల్లలు సాధ్యవిల్ల. ఒందు తండ బ్యాక్ కోటో నింద ప్రూటో కోటోగి 8 సేకెండ్ నొఱగే బాల్ తలుపిసబేసు. 24 సేకెండ్ నొఱగే బాలన్న ఎదురాళి తండద బాస్కెట్గే హాకలు ప్రయత్న మాడిరబేసు.

